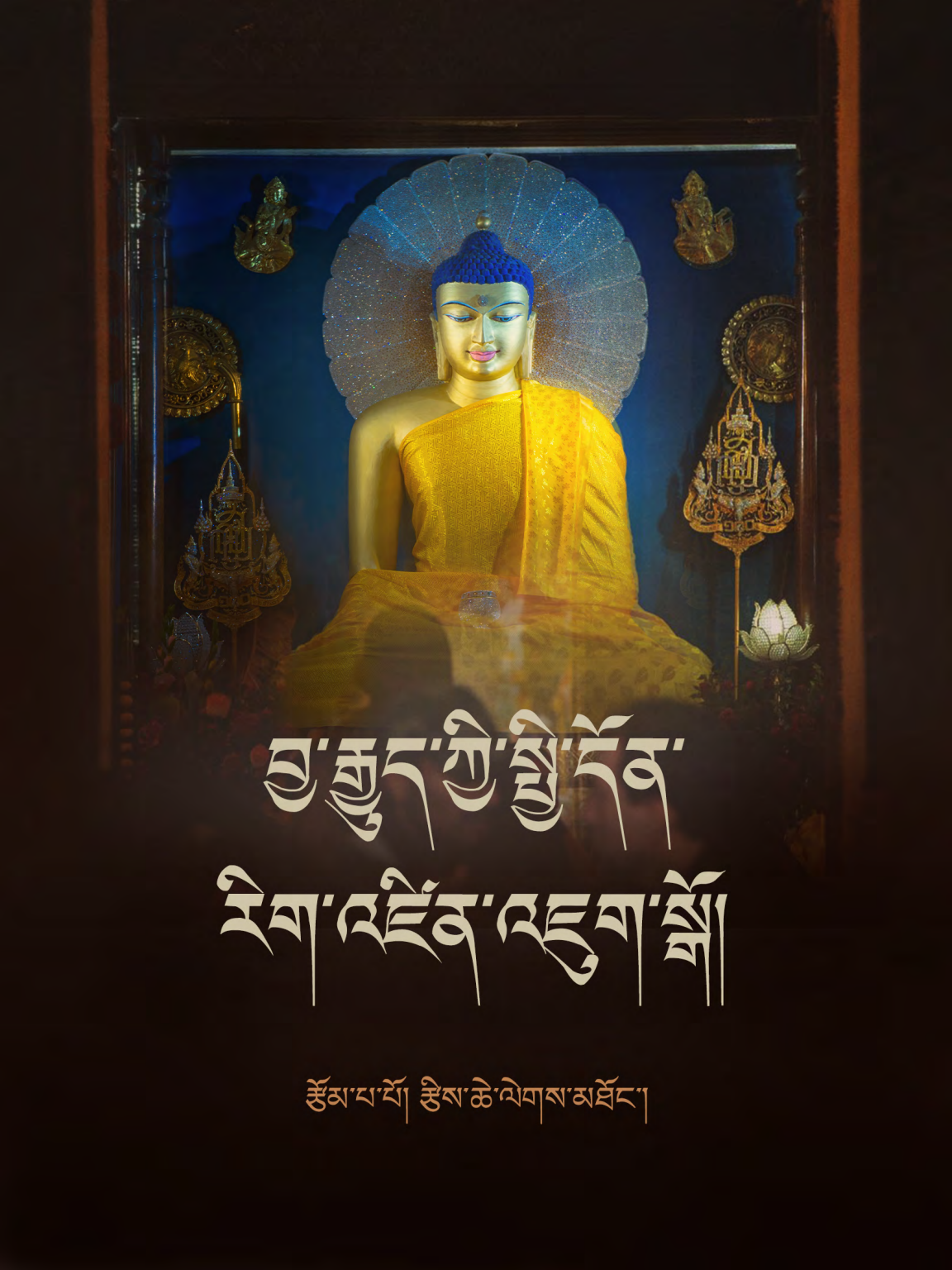

བྱ་ཆུང་ཀི་ལྷེ་དོན་ཏེགས་འཛིན་འཇུག་ཐྲོ།

རྩོམ་པ་པོ། རྩིས་ཆེ་ལེགས་མཐོང་།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རིག་འཛིན་འཇུག་སྒོ།

རྩོམ་པ་པོ། རྩིས་ཆེ་ལེགས་མཐོང་།

dharmaebooks.org

iii

དཀར་ཆགདང་པོ། ལོ་རྒྱུས།

1

གཉིས་

པ། མདོ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་

པར། 44
གསུམ་

པ། བྱ་རྒྱུད་ཅེས་

པའི་

དོན། 53
བཞི་

པ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ། 56
ལྔ་

པ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་

རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། 60
དྲུག་

པ།

རིགས་

སོ་
སོའི་རྒྱུད། ི 78
བདུན་

པ། བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི། 96
བརྒྱད་

པ། བྱ་རྒྱུད་དང་

རིག་

བྱེད། 109
དགུ་

པ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་

འགའ་ཞིག་

གི་ལོ་རྒྱུས། 117
བཅུ་

པ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་བཞི། 143
བཅུ་གཅིག་

པ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད། 178
བཅུ་གཉིས་

པ། རྒྱུད་

གོང་

འོག་

གི་ལུགས་བསྲེ་ཚུལ། 186
བཅུ་གསུམ་

པ། རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུང་། 193
བཅུ་བཞི་

པ། ཡོད་

མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་

པ། 211

བཅོ་ལྔ་

པ། ཡོད་

མེད་ཐེ་ཚོམ་མཛད་

པ། 222
བཅུ་དྲུག་

པ། ཡོད་

པར་
ཐག་བཅད་

པ། 231
བཅུ་བདུན་

པ།

མེད་

པར་
ཐག་བཅད་

པ། 248

iv

དཀར་ཆགབཅོ་བརྒྱད་པ། ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ། 272
བཅུ་དགུ་པ། ཡོད་མེད་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ། 287
ཉི་ཤུ་པ། བདག་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་མེད་པ། 293
ཉེར་གཅིག་པ། མཐའ་དཔྱོད། 303
ཉེར་གཉིས་པ། ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང་ཐུན་བསྡུ་བ། 336
ཉེར་གསུམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར། 340
ཉེར་བཞི་པ། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་བསམ་གཏན། 352
ཉེར་ལྔ་པ། བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན། 359
ཉེར་དྲུག་པ། མཇུག་སྡོམ། 386

v

རིག་སྔགས་འཆང་གི་སྡེ་སྣོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རིག་འཛིན་འཇུག་སྒོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དེ་ཡང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་འདི་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་ལས་ཐོག་མར་དར་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་འདུལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ། མངོན་པ་ཞེས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཟུར་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་མེད་ཐད་རྩོད་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་བྱུང་། དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་བ་ན་ནང་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་བཀའ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཚུལ་བྱུང་བ་ལ། འཁོར་ལོ་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་གང་དུ་ངོས་འཛིན་མིན་ལ་རྩོད་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གང་ཡིན་མིན་གྱི་རྩོད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དབུ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་བྱུང་། དེ་ནས་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དར་བ་ལ་དེའི་ལུགས་སུ་ནང་པའི་གསུང་རབ་ཡོད་དོ་ཅོག་མདོ་དང་སྔགས་སམ། མདོ་དང་རྒྱུད་ཅེས་པའི་སྡེ་ཚན་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྲོལ་བྱུང་། དེ་ཡང་སྔགས་སམ་རྒྱུད་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་། མདོ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་

vi

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རིག་འཛིན་འཇུག་སྒོ།

དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སོ། །འོན་ཀྱང་དབྱེ་སྲོལ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་དར་བའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ལས། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་མདོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མང་ངོ་། །

བོད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་དང་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་ཚན་པ་འདྲ་མིན་བསྡོམས་ན་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་ཚན་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པ་ལ། དེ་རྣམས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་དབྱེ་སྲོལ་ཡོད་ན་ཡང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་རྣམ་དག་གམ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་གཅིག་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། བུ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་བསྡོམས་ན་ཡང་བཀའ་འགྱུར་ནང་དུ་པོད་གཅིག་ལོངས་པ་མེད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་འགྲེལ་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་ལས་རྒྱུད་རང་ལ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་པོད་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད། དེས་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་བྱ་རྒྱུད་དང་བླ་མེད་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ནི་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ལས། “བྱ་བའི་རྒྱུད་འདི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།”ཞེས་དང་། “རིག་སྔགས་འཆང་གི་སྡེ་སྣོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའམ། གཞི་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་མཐའ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་པ་ལ།”ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀར་ཊཱིཀ་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ལས། “གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དང་པོ་དང་རྩ་བར་གྱུར་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད།” ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་བྱང་ལས། “བཤད་པ་འདི་ཡང་རྒྱུད་སྡེའི་དང་པོ་མཆོག །མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཇི་སྙེད་ཀུན། །ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གསུང་བྱ་བའི་

vii

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རིག་འཛིན་འཇུག་སྒོ།

རྒྱུད་ཉིད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་རི་ཆོས་ལས། “དང་པོ་སྔོན་ལ་བྱ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་རྩ་བ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན། །” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་གོང་འཕེལ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དར་བར་འདོད། དེས་ན་བྱ་རྒྱུད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ིགསུང་རབ་རྣམས་མདོ་ནས་སྔགས་ལ་འཕོས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་འདི་རྣམས་ལ་ལམ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཞིབ་མོ་མ་ཤེས་ན། གོང་མའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣལ་འབྱོར་དང་བླ་མེད་བཅས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཤེས་དགོས་ན་ཐོག་མར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ལོན་པ་ནི་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བའོ། །

འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་ལ་རྒྱུད་སྡེ་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིག་པའམ། དེ་དག་ལ་དཀར་ཆག་ལྟ་བུ་འབྲི་བའི་ལུགས་སྲོལ་ཕལ་ཆེར་མ་བྱུང་བ་དེས་རྒྱ་གར་ལ་རྒྱུད་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་དུ་ངོས་འཛིན་དགོས་མིན་ཐད་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་ན་ཡང་དེ་དག་ལུང་དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའམ་དེ་ལ་འཐད་པའམ་མི་འཐད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དགག་བཞག་གི་རྩོད་པ་མཛད་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟར་སྣང་། དེར་བརྟེན་རྒྱུད་མཐའ་དག་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་ཕྱེ་བའི་འོས་སམ་འགན་ལྟ་བུ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྲག་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིར་རྒྱ་གར་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སྡེ་ཚན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་དབྱེ་བ་འཇོག་སྲོལ་བྱུང་བ་ལས། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བཞིར་དབྱེ་བ། ལྔར་དབྱེ་བ། དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ། བདུན་དུ་དབྱེ་བ་བཅས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་

viii

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རིག་འཛིན་འཇུག་སྒོ།

རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་དང་། མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གུར་སོགས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དུ་གྲགས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་པ་དང་། རྩོད་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷྱཱ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བོད་ལ་བྱ་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་བཅས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་རུ་དབྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཁྱབ་ཆེ་བ་བྱུང་ཞིང་། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཡང་སྐབས་རེ་སྡེ་ཚན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ཞེས་པ་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ཞེས་པ་བླ་མེད་ལ་གོ་བ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་འདྲ་ཆེ་ཞིང་གོང་མ་བླ་མེད་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བས་རྒྱུད་སྡེ་ལ་གོང་འོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྲོལ་འདི་ཡང་གོ་བ་དང་ཕྱག་ལེན་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བར་མཐོང་།

ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆ་ཚང་བ་དར་བ་ནི་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་དང་ཕྱིས་སུ་བོད་ལས་ལྷག་པ་འཛམ་གླིང་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་རེ་ཟུང་ཙམ་ལས་ཕལ་མོ་ཆེ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་ངོས་འཛིན་དང་གཏན་འབེབས་གནང་མཛད་པ་ནི་བསྒྲུབ་སླ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །དེའི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཁག་ཤོས་ནི་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཡིན་པ་སྟེ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་མཁས་ཤོས་སུ་གྲགས་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྐལ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད་པར་གྲགས། ས་སྐྱ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཙམ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་རྒྱུད་རང་ངོས་ནས་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡང་བཞེད། རྩོད་པ་དེའི་སྐོར་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྔགས་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་

ix

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རིག་འཛིན་འཇུག་སྒོ།

སུ་འཁོད་པ་དག་ཁོ་བོ་ལྟ་བུ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་མགོ་བོ་རྨོངས་པའི་གཞི་མང་བར་མཐོང་བས་འདིར་ཁོ་བོས་གཅིག་ནས་དཀའ་གནད་ཆེ་བའི་ཁུངས་ལུང་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བའི་ཐབས་དང་། གཉིས་ནས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དཔྱད་པ་མི་ཉུང་བ་མཛད་པ་ལ་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་བློ་གཟུ་བོས་རྒྱུ་མཚན་སུ་ལ་ཆེ་བ་འདུག་ཅུང་བསམ་གཞིགས་བྱ་ཐབས་དང་། གསུམ་ནས་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣམས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་རིམ་དམིགས་བསལ་བ་དེ་དག་གོ་ཅི་བདེར་བྱ་ཐབས་དང་། ཁྱད་པར་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་རིག་སྔགས་འཆང་གི་སྡེ་སྣོད་འདི་ལ་ཞབས་ཞུ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྒྲུབ་ཐུབ་ན་སྙམ་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་འབྲི་བ་ལ་ཞུགས་པར་བྱས་སོ། །

1

དང་པོ།

ལོ་རྒྱུས།

བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མར་དེའི་ལོ་རྒྱུས་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་པས་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་དར་བའི་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་འདིར་དགོས་པར་མཐོང་ན་ཡང་། ཐོག་མའི་ཆར་རྩོམ་འདི་ཉིད་གཙོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་གོ་བདེར་གཏོང་ཐབས་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་མེད་པ་དང་། དཔེ་ཀློག་གི་རེག་ཟིག་ཇེ་མང་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་ལས་འདི་ལྟར་དཔེ་དེབ་ཅིག་རྩོམ་པའི་འདུན་པ་དང་སྙིང་སྟོབས་དེ་བས་ཀྱང་མེད་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ཞིབ་སོགས་ཡིད་ཁེངས་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱ་ཁོམ་མ་བྱུང་བས་བྱ་རྒྱུད་དར་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཕྲ་རེ་ཞིག་གླེང་ཐབས་བྲལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་འགོད་ན། སྤྱིར་བོད་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བྱུང་དང་། དེ་བཞིན་བླ་མེད་ཀྱི་གསང་འདུས་དང་། འཇིགས་བྱེད། བདེ་མཆོག དགྱེས་རྡོར། དུས་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་པ་མང་ན་ཡང་། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་ལ་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་ལས་ཆོས་བྱུང་ཟུར་པ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟར་མཐོང་། གསང་སྔགས་དར་ཆེ་བའི་བོད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་། བལ་ཡུལ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་གཞན་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཡོད་པར་དཀའ་ལ། རྒྱ་གར་ལ་ནི་གང་དང་གང་ཡིན་

2

ལོ་རྒྱུཀྱང་ལོ་རྒྱུས་མེད་པའི་གྲགས་པ་ཡོད་པས་བྱ་རྒྱུད་དར་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་དུས་ཕྱིས་སུ་ལྟ་ཞོག་སྔར་ཡང་ཡོད་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུའོ། །

འོན་ཀྱང་སྤྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐོག་མར་དར་བ་ན་བྱ་རྒྱུད་དར་བར་གྲགས་པས་ན། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ལས། “བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔགས་རྒྱུད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། ཤིན་ཏུ་གསང་ཞིང་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསང་སྔགས་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ཅི་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །”ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་བའི་སྐབས་ཙམ་ནས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་དར་བར་གསུངས། དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་པའི་གསུང་རབ་ཕལ་མོ་ཆེ་དར་བའི་དུས་ཚོད་ནི་མ་དཔེ་རྙིང་པ་ཡོད་ན་ལེགས་ཤོས་དང་དེ་མིན་གསུང་རབ་དེ་དག་རྒྱ་ནག་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྲུ་གཞན་དུ་ནམ་འགྱུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་གཞིར་བཟུང་གིས་སྨྲ་བ་ལ། དེ་ནི་ཉི་ཧོང་གི་མཁས་པ་ཏའི་ཀོ་ཡ་མ་ས་ཀིས་མཛད་པའི་ཤིན་གོན་ཏེ་ཉི་ཧོང་གི་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཞེས་པའི་དེབ་དང་། ཉི་ཧོང་གི་མཁས་པ་མི་ནོ་རུ་ཀི་ཡོ་ཏས་མཛད་པའི་ཤིན་གོན་ནང་ཆོས་ཏེ་ལྟ་གྲུབ་དང་ལག་ལེན་ཞེས་པ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་ Stephen Hodge Routledgeཞེས་པས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་བསྡུས་དོན་བོད་འགྱུར་ཉིད་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་དཔེ་དེབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ངོ་སྤྲོད་བཅས་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་འགོད་པར་བྱ། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ནང་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་དུས་རབས་གསུམ་པའི་ནང་དུ་བྱོན་པ་支謙 ཀྲི་ཆེན་གྱིས་འགྱུར་མཛད་པའི་ནང་དུ་སྒོ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་དང་། མ་ཏངྒའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་སྔགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། དེ་ནི་

3

ལོ་རྒྱུནང་པའི་གཟུངས་སྔགས་རྒྱ་ནག་ཏུ་དར་བའི་ཐོག་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཤད། གཟུངས་དེ་གཉིས་ཀ་དེ་རྗེས་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་མང་པོས་འགྱུར་མཛད་པ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་མ་ཏངྒའི་མདོ་ཡི་འགྱུར་རྙིང་པ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བུད་མེད་ལོ་གཞོན་པ་ཞིག་ཀུན་དགའ་བོར་སེམས་ཆགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བུད་མེད་དེའི་མ་ཡིས་ཀུན་དགའ་བོ་འགུག་ཐབས་སུ་བུམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་མེ་ཏོག་བླུགས་ཤིང་གཟུངས་སྔགས་བགྲངས་ཏེ་ཆོ་ག་བྱས་པའི་ཚུལ་གསལ་བ་དང་། འགྱུར་གསར་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ནང་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་ཀྱང་གསལ་ཡོད་པར་བཤད།

དེ་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་དྷརྨ་རཀྵས་འགྱུར་མཛད་པའི་ནང་དུ་སོ་ན་བ་ལ་ཕན་པའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་གསང་སྔགས་དང་འབྲེལ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་ནནྡས་འགྱུར་མཛད་པའི་ནང་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུང་སྔགས་དུག་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཅས་ཡོད་པ་ལ། དུས་སྐབས་དེར་ནང་པའི་གཟུངས་སྔགས་སོགས་གསང་སྔགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་དར་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ཆོས་ལུགས་གཙོ་བོ་ཏའོ་ཅོའི་ིཆོས་ལུགས་ནི་ནུས་མཐུ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་ཉི་ཧོང་གི་མཁས་པ་ཏའི་ཀོ་ཡ་མ་ས་ཀིས་གསུངས། དེ་ནས་ཀུ་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་པོ་ཤྲཱི་མི་ཏྲས་སྤྱི་ལོ་༣༤༠ ལོར་རྨ་བྱ་ཆེན་མོའི་གཟུངས་ ི འགྱུར་མཛད་པ་ལ་འདི་ཉིད་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་རང་རྐང་བ་ཞིག་རྒྱ་ནག་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་དར་བའི་ཐོག་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཤད། དེ་ནས་སླར་ཡང་ལོ་ཆེན་གཞོན་ནུའི་སྲོག་གིས་ཀྱང་དེའི་འགྱུར་མཛད་པ་ལ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རལ་གྲི་ལྔ་དང་། རྒྱལ་མཚན་ལྔ། མེ་ལོང་ལྔ་ལ་སོགས་པས་རྨ་བྱང་ཆེན་མོའི་གཟུངས་ ི ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་ག་དར། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བཟང་པོའི་ིའགྱུར་གྱི་ནང་དུ་མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེའི་གཟུངས་སྔགས་ཡོད། གཞན་ཡང་ལོ་ཙཱ་བ་曇曜ཐན་ཡོས་འགྱུར་མཛད་པའི་

4

ལོ་རྒྱུཕན་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཟུངས་ཞེས་པའི་ནང་དུ་རས་བྲིས་བཤམས་པའི་མདུན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ལྷ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཚུལ་གསལ་བ་དང་། དེ་རུ་རས་བྲིས་རྣམས་གོར་གོར་བྱས་ཏེ་བཤམས་ཚུལ་འཁོད་པ་ནི་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་མར་དར་བའི་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཚུལ་དེང་གི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུས་རབས་དྲུག་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཡེ་ཤེས་སྦས་པས་འགྱུར་མཛད་པའི་ནང་དུ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཟུངས་སྔགས་སོགས་ཡོད་པ་ལ་དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་བོ་སྔགས་ལུགས་ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་སྤྱི་ལོ་༦༥༢ ལོར་རྒྱ་གར་ནས་ཨ་ཏི་ཀུ་ཊ་ཞེས་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་ཕེབས་ནས་དབང་བསྐུར་བ་ལ་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་ཏུ་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཉི་ཧོང་གི་མཁས་པ་ཏའི་ཀོ་ཡ་མ་ས་ཀིས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཆོས་བྱུང་དེ་ཉིད་ལས། “དུས་འདི་ཙམ་ནས་བཟུང་ནས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྔགས་རྒྱུད་རྣམས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་མངོན་མཚན་དུ་སྤྱོད་པ་མེད་ཀྱང་། སྔོན་ལས་ཆེས་དར་བར་གྱུར་ཅིང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པ་མཛད་པར་བྱུང་ལ། གྲུབ་ཐོབ་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ།”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། དུས་འདི་ཙམ་ནས་བཟུང་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐུ་དུས་ཙམ་སྟེ་དེང་སང་གི་བཤད་སྟངས་ལྟར་ན་དུས་རབས་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་ཡས་མས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པས་འདི་ནི་དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྟངས་དང་ཡང་མཐུན་པའོ། །དེ་ཡང་དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ན་སྐབས་དེ་ཙམ་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁྲོད་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ལུགས་སྲོལ་དར་བ་

5

ལོ་རྒྱུསྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་མཆོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་དར། དུས་རབས་ལྔ་པའི་ནང་དུ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ ༤༣༠ ལོར་ལོ་ཙཱ་བ་ཀཱ་ལ་ཡ་ཥས་བསྒྱུར་བའི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་མདོ་ཡི་ནང་དུ་དབུས་སུ་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དང་། གཡས་སུ་སྤྱན་རས་གཟིགས། གཡོན་དུ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་རྣམས་བཞུགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་གསལ་བའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་དེས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཅུང་མཐོ་བ་རྣམས་དར་བའི་ཚུལ་དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ན་ཡང་། དེ་དག་མདོ་སྔགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྔགས་གང་དུ་ངོས་འཛིན་དགོས་མིན་ཐད་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་པ་དང་མཐའ་དཔྱོད་མཛད་པ་ལྟར་དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནང་སྲོལ་མེད་པར་སྣང་།

དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་ཡི་བཙུན་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་ཤུན་ཙང་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་པའི་ལམ་ཡིག་ཏུ་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དུ་ནང་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འགའ་ཤས་ལ་གཟུང་སྔགས་བགྲང་བའི་སྲོལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རབས་བདུན་པའི་ཡས་མས་སུ་ནང་པ་ལ་གསང་སྔགས་དར་མགོ་ཚུགས་པར་སྨྲ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དེར་ནང་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོན་པའི་གཟུངས་སྔགས་འདོན་པ་དེ་ཡང་དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཕྱིས་སུ་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་སྟེ་སྐབས་དེར་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་རྣམས་ད་དུང་དར་མེད་པས་སོ། །ལོ་ཙཱ་བ་ཤུན་ཙང་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་མཛད་པའི་ནང་དུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོའི་གཟུངས་སྔགས་དང་། གཟུངས་ལྔར་གྲགས་ ི པ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞལ་བཅུ་པའི་གཟུངས་ཀྱི་མདོ་དང་། དབྱིག་འཛིན་གྱི་གཟུངས་སྔགས་དང་།

6

ལོ་རྒྱུཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གཟུངས་སྔགས་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་སྔགས་དང་འབྲེལ་བ་མི་ཉུང་བ་ཡོད་པ་ལ། འདི་དག་དབང་བསྐུར་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ཡོད་པའི་བྱ་རྒྱུད་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མིན་ཀྱང་གཟུངས་སྔགས་ཡིན་པ་དེས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས་སྔགས་དང་དེའི་དབང་གིས་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་དུ་འདྲེན་སྲོལ་ཡོད་པ་དག་གོ། །

བོད་ཀྱི་ཆོས་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ིསློབ་དཔོན་ཕལ་མོ་ཆེས་གསང་སྔགས་ཕྲན་བུ་རེ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པར་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །དགེ་སློང་ཀླུ་ཞེས་དེ་འབོད་འབྱུང་། །བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་ཕན། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པ། །ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཚོ། །རིག་པ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་གྲུབ། །” ཅེས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་ཆོས་སྐོར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡིན་པར་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཉམས་བཞེས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད། ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བསྒྲུབས་པར་གྲགས་པ་ལ་ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་སོགས་ཀྱིས་དེ་ནི་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཅུང་དབྱིག་གཉེན་ལ་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མའི་རིག་སྔགས་འབུམ་དུ་ཟློས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་གནང་བར་གྲགས་པ་རྣམས་ནི་བོད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་གྲགས་པ་ལ། མདོ་ལུགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

7

ལོ་རྒྱུཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པའི་ལུགས་མེད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་འདི་དག་གི་དུས་སྐབས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལས་བླ་མེད་དར་ཡོད་པའི་དཔང་རྟགས་མེད་པས་ན་འདི་དག་ཀྱང་གྲགས་པ་ལྟར་བདེན་ན་བྱ་རྒྱུད་ཉམས་བཞེས་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པ་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་ཙནྡྲ་གོ་མི་ནི་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་ཆོས་སྐོར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་འདི་དག་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མར་དར་བ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །

ལར་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་བཟང་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བཟང་བ་ཙམ་གྱིས་མངོན་ཤེས་སོགས་མཐུ་དང་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་མེད་པ་ཡོད་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྒྱན་མེད་ཅེས་པའི་གསུང་སྲོལ་ཡོད་ལ། མཐུ་དང་ནུས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཙོ་བོ་གསང་སྔགས་ནུས་པ་ཆེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ིསློབ་དཔོན་མཐུ་དང་ནུས་པ་དམིགས་བསལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་གསང་སྔགས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པ་མང་ལ། དེ་དག་གིས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱང་ཐོག་མའི་ཆར་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ནི་རབ་བྱུང་གི་འདུལ་ཁྲིམས་དང་མི་འགལ་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལས་གཙོ་བོ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་དར་སྔ་བ་དང་། རྣམ་གྲངས་མང་བ། ཁྱབ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་བརྟེན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གསང་སྔགས་དར་ནས་བཟུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ིསློབ་དཔོན་མཁས་པ་མང་པོས་བྱ་རྒྱུད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གསང་སྔགས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་ནི་བྱ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་སོགས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསླབ་བཏུས་སོགས་སུ་གསལ་ཞིང་། དེའི་སྐོར་ཁོ་བོས་སྔར་རྩོམ་

8

ལོ་རྒྱུཞིག་ཀྱང་བྲིས་ཏེ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་པོ་རྣམས་ལས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྩོད་མེད་གསལ་བ་དང་ཤོས་ནི་ཞི་བ་ལྷ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་བཤད།

དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་༦༧༣ ལོ་སྟེ་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་ཡི་ལོ་ཙཱ་བ་གཡི་ཅིང་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་བ་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་སྤྱི་ལོ་༦༤༥ ལོར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་ཤུན་ཙང་རྒྱ་གར་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ལོག་ཕེབས་པ་ལ། དེའི་བར་དུ་ལོ་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། ཤུན་ཙང་གི་སྐབས་སུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁྲོད་དུ་གསང་སྔགས་ཧ་ཅང་དར་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་མི་གསལ་ཡང་། གཡི་ཅིང་གི་དུས་སྐབས་དེར་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་དེས་དེང་སང་གི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་ངོ་མཚར་བྱེད་པར་སྣང་། དེ་ཡང་གཡི་ཅིང་གིས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་འཚོལ་བ་ཞེས་པའི་གསུང་རྩོམ་དུ་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དུ་ནང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོར་ཡོད་པའི་ཀླུ་ཡི་ཡུལ་དང་། རི་བོར་ཡོད་པའི་བྲག་ཕུག་སོགས་ནས་གསང་བའི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་འཚོལ་བའི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་གཏེར་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་རབས་དང་ཅུང་འདྲ་བར་སྣང་། གཡི་ཅིང་གི་གསུང་རྩོམ་དེར་རྒྱ་ནག་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པའི་བཙུན་པ་རྣམས་ལས་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐུགས་སྣང་གནང་མཁན་འགའ་ཞིག་གི་སྐོར་འཁོད་པ་ནི་ད་ལྟའི་ཆར་དཔྱད་གཞིའི་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེན་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་གཡི་ཅིང་གིས་རྒྱ་ཡི་བླ་མ་ཏའོ་ལིན་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་། ཐོག་མར་ནཱ་ལནྡཱ་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་ཀྱང་། དེ་རྗེས་གསང་སྔགས་ལ་མོས་པས་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་འཚོལ་བར་ཕེབས་པའི་རྣམ་ཐར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཝུ་ཤིང་ཞེས་པ་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་རྒྱ་ནག་ཏུ་ལོག་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཕེབས་ལམ་དུ་སྐུ་གཤེགས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དཔེ་རྣམས་དང་། ཝུ་ཤིང་རང་གི་གསུང་

9

ལོ་རྒྱུརྩོམ་བཅས་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྐུར་གནང་བ་ལས། གསུང་རྩོམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ད་ལྟ་ཡང་བཞུགས་པ་དེ་ལས། “ད་ལྟའི་ཆར་ཡུལ་གྲུ་འདིར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་རྣམས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་དར་ནས་ཡོད་”ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་དུས་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཅི་ཙམ་དར་བ་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུབ་པའོ། །

འདིར་གཡི་ཅིང་གི་གསུང་དུམ་གསང་སྔགས་དང་འབྲེལ་བ་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བྱས་ཏེ་དྲངས་ན། “རིག་འཛིན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ནང་དུ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་ཕྲག་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་འགྱུར་ན་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་དུས་སུ་གསུང་རབ་དེ་དག་ལ་རྟོག་དཔྱད་བྱས་ན་དེ་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་བོར་བརླགས་ཤོར་ཟིན་པ་དང་། ཉུང་ཤས་ཤིག་ཁོ་ན་ཆ་ཚང་བ་ཡིན། སྟོན་པ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྡེ་སྣོད་འདིའི་ཆ་ཤས་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། དེ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་དགའ་བོ་ཞེས་པ་བློ་གྲོས་ཆེ་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་རྟོག་མཛད། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་གཟུངས་སྔགས་ཁོ་ན་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་ནས་བཞུགས། མཐར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པས་བསོད་སྙོམས་ལ་ཐུག་པ་ན་ཁ་ཟས་ནམ་མཁའ་ནས་འབབ་པར་གྲགས། ད་དུང་ཉིན་ཞིག་རིག་སྔགས་བགྲང་བཞིན་པ་ན། འདོད་འབྱུང་གི་བུམ་པ་ཞིག་ཐོབ་ན་སྙམ་པའི་འདུན་པ་སྐྱེས་པ་ལ་དུས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ཐོབ། བུམ་པ་དེའི་ནང་དུ་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལ་ཐུགས་དགྱེས་པ་ཚད་མེད་པ་བྱུང་ཡང་གཟུངས་བཟླས་ནས་བུམ་པ་ཁ་མ་བཅིངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡལ། དེ་ནས་རིག་སྔགས་རྣམས་འཐོར་བ་དང་བོར་བའི་ཉེན་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་སློབ་དཔོན་དགའ་བོས་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོ་ལོ་ཀ་ཆིག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ཡོད་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ། ཤོ་

10

ལོ་རྒྱུལོ་ཀ་རེ་རེའི་ནང་གི་རིག་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་མཐུན་པར་སྦྱར། ཚིག་དང་ཡི་གེ་རྣམས་གཞན་དང་འདྲ་ན་ཡང་དོན་དང་ལག་ལེན་ནི་གཞན་དང་མི་འདྲ།

དུས་ཕྱིས་སུ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་གསུང་རབ་དེ་དག་གི་ནུས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ར་བ་ལས་བརྒལ་བ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་གཟིགས་པས་དཔེ་ཐོག་ཏུ་ཕྱག་བཞག་ཅིང་ཤུག་རིངས་འབྱིན་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་ཐུབ་པས་རིགས་པ་ལ་དགོངས་པ་གཏད་ན་བདག་ལ་གཙིགས་མཐོང་འོས་པ་གང་ཞིག་ལྷག་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས། དེ་ལས་རང་ཅག་གིས་རྟོགས་ཐུབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིན་ཐང་རྟོགས་ན་ཡང་བླུན་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་བྱིན་པའི་རིན་ཐང་ལ་འཆིང་ནས་ཡོད་ཅེས་པ་དེའོ། །རིག་འཛིན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཁ་བཏོན་འདི་དག་ད་དུང་རྒྱ་ནག་ཏུ་མེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏའོ་ལིན་གྱིས་འདི་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ནས་ཞིབ་ཚགས་པོས་སྦྱངས་པ་མཛད། དེ་ཡང་སྡེ་སྣོད་འདི་ལས་རིག་སྔགས་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཁར་འགྲོ་བ་དང་། ཀླུར་ཞོན་པ། འབྱུང་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ། སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་བྱེད་ནུས་ཚུལ་སོགས་གསུངས། གཡི་ཅིང་བདག་ནཱ་ལནྡཱར་ཡོད་སྐབས་མཆོད་ཁང་དུ་ཐེངས་ཁ་ཤས་སོང་ཡང་། གསུང་རབ་འདི་དག་གི་དགོངས་པའི་སྙིང་པོ་ལེན་པའམ། དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་སོགས་མ་ནུས་པས་མཐར་བདག་གིས་བློས་གཏོང་མི་བྱེད་ཀ་མེད་དུ་གྱུར། གསུང་རབ་གསར་པ་དེ་དག་གི་གནད་འགག་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་གི་སྐོར་ལ་ཁོ་བོས་གླེངས་ཙམ་བྱས་པ་ཡང་ཀུན་གྱིས་ཤེས་ན་ལེགས་པར་སྙམ་པས་ཡིན།”ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ། འདིར་མཆོད་གཤོམ་མམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་ཡི་གེར་ 坛 ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། དེ་ཉིད་མཆོད་ཁང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་བས་གཡི་ཅིང་གིས་གསུངས་པའི་དོན་དངོས་གང་ཡིན་བཤད་དཀའ་བའི་ཚུལ་དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད།

11

ལོ་རྒྱུདེ་ནས་དུས་རབས་བདུན་པ་ཙམ་དུ་བོད་དུ་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དར་བ་ལ། དེ་ཉིད་མ་མཐར་ཡང་སྤྱི་ལོ་༦༤༠ ཡས་མས་ཙམ་དུ་དར་ཟིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྔགས་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཚང་བ་བསྟན་པས་ན། འདི་ནི་དུས་ཕྱིས་སུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཆ་ཚང་བ་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཅིག་ཡིན་པས་ན་དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་དངོས་སམ་ཚད་ལྡན་དུ་ངོས་འཛིན། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་དེ་ཉིད་འདུས་པ་དར་ཞིང་། རིམ་པས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ཕ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་དར། དེ་ནས་བདེ་མཆོག་དང་དགྱེས་རྡོར་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་དར་ནས་མཐར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དར་བ་ནི་ནང་པའི་རྒྱུད་དར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་ནག་ཏུ་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས་པའི་སློབ་དཔོན་ཨ་མོ་གྷ་བཛྲས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོའི་སྤྱི་ི དོན་ཞིག་མཛད་པ་ལ་དེའི་ནང་དུ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱང་གསལ་བས་ན་སྐབས་དེ་ཙམ་དུ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱང་དར་ཟིན་ན་ཡང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་དར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་ནི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་དང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གཉིས་པོ་ཡིན། ཉི་ཧོང་གི་གསང་སྔགས་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་དབྱེ་བ་མི་མཛད་པར་གསང་སྔགས་ཕྲན་ཚེགས་སམ་ཐོར་བུ་དང་གསང་སྔགས་རྣམ་དག་ཅེས་དབྱེ་བ་གཉིས་གནང་སྲོལ་ཡོད་པ་ལ། གསང་སྔགས་ཐོར་བུ་ནི་གཙོ་བོ་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། གསང་སྔགས་རྣམ་དག་ནི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་དང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གཉིས་པོ་ཡིན་པས་བོད་དུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་གཉིས་ཡིན།

12

ལོ་རྒྱུསྤྱིར་རྒྱ་གར་ལ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པའི་བླ་མ་གྲངས་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱོན་ཡོད་ངེས་ན་ཡང་། བོད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ན་བྱ་སྤྱོད་ལ་མཁས་པས་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བར་གྲགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྐལ་པ་ཞེས་གྲགས་པའོ། །དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས། “གསང་སྔགས་ཕྱི་འགྱུར་གྱི་ལུགས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་བཞིར་གྲགས་པའི་ཐོག་མ་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ནི། འཕགས་ཡུལ་དུ་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྐལ་པ་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་རྣམས་ནི་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་གྱུར་པས་སྔ་མས་བྱ་རྒྱུད་དང་། ཕྱི་མས་སྤྱོད་རྒྱུད་གཙོ་བོར་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་རྩལ་འདོན་གྱིས་སྤེལ་བར་མཛད་ལ།”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཁས་པ་དེ་གཉིས་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་འཆད་པ་ན་ཉི་ཟླ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་ནས་ཕལ་ཆེར་ཚད་མ་ལ་ངོས་འཛིན་ཅིང་། རྒྱ་གར་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གྲགས། གཉིས་པོ་ལས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྐལ་པ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བྱུང་རྣམས་སུ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་སྒེག་པའི་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྐལ་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་བྱུང་སོགས་སུ་གསལ་བ་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྒེག་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཕ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་སྣང་། སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་གང་ཡོད་མེད་དང་། སྔ་ཕྱི་ཇི་ལྟར་ཡིན་རེ་ཞིག་ཞིབ་ཕྲ་དཔྱད་རྒྱུ་མ་བྱུང་།

གཅིག་ཤོས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྱ་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གྲགས་ཆེ། གསང་སྔགས་རྙིང་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་

13

ལོ་རྒྱུཆེན་པོའི་ིསློབ་དཔོན་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་རྩོད་མེད་རྣམས་སུ་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་ལས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དང་འབྲེལ་བ་ཕལ་ཆེར་མི་གསལ་ན་རྫོགས་ཆེན་དེ་བས་ཀྱང་བཞེད་དཀའ་སྙམ་ལ་དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་ཆེན་བཞེད་པར་མི་འདོད་པ་འདྲ། གཞན་ཡང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་འགྲེལ་པ་གཙོ་བོ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་མི་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། ཚིག་ལ་མཁས་པ་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། དོན་ལ་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བ། གཉིས་ཀ་ལ་མཁས་པ་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་གཉིས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། བསྟན་འགྱུར་དུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཐོག་མ་རུ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་དོན་ལྟ་བུ་པོད་གཅིག་ལོངས་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པར་གསལ། དེ་བཞིན་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པར་གསལ་བ་རྣམས་བོད་དུ་ཕེབས་པ་དེས་མཛད་པར་གསལ་བ་དེས་བོད་དུ་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་མཁས་པའི་མི་གསུམ་དུ་འདྲེན་པའི་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་།
ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཝ་པཱ་ལའི་སྐབས་ཙམ་དུ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ཥི་ཤ་ར་ཞེས་པར་འཁྲུངས། ཨུ་རྒྱན་གྱི་གནས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ། འཁྲུངས་ཡུལ་ཡང་ཨུ་རྒྱན་ནམ་དེ་དང་ཉེ་བ་ཞིག་ནས་མིན་ནམ་སྙམ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནཱ་ལནྡཱར་ལོ་བཅུ་ཡི་རིང་ཐོས་བསམ་མཛད། གྲུབ་མཐའ་རྣམ་རིག་དབུ་མ་འཛིན་ཅིང་། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས། ནཱ་ལནྡཱ་ལ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་

14

ལོ་རྒྱུཆེར་བསྐོར། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པ་ལ། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ཨུ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་དོན་མཛད། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་དུ་དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་སྒེག་པའི་རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་དཔལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པས་མཛད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་འགྲུབ་ལ་ཉེ་བ་ན་འཇམ་དཔལ་གྱི་བྲིས་སྐུའི་ཞལ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་ཨུ་རྒྱན་གྱི་གླིང་ཕྲན་དེ་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་སྣང་བར་བྱས་པ་ལས་མཚན་དེ་ལྟར་ཐོགས་པར་གསུངས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་གསུང་རྩོམ་མང་པོ་མཛད་ན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ནི་གཙོ་བོ་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་མངོན།

གཅིག་ཤོས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་སྲས་ཡིན་པར་གྲགས། འཇམ་དཔལ་བསྒྲུབས་པས་གྲུབ་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གནོད་སྦྱིན་མ་ཞིག་གིས་བར་ཆད་བྱས་པས་དངོས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཐོབ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐུ་ལུས་སྙུན་དང་བྲལ་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་གྱུར། དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་གཉིས་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་འབྱེད་པ་པོ་དེ་ཡི་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱང་། ད་ལྟའི་ཆར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཉིད་ཅུང་ཟད་བྱོན་སྔ་བར་འདོད། སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་གཉིས་པོ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་མཇལ་བར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རི་བོ་ཏ་ལར་བྱོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཞི་བ་དད་པ་ཆེ་བས་སྒྲོལ་མ་མཇལ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་རྣམ་རྟོག་མང་བས་ཞབས་ས་ལ་མི་རེག་པ་

15

ལོ་རྒྱུཙམ་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལས་མ་ཐོབ། དངོས་གྲུབ་ཕྲ་མོ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་ལ་ཕྲག་དོག་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཤོར་བར་གྲགས། འོན་ཀྱང་འདི་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་མཆོག་ཡིན་པར་བཤད་དཀའ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་ཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཆེ་བ་དེས་ཕྱིས་སུ་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་ནི་མཚན་ཙམ་ལས་མཛད་རྗེས་ཆེར་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་ནི་མཛད་རྗེས་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའོ། །

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་ནཱ་ལནྡཱ་སོགས་སུ་བསྟན་པ་བསྐྱངས། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་སླར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་དང་ལྷན་དུ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་གངས་རི་ཏི་སེར་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་དངོས་གྲུབ་མཐའ་དག་བརྙེས། དེ་རུ་བཞུགས་སྐབས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཕོ་བྲང་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཀྱང་སྐུ་དངོས་སུ་མ་ཕེབས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་སུ་ཡིན་མིན་གྱི་འདོད་པ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པ་ལ། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་སོགས་ཕལ་མོ་ཆེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ་སོགས་ཀྱིས་མེས་ཨག་ཚོམ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། “བུདྡྷ་གུཧྱ་སངས་རྒྱས་གསང་བ། བུདྡྷ་ཤཱནྟ་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་འདི་གཉིས་གངས་ཏི་སེར་བྱོན་ནས་བཞུགས། རྒྱལ་པོ་མེས་ཨག་ཚོམས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་ཀྱང་མ་བྱོན། མདོ་སྡེ་ལྔ་བཀུར་ནས་ཕྱིས་བསྟན་པ་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དྲིན་ཅན་ཡིན།”ཞེས་གསུངས་སོ། །མེས་ཨག་ཚོམ་གྱི་མཚན་གཞན་ནི་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་ཡིན་པ་ལ། འདི་ཉིད་འདུས་སྲོང་མང་པོ་རྗེའི་སྲས་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ཡབ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་ཕྱིས་བསྟན་པ་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གསུངས་པ་ཡང་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་གོ་བར་མངོན་ལ། འདི་བདེན་ན་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་མ་བྱོན་གོང་

16

ལོ་རྒྱུནས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་གསང་སྔགས་གསར་མའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་དར་ཟིན་པ་ཡང་འདོད་དགོས་པ་འདྲའོ། །

དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐུར་བར་གྲགས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་ཡོད་པ་ཡང་དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་དངོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གཏམ་རྣམས་ཀྱང་བོད་དུ་དུས་ཕྱིས་སུ་བྱུང་བར་བཤད། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་ན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གངས་རི་ཏི་སེར་བཞུགས་སྐབས་རྒྱལ་པོའི་ིཕོ་ཉ་བ་མཉྫུ་ཤྲཱི་སོགས་བོད་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་དང་རྒྱུད་བཤད་སོགས་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ལ་དེའི་རྒྱུན་དར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་ལས། “ད་ནི་རྒྱུད་སྡེའི་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་བཤད་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང༌། པནྚི་ཏ་གཞན་གྱི་ཡང་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔུང་བཟངས་དང་གསང་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་དང༌། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པ་དང༌། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་བསྡུས་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་ལོ་ཙཱ་བས་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་ཡི་གེར་བྱས་པ་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལ་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཀྱང་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཤད་པ་དང་ཉན་པའི་རྒྱུན་ཡང་ཡོད་པར་སྣང་མོད། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ནས་ནི་བཤད་པའི་རྒྱུན་ཆེར་བྱུང་བ་མི་འདྲའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

17

ལོ་རྒྱུདེ་བཞིན་སི་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་གིས་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུའི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཀྱང་། “བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་ཚེ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་བཀའ་དང་། རྗེས་གནང་དང་། རིག་གཏད་ཙམ་དང་ལུང་སྦྱིན་པ་སོགས་ལས་འཆད་ཉན་གྱི་སྲོལ་ནི་མ་བྱུང་བར་མངོན་ལ། བླ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་དཔུང་བཟང་སོགས་ལ་བཤད་པ་བྱས་པར་གྲགས་པའང་རྩལ་བཤད་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཟད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་འདེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བཀྲལ་བ་དེས་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རྩོད་པ་མང་ཙམ་བྱུང་ཡང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་བཤད་པ་ཙམ་མིན་པར་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་དོན་དང་། རྣམ་འཇོམས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ་སོགས་མཛད་པས་ན་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་མི་ཉུང་བ་མཛད་པ་རྣམས་བོད་དུ་བྱ་སྤྱོད་དར་བ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་ནི་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སོགས་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་ལས་ཀྱང་ལེགས་ཆ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་བྱ་རྒྱུད་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དཀའ་བ་དང་། བླ་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་བའི་གནས་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་སུ་བྱིན་རླབས་ཆེ་ལ་ནུས་མཐུ་མྱུར་བའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཕོ་མོ་ཅི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་གཟུངས་སྔགས་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་དབྱར་དུས་ཀྱི་སྤང་ལ་ཤ་མོལ་བརྡོལ་བ་བཞིན་གཅིག་

18

ལོ་རྒྱུརྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་ལོ་མང་རིང་བ་དར་བ་ལས་ད་ལྟའི་ཆར་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཅེས་གྲགས་པ་དེ་བྱུང་། ཐོག་མའི་ཆར་སིངྒ་གླིང་དང་། གསེར་གླིང་དུ་གྲགས་པ་སོགས་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་བྱ་རྒྱུད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གསང་སྔགས་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་ལས་ཡུལ་གྲུ་དེ་དག་ནས་དེང་སང་གི་དུས་སུ་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྙིང་པ་མང་པོ་ཐོབ་ཡོད་པར་བཤད། ལར་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ནང་པའི་གསང་སྔགས་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་ཡང་སིངྒ་གླིང་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱ་ནག་གི་ནང་པའི་གསང་སྔགས་སློབ་དཔོན་གཙོ་བོ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་ལས་དང་པོ་བཛྲ་བོ་དྷི་ཡང་སིངྒ་གླིང་དུ་ཕེབས་ནས་ཐོས་བསམ་མཛད་པ་དང་། གཉིས་པ་ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་ནི་སིངྒ་གླིང་ནས་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་བར་སྐབས་ཤིག་སིངྒ་གླིང་ལ་གསང་སྔགས་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་གྲགས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ནི་ཆེར་མ་དར་བར་བཤད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ ི སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་སིངྒ་གླིང་དུ་གཙོ་བོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བཅས་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་པའི་ལུགས་སྲོལ་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་དེས་ད་ལྟ་དེ་དག་གི་སྐུ་རྙིང་ཤོས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡུལ་གྲུ་དེ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། མདོར་ན་ད་ལྟ་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་དར་བའི་ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཡུལ་གྲུ་རྣམས་སུ་དེ་སྔོན་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུད་དར་མ་མྱོང་བ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

བོད་དུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་དེབ་སྔོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལས་གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་སྤེལ་ན་ཡང་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཆོས་བྱུང་ལས། “རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སྔགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། པཎྜི་ཏ་ཤྲདྡྷ་ཀ་ར་ཝརྨ་དང་། པདྨ་ཀ་ར་གུཔྟ་དང་། བུདྡྷ་ཤྲཱི་ཤཱནྟི་དང་། བུདྡ་པཱ་ལ་དང་། ཀ་མ་ལ་གུཔྟ་ལ་

19

ལོ་རྒྱུསོགས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་བསྒྱུར། ཁྱད་པར་ཡོ་ག་དང་གསང་འདུས་མང་པོ་བསྒྱུར་ཞིང་སྔགས་གཏན་ལ་ཕབ།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་བསྒྱུར་ཅིང་སྤེལ་མཛད་པ་ལས། དམིགས་བསལ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་ལས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོས་མཛད་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བཅས་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་ལྷན་དུ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ། དེ་དག་ནི་བོད་དུ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བས་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ཙམ་མིན་པར་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡང་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཉིད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་མངོན། ཇོ་བོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གིས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཕན་ཚུན་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་ཉམས་ལེན་མཛད་བཞིན་པ་ལ་ཇོ་བོ་རྗེས་བཀའ་བཀྱོན་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་སྣང་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་མིན་དང་། བདེན་ན་ལུགས་གང་བཟང་མིན་རྩོད་པ་ཅན་ནོ། །

བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་སུ་སྐབས་རེ་འབྲོམ་སྟོན་པ་སོགས་ཇོ་བོའི་ིསློབ་མ་རྒན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་གསང་སྔགས་འཆད་མ་བཅུག་པར་ཡང་བཤད་ཅིང་། ཡང་སྐབས་རེ་གསང་འདུས་དང་། གཤིན་རྗེ་གཤེད། བདེ་མཆོག དུས་འཁོར་སོགས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེའི་བརྒྱུད་པ་འཆད་སྐབས་ཇོ་བོ་ནས་བརྒྱུད་པ་རེ་ཡང་བཤད་སྲོལ་ཡོད་མོད། ཁོ་བོས་ནི་འདི་དག་ནང་འགལ་ལྟ་བུ་ལས་གང་ཞིག་བདེན་པ་དང་གང་ཞིག་མི་བདེན་པ་ཡིན་མ་འཚལ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་བྱུང་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན་ཇོ་བོའི་ིསློབ་མ་རྣམས་ལས་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་འོད། འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས། རོང་པ་མགར་དགེ་སོགས་སློབ་མ་འགའ་ཤས་ལས་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱང་བརྒྱུད་པ་ལས། སློབ་མ་གཞན་རྣམས་ནས་བརྒྱུད་པ་ནི་དམ་ཚིག་གསུམ་

20

ལོ་རྒྱུབཀོད་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་སོགས་གཙོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། བཀའ་གདམས་པར་བཀའ་བབ་པ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། སྒྲོལ་མ། སྤྱན་རས་གཟིགས། མི་གཡོ་བ་བཅས་བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞིར་གྲགས་པ་ལས་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱིས་དེ་དག་ངོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །ལར་ནས་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་འདུལ་བ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་མཛད་པས་དེག་ལ་འཚམས་པ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་དང་། བོད་དུ་དར་བའི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ཕལ་མོ་ཆེ་བཀའ་གདམས་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལས་བརྒྱུད་པར་སྣང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་མར་པ་ལྷོ་བྲག་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ལྷ་གསུམ་ཞེས་པ་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ་དང་། སྒྲོལ་ལྗང་། རྡོར་སེམས་བཅས་གསུམ་གྱི་དབང་རྒྱུན་ཡོད་པ་ལས། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ་དང་སྒྲོལ་མ་གཉིས་པོ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལ་དེ་གཉིས་པོ་མར་པས་ཇོ་བོ་རྗེ་ནས་གསན་པར་གྲགས། ཕྱི་མ་ནི་རྡོར་སེམས་ཡབ་རྐྱང་ཡིན་ཅིང་རྡོར་སེམས་འདི་ཉིད་གཙོ་བོ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་དགོས་ན་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་མཚན་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་བླ་མེད་གཉིས་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །མར་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་འདིའི་ཡི་གེ་འབྲུག་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྣམས་སུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་ཆུ་མགོ་ཀུ་ཀུ་ར་ཛ་ཡིན་པར་གསལ་ཞིང་། ཀུ་ཀུ་ར་ཛ་ནི་གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་གྲགས་ཆེ་བ་དང་། མར་པའི་ཁྱད་པར་ལྷ་གསུམ་ནང་གི་རྡོར་སེམས་ནི་ཡབ་རྐྱང་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པ་ལྟར་མཐོང་། མར་པས་རྡོར་སེམས་འདི་ཉིད་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་རཏྣ་ཀ་ར་གུཔྟ་ནས་གསན་པར་གསལ། གཞན་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་ཀྱང་རྔོག་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཕྲེང་ལས་མར་པས་ནཱ་རོ་པའི་སློབ་མ་པེན་དྷ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲུང་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་གསན་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་མར་པ་

21

ལོ་རྒྱུལ་བྱ་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། བླ་མེད་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཕལ་ཆེར་མ་བྱུང་བ་ལ་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཡིན་པ་ལྟ་བུས་ཕྱིས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་མ་ཆད་ཙམ་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབ་ཡོད་པ་དཀོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉག་ཕྲ་བའོ། །

མར་པས་བླ་མ་རྔོག་པའམ་རྔོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་ཡང་ཕལ་ཆེར་བླ་མེད་ཁོ་ན་གནང་བ་དང་། རྔོག་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མར་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་ནན་གྱིས་བསྒྲུབས་མོད། རྔོག་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་རྔོག་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དུ་མར་པ་ནས་བརྒྱུད་ཚུལ་མ་མཇལ། དེ་བཞིན་སི་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་དང་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱིས་སྒེག་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལུགས་ཀྱི་གསང་ལྡན་འདི་ཉིད་བླ་མེད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། སྒེག་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལུགས་འདིར་བླ་མེད་ལུགས་ལྟར་གསང་དབང་ཡོད་པས་འདི་ཉིད་བླ་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཙམ་ལས་གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཤས་ཆེ། དེར་བརྟེན་བུ་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་འདི་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་དེབ་སྔོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་བོད་དུ་དར་ཚུལ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་རྔོག་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་གྱི་སྐོར་ལ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དེབ་སྔོན་ལས། “ཡང་རྔོག་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས། དང་པོར་སྐྱི་བྱེ་མ་ལུང་པ་དང༌། དེ་ནས་ཁམས་པ་ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ་ལ་གསན་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ། དཀྱིལ་ཆོག་གསང་ལྡན་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་བཤད་པ་ནི་རྔོག་པ་རྣམས་ལ་དིང་སང་གི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །”ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་ཀློག་སྐྱ་ཤེས་རབ་བརྩེགས་ཞེས་པ་བདེ་མཆོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གྲགས་ཆེ་བ་དེའི་དྲུང་ནས་རྔོག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེས་སྟོབས་པོ་ཆེ་གསན་པར་གསལ་བ་ལ། སྟོབས་པོ་ཆེ་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཡི་ནང་དུ་ཡོད་ན་ཡང་སྟོབས་པོ་ཆེ་

22

ལོ་རྒྱུགཅིག་པུའི་རྒྱུད་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པས་འདི་ཡང་གཙོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ལས་ཆེ་བར་མཐོང་། གང་ལྟར་ཡང་རྔོག་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་ཙམ་ལས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་དབང་གི་བཀའ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་ཕལ་ཆེར་མེད།

དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོའི་བིཤད་པ་ཆེར་མ་བྱུང་ན་ཡང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི་ཕལ་ཆེར་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་ལས་ཀྱང་དར་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་ཤས་ཆེ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་གཙོ་བོ་གསུམ་བཞུགས། དང་པོ་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་ལས་བརྒྱུད་པ་ལ་གོ་ཞིང་། དེ་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་སོགས་པཎྜི་ཏ་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྷན་དུ་པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྒྱུར་བའོ། །སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་ཞེས་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཆེ་ཆུང་དང་བྷ་རོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཤི་ལ་ཨ་ཀ་ར་དང་། བཻཻ་ར་ཙ་ན་རཀྵི་ཏ་དང་ལྔ་ལ་ཞུས་ནས་བརྒྱུད་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དགུ་བཅུ་གོ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་གཅིག་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྒྱུར་བ་ལས་གཞན་རྣམས་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་དང་བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའོ། །ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་ཕྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་སློབ་མའི་སློབ་མ་པཎྜི་ཏ་ཀིརྟི་ཙནྡྲའམ་གྲགས་པ་ཟླ་བ་དང་། ཡར་ཀླུངས་ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་མ་འདིའི་བརྒྱུད་པ་སྔ་མོ་ཞིག་ནས་ཆད་ཟིན་སྐད། དུས་ཕྱིས་སུ་ཞྭ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་བྱང་ངམ་རིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་དར། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཅི་རིགས་པའི་

23

ལོ་རྒྱུདབང་བཀའ་ཡོད་པ་ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་རྡོར་ཕྲེང་དང་། མི་ཏྲ་ཛོ་གིའི་རྡོར་ཕྲེང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དུ་དབང་དང་རྗེས་གནང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱ་བའི་ལུགས་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དང་རྗེས་གནང་མང་པོ་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་མངོན།

གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ནི་སྔགས་གསར་མ་ལ་གཏོགས་ཀྱང་སྔགས་རྙིང་མ་པས་ཀྱང་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ན་བྱ་རྒྱུད་ནི་ཀྲི་ཡའི་ཐེག་པ་ལ་གཏོགས་པར་བཞེད་པ་ལྟར། གསང་སྔགས་གསར་མའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་དང་། གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ལ་ཡང་དར་རྒྱས་མི་ཆུང་བ་བྱུང་། དེ་མིན་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ནི་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་སྔགས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་ཕྱག་ལེན་གང་ལ་ཡང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོར་ཧ་ཅང་ཐུགས་བརྩོན་མཛད་པའི་རྣམ་པ་མ་མཐོང་། སྤྱིར་བུ་སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་བསྟན་པ་འཛིན་པར་ཐོག་མའི་ཆར་ཞ་ལུ་འདི་ཉིད་འགྲན་པའི་ཟླ་མེད་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་ལས། “འདི་ན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ལ། །ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་ལས། །ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཉི་མ་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་གྲགས། །ཚིག་དེ་བདེན་པའི་ཚིག་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ། །ཟབ་མོའི་ཐེག་ ི དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས། །འཚོལ་བར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་ཁུར་འཛིན་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་གང་། །”ཞེས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ལས་ཀྱང་གསང་སྔགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པས་བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་། ཐུགས་སྲས་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་

24

ལོ་རྒྱུམཚན་དང་། ཤེར་འབྱུང་བ་སོགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་བཀའ་ཅི་རིགས་པ་སྩལ་བར་གྲགས་ཀྱང་། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་ཚང་བ་ཙམ་དང་། དེ་དག་གི་བཀའ་མ་ཆད་ཙམ་ལས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་ཧ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དར་བར་མ་མཐོང་། འོན་ཀྱང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པར་གྲགས་ཆེ། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ ི གི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ས་སྐྱ་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ལ་ཡང་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཡོད་པ་ནི་ངོར་ཆེན་གྱི་གསུང་བྱ་རྒྱུད་རྣམ་བཤད་ཀྱི་སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སོགས་སུ་ཚིག་འགའ་ཤས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་དྲངས་པ་ཡང་མི་ཉུང་བ་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་ཐོག་མར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པར་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་ཞུས་ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཐུགས་སྣང་ཆེར་མ་མཛད་པར་གྲགས་པ་སྟེ་ངོར་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་མུས་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་ལས། “ད་ལྟ་བོད་ན་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་བཤད་ཉན་དར་པོ་ཡོད་པས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ལེགས་པོ་ཡོད། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱང་ས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་དགོན་པ་སོ་སོ་ན་དགའ་མོ་ཡོད། ཡོ་ག་འདི་བར་སྐབས་སུ་ཅུང་འགྲིབས་ནའང་། ཕྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་རྩོལ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་གསོས་པའི་རྒྱུན་ད་དུང་ཡང་མ་ཉམས་པར་ཡོད། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་འདི་དིང་སང་བཀའ་མ་ཆད་ཙམ་ལས་མི་འདུག་པས། འདི་གཉིས་སོས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བོད་དུ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལེགས་པོ་ཅིག་འོང་བ་འདུག་སྙམ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་རྗེ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ཆེན་པོ། དང་ཚུགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་དང་། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དང་། དང་ཚུགས་མཐུན་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཁོང་པ་གང་ཟག་སྟོབས་ཅན་ཡིན་པས་ཁོང་པས་ཐུགས་རྩོལ་མཛད་ན་སོས་པ་ཅིག་ཨི་འོང་སྙམ་

25

ལོ་རྒྱུནས། དེ་ཁོ་ན་ལ་རྐང་བཙུགས་ཏེ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་དུ་ཕྱིན་ནས་བླ་མའི་དྲུང་དུ་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པས། བླ་མའི་གསུང་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁུར་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། རང་རེ་གང་ལ་ཡིན་ཀྱང་སློབ་གཉེར་ནི་བྱེད་དགོས་པར་སྣང་། སློབ་གཉེར་བྱེད་པ་མཉམ་པོ་ལ་བླ་མེད་ལ་བྱེད་པ་འདི་ཁེ་ཆེ་བར་སྣང་བས། བླ་མེད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་རང་རེའི་བཞེད་པ་དེ་མ་བྱུང་།

དེ་ནས་རང་རེས་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གཞུང་བོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་ལོ་བདུན་ཙམ་གྱི་བར་དུ་སློབ་གཉེར་བྱས། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འདི་རྣམས་ཀྱང་བརྩམས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ད་དུང་ཡང་འདོད་པ་བཞིན་སོས་པ་ཅིག་བཞག་ས་མེད་པ་འདི་སེམས་ཀྱི་གཙེར་པ་ཅུང་ཆེ་བར་འདུག་ཅེས་གསུང་པ་འདི་ནི། བསྟན་པའི་ཁུར་ལ་ཐུགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་དང་ཐུགས་སྟོབས་གཞན་ལས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནོ། །”ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས། “ངོར་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་ས་སྐྱའི་སྒོ་རུམ་དཔེ་ཁང་དུ་ལོ་གསུམ་སྐུ་མཚམས་བཅད་དེ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ལ་གཟིགས་རྟོག་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་བརྩམས་ཤིང་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་ཐུགས་བརྩོན་ཆེན་པོ་གནང་ཡང་། དེང་སང་ནི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དང་།”ཞེས་པ་ནས། “དབང་གི་རྒྱུན་ཙམ་ལས་བཤད་རྒྱུན་ནི་མ་བཞུགས་སོ། །” ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐུགས་རེ་བཞིན་མ་བྱུང་བར་གྲགས། ཅི་ལྟར་ཡང་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཐུག་ན་ངོར་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་གཞུང་ཚད་མར་བཟུང་ནས་འཆད་པ་དང་ཕྱག་ལེན་མཛད་པ་ཡིན་པས་ངོར་ཆེན་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་མི་ཆུང་བར་མངོན།

26

ལོ་རྒྱུབོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལས་གསུང་རྩོམ་ཆེས་མང་ཤོས་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དེ་ཉིད་འདུས་པ་རུ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་རྩོམ་མི་ཉུང་བ་བཞུགས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ་དེ་དག་ཏུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལ་ཡང་ཆོ་ག་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱུད་དེ་དག་གི་སྤྱི་དོན་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་མི་ཉུང་བ་བཞུགས་ཤིང་། ད་དུང་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་ཤིན་ཏུ་ནས་དཀོན་པས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ནི་ཡིག་ཆ་གཏན་ནས་མེད་པས་བོད་དུ་དར་མྱོང་ཡོད་མེད་ཀྱང་དོགས་གཞིར་ལྟ་བུར་སྣང་ན་ཡང་། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་དེ་སོ་སོར་ཕྱག་ལེན་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་མཛད་པ་ལ། དེ་དག་གི་བརྒྱུད་པ་དང་ཕྱག་ལེན་བོད་དུ་དུས་སྐབས་དེའི་བར་དུ་དར་བ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་དེ་རྗེས་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་དེ་འདྲ་མཛད་ཐབས་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སློབ་འཇིགས་མེད་འབངས་ཀྱིས་མཛད་པ་ངོ་མཚར་དགའ་སྟོན་ལས། “རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲུབ་མཆོད་ཆེན་མོ་ལོ་རེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཐོག་མའི་དབུ་ལ་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས་ཚིམས་པར་མཛད་ནས།”ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གའི་སྒྲུབ་མཆོད་ལོ་ལྟར་ཆད་མེད་དུ་བཙུགས་གནང་བ་དང་། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་དུས་འཁོར་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གའི་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རི་མོ་བྲིས་པར་གསལ།
ད་དུང་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ཞེས་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་རྩོམ་རྒྱས་པ་མང་དུ་མཛད་པ་བཞིན་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་མཛད་པ་ལ། དམ་ཚིག་

27

ལོ་རྒྱུགསུམ་བཀོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་པོད་གཅིག འོད་ཟེར་དྲི་མེད་དང་རྟེན་སྙིང་གཟུངས་སོགས་ལ་པོད་གཅིག འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སོགས་ལ་པོད་གཅིག འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་མངོན་རྟོགས་སོགས་པདྨའི་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་གཅིག ཡང་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་རྒྱུད་བཤད་དང་། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། བྱང་ཆུབ་རྒྱན་འབུམ་གྱི་ཆོ་ག་སོགས་ལ་པོད་གཅིག ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ། མི་གཡོ་བ། སྟོང་ཆེན་མོ། རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་གཅིག ཡང་རྡོ་རྗེ་ས་འོག་དང་། གར་མཁན་མཆོག འཕགས་པ་གནོད་གནས་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་གཅིག ཁང་བུ་བརྩེགས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས། ཕྱག་རྡོར་གོས་སྔོན་ཅན་སོགས་ལ་པོད་གཅིག་མ་ཟིན་ཙམ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་ཡིག་ཆ་གྲངས་མང་ཞིང་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ། ཕྱག་ལེན་ཞིབ་ཕྲ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་རྩོམ་ལས་གཞན་བོད་དུ་བྱུང་མ་མྱོང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་། བོ་དོང་པའི་ཞལ་སློབ་བསམ་སྡིངས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱུན་བསྐྱངས་ན་ཡང་། བོ་དོང་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ན་བོ་དོང་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་གཙོ་བོ་ནི་སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བོ་དོང་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་ལས། “བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཀའ་བབས་དཔལ་སྟག་ལུང་ཐང་པ་ཆེན་པོ་ཀ་དྲུག་པ་ངག་དབང་གྲགས་པ།”ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྟག་ལུང་ཁྲི་རབས་བཅུ་གཉིས་པའོ། །

ཡང་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་དང་དུས་མཉམ་པ་ལ་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཡར་རྒྱབ་དཔོན་ཆེན་གྱི་སྲས་སུ་

28

ལོ་རྒྱུའཁྲུངས་ཤིང་། དེའི་གཅེན་པོས་བྱམས་པ་གླིང་གི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་བླ་མ་བསྟེན་པའི་ཐོག་མ་ནི་ཀརྨ་པ་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལ། དེ་ནས་ཕག་མོ་གྲུའི་དགོན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། རྩེད་ཐང་དུ་ཐོས་བསམ་མཛད། ཙོང་ཁ་པ་དང་རོང་སྟོན་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་མྱོང་ཞིང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། བོ་དོང་ལོ་ཙཱ་བ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་གྱི་དྲུང་ནས་རིག་གནས་གསན། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་བླ་མར་བསྟེན་ཅིང་ཕྱིས་སུ་དགག་པ་མཛད་པ་ལ་དུས་ཕྱིས་སུ་བྱུང་བའི་དགེ་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་སྔགས་གཉིས་ཀ་མཛད། འདི་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ལུང་མན་ངག་མང་བའི་བླ་མ་ཞིག་འཚོལ་བར་བཞེད་པས་དབུས་གཙང་ཀུན་ཏུ་བཙལ་བས་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་ིསློབ་མ་དམར་ཁམས་པ་དཀའ་བཅུ་བ་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་དགོངས་ནས་དེའི་དྲུང་ནས་དབང་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཚུལ་དང་། ཡང་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་དྲུང་ནས་ཀྱང་ཟླ་ཕྱེད་ཙམ་གྱི་རིང་ཆོས་གསན་པས་ན། བྱམས་པ་གླིང་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། “ཟླ་ཕྱེད་སྐོར་ལས་བསྟེན་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཡང་། དེ་བར་གྱི་གསུང་ཆོས་ཐོབ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། འཕྲལ་གྱི་འབེལ་གཏམ་ཚུན་ལ་སྔ་ན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་མང་པོ་བྱུང་བས། ཡུན་དེ་བས་རིང་བ་ཞིག་བསྟེན་རྒྱུ་བྱུང་ན་ལེགས་པོ་འོང་བ་འདུག་སྟེ། སྟག་ལུང་ཀ་དྲུག་པ་སོགས་མི་ཆེན་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱགས་ཕྱི་བ་མང་ཞིང་མི་འགོལ་བར་འདུག་པས། རྒྱུན་རིང་པོ་བཞུགས་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ལ།”ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བླ་མ་བསྟེན་པའི་དུས་ཡུན་ཐུང་ན་ཡང་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེ་བར་གསལ།

དེ་ལྟར་ན་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་བཅས་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པ་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ཡིན་པ་

29

ལོ་རྒྱུལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད་པར་གསལ་ཏེ། བུ་སྟོན་ནས་བརྒྱུད་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་བྱམས་པ་གླིང་པས་གསན་མཛད་པ་ཡང་བུ་སྟོན་ནི་བོད་དུ་གསང་སྔགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་སོ། །བྱམས་པ་གླིང་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་པ་ལས། “དེ་ནས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་པ་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བ་མེ་མོ་གླང་གི་ལོ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ཞུ་མི་མང་པོ་ལ་ཁྲིད་གནང་བ་དང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། ལེགས་གྲུབ། དཔུང་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་མཆན་ཞིབ་མོ་གནང་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ལམ་རིམ་དང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལག་ལེན། བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་བུམ་ཆོག་རྣམས་བརྩམས་ནས། བྱ་རྒྱུད་ལམ་རིམ་གསུང་བའི་མོད་ལ་སྒྲུབ་མཆོད་ཆེན་མོ་གྲོལ་མཚམས་སྐུ་ཁམས་ཅུང་ཞིག་མ་སྙོམས་པ་དང་།”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་འདི་ཙམ་དུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཐུགས་རྟོག་ཆེར་མཛད་པའི་ཚུལ་གསལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དེ། བྱ་བའི་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྷའི་སྒྲུབ་ཚུལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལམ་གྱི་ངེས་པ་སྦྱིན་པ་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ཞེས་པོད་ཆེན་པོ་གཅིག་མཛད་པ་དེ་རུ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་གཙོ་བོ་ནི་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཡིན་པར་གསལ་ལ། དམིགས་བསལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་མཚན་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་མང་དུ་དྲངས་ནས་དགག་སྒྲུབ་མང་དུ་མཛད་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་ལས་དགག་པ་མང་བ་ལྟ་བུར་མཐོང་ངོ་། །དམིགས་བསལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་གྱི་གསུང་ཚུལ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བས་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ལ། དུས་ཕྱིས་སུ་ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཀྱང་བྱམས་པ་གླིང་པའི་གསུང་སྒྲོས་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ན་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་མཇལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་མིན་ནི་མ་འཚལ།

30

ལོ་རྒྱུདྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྗེ་སྒམ་པོ་པས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་མ་མཇལ་བའི་གོང་དུ་ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བའམ་དེའི་སློབ་མ་གང་རུང་ལས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསན་ཚུལ་འབྱུང་བ་དང་། མང་ཡུལ་བློ་ལྡན་སོགས་ལས་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་ཞིག་གསན་ཚུལ་འབྱུང་བས་ན་དེའི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་མི་ཉུང་བ་ཡོད་ལས་ཆེ། སྤྱིར་ཕག་མོ་གྲུ་པ་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་མ་གསན་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ན་ཡང་རྣམ་ཐར་དེ་རྣམས་སུ་གང་དང་གང་ཡིན་ཞིབ་ཕྲ་མི་གསལ། འོན་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དང་རྗེས་གནང་མང་པོ་ཞིག་གསན་མྱོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་པའོ། །དམིགས་བསལ་སྟག་ལུང་ཐང་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་རྣམ་འཇོམས་དང་གདུགས་དཀར་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་མང་དུ་གསན་ཚུལ་འབྱུང་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་སྟག་ལུང་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་གིས་ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོའི་དྲུང་ནས་དུས་ ི འཁོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་སྡེ་མང་པོ་གསན་པས་ན་སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་མངོན། ཁྱད་པར་སྟག་ལུང་གི་ཁྲི་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་ངག་དབང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་མཛད་པའི་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཏེ། སྟག་ལུང་གི་གདན་སར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོར་དབྱིངས། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ཕ་རྒྱུད་གསང་འདུས་དང་འཇིགས་བྱེད། མ་རྒྱུད་ཀྱེ་རྡོར་དང་བདེ་མཆོག་སོགས། གཉིས་མེད་ཀྱི་དུས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་མཆོད་བཙུགས་པར་གསལ་བ་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འདི་འདྲ་དཀོན་ཞིང་། ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ལ་ཡང་ཞྭ་དམར་བཞི་པ་དང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་འགའ་ཤས་ལས་གཞན་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་ཚང་བ་གལ་ཆེ་བའི་དགོངས་པ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་དཀོན་པར་མཐོང།

31

ལོ་རྒྱུའབྲི་གུང་སྐྱོབས་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་གསན་པའི་རྣམ་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། འབྲི་གུང་པའི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བདེ་མཆོག་གི་དྲིལ་བུ་ལྷ་ལྔ་དང་། གཉོས་ལུགས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་བཅས་ཡི་དམ་གྱི་གཙོ་བོ་མཛད་པར་མངོན། འབྲི་གུང་གླིང་ལོག་བྱུང་རྗེས་ཉེར་གཉིས་རིན་པོ་ཆེའམ་སྤྱན་སྔ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་འབྲི་གུང་དུ་སྒྲུབ་མཆོད་མང་པོ་ཞིག་བཙུགས་པར་གསལ་ན་ཡང་དེའི་རྣམ་ཐར་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པར་སྒྲུབ་མཆོད་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞིབ་ཕྲ་མི་གསལ། འབྲི་གུང་རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས་ནི་ཕྱིས་སུ་བྱོན་པའི་འབྲི་གུང་པ་རྣམས་ལས་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་རྩོམ་མི་ཉུང་བ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་ན་པར་བཞུགས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་མཐོང་། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐོར་རྣམས་གྲུབ་ཆེན་གླིང་རས་ལས་ཀྱང་མང་བ་གསན་པ་ལྟར་མཐོང་ལ། ཁྱད་པར་རྒོད་ཚང་པའི་ཐུགས་སྲས་ཨུ་རྒྱན་པ་དང་ཡང་དགོན་པ་སོགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་འབྲུག་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་ཆེར་དར་བས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐོར་རྣམས་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་དུ་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་ཡང་དུས་དེ་ཙམ་ནས་མིན་ནམ་སྙམ། ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་གྱིས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱང་རྒྱ་མི་ཆུང་བ་སྤེལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་པ་ལྟར་ན་ཡང་རེ་ཞིག་དེའི་སྐོར་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་ལ། སྤྱིར་ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་གྱི་གསུང་རྩོམ་དུ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་མི་ཉུང་བ་བཞུགས་སོ། །ལར་ནས་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ནི་སྔགས་ཕྱོགས་སུ་མར་ལུགས་དང་རས་ཆུང་ལུགས་སོགས་གཙོ་བོ་མཛད་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལས་འབྲུག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་འཇོམས་དང་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་ལས་གཞན་ཨ་བྷྱའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོར་ཕྲེང་དུ་གང་བཞུགས་པ་ཙམ་ལས་དེ་མིན་རྣམས་དེ་ཙམ་དར་ཁྱབ་མི་ཆེ་བ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། །

32

ལོ་རྒྱུསྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ལ་ཆོས་རྗེ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་མི་གཡོ་བ་སོགས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅི་རིགས་པ་གསན་མྱོང་བར་གསལ་ཞིང་། ཐུགས་དམ་ལྔ་ཚན་ལྔ་ལས་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ལྔ་དང་རྟ་མགྲིན་ལྷ་ལྔ་གཉིས་པོ་སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མས་རྒྱས་བཀབ་པ་མིན་ནམ་སྙམ། ཆོས་རྗེ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་ནི་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གང་ཡིན་ཀྱང་མ་གསན་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ། དམིགས་བསལ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ལ་རང་རྣམ་ཚིགས་བཅད་མར་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་སྙེ་མདོ་བ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ནས་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་སོགས་གསན་པར་གསལ་བ་དང་། ཡང་སྤྱི་རྒྱུད་ཅེས་འབྱུང་བ་ཡང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་མིན་ནམ་སྙམ། འབྱུང་འདུལ་ནི་བླ་མ་མང་པོའི་ིས་ནས་གསན་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ནས་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅུང་ཟད་དར་བ་ལས་གཞན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ཆོར་སྐོར་རྒྱ་ཆེར་དར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་རྣམ་པ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ཉིད་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ལ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པར་བརྟེན་ཀརྨ་པ་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེའི་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཀམ་ཚང་ཐུན་མོང་ལ་དབང་བཀའ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཁྱབ་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། འདིའི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་འོད་ཟེར་ཅན་མ་དང་གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། ཕྱག་རྡོར་འབྱུང་འདུལ་ནི་བྱ་སྤྱོད་གང་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་ཅན་ནོ། །བཀའ་འགྱུར་དུ་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གྲས་སུ་བཞུགས། སྤྱིར་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྡོར་ཕྲེང་ལ་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་དྲུག་ཅེས་པའི་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ནས་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོར་ཕྲེང་ནི་འབྲི་གུང་སོགས་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་ལ་ཡང་བརྒྱུད་པར་གསལ་ལ། རང་བྱུང་རྡོ་རྗེའི་རྗེས་སུ་ཞྭ་དམར་རྟོགས་ལྡན་གྲགས་པ་སེང་གེས་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་གསན་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་གནང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་རྣམས་ཀམ་ཚང་ལ་དར་མགོ་ཚུགས།

33

ལོ་རྒྱུསྤྱིར་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ལ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་ནི་ཀརྨ་པ་དྲུག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་བུ་སྟོན་གྱི་ལུགས་ཏེ་ཞ་ལུ་ཙནྡྲ་པ་ནས་ཀརྨ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ལ་བཀའ་བབ་ནས་ཀམ་ཚང་ལ་བརྒྱུད་པ་ཡིན། རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ནས་བརྒྱུད་པ་ནི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་དང་ཀུན་རིག་སོགས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཡིན། ཀུན་རིག་འདི་ཉིད་ཇོ་བོ་རྗེས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བཞེད་ཅིང་། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཀྱང་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བཞེད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་གོ་རམས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་བཞེད། དེ་མིན་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ཀརྨ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱིས་ཞ་ལུ་ཙནྡྲ་པ་ནས་གསན་པ་ནི་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་དང་། སྲུང་བ་ལྔའི་རིག་གཏད་སོགས་ཡིན་པར་གསལ། དེ་བཞིན་ཀམ་ཚང་གི་ཕྱོགས་འདིར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལུགས་འདྲ་མིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཟླ་རྒྱལ་ཞེས་གྲགས་པ་ས་ཆེན་དང་ཕག་མོ་གྲུ་པ། དུས་མཁྱེན་སོགས་ཀྱི་བླ་མར་གྱུར་པ་དེ་ནས་བརྒྱུད་པ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་དཔལ་མོའི་ལུགས་ ི ཏེ་བོད་ལ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྨྱུང་གནས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཟླ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་བཅས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལ། འདི་དག་རྒྱལ་ཚབ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་གོ་ཤྲི་དཔལ་འབྱོར་དོན་འགྲུབ་ནས་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས། སྤྱིར་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་རྣམས་ལས་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པར་སྣང་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་ཡང་ཡིག་ཆ་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ཞེས་པ་དེ་མཛད་པ་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་ཡོངས་ལ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་དེ་ལས་རྒྱས་པ་མ་མཐོང་། འོན་ཀྱང་བར་སྐབས་ཤིག་ཀམ་ཚང་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་དེ་འདྲ་བཞུགས་ཡོད་པ་ཤེས་མཁན་ཙམ་ཡང་དཀོན་པར་མཐོང་ངོ་། །

34

ལོ་རྒྱུདེ་ནས་ཞྭ་དམར་ལྔ་པ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་དང་། སི་ཏུ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་མི་འཁྲུགས་ཆོས་ཀྱི་གོ་ཆ། ཀརྨ་པ་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་བཅས་ཀྱིས་བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་ལ་ཡིག་ཆ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་མཛད་པ་ལ། མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་ཡི་དམ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། “དེ་ལ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་བསྒྲིགས་པའི་རྗེས་གནང་འདི་རྒྱ་གཞུང་གི་ཕྱག་ལེན་མ་འཆུགས་པ་ཡིན་པས་ཁུངས་བཙུན་ཞིང་། སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་གོ་ཆས་བསྒྲིགས་པ་འདི། བ་རི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རྒྱས་པ་སྟེ་གྲགས་ཆེ། རྗེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས་མཛད་པ་འདི། བ་རི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་བསྡུས་པ་སྟེ། མགྱོགས་དགོས་ན་ཚར་སྐྱེན། རྗེ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་འདི། ཁྲོམ་དབང་སོགས་ལ་མང་ཉུང་འཚམས་ཤིང་བྱིན་རླབས་ཆེ། འདི་བཞི་ཀའི་དབང་ལུང་གི་རྒྱུན་ངེས་པར་ཐོབ་པས། སྐབས་སུ་གང་བབ་བྱ་ཆོག་ཅིང་། འདི་དག་གང་ཟག་ཕལ་པས་རྩོམ་པ་མ་ཡིན་པར། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ས་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞྭ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་ཤིུགས་རྐྱེན་ལྟ་བུས་ཀམ་ཚང་གི་བླ་མ་དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱི་དབང་དང་རྗེས་གནང་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་མཛད་པ་དེས་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་པར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དང་རྗེས་གནང་གི་ཕྱག་ལེན་དང་ཡིག་ཆ་རྣམས་ནི་དུས་སྐབས་དེར་དར་བ་ལས་ལྷག་པ་དར་མ་མྱོང་བར་མངོན།

དེ་བཞིན་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་གོང་གི་ཡིག་ཆ་དེ་ཉིད་ལས་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་གོ་ཆས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཚང་བར་མཛད་པ་དང་། ཞྭ་དམར་དྲུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་ཚང་བར་མཛད་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲོལ་མ་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སྐྱོབ་ལས་གལ་ཆེ་བ་བཞི་བསྣན་ནས་དབང་སྣ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཛད་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་རྗེ་དགུ་

35

ལོ་རྒྱུཔ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེས་གཏོར་དབང་ཐམས་ཅད་ལ་སབ་མཛད་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་གསུངས། དེ་དག་ལས་རྗེ་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེའི་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ད་ལྟའི་བར་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་ལས། དེ་ལ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་དང་། ཀརྨའི་མཁན་པོ་རིན་ཆེན་དར་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དབང་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་བསྐུར་ཚུལ་གྱི་ཡིག་ཆ་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་པ་རེ་མཛད། གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་དབང་བཀའ་རྣམས་ལས་གཤེད་དམར་ལྟ་བུ་རེ་ཟུང་ཙམ་ལས་ཕལ་མོ་ཆེ་བྱ་རྒྱུད་ཤ་སྟག་ཡིན། འོན་ཀྱང་གཙོ་བོ་དབང་ལས་ཀྱང་རྗེས་གནང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྔ་ལ་སྦྱར་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་ལུགས་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ན་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་སྦྱོར་བ་ནི་རྙིང་མའི་རྒྱུད་ཅིག་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཕྱིས་སུ་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དང་རྗེས་གནང་རྣམས་སོ་སོར་དར་བ་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དར་ཁྱབ་ཆེ་བ་བྱུང་བ་ལ། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བླ་མ་རྣམས་ལས་གསན་པ་དང་དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལྷ་མང་། རྣམ་འཇོམས་ལྷ་བཅུ་དགུ་མ། གཟུངས་ཆེན་གྲྭ་ལྔ། གདུགས་དཀར་ལྷ་མང་། ཚེ་དཔག་མེད་ཛེ་ཏ་རིའི་ལུགས་ལྷ་དགུ། མི་འཁྲུགས་པ་ལྷ་དགུ། འོད་ཟེར་ཅན་ལྷ་ལྔ། གཟའ་ཡི་ཡུམ། ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད། རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་དབང་རྣམས་ཡིན་པར་གསལ། ཡང་ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་སྐུ་ིསྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་བྱོན་པ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། ཆོས་བརྒྱུད་དགེ་ལུགས་ཡིན་པ་ལ། སོག་པོའི་ིརྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐོ་ཡོན་བླ་མ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་མཚན་དངོས་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་དབང་ཆོག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བར་བཞུགས་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་རྣམས་ནི། རིགས་གསུམ་སྤྱི། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ལྷ་ལྔ། སྨན་བླ་ཞེ་བདུན་མ། སྲུང་བ་ལྔ།

36

ལོ་རྒྱུགདུགས་དཀར་བཅུ་བདུན་མ། གདུགས་དཀར་ལྷ་མང་། གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད་ལྷ་ལྔ། འོད་ཟེར་གཙོ་འཁོར་དྲུག མི་འཁྲུགས་པ་ལྷ་དགུ། རྣམ་འཇོམས་མཐིང་གརྣམ་འཇོམས་དཀར་པོ་ལྷ་བཅུ་དགུ། རྣམ་འཇོམས་སྣུར་ལུགས། ཕྱག་རྡོར་འགྲོ་བཟང་ལུགས། ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ། འཆི་མེད་རྔ་སྒྲ། དོན་ཞགས་ལྷ་མང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལྷ་སོ་བདུན་རྣམས་སོ། །ཡང་གྲུབ་ཆེན་མི་ཏྲ་ཛོ་ཀིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་ཐུགས་དམ་གྱི་ལྷ་མཆོག་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་དབང་ ི གི་ཆོ་ག་ལ་གཉན་འོད་སྲུང་མགོན་པོས་མཛད་པ་མངོན་རྟོགས་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་དང་། སི་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་གི་དབང་ཆོག མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོའི་དབང་ ི གི་མཚམས་སྦྱོར་མཛད་པ་ལྟར་བསྐུར་བའི་ཕྱག་སྲོལ་ད་ལྟའི་བར་བཞུགས་པའི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་པར་གྲགས་པ་ནི། དབྱངས་ཅན་མ་ལྷ་བཅུ་གསུམ། ལོ་གྱོན་མ་ལྷ་ལྔ་མ། གདུགས་དཀར་ལྷ་ཉེར་དགུ་མ། རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་དགུ་མ། གྲྭ་ལྔ་ལྷ་བཅུ་བདུན་མ། འོད་ཟེར་ཅན་མ་ལྷ་ཉེར་ལྔ་མ། ཛམ་བྷ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ལྷ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཁ་འབར་མའི་གཟུངས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་སོ་ལྔ་པ། ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ལྷ་ལྔ་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་འདུལ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་པ། དོན་ཡོད་ཞགས་པ་ལྷ་ལྔ་པ། སེང་གེ་སྒྲ་ལྷ་ལྔ་པ། རྟ་མགྲིན་ལྷ་བཅུ་བདུན་པ། མི་གཡོ་བ་ལྷ་བཅུ་གཅིག་པ། རྣམ་འཇོམས་ལྷ་ཉེར་གསུམ་པ་བཅས་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཡིག་བློ་གཏེར་དབང་པོས་མཛད་པ་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཟ་མ་ཏོག་ཅེས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ཉིད་ལས་ཕྱག་རྡོར་འགྲོ་བཟང་ལུགས་དང་། མི་འཁྲུགས་པ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་པ་སོགས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས།
ཐོ་ཡོན་བླ་མས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་དབང་ཆོག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་ལ་ལ་ཁ་སྐོང་རྒྱས་པར་གནང་བ་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་སུ་གྲགས་པ་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་འཇམ་དབྱངས་

37

ལོ་རྒྱུམཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོ་དང་། བློ་གཏེར་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་བཀའ་བཞུགས་པ་ནི་རིགས་གསུམ་སྤྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན། འོད་ཟེར་དྲི་མེད། གཟུངས་གྲྭ་ལྔ། གཟའ་ཡུམ། གདུགས་དཀར། གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད། ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་ཚེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚེ་དཔག་མེད་འཆི་མེད་རྔ་སྒྲ་ལྷ་བཅུ་བདུན་པ། ཚེ་དཔག་མེད་འཆི་མེད་རྔ་སྒྲའི་གཟུངས་ལ་བརྟེན་པ། དོན་ཡོད་ཞགས་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལྷ་མང་། མི་འཁྲུགས་པ་ལྷ་དགུ་ཛེ་ཏ་རིའི་ལུགས། མི་འཁྲུགས་པ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལྷ་དགུ་ཇོ་བོའི་ལུགས། རྣམ་ ི འཇོམས་དཀར་པོ་ལྷ་བཅུ་དགུ། རྣམ་འཇོམས་ལྷ་མང་སྣུར་ལུགས། རྣམ་འཇོམས་འབྲུག་ལུགས་ལྷ་བཅོ་ལྔ། ཕྱག་རྡོར་འགྲོ་བཟང་ལུགས་རྣམས་སོ། །

ཡང་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོ་དང་བློ་གཏེར་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་ཚུན་བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས། “དེང་སང་ནི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དང་། བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སྤྱི། དྲི་མེད་རྣམ་གཉིས། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད། སྨན་བླ་ཞེ་བདུན་མ། དོན་ཞག་ལྷ་མང་། མི་འཁྲུགས་པ་ལྷ་དགུ། བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས། ཕྱག་རྡོར་འགྲོ་བཟང་ལུགས་སོགས་ཀྱི་དབང་དང་། རྗེས་གནང་། རིག་གཏད། ལུང་སྦྱིན་པའི་རིགས་དུ་མ་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས་མཚན་མ་གཉིས་དང་བཅས་པ། འཇམ་དཔལ་ཨ་ར་པ་ཙ་ལྷ་ལྔའི་དབང་གི་རྒྱུན་ཙམ་ལས་བཤད་རྒྱུན་ནི་མི་བཞུགས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །ད་ལྟའི་དུས་སུ་གསང་སྔགས་གསར་མའི་རྒྱུད་སྡེ་ཁག་གི་དབང་བཀའ་ནི་ས་སྐྱའི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ནང་དུ་མེད་ན་མེད་ལས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རྣམས་ལས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་ཆ་ཚང་ཤོས་ཀྱང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཡིན་

38

ལོ་རྒྱུཔར་མཐོང་། འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་མར་རྔོག་གི་ཆོས་སྐོར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པ་བཀའ་བརྒྱུད་སྔགས་མཛོད་དུ་གྲགས་པ་ལ་གཙོ་བོ་མར་རྔོག་ལས་བརྒྱུད་པའི་བླ་མེད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་ལྷ་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་མདོར་བསྡུས་རྣམས་མ་བརྩིས་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་སོགས་མེད་ཅིང་། ས་སྐྱ་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ལ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་ཚང་བར་བཞུགས་སོ། །

གསང་སྔགས་གསར་མའི་ཕྱོགས་ལས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གདན་ས་མི་ཉུང་བས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཆ་ཚང་བའི་བསྟན་པ་སྐྱོང་བའི་ཐུགས་ཁུར་མཛད་དེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ལ་བྱ་རྒྱུད་དུ་ཚེ་དཔག་ལྷ་དགུ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་ཕྱག་རྡོར་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རིག་མཛད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། མདོ་སྨད་ལ་གཞན་འདྲ་བ་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོར་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ཉིད་མཛད་སྲོལ་ཡོད་པར་གྲགས། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་འགའ་ཤས་ལ་རྒྱུད་སོ་སོ་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་གྲྭ་ཚང་ཡང་ཡོད་པ་ནི་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་གནས་སོ། །ཁྱད་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་བཤད་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ་རུ་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་བཞི་ཀའི་ལམ་རིམ་གསལ་བ་བཞིན་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བིཤད་ཁྲིད་རྒྱས་པར་གནང་སྐབས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་དབང་གནང་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་ཁྲིད་པ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་དབང་གནང་ནས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ཚན་ཁྲིད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་ཞིག་གནང་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཁྲིད་གནང་བ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་དུས་འཁོར་དང་། བདེ་མཆོག གསང་འདུས་གང་རུང་གི་དབང་གནང་ནས་བླ་མེད་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་འཆད་ཁྲིད་གནང་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐོས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་ཤིན་ཏུ་ནས་དཀོན་པའོ། །ལར་

39

ལོ་རྒྱུནས་ས་དགེ་གཉིས་བཀའ་དམ་པ་དེས་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་གནས་པའི་དགེ་མཚན་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་ལས་བཀའ་རྙིང་གཉིས་ལྟ་བུ་ཅུང་བཀའ་ཡངས་པ་དེས་དབང་གང་ཡིན་ཀྱང་དེའི་བརྒྱུད་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་རྒྱ་ཆེར་ཁྱབ་ཐུབ་པའི་དགེ་མཚན་ཀྱང་ཡོད་པར་མཐོང་།

སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་ཕྱོགས་ལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཀརྨ་པ་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་ནས་བྱུང་བའི་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་མང་པོའི་དབང་ངམ་ ི རྗེས་གནང་རྣམས་ད་ལྟའི་བར་བཞུགས་ཤིང་འགྲོ་དོན་ཀྱང་ཆེ་ན་ཡང་། ད་ལྟ་ཆོ་ག་རྒྱས་པའི་ཕྱག་ལེན་ཆ་ཚང་བ་བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཇོ་བོ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མི་འཁྲུགས་པ་ཡིན་པར་མངོན། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་ཅན་ནོ། །གཞན་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་དང་། དྲི་མེད་རྣམ་གཉིས་སོགས་གལ་ཆེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མང་པོ་ཞིག་གི་བརྒྱུད་པ་ནི་ཀམ་ཚང་གི་ཕྱོགས་འདིར་སྔ་མོ་ཞིག་ནས་ཆད་ཟིན་པར་མངོན་པས་ན་འདི་དག་ཉེ་བའི་ཆར་ས་སྐྱ་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲི་འཛིན་ཞེ་གཅིག་པ་ངག་དབང་ཀུན་དགའི་དྲུང་ནས་རྒྱལ་དབང་བཅུ་བདུན་པ་ཨོ་རྒྱན་འཕྲིན་ལས་དབང་གི་རྡོ་རྗེ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་བཅུ་གཉིས་པ་གྲགས་པ་མི་འགྱུར་གོ་ཆ་བཅས་ཀྱིས་གསན། དེ་བཞིན་ཀུན་རིག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་ངོས་འཛིན་ན་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀུན་རིག་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་རིག་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་ངོས་འཛིན་པ་ལྟར་ན་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀུན་རིག་ཡོད་པ་ལས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་མེད། འབྲུག་པ་དང་འབྲི་གུང་སོགས་ལ་ད་ལྟ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ཅི་ཙམ་བཞུགས་ཡོད་མེད་རེ་ཞིག་ཞིབ་ཕྲ་དཔྱད་རྒྱུ་མ་བྱུང་། སྤྱིར་འབྲུག་ལུགས་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཉིས་དར་ཆུང་བ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་འཇོམས་དང་མི་འཁྲུགས་པ་སོགས་དར་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་བསལ་འབྲུག་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་དབང་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་ས་སྐྱའི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་བཞུགས་སུ་གསོལ།

40

ལོ་རྒྱུལར་ནས་མར་རྔོག་ཡབ་སྲས་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་འཆད་པ་ལ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་འཛིན་ཅིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་མཁྱེན་རྒྱ་མེད་པའམ། ཡོངས་གྲགས་ཙམ་གྱིས་ཚིམས་པ་ལས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དཔྱོད་པའི་སྤོབས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་གཅིག་ཅར་བ་རྣམས་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་སོགས་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ནི་མདོ་སྔགས་ཀུན་གྱི་ཡང་རྩེར་འདོད་བཞིན་དུ་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སོགས་མི་ཟབ་པའི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པས་དགོས་པ་ཆེར་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། སེམས་ངོ་ལྟ་བ་ཁོ་ནས་ཆོག་པས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་མང་པོ་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། སེམས་མ་བཅོས་པར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་གཏུམ་མོ་དང་འོད་གསལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་གོང་མའི་དབང་ཐོབ་པས་འོག་མའི་དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཆོག་པར་བཤད་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གང་རུང་ཞིག་ལ་བསྙེན་པ་གྲུབ་ན་གཞན་ལ་གྲངས་བསྙེན་མ་སོང་ཡང་དབང་བསྐུར་ཆོག་པར་བཤད་པ་དང། བླ་མའི་མན་ངག་ཡིན་པར་བཤད་ནས་རྒྱུད་དང་པཎ་གྲུབ་གོང་མས་གསུངས་མ་གསུངས་ཅི་རིགས་པ་མང་པོས་ཟུར་བརྒྱན་པ་དང་། དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ནས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་སོགས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ར་བསྲེ་ལུག་བསྲེ་བྱེད་པ་སོགས་མང་བ་དེས་ཕྱིས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་སྲོལ་མང་པོ་ཞིག་མར་རྔོག་གི་བརྒྱུད་པར་ཅི་ཙམ་འགྱུར་མིན་བཤད་དཀའ་ཚོད་དུ་སྣང་ངོ་། །

སྤྱིར་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པའི་ཁྲོད་དུ་ཧ་ཅང་དར་ཁྱབ་ཆེ་བ་སྟེ། རྒྱ་བོད་ཉི་ཧོང་དང་བཅས་པར་ཕལ་མོ་ཆེས་སྐྱབས་གནས་སུ་ངོས་འཛིན་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་སའི་ལྷ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། རྒྱ་གར་དང་བོད་གཉིས་ལ་ཕྲིན་ལས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ལྷ་མོ་

41

ལོ་རྒྱུསྟེ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་སོགས་ཕལ་ཆེ་བ་གཙོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ཅིང་། གཟུངས་སྔགས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཡིན། དེ་ཡང་བོད་དུ་གཟུངས་འདུས་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། གཟུངས་སྔགས་ནུས་པ་ཆེ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་འདི་ཉིད་ཁྱིམ་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་ཁྱིམ་དུ་ཨ་མཆོད་གདན་དྲངས་ནས་ཡང་ཡང་ཀློག་པའི་སྲོལ་ཡོད་པ་ལ་དེ་ནས་འབྱུང་བའི་སྔགས་ཕྱོགས་རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་བྱ་རྒྱུད་ཤ་སྟག་ཡིན། ཡང་བོད་དུ་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྨྱུང་བར་གནས་པའི་སྲོལ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཡིན། དེ་བཞིན་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའི་དཔུང་རྒྱན་ ི སོགས་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་དང་ཆོ་ག་འགའ་ཤས་ནི་ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རིག་གཞུང་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་དང་སྐོར་བ་སོགས་གལ་ཆེན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་གཙོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་རྣལ་མ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་རྣམས་ལྟ་ཞོག་མཁས་པ་དག་གི་ཁྲོད་དུ་ཡང་དཀོན་པར་སྣང་སྟེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་ན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བུ་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྙེད་མེད་པ་དང་། ངོར་ཆེན་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལ་ཡང་དབུ་འཁྲུགས་ཡོད་ཅིང་། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རམ་ཉམས་ལེན་དག་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་ནོར་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་ནང་ནས་དཀའ་ཤོས་བླ་མེད་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱང་། ཕལ་མོ་ཆེས་མི་ཤེས་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཡིན་ལས་ཆེ་བར་སྣང་ངོ་། །ལར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མཛད་ནས་གསུངས་པས་ཉམས་ལེན་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་

42

ལོ་རྒྱུཉམས་ལེན་བྱས་ན་བཟང་ཆེ་བ་ལྟར་ཡོད་ན་ཡང་། བླ་མེད་དར་རིམ་བཞིན་ཕལ་མོ་ཆེ་བླ་མེད་ལ་མོས་ཆེ་བ་དེས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོས་བྱ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་གཞན་མཉམ་བསྲེ་གནང་ཆེ་བ་དེས་ད་ལྟ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་གཙང་མ་གཙང་རྐྱང་གི་ཉམས་ལེན་ཞིག་བོད་དུ་རྙེད་དཀའ་བའི་ཚོད་དུ་གྱུར་ལ། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་ཐག་མི་ཆོད་པ་དེའི་རིགས་བྱུང་བ་ཡང་། མཐར་གཏུགས་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་བསྲེས་པ་མང་ན་ཡང་བསྲེ་ལུགས་བསྲེ་ཚུལ་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་མངོན།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་ལ་མཇལ་ན་ཡུལ་གང་དུ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཆེ་ཞིང་། མཁས་གྲུབ་ཚད་མ་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་སྤྱོད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་དར་ཆེ་བ་དང་། བསྟན་པ་ཉམས་དུས་བླ་མེད་དང་གཏེར་ཆོས་ལྟ་བུ་ལས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཉམས་ཆེ་བ་ཡང་། བུ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་སྒྲུབ་གང་ཐད་ནས་དར་ཁྱབ་ཆེ་བ་བཞིན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་སྐབས་དེར་དར་ཁྱབ་ཆེ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གྲགས་ཆེ་ཤོས་རྣམས་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ངོར་ཆེན། བོ་དོང་། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་སོགས་ཡིན་པ་ལ། བྱ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་རྩོམ་མང་ཤོས་བྱུང་བ་ཡང་དེ་དག་གི་སྐབས་ཡིན་པས་ན་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པའི་སྡོང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། བྱ་སྤྱོད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་སྡོང་པོ་དེའི་མཛེས་རྒྱན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ། མེ་ཏོག་སོགས་དང་འདྲ་བར་མཐོང་། ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་འོག་མ་ནི་གོང་མ་གོང་མའི་གཞི་ཡིན་པ་བཞིན་བླ་མེད་ནི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་ནི་དེའི་རྩ་བའམ་སྡོང་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའོ། །དེས་ན་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གནས་ཀྱི་རིང་ང་དང་ཁོའི་ིཡི་དམ་སོགས་བཤད་ནས་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་བཟུང་སྟེ། རྒྱུད་དང་ཡི་དམ་གཞན་གྱི་དབང་དང་བཤད་པ་མེད་པའམ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཆོག་པ་

43

ལོ་རྒྱུལྟ་བུ་མ་བྱས་པར་བྱ་སྤྱོད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་ཡང་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་གྲོལ་བ་འདོད་པ་ཙམ་མིན་པར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་གཅེས་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་མཐོང་བས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ཞེས་མཐོང་ཆུང་མ་བྱས་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་ཆ་ཤས་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་ཀུན་གྱིས་ཐུགས་སྣང་གནང་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཅི་ནུས་རེ་བྱ་བ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་འདོད་དོ། །

44

གཉིས་པ།

མདོ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར།

སྤྱིར་ནང་པའི་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཐོག་མར་དར་བ་ན་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཐ་དད་པ་མིན་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། “གསང་སྔགས་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །” ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་མདོ་ཡི་མཚན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་མི་ཉུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལ་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་འབྱུང་། དེ་བཞིན་བྱ་སྤྱོད་ཙམ་མིན་པར་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྲེའི་མཚན་གྱི་ཆ་ཤས་མདོ་ཞེས་པ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་དང་། ཀླུ་བྱང་གིས་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པས་སྒྲོན་གསལ་སོགས་སུ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་གསེར་འོད་སོགས་མདོ་འགའ་ཤས་ལ་སྔགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ཡོད་པས་ན་མདོ་སྔགས་གང་ཡིན་གྱི་རྩོད་པ་ཡང་ཡོད། རྩོད་པ་དེ་དག་གི་དོགས་སེལ་དུ་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་གྱི་ནང་དུ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་པས་རིག་སྔགས་སྟོན་པ་ལ་ཕུལ་ཞིང་སྟོན་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་གསུངས་པས་ན་གཟུངས་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་དང་། བྲིས་སྐུའི་སྒྲུབ་ཐབས། སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་རྣམས་རྒྱུད་སྡེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། ཡང་དེ་ལ་བུ་སྟོན་གྱིས་སྔགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དེ་དག་ཙམ་རྒྱུད་དུ་

45

མདོ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁགཏོགས་པ་ལས་མདོ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱུད་དུ་མི་གཏོགས་པ་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ནས་འབྱུང་བའི་སྔགས་བཞིན་ཞེས་བསམས་ན་ཞེས་དོགས་པ་བསླངས་ནས་དེའི་དོགས་སེལ་དུ། “ལེའུ་དེ་དག་རྒྱུད་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ལ། སྤྱིར་མདོ་སྡེ་དེ་དག་སྔགས་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་སྨན་བླའི་མདོ་ལྟར་འགལ་བ་མེད་དོ། །”ཞེས་གསུངས། འདི་ཉིད་ཡིག་ནོར་ཡིན་ནམ་ཅུང་གོ་མ་བདེ་བར་མཐོང་སྟེ། སྨན་བླའི་མདོ་ནས་བསྟན་པའི་ཆོ་ག་ཙམ་སྔགས་ཡིན་པ་ལ་སྨན་བླའི་མདོ་རང་ནི་མདོ་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མིན་ནམ་སྙམ་ན་ཡང་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་སྨན་བླའི་མདོ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བགྲངས་མཛད་དོ། །

སྤྱིར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལས་བླ་མེད་དང་མདོ་གཉིས་པོ་འགལ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་དཀའ་ཞིང་། བྱ་རྒྱུད་དང་མདོ་གཉིས་པོ་འགལ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་སླ་ན་ཡང་། བླ་མེད་དང་མདོ་གཉིས་པོའི་ཁྱད་ ི པར་འབྱེད་པ་ཡང་སླ་ཞིང་། བྱ་རྒྱུད་དང་མདོ་གཉིས་པོའི་ཁྱད་ ི པར་འབྱེད་པ་ཡང་དཀའ་འོ། །མཁས་པ་མི་ཉུང་བས་མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ན་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་མེད་པར་བླ་མེད་དང་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་མེད་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་དུ་བཞག་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས་མདོ་རུ་གཏོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེར་བརྟེན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་འཁོར་སོགས་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེས་པ་ནི་བླ་མེད་དང་མདོ་ཡི་ཁྱད་པར་ལས། མདོ་དང་སྔགས་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་འགྲོ་བའི་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ནས་དགག་པ་མཛད། དེ་ཡང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “དེས་ན་འདིར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྤྱིའི་དོན་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱབ་ཆུངས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དོན་འཇོག་པ་ཡང་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །"ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

46

མདོ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁཡང་བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་གཉིས་ཧ་ཅང་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སོགས་བྱ་སྤྱོད་ལ་མཁས་པ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། ངོར་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་མ་གཏོགས་རྒྱུད་རང་གི་ངོས་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས། དེ་བཞིན་བྱ་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་པོ་མི་འདྲ་ན་ཡང་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་པོ་ཧ་ཅང་འདྲ་བས་ངན་སོང་སྦྱོང་བའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཇོ་བོ་རྗེས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བུ་སྟོན་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་གཉིས་པོ་ཡང་ཧ་ཅང་འདྲ་བས་བླ་མེད་དུ་གྲགས་པའི་གསང་བ་འདུས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ལས་འཕྲོས་པར་གྲགས་ལ། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལྟ་བུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་བླ་མེད་གང་ཡིན་གྱི་རྩོད་པ་ཡང་ཡོད། ཡང་བླ་མེད་དང་མདོ་གཉིས་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་མི་འདྲ་བས་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་གཉིས་མེ་ཆུ་བཞིན་དུ་འགལ་བར་མཐོང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ནང་པའི་གསང་སྔགས་རྣམས་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོ་བླ་མེད་རྣམས་ཡིན།

དེ་ལྟར་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དཀའ་བའི་མཚན་གཞི་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་སྨན་བླའི་མདོ་དང་སྨན་ཆོག་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་དང་། བུ་སྟོན། ཚལ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྨན་མདོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བགྲངས་ཤིང་། ས་སྐྱ་

47

མདོ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁཔའི་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམ་པ། དགེ་ལྡན་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་མཁས་གྲུབ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་སྨན་མདོ་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞེད་ལ། རང་ལུགས་ལ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དུ་སྨན་མདོ་བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བགྲངས། དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས་སྨན་བླའི་མདོ་སོགས་སྔགས་སུ་མི་བཞེད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་ཀརྨ་ཤིང་རྟ་ལས། “ཁ་ཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། སྨན་བླའི་མདོ་ཡང་དེར་འགྱུར་བ་དང་། རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ། །ཞེས་འབྱུང་བས་གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་གར་འགྱུར་བས་ཁེགས་སོ། །”ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྔགས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་དཔེ་མཚོན་དུ་སྨན་བླའི་མདོ་གསུངས། ཡང་ས་སྐྱ་པའི་མཁས་པ་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བས་སྨན་བླའི་རྣམ་གཞག་ཆོ་ག་ཉམས་ལེན་བདེ་འཇུག་ལས། “ཁ་ཅིག་མདོ་འདི་བྱ་རྒྱུད་དུ་བསྡུས་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་གར་བྱེད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། མདོའི་ིཆོ་ག་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཡོད་ན་མཚན་གཞི་བཙལ་བས་མི་རྙེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་ཆོ་ག་མདོ་སྡེ་ལས་བསྡུས་པ་ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་ཆོ་ག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཀང་ཞེས་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་ནས་སྨན་ཆོག་མདོ་ཆོག་མིན་ན་མདོ་ཆོག་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པར་གསུངས་ནས་དགག་པ་ནན་ཏན་དུ་མཛད། གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་ཤཱཀ་མཆོག་གིས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས་བརྩམས་པའི་འབེལ་གཏམ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ལས། “སྨན་བླའི་མདོ་ནི་རང་རྐང་གི་བཞུགས་ཚུལ་མདོ་ཁོ་ནར་ངེས་པས། རིགས་ལྔའི་སྐུ་མདོག་སེར་འཇམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དེ་ལ། སྨན་བླའི་སྐུ་མདོག་བཻཻཌཱུརྱའི་འོད་ཅན་དུ་བཤད་པས་མ་ངེས་པ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རྐང་གི་བཞུགས་ཚུལ་མདོ་ཡིན་ཀྱང་། བོ་དྷི་ས་ཏྭས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་ཆོ་ག་མདོ་

48

མདོ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁསྡེ་ལས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ནི། མདོ་དེ་སྔགས་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་བཀྲལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་སྨན་མདོ་ནི་མདོ་དང་སྨན་ཆོག་ནི་སྔགས་ཡིན་པར་གསུངས། གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་སྨན་ཆོག་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་ལས། “མཁན་པོས་མཛད་པའི་ཆོ་ག་འདི་ཉིད་ཀྱང་སྔགས་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བ་དང་། མདོ་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་སྲོལ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་འདི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པས་སྔ་མ་ལྟར་བྱས་པ་འབྲེལ་མི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། མཁན་པོས་མཛད་པ་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན་མདོ་ལུགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པས།”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྨན་ཆོག་ཉིད་མདོ་སྔགས་གཉིས་གང་དུ་འདོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པར་གསུངས།

དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་གང་ཞིག་རེད་དམ་སྙམ་ན། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། “མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། །ཆོ་གའི་བྱ་བ་ཡོད་མེད་ཡིན། །”ཞེས་ཆོ་ག་ཡོད་མེད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “འོན་ཀྱང་རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོ་གས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེར་ཡང་། མདོ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། །ཆོ་གའི་བྱ་བ་ཡོད་མེད་ཡིན། །ཞེས་པའི་དགོངས་པའང་དོན་དེ་བཞིན་བཤད་ན་སྐྱོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོ་ག་གཙོ་ཆེར་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མདོ་སྔགས་ཁྱད་པར་འབྱེད་ནུས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་མདོ་ལ་ཆོ་གའི་རིགས་ཉུང་ཤས་ཙམ་དང་སྔགས་ནི་ཕལ་མོ་ཆེ་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོ་ག་ཡོད་མེད་ཙམ་གྱིས་མདོ་སྔགས་འབྱེད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་རྙིང་པ་མང་པོ་ཞིག་ནས་ཆོ་ག་ཕྲན་བུའི་རིགས་འབྱུང་བ་སྟེ། སྤྲིན་ཆེན་པོའི་མིདོ་རྣམས་སུ་ཆར་འབེབས་ཚུལ་དང་ཆར་གཅོད་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

49

མདོ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁཡང་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་མདོ་སྡེ་དང་། འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་དང་མཐུན་པར་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “གཞན་ཡང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པར་བཞག་པ་དང་། སྔགས་དང་སྦྱོར་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་སྒོ་ནས། མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཇོག་པའམ་རུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྒྲ་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་རང་ལུགས་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་པོའི་ིཁྱད་པར་གཟུགས་སྐུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་སྒོམ་པ་ཡོད་མེད་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བདག་བསྐྱེད་ལ་གོ། །བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། “དེས་ན་གང་དུ་དབང་སྐུར་རམ་སྙེན་སྒྲུབ་བམ་སྦྱིན་བསྲེག་སོགས་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་དག་མ་གསུངས་ཀྱང་རིག་སྔགས་འཆང་གིས་ལས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་གསུངས་ཤིང་རིགས་ཀྱི་བུ་སོགས་ཆོས་སྨྲ་བས་ལས་དེ་བྱ་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཟུངས་རྐྱང་ཙམ་འགའ་ཞིག་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཉིས་ཀས་ཅི་རིགས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཤེར་སྙིང་སོགས་ལ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རུང་བས་ནི། སྔགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གོང་མས་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་ཀྱང་དེ་གོང་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་དང་བྱ་རྒྱུད་གཉིས་པོའི་ཁྱད་ ི པར་ཡང་བསྟན་པར་མངོན།

པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་དཔུང་བཟུང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་བཅས་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “འདིར་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པས་འཇིག་རྟེན་པས་སྟོན་པ་ལ་ཕུལ་བའི་རིག་སྔགས་སྟོན་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རྒྱུད་སྡེ་གང་དུ་གཏོགས་ངོས་གཟུང་དཀའ་བ་ཐམས་

50

མདོ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁཅད་ཀྱང་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་སྒྲོན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་ཡི་དྭགས་ཁ་ནས་མེ་འབར་བའི་གཟུངས་དང་། རྨ་བྱ་ཆེན་པོའི་གཟུངས་ ི ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བླ་མ་དག་གསུང་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་བའང་དོན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིའི་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ནས་འབྱུང་བའི་རྨ་བྱ་ཆེན་མོའི་གཟུངས་ ི སོ། །དེ་ལྟར་གསུང་རབ་དེའི་ལུས་དེ་ཉིད་མདོའི་ིསྡེ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ལེའུ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་གི་ཆ་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེར་གཏོགས་པ་བཀོལ་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་པོའི་ལུས་མི དོའི་ིསྡེ་ཡིན་ཡང་། དེའི་ལེའུ་དག་ལས། གཟུངས་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག །དཀྱིལ་ཆོག་བྲིས་སྐུའི་སྒྲུབ་ཐབས། སྦྱིན་བསྲེགས་གི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་རྣམས་རྒྱུད་སྡེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསེར་འོད་དམ་པ་དང་མཚན་མ་བཟང་པོའི་མིདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱུད་སྡེའི་གླེགས་བམ་དུ་བཞུགས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྔོན་གྱི་དཀར་ཆག་ལས་མདོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བའང་ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་གསེར་འོད་ལྟ་བུ་མདོ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆ་ཤས་ཡོད་པར་བཞེད་པའོ། །

ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་སྤྱིར་མདོ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་མྱུར་བའི་ཚུལ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མྱུར་ཁྱད་ཡོང་བའི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་དབང་ཞུ་བ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་མེད་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་སོགས་སྔགས་ལ་ཡོད་པ། སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྔོན་དུ་སོང་ནས་མདུན་དུ་ལྷ་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་མེད་ཅིང་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་སོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་བཅས་

51

མདོ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་གི་སྐོར་ལ་གཤམ་དུ་ཞིབ་ཕྲ་བཤད་པར་འགྱུར་ལ། སྤྱིར་མདོ་ལུགས་ལ་ལྷ་མདུན་དུ་སྤྱན་དྲངས་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་དཔྱད་གཞིར་མཐོང་ངོ་། །ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་གྱི་ནང་དུ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལ། གཞིའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ིངེས་དོན་བསྟན་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པ་དང་། ལམ་ལ་མྱུར་བུལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཡང་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་བཅས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ནི་མང་དུ་དོགས་པས་རེ་ཞིག་རྒྱས་པར་མ་སྤྲོས་ཤིང་། ཅུང་གོ་བདེ་བར་བྱས་ནས་ཁོ་བོས་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་གྱི་ནང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན།

དེ་ལ་ཁོ་བོའི་རྣམ་ ི པར་རྟོག་པ་ལ་ནི། སྤྱིར་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ནི་དབང་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན་ཡང་། དབང་མེད་པའི་སྔགས་ཀྱང་ཡོད་དེ་བྱ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུངས་སྔགས་མང་པོར་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་མེད་ཀྱང་དེ་རྣམས་བཟླ་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་ནམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ཞིག་མཆོད་པའམ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི་སྔགས་སམ་རྒྱུད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲིན་ཆེན་པོའི་མིདོ་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་མིན་པ་དང་། གསེར་འོད་ལྟ་བུ་ནས་ལྷ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བསྟན་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་མིན་པས་ན་དེ་དག་ནི་མདོ་སྡེའོ། །དེ་བཞིན་གཟུངས་སྔགས་ཤིག་གམ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་གསུང་རབ་དེའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་སྔགས་སུ་གཏོགས་ཏེ་དཔེར་ན་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དང་། གཟུངས་སྔགས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཉིད་སྔགས་སུ་མི་གཏོགས་ཏེ། དཔེར་ན་འདུལ་བ་ནས་རྨ་བྱ་ཆེན་པོའི་གཟུངས་དང་། ི བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ནས་བདུད་ཚར་གཅོད་

52

མདོ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁཔའི་སྔགས་བསྟན་ཀྱང་དེ་ཉིད་མདོར་གཏོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཟུངས་སམ་སྔགས་དེ་ཉིད་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་གཟུངས་སྔགས་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་དེ་ཉིད་སྔགས་དང་དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པ་ལྟར་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ཡོད་པ་ནི་སྔགས་དང་མེད་པ་ནི་མདོའོ། །དེས་རིགས་འགྲེས་ནས་ཆོ་ག་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ཁུངས་ཧྲིལ་པོ་སྔགས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཆོ་ག་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ནི་སྔགས་སམ་རྒྱུད་དོ། །གནད་འདི་ཉིད་བོད་ཀྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་དཀའ་བའི་གནས་སུ་མཐོང་བས་ཁོ་བོ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་འདི་ནི་རང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གོ་བ་ཙམ་མོ། །

53

གསུམ་པ།

བྱ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་དོན།

དེ་ལ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དུ་སྔགས་གསར་མའི་རྒྱུད་འབུམ་ལ་པོད་ཀ་ནས་ཝ་ཡི་བར་དུ་སྟེ། བསྡོམས་པོད་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ལ། པོད་ད་ནས་ཝ་ཡི་བར་དུ་པོད་བཅུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལས་པོད་ཝ་པའི་མཇུག་གི་སྨོན་ལམ་དང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་འགའ་ཤས་ལས་གཞན་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ཡིན། བྱ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་སོགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་འབྱུང་ཡང་བྱ་རྒྱུད་རང་གི་ནང་དུ་ཐ་སྙད་འདི་ཉིད་ཕལ་ཆེར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་སྣང་ལ། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། “བྱ་བའི་ཆོ་ག་འདིར་འཚལ་བའི། །ཕྱག་རྒྱ་གང་ལགས་གསང་སྔགས་དང་། །” ཞེས་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ཞེས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལ་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འབྱུང་བའི་ཁུངས་མིན་ནམ་སྙམ། བྱ་རྒྱུད་རང་གི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་འབྱུང་བ་ཡང་། དཔེར་ན་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། “ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་ལ་ཕན་གདགས་ཕྱིར། །གསང་སྔགས་རིག་སྔགས་སྣ་ཚོགས་དང་། །འབུམ་ཕྲག་ལྔ་དང་བྱེ་བ་ཕྲག་གསུམ་དག །རིག་འཛིན་སྡེ་སྣོད་བཤད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་གསང་སྔགས་དང་རིག་སྔག་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་མཛད་པ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་དོན། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས། “ཕྱིའི་ཀུན་སྤྱོད་གཙོར་བཏོན་བྱ་བའི་རྒྱུད། །” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙང་སྦྲ་སོགས་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་

54

བྱ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་

པ་གལ་ཆེན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཅེས་འབོད་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཀྲི་ཡ་ཏནྟྲ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། ཀྲི་ཡ་ནི་བོད་སྐད་དུ་བྱ་བ་དང་། ཀརྨ་ནི་བོད་སྐད་དུ་ལས་ལ་འཇུག་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཀརྨ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། ཀྲི་ཡ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པས། དངོས་སྒྲུབ་སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བའམ། ཆོ་གའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་མཐོང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་གི་གསུང་རྒྱུན་དུ་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཙམ་ལས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་གསུང་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞི་རྒྱས་དབང་གསུམ་ཡིན་པར་གསུངས་ནས་དེ་གསུམ་ག་ནད་ཞི་བ་དང་ཚེ་བསོད་རྒྱས་པ་དགྲ་བོ་འདུལ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་བཏང་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་མ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མ་མཐོང་སྟེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཕུལ་བ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་གནོན་པར་བྱ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱའོ། །བསྟན་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་སྡིག་པའི་རྙོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །” ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་སོགས་སྔགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

55

བྱ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་

དེ་བཞིན་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ཡི་ལུང་གོང་དུ་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱ་རྒྱུད་ནི་སྡེ་སྣོད་ཟུར་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་ཐེག་པ་ཟུར་པ་མིན་པས་ན། “གང་ཞིག་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྡང་བ་དང་། །བདུད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། །རྨོངས་པ་ང་ལ་གནོད་སྦྱིན་ཞེས་སྨྲ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་མི་འདུད་པའི། །དགེ་སློང་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་བསྙེན་དང་། །དགེ་བསྙེན་མ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས། །ང་ཡི་རིགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་བཟླས་བརྗོད་ན། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་མྱུར་དུ་འཇིག །” ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གིས་མཚོན་པའི་སྤྱོད་རྒྱུད་ལས་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཉིད་ལམ་ཟུར་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསལ་པོར་བསྟན་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་ཟུར་པ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་ལམ་ཟུར་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེས་དོན་དུ་ཐེག་པ་ཟུར་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་པའམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཟུར་པ་ཡིན་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ས་བོན་ཚུགས། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡན་ཆོད་དུ་གསང་སྔགས་ནི་ཐེག་པ་ཟུར་པ་ཡིན་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཕུད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བ་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ལས། “རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད། །” ཅེས་པ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། “ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཐེག་པ་གསུམ། །”ཞེས་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ནི་མདོ་མཚན་ཉིད་ལས་ཐེག་པ་ཟུར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོར་བསྟན། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ལས་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མཐོང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

56

བཞི་པ།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་རྒྱས་ཤོས་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོའི་རྒྱིལ་པོ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་པོད་གཅིག་ལྷག་བཞུགས། གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཡང་པོད་གཅིག་མ་ཟིན་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མར་ཤོག་ངོས་ ༥༥༨ ལྷག་ཡོད་པས་ཧ་ཅང་རྒྱས་པ་ཞིག་གོ། །དེ་བཞིན་རལ་པ་གྱེན་བརྫེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲོལ་མའི་རྒྱུད་དེ་ལ་ཡང་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མར་ཤོག་ངོས་༤༦༠ ལྷག་ཡོད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལ་ཡང་པོད་གཅིག་ལོངས་པ་ཙམ་ཡོད་པས་འདི་དག་ནི་རྒྱས་ཤོས་དང་། གཞན་རྣམས་ནི་རྒྱས་བསྡུས་འབྲིང་ཙམ་དང་ལྷག་པར་བྱ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་ཐོར་བུའི་རིགས་མང་། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་ལ་པོད་བསྡོམས་པས་པོད་དོན་བརྒྱད་བཞུགས་ཀྱང་། བྱ་རྒྱུད་རང་རྐང་བ་ལ་པོད་བཞི་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་འགའ་དང་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་ཕལ་མོ་ཆེ་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟ་བུ་ཆོ་གའི་རིགས་རྣམས་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མང་ཤོས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་མིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་བཅས་ཡོད་པས་སོ། །བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་གཙོ་བོ་ཡིན་

57

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཔར་གྲགས་ཀྱང་བསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་བཞུགས་པར་མི་སྣང་། མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་རྣམས་སུ་བཀའ་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་གླེང་གཞི་མདོར་བསྡུས་ཙམ་རེ་གསུངས་ན་ཡང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྒྱུད་སྡེའི་སྤྱི་རྣམ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྣམས་སུ་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་རེ་གསུངས་པས་ན་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་གཞུང་དེ་དག་སུས་མཛད་མིན་དང་གང་གི་ལུགས་ཡིན་མིན་བཅས་ཤེས་འདོད་ན་ཕན་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ་། །

སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ལ་དབྱེ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ལས་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཅེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཁུངས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་དོ། །དེ་རུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་འདི་ལྟར་ནང་གསེས་སུ་གཉིས་སུ་དབྱེས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་ལྔ་ཡི་དབྱེ་བ་མཛད། ཡོངས་གྲགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་ལྷའམ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཡི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི་ལྷ་ཕོ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་སྟེ། གསང་སྔགས། རིག་སྔགས། གཟུངས་སྔགས་བཅས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་སྟེ་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཞེས་སོགས་སུ་དབྱེ་བའོ། །འོན་ཀྱང་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་དང་ལྷ་ཡི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ནི་མ་མཐོང་། དེ་ལ་གསང་སྔགས་ནི་ལྷ་ཕོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང་སྔགས་རྣམས་དང་། རིག་སྔགས་ནི་ལྷ་མོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་

58

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དརྒྱུད་དང་སྔགས་རྣམས། གཟུངས་སྔགས་ནི་ལྷ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་སྔགས་རྣམས་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །བྱ་རྒྱུད་ལ་ལྷ་ཕོ་མོའི་དིབྱེ་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། བླ་མེད་ཀྱི་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་ལྷ་ཕོ་མོ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་གསུང་སྲོལ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ལ་རྒྱུད་དང་གཟུངས་སྔགས་སོགས་རང་རྐང་བ་ཡོད་པའི་ལྷ་དང་། རང་རྐང་བ་མེད་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ནས་བསྟན་པ་བཅས་གཉིས་ཡོད་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བུ་སྟོན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྷ་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་བྱ་རྒྱུད་ནས་བསྟན་ཚུལ་གསུངས་པ་ན། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་སོགས་ཀྱི་ཁུངས་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཐོག་མར་སྤྱི་ལ་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་སོགས་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞིར་གྲགས་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་དེ་ནི་དོན་དུ་ལྷ་ཡི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་དོན་འདྲ་བའོ། །ལྷའམ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་རིགས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། པདྨའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས། ནོར་བུའི་རིགས། ལྔས་བརྩེན་ནམ་རྒྱས་པའི་རིགས། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། པདྨའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས་རྣམས་སོ། །གསུམ་དུ་དབྱེ་སྐབས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའི་ལྷག་མ་གསུམ་ལས་ནོར་ཅན་གྱི་རིགས་པདྨའི་རིགས་ལ་བསྡུ་ཞིང་། རྒྱས་པའི་རིགས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཕལ་

59

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཆེ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་བསྡུ་བར་དཔུང་བཟང་གི་བསྡུས་དོན་དགྲོལ་བའི་བརྗེད་བྱང་ལས་གསུངས་སོ། །ཁོ་བོའི་རྣམ་ ི པར་རྟོག་པ་ལྟར་ན་ལྷ་ཡི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དེ་ཅུང་ཁྱབ་ཆེ་བ་ལྟར་སྣང་། དེ་ཡང་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི་པོ་རིགས་སམ་ལྷ་ཡི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་ནང་དུ་མི་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་སམ་ལྷ་ཡི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་བྱེ་བྲག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་རྒྱུད་ཧ་ཅང་རྒྱས་པ་མེད་པས་ན། བླ་མེད་ལ་རྩ་རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད། ཕྱི་མའི་རྒྱུད། ཕྱི་མའི་ཕྱི་མའི་རྒྱུད། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད། ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་སོགས་མང་དུ་འདྲེན་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མེད། དེ་བཞིན་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལ་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ལེ་ཚན་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་བཤད་རྒྱུད་སོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྩ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད། ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་བཅས་ཡོད་པ་ལས། བླ་མེད་ལྟར་དབྱེ་བ་མང་པོ་མི་སྣང་། བླ་མེད་ཀྱི་བརྟག་གཉིས་སོགས་ལ་རྩ་རྒྱུད་དང་། བསྡུས་རྒྱུད། ཕྱུང་རྒྱུད་སོགས་ཡོད་པ་བཞིན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་གཉིས་ལ་བཤད་རྒྱུད་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལས་སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ལ་རྩ་བཤད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་འདྲ་མེད། འོན་ཀྱང་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ནས་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །སྤྱིར་བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་བཞི་པོ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྩ་བ་དང་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་ལྟ་བུ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཙམ་མིན་པར་མདོ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མདོ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པར་བཞུགས་པ་ནི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པར་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་ཞེས་པ་ནི་བཤད་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་མཛད་སྲོལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མོ། །

60

ལྔ་པ།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ལ་གཙོ་བོ་རིགས་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། པདྨའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས་སོ། །རིགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་གཙོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལས་བསྟན་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་། པདྨའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་ཁྱད་པར་སོགས་གསལ་པོར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིག་པ་ཡི། །སྔགས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ། །པདྨ་འཛིན་པས་གསང་སྔགས་ཀྱིས། །དངོས་གྲུབ་འབྲིང་པོ་ཐོབ་པར་བཤད། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པས་གསུངས་པ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་ཐ་མ་འགྲུབ་པར་བསྒྲགས། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལས་རིགས་གསུམ་པོ་ནི་གཙོ་བོ་ཞི་རྒྱས་དྲག་གསུམ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཞི་བའི་ལས་ཀྱི་དོན་ལ། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། “དུས་མིན་འཆི་དང་ནད་རྣམས་དང་། །ཡམས་ཀྱི་ནད་དང་གནོད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བགེགས་དང་ནད་འགོ་རྣམས། །ཞི་བར་བྱེད་པས་ཞི་ཞེས་བྱ། །"ཞེས་དང་། རྒྱས་པའི་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལས། “གང་ཞིག་ཚེ་དང་ལང་ཚོ་དང་། །བྱིན་དང་མཐུ་སྟོབས་འཕེལ་བྱེད་དང་། །ཡོན་ཏན་དག་དང་འདོད་དོན་གང་། །སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ནི་རྒྱས་ཞེས་བྱ། །” ཞེས་གསུངས། དྲག་ཤུལ་གྱི་ལས་ལ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། “ལས་གང་ཡན་ལག་ཉམས་བྱེད་

61

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

དང་། །གང་ཡང་བསྐྲད་པར་བྱ་བ་དང་། །དབྱེ་བར་བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་། །ནད་ཀྱིས་འདེབས་བྱེད་གང་ཡིན་དང་། །ཕུང་བར་བྱ་དང་གདུང་བྱ་དང་། །མི་དགར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་རུང་། །ཡང་ན་གསད་པའི་ལས་གང་ཡིན། །དེ་དག་དྲག་ཤུལ་སྤྱོད་པར་བཤད། །” ཅེས་གསུངས།

བྱ་རྒྱུད་རྣམས་ཡོངས་གྲགས་སུ་རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེས་ནས་རིགས་རེ་རེར་ནང་གསེས་སུ་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ། རིགས་ཀྱི་ཡུམ། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོ། རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཞེས་སོགས་སུ་དབྱེ་སྲོལ་ཡོད་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཞིབ་ཕྲ་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་སོགས་སུ་མེད་པར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ནས་བསྟན་པར་མངོན། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “གཙོ་ཆེ་བར་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་རྣམས། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་མི་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་དང་། པདྨའི་རིགས་ནི་མི་ལ་མཆོག་དམ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་འདུད་ཅིང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དང་། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ནི་གསང་བ་པ་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་འདུལ་བ་དང་། ལྷག་མ་ཡིན་དཔལ་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པ་དང་གཏེར་དབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་ཆེད་དང་།”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙོ་ཆེ་བར་བསམ་ན་མི་འཐད་པ་མེད་པར་མཐོང་། རིགས་དེ་དག་ལ་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ན་པདྨའི་རིགས་དང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལ་དབང་ཞིང་། པདྨའི་རིགས་ཐོབ་པས་འོག་མ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་དབང་ན་ཡང་གོང་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་མི་ཆོག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

62

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཀློང་རྡོལ་བླ་མས་མཛད་པའི་རིགས་འཛིན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལས། “བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་ནང་གསས་དབྱེ་བ་ནི། །རིགས་མཆོག་རྣམ་སྣང་རིགས་ལ་རིགས་བརྒྱད་དང་། །རིགས་འབྲིང་པདྨའི་རིགས་ལ་རིགས་ལྔ་དང་། །རིགས་ཐ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་རིགས་ལྔར་བཤད། །” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་དང་། གཞན་གཉིས་ལ་ལྔ་རེ་ལས་མེད། གཞན་གཉིས་ལ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་ཡོད་པའི་དམིགས་བསལ་གསུམ་ནི། རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ཞེས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན་དང་། རིགས་ཀྱི་ཀླུ་ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་དག་ཤེས་ན་རིགས་སོ་སོའི་དཀྱི ལ་འཁོར་འབྲི་བ་དང་། སྔགས་འགོད་པ། ཕྱག་རྒྱས་རྒྱས་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིགས་འགྲེ་མ་ནོར་བར་ཤེས་པས་ཕན་པ་ཆེ་ཞིང་། ཕྱག་ལེན་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཡང་། འདི་དག་བློར་ངེས་ན་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་གང་རུང་ཞིག་འཚོལ་དགོས་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ། དེ་ཡང་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་འཚོལ་དགོས་ན་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་ནས་པོད་གཅིག་བླངས་པས་དེ་ཉིད་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཡིན་ན་དེའི་རྗེས་ཀྱི་པོད་གང་རུང་འཚོལ་བ་ལས་དེའི་སྔོན་གྱི་པོད་རྣམས་སུ་འཚོལ་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་འཇོམས་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཡིན་ཅིང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡིན་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་མཆོག་དང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་དེ་ལས་ཅུང་དམན་པས་རྣམ་འཇོམས་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་རྣམ་འཇོམས་ནི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་ཆེས་དང་ཤོས་གྲས་ཡིན་པ་རྟོགས་པ་བཅས་ཀྱིས་དཀའ་ཚེགས་ཆེར་མེད་པར་འཚོལ་ཐུབ་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད།

63

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། པདྨྨའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས།
རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། སྣང་བ་མཐའ་ཡས། མི་བསྐྱོད་པ།
རིགས་བདག་པོ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས། སྤྱན་རས་གཟིགས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། རྣམ་
འཇོམས།
རིགས་ཀྱི་ཡུམ། འོད་ཟེར་ཅན་མ། གཟུངས་གྲྭ་ལྔ།གོས་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མ།མེ་ལྕེ་འབར་མ།
རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ། གཙུག་
ཏོར་དྲི་མེད། གདུགས་དཀར།
རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ། གཤིན་རྗྗེ་གཤེད། རྟ་མགྲྲིན། བདུད་རྩི་ཐབས་སྦྱོར།
རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ། མི་གཡོ་བ། བུ་མང་པོ་རྟྟོན་པའི་
གཟུངས།

ཕྱྱིར་མི་ལྡྡོག་པ་སྟྟོབས་
ཆེན་གྱྱི་མདོ། དཔལ་
ཆེན་མོའི་མདོ།

སྟོབས་པོ་ཆེ། རྡོ་རྗེ་
ལུ་གུ། རྡོ་རྗེ་གནམ་
ལྕགས་མཆུ།

རིགས་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན། ནོར་རྒྱུན་མ།
རིགས་ཀྱི་ཀླུ། ནོར་རྒྱས།
འདིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འཇོག་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞག་པ་ལ་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་དཔྱད་པ་མཛད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཆེ་བར་མཐོང་ཡང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་

64

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

གཞག་དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱུད་དང་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་གསལ་པོར་གསུངས་པ་མ་མཐོང་བས་རང་ངོས་ནས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། འཇམ་དཔལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡབ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་བཞག་ཅིང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་འཁོར་ཡིན་པས་པདྨའི་རིགས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་ཡང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞག །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའམ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའམ་བདག་པོ་ལ་བཞག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ་སོགས་ཀྱང་པདྨའི་རིགས་དང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་གཉིས་ལ་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་དང་འབྲེལ་ཆེ་བ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བཞག །ཡང་སྒྲོལ་མ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལས་བྱུང་བར་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་ཆེ་བས་ན་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ལ་བཞག་པ་དང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་སོ་སོའི་ལྷ་ི དེ་དང་དེར་འབྲེལ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་ཞིང་། འདི་དག་འགའ་ཞིག་ནི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་མེད་པར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

དེ་བཞིན་རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་དག་གིས་ཕོ་ཉའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ཡང་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་རྒྱུད་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཕོ་ཉ་རྣམས་ནི་བླ་མེད་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐྱོང་དང་སྲུང་མ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡི་ཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་པོ་ཡི་བར་ཆད་སེལ་བའི་ལྷ་ཡི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པར་མཐོང་། དེས་ན་བླ་མེད་དུ་ཕོ་ཉ་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་དང་སྒྲུབ་པ་པོའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་མི ཁན་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བས་ལྷ་ལྟ་བུ་སྲོག་ལྡན་ཞིག་ལ་གོ་ན་ཡང་། བྱ་རྒྱུད་དུ་རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉར་བགྲངས་པ་བུ་མང་པོ་རྟོན་པའི་གཟུངས་དང་། སྒོ་བཟང་པོའི་གཟུངས། ི མི་རྒོད་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་གཟུངས། རྡོ་རྗེ་མཆུ་དང་། རྡོ་རྗེ་གནམ་ལྕགས་

65

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

མཆུ་ལ་སོགས་པར་གཙོ་བོ་གཟུངས་སྔགས་ལས་ལྷ་དམིགས་བསལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཡང་མང་བར་མཐོང་ལ། རྒྱུད་དེ་དག་རང་ལས་ལྷ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་དུ་རྒྱུད་དང་གཟུངས་སྔགས་དེ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་རྒྱུད་གཞན་ཞིག་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་གང་ཡིན་མ་འཚལ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྣམས་སུ་འདི་དག་གི་ཐད་ལ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་ཚོགས་གྲྭའི་གྲྭ་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་བློ་འཛིན་སྐྱོར་བ་ལྟ་བུས་བསྐྱར་བཤུ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་ལས་དམིགས་བསལ་གྱི་འགྲེལ་བརྗོད་ཕྲན་བུ་ཙམ་གནང་བ་ཡང་ཧ་ཅང་མཇལ་དཀོན་པ་ཞིག་གོ། །

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྷའི་སྒྲུབ་ཚུལ་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་རུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞུང་དེ་ལས། “དེ་ལྟར་སྔོན་གྱི་མཁས་པའི་བཞེད་པ་བརྗོད་ནས། གཉིས་པ་བཞེད་པ་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ནི།”ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞུང་དེར་ཕྱོགས་སྔའི་མཚན་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པར་ཐོག་མར་གཞན་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་མཐོང་། དེ་ལ་དཔྱད་པའམ་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “རེ་ཞིག་དང་པོར་འདི་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་སྟེ། རིགས་དང་པོ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཞེས་གཉིས་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་འབྱེད་དགོས་པ་འདི་དག་གང་ལས་ཤེས་ཞེས་དཔྱད་ན། ཡང་དག་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡང་བསྟན་དུ་མེད་དེ། གཙོ་བོ་དང་བདག་པོ་ཞེས་པ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཉིད་དུ་སྤྱིར་ཤེས་དགོས་པ་ལས། འདིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་ཡིན་པར་སེམས་པའི་གཞི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད།” ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་

66

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

ལ་དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ལ་བྱམས་པ་གླིང་པས་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཁུངས་དང་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་གསུངས་ནས་དགག་པ་མཛད། དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་སོགས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་ཡིན་པས་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སོགས་སུ་འཇོག་ན་དེ་དག་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞག་ན་སྐྱོན་ལྡོག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ནོར་གྱི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་སོགས་འཇོག་དགོས་ན་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་མིན་པར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྔར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་ཡོད་པར་གསུངས།

གཞན་ཡང་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “དེ་བས་ན། འདིར། གཙོ་བོ་དང་། བདག་པོའི་ཁྱད་ ི པར་འབྱེད་པ་འདི་བོད་སྔ་རབས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པར་མངོན་ཡང་དོན་མེད་པའི་གྱི་ན་ཙམ་མོ། །ཅི་སྟེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བྱེད་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་འཇམ་དཔལ་ཡིན་པར་སེམས་པ་འདི་ནི། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རྣ་བར་ཞེན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། བྱ་བའི་རྒྱུད་རྩོད་མེད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་སོ་སོའི་བདག་ཏུ་བི སྐོ་བའི་ཚེ། ང་ནི་རྡོ་རྗེ་རིགས་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྟན། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་པད་མའི་རིགས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར། འཇམ་དཔལ་ལའང་གསུང་དགོས་པ་ལས་མ་གསུངས་པ་དང་། རིགས་བདག་སོ་སོས། སོ་སོའི་རྒྱུད་གསུངས་ ི པའི་སྐབས་སུ། ཕྱག་རྡོར་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས། རྡོ་རྗེ་དང་པད་མ་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་ཚུལ་སྨོས་པ་བཞིན་དུ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་ཀྱི་གསུངས་པའང་བཤད་དགོས་པ་ལས་མ་བཤད་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་ལ། རྡོ་རྗེ་རིགས་དང་། པད་མ་རིགས་ལ། ལག་

67

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

ན་རྡོ་རྗེ་གཏུམ་པོ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱག་འཚལ་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་གཤེགས་རིགས་ལ། ན་མོ་མཉྫུ་ཤྲཱིཀུ་མཱ་ར་བྷཱུ་ཏཱ་ཡ། ཞེས་འདོན་པར་གསུངས་རིགས་པ་ལས་མ་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་གྲུབ་ཏུ་སོ་སོ་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། རྡོ་རྗེ་འཛིན་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཇམ་དབྱངས་ལ། གཞོན་ནུ་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་པོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་མ་བྱུང་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་ཆུག་ན་དེ་ལྟར་སེམས་པའི་གནས་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་གཏམ་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག་པས་ཆེས་རགས་པའི་ནོར་བ་ངོས་མ་ཟིན་པའོ། །ཅི་སྟེ། འོ་ན་འཇམ་དཔའ་འདི་རིགས་གསུམ་ལས་གང་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་སུ་སྨྲས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཅིག་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་རིགས་དེའི་བདག་པོར་སེམས་ན་ནི། བྱམས་པ་དང་། གཙུག་ཏོར་དྲི་མ་མེད་པ་སོགས་མང་ཞིག་རིགས་དེའི་བདག་པོར་འདོད་དགོས་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །"ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱམས་པ་གླིང་པ་རང་ལུགས་ལ་གཞུང་དེ་ལས། "དེ་ལྟར་གཞན་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལས་རང་གི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། དཔུང་བཟངས་སུ། སྔགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཕྱག་འཚལ་ལ། སྲིད་པ་གསུམ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གཙོ། །ཞེས་དང་། ནོར་གྱི་རིགས་དང་པད་མའི་རིགས་ལ་ཡང་། །རང་གི་གསང་སྔགས་བདག་པོར་ལྡན་པར་བྱ། །ཞེས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་གཙོ་བོ། ཞེས་པ་ཅི་ལྟར་བདེ་བར་འདོན་པའི་ཚིག་གི་དགོངས་པས་འདིར་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་བདག་པོ་ཞེས་པ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་པད་རིགས་དང་། རྡོ་རྗེ་རིགས་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་དང་། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་གསལ་བར་གསུངས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་ལ་དེའི་དོད་གང་ཞེ་ན། འདིར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་སོགས་བྱེ་བྲག་པ་གཟུང་མི་དགོས་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཙམ་བདག་

68

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས། དཔུང་བཟངས་ཀྱི་བསྡུས་དོན་ལས། རིགས་བདག་སོ་སོ་སོ་སོའི་རྒྱུད་གསུངས་ ི པའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཚིག་ཏུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསང་སྔགས་དང་རིག་སྔགས་འབུམ་དང་བྱེ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་། གསང་སྔགས་རིག་སྔགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག །བྱེ་བ་ཕྲག་གསུམ་དང་ནི་འབུམ་ཕྲག་ལྔ། །རིག་འཛིན་སྡེ་སྣོད་རྒྱས་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཤེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གསུང་བ་པོ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཡིན། ཞེས་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་བདག་པོ་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མི་གོ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་ཡང་བྱམས་པ་གླིང་པས་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། “འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་བདག་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་འདི་ལས་ནི། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ལ། ཚེ་དཔག་མེད་རྣམས་པད་མ་རིགས་དང་། མི་འཁྲུགས་པ་རྡོ་རྗེ་རིགས་གྱི་ཆོ་གས་དེད་པ་རྣམས་འཁྲུལ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོ་སོ་བ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཙམ་ནི་རིགས་བརྩི་བའི་གཞི་ཡིན་པས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའམ་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་ལ། རིགས་དེའི་དབྱེ་བ་ལའང་། ངེས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས། རྡོ་རྗེ། རིན་ཆེན། པད་མ། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྒྱལ་བའི་རིགས་ལྔར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་མང་པོར་ཕྱོགས་བཞིའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། མི་འཁྲུགས། རིན་ཆེན་ཏོག །འོད་དཔག་མེད། རྔ་སྒྲ། ཞེས་དང་། དབུས་ཀྱི་ཐུབ་པ་རྣམ་སྣང་དུ་གྲགས་པའི་དགོངས་པས་སོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལང་ལྔར་

69

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

ལྔར་འགྱུར་བ་ཡང་། ཚེ་དཔག་མེད་རིགས་ལྔ་དང་། མི་འཁྲུགས་པ་རིགས་ལྔ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔུང་བཟངས་སུ། གསང་སྔགས་རིག་སྔགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ། །གཙུག་ཏོར་རྣམས་དང་། ཡུལ་རྣམས་དང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཁྲོ་མོ་དང་། ཕྱག་བརྙན་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བསྡུ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་སུ་ནི་རྣམ་གྲངས་སུ་མར་ཕྱེ་བ་དག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཞེས་པ་ནི། ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་གཟུང་མི་ནུས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་སུ་བསྡུ་དགོས་པ་ནི། རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་དེ། གཙུག་ཏོར་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། རྒྱལ་བའི་གཙུག་ཏོར། གཙུག་ཏོར་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཕོ་རིགས་གསང་སྔགས་རྣམས་དང་། གཞན་གྱི་མི་ཐུབ་མ། རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་ཞེས་སོགས་གཙུག་ཏོར་གྱི་མིང་ཡོད་པའི་མོ་རིགས་དང་ཡུམ་རྣམས་ཞེས་པས། དེས་མཚོན་པའི་ཡུམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལས་སྤྲུལ་པ། སངས་རྒྱས་སྤྱན་དང་། མཛོད་སྤུ་མ་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། འོད་ཟེར་ཅན་དང་། གཟུངས་མོ་ལྔ་ལ་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ་སོགས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །”ཞེས་བྱམས་པ་གླིང་པས་རང་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཚེ་དཔག་མེད་པདྨའི་རིགས་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ངོས་འཛིན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆའོ། །

གཞན་ཡང་བྱམས་པ་གླིང་པས་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “འདིར་ངེས་པའི་རིགས་ལ་རྒྱལ་བ་ལྔ་གཞག་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་ལས་ནི། སྔོན་ནས་ད་ལྟར་གྱི་བར་གྱི་གངས་ཅན་པ་ཞིབ་མོར་སེམས་པ་མང་པོ་དག་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བས་རྒྱལ་བ་

70

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

རིགས་སྔར་ཕྱི་ན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཇིག་གོ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས། ཇོ་བོ་ལུགས་ཀྱི་མི་འཁྲུག་པ་ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། ཛེ་ཏཱ་རིའི་ཚེ་དཔག་མེད་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་བྱ་རྒྱུད་དུ་བྱེད་པ་འཐད་པས་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་མི་དགོས་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་དུ་ངལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཁྱེད་ལྟར་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ལའང་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་མི་འདོད་པ་དེ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་འདོད་པས་ཡང་ལྷ་རིགས་ལྔ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་བསམ་པར་སྣང་བ། བྱ་རྒྱུད་ལ་ལྷ་རིགས་ལྔ་མི་འོང་བར་ག་ལས་ཤེས་དྲིས་ན། བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་ཞེས་པ་རྣ་བར་ཆུད་པ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ན། དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་ཡང་བསྟན་དགོས་སོ། །མ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞེ་ན། བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་ཞེས་པ་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་གའི་གཙོ་བོ་ནི་རིགས་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་གྲངས་དང་། རྒྱལ་བའི་རིགས་ཀྱི་གྲངས་མཚུངས་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་དུ། ཆོ་གའི་གཙོ་བོའི་གྲངས་ ི ནི་དུམ་བུ་བཞིའི་དབྱེ་བས་བཞི་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་ལ་རིགས་ལྔ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལའང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལའང་། ཆོ་ག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་འདུ་ཡང་། ས་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བ་ལྔ་ནམ་མཁའ་ལ་བསམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་མི་འཚམ་པར་སེམས་པ་ནི་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཆུང་པས་གཙུག་ཏོར་དྲི་མ་མེད་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་མ་བལྟས་པའི་ཉེས་པར་ཟད་དོ། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡང་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །

71

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

དེ་བཞིན་བྱམས་པ་གླིང་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ཡོད་པ་ནི་བཀའ་ཡི་དགོངས་པ་ཙམ་མིན་པར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “ཅི་སྟེ་མི་འཁྲུགས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ལྔ་སྨོས་ཀྱང་རིགས་ལྔ་ཞེས་པར་བཤད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་དེ་ལྔ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་ཚེ་དཔག་མེད། རིན་ཆེན། པད་མ། ལས། སངས་རྒྱས་ཚེ་དཔག་མེད་ཅེས་པ་ནི། རིགས་ལྔ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་ཙམ་ལས་ནི། རྡོ་རྗེ་དང་། ཞེས་སོགས་ལྔར་འབྱེད་པའི་ཚིག་མི་འབྱུང་བས་སོ། །གཞན་ཡང་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་ལས་སྒོ་མ་བཞི་ཕྱོགས་བཞིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོག་ཅན་དུ་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། འཕགས་མ་དཔལ་མོའི་བཅུ་གི ཅིག་ཞལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་དང་། དོན་ཡོད་ཞགས་པ་ཕྱག་བརྒྱད་པའི་སྒྱུབ་ཐབས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ། སྐུའི་འོད་ཟེར་ལ་རྒྱལ་བ་ལྔ་འཕྲོ་བར་བཤད་པ་དང་། གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། རིགས་ལྔའི་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བྱུང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པ། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རབ་གནས་ལས། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བ་ལྔའི་བསྟོད་པ་སྨོས་པའང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བ་ལྔ་བཞག་དགོས་པའི་བཞེད་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། འཕགས་མ་དཔལ་མོ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་ལུགས་འདྲེས་ཡོད་པར་གྲགས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་འགྲོ་མིན་བཤད་དཀའ་བར་མཐོང་ངོ་། །
འདི་ལྟར་བྱམས་པ་གླིང་པས་གསུངས་པ་ཉིད་མཁས་པ་དགྱེས་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་མཐོང་ཡང་། དཔྱད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་མིན་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་རྣམ་གཞག་ནི་རྣམ་སྣང་སོགས་སངས་རྒྱས་ལྔ་པོ་ཚང་བ་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་མིན་པར་དེ་ལྔ་པོ་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་ལྟ་བུར་དཀྱིལ་

72

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

འཁོར་གཅིག་གི་རྣམ་པར་འཇོག་པའམ། དེ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་གོ་བ་ལས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་ནས་འོད་དཔག་མེད་བསྟན་ཀྱང་དེ་ཉིད་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་ཚིུལ་དུ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཞིང་ཁམས་རེ་རེ་ལ་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་རེ་ཡོད་པའི་ཚུལ་མདོ་རྣམས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔར་མི་གཏོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལུགས་སུ་ཞིང་ཁམས་དེ་དག་གི་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྣམ་སྣང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ལྔ་པོ་གང་རུང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཁུངས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གསེར་འོད་སོགས་ནས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པས་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་བྱ་རྒྱུད་ནི་གཙོ་བོ་རིགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། པདྨ་དང་། རྡོ་རྗེའི་རིགས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་དེ་ལས་གཞན་རིན་ཆེན་གྱི་རིགས་ལྟ་བུ་རྩ་བ་ནས་མ་བསྟན་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གའི་སྐབས་སུ་རིགས་ལྔའི་རྣམ་གཞག་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་རྣམས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མིན་པར་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔར་བསྡུ་བའམ་རིགས་ལྔ་པོ་སྟབས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ནས་སྒྲུབ་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པར་མཐོང་བས་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིགགཞན་ཡང་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་ཞལ་གསུང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་པ་ལྟ་བུ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་བཀའ་འབུམ་དུ་བཞུགས་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནས་ལུགས་གསལ་བྱེད་ཅེས་པ་མཛད་བྱང་གསལ་པོ་མེད་ཀྱང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་གསུང་དངོས་ཡིན་མིན་ནི་ཕལ་ཆེར་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་པ་སྟེ། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་གསུང་གཞན་

73

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

རྣམས་དང་རྩོམ་གཤིས་མཐུན་ཅིང་། མཁས་ཉམས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མི་ཕལ་པས་བྲིས་ནས་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་མཚན་བཅུག་པ་ཆེས་དཀའོ་སྙམ་མོ། །གསུང་རྩོམ་དེ་རུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད། ཚེ་དཔག་མེད། མི་འཁྲུགས་པ། སྨན་བླ་སོགས་བཞག་ནས། པདྨའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བཞག་མཛད་པ་ཡང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་བྱམས་པ་གླིང་པའི་གསུང་དང་མཐུན་པར་མཐོང་སྟེ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། “དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །གང་ཞིག་ལེགས་པར་དབང་བསྐུར་བ། །དེ་ནི་རིགས་རྣམས་གསུམ་ཆར་གྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་སློབ་དཔོན་འགྱུར། །འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གི། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་དབང་བསྐུར་བ། །དེ་ནི་རིགས་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །སློབ་དཔོན་དུ་ནི་དབང་བསྐུར་འགྱུར། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཟི་ཆེན་གྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་དབང་བསྐུར་བ། །དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་རིགས་གཅིག་གི། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་སློབ་དཔོན་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་གསལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་བཞག་པ་ཞིག་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཉིས་པོ་དང་། དེ་གཉིས་པོའི་སྤྲིུལ་པའམ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་དེ་ལས་གཞན་བྱ་རྒྱུད་དུ་གསལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་སྡེ་ཚན་དུ་བགྲངས་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པར་མཐོང་། ཡང་དེ་ལས་ཅུང་ཞིབ་ཚགས་པ་ལྟ་བུ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གྲས་སུ་ཡང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་ཡོད་པ་ལ་གོ་བ་མ་

74

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་གཟུངས་སྔགས་ཐོར་བུ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བཞུགས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བར་རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་སྡེ་ཚན་ཟུར་པ་མཛད་མི་མཛད་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ངོ་། །

དེ་བཞིན་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལས་ཅུང་གོ་གནས་དམའ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། པདྨའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། དེའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་པ་ལ། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་དེ་གཉིས་ལ་མཐོ་དམན་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟ་བུས་ཡོངས་གྲགས་སུ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་འཇོག་པ་ཉིད་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཞག་མཛད་པ་ལ། བྱམས་པ་གླིང་པ་ལས་གཞན་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་པ་ཡང་། རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ཐོབ་ན་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་དབང་བར་གྲགས་པ་ལ། དེའི་གཙོ་བོ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དངོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་ནི་དཔྱད་བྱར་མཐོང་ངོ་། །ཡང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་མཛད་ནས་རྟ་མགྲིན་ནི་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གསུངས། ཡང་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོ་གཉིས་སྡེ་ཚན་གཅིག་དང་། རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ནི་སྡེ་ཚན་གཞན་ཞིག་ཏུ་འདྲེན་པ་ལ། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་མོ་དང་། ལྷ་མོ་གཞན་རྣམས་དང་བཅས་པ་རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉའི་གྲས་སུ་བགྲངས་སོ། །ཡང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་དང་། རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཡང་། རྡོ་

75

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་གཉེར་རིམ་པར་ལྡན་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་དང་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཁོ་བོས་ནི་འདི་དག་ལ་ད་དུང་ཡང་དཔྱད་དགོས་པ་མང་དུ་མཐོང་ཡང་རེ་ཞིག་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་རེ་རེ་བཞིན་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་མཁས་པའི་གསུང་དང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་རྣམས་འཐད་པ་དང་མི་འཐད་པའི་གཏན་འབེབས་མི་ནུས་ཀྱང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་གཙོ་བོ་རིགས་གསུམ་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ལས་སྐྱོན་གྱི་ཆ་མ་མཐོང་ལ། ཡོངས་གྲགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ལ། ཁོ་བོས་ནི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་བཞག་ན་འཐད་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་སྐབས་རིགས་དེའི་བདག་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཇོག་པས་སོ། །དཔེར་ན་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་རྣམས་སུ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་མི་བསྐྱོད་པ་འཇོག་པ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འཇམ་དཔལ་བཞག་ན་ཡང་མི་འཐད་པ་ཆེར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་རྒྱུད་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་རྒྱས་ཤོས་སམ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་། པདྨའི་རིགས་ལ་རྒྱུད་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །
དེ་བཞིན་བྱམས་པ་གླིང་པས་ཡོངས་གྲགས་སུ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྲགས་པ་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དང་། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྲགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཧ་ཅང་ཡིད་ལ་འཐད་པོ་མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྒྲོལ་མ་སོགས་པདྨའི་རིགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་འོད་

76

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

དཔག་མེད་དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་ལ། འོད་དཔག་མེད་རང་ཉིད་པདྨའི་རིགས་ལ་མི་གཏོགས་ན་གཙུག་ཏོར་གདུག་དཀར་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་མི་གཏོགས་པར་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལ་ཡང་འོད་དཔག་མེད་པདྨའི་རིགས་ཡིན་པ་ནི། འོད་དཔག་མེད་རང་ཉིད་པདྨའི་རིགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་འོད་དཔག་མེད་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་བྱམས་པ་གླིང་པས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ཡོད་པ་དང་། ཡོད་པ་དེ་ཡང་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་གསུང་བཞིན་དུ་པདྨ་དང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སོགས་ཀྱི་རིགས་བདག་ཏུ་གྲགས་པའི་འོད་དཔག་མེད་དང་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་པདྨ་དང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སོགས་སུ་མི་གཏོགས་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི་པཎྜི་ཏ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གསུང་དུ་མ་མཇལ་བས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྨྲ་བར་འདོད།

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་རྣམས་གྲགས་ཆེ་ཡང་། དེ་དག་དང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡབ་ཡུམ་ཡིན་ཚུལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་དང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྙོམས་འཇུག་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལྟ་ཞོག་བླ་མེད་དུ་གསུངས་པ་ཡང་མ་མཐོང་། སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡབ་དང་ཡུམ་ཞེས་པ་ཡང་ལྷ་ཕོ་གཙོ་བོ་ལ་ཡབ་དང་། ལྷ་མོ་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་ཡུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་ཕན་ཚུན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱང་མི་སྣང་ཞིང་། བླ་མེད་ལྟར་གཅིག་གི་པང་དུ་གཅིག་འཁྱུད་པ་དེ་འདྲ་ཡང་མེད། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གསང་སྔགས་ལ་ཞུགས་པའི་སྐབས་དབང་གོང་མ་ཞུ་བའི་རྟེན་གསང་ཡུམ་མམ་ཤེས་རབ་མ་ནི་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྲས་མོ་ཐིག་

77

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

ལེ་མཆོག་མ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་དེ་ནི་ལྷ་གཞན་ཞིག་གི་ཆུང་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་སྙོམས་འཇུག་མཛད་པ་ཡོད་པ་ལས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་མེད། ལར་ནས་ལྷ་རྣམས་སྐུ་ལུས་ལ་ན་བཟའ་བཀླུབས་ཤིང་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་དང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་གཏོགས་ཤིང་། གཅེར་བུ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ནི་བླ་མེད་ལ་གཏོགས་ལ། དབུ་བཅད་པ་དང་། བྷ་ག་ནས་ཁྲག་འབབ་པ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་པང་དུ་ཡང་ཡུམ་ཡོད་པ་སོགས་ནི་རྒྱ་གར་ལ་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པའི་སྐབས་སུ་དར་བར་མཐོང་།

78

དྲུག་པ།

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱུད།

བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཡིན་པ་ཡང་། རྒྱུད་དེའི་ལྷ་གཙོ་བོ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དངོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟན་པ་རྒྱུད་དེ་ཙམ་ལས་ཆེར་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་འདྲ་སྙམ། དེའི་དབང་བཀའ་ཡང་ད་ལྟའི་བར་བཞུགས་ཤིང་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཐོབ། རྒྱུད་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཧ་ཅང་གུ་ཡངས་པ་ཞིག་སྟེ། དད་པ་ཡོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ནས་བཟུང་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའམ། སྨྱུང་བར་མ་གནས་པའམ། གཙང་སྦྲ་མ་བྱས་པ། རས་རིས་ཀྱི་རྟེན་མེད་པ་དང་། ཤ་དང་ལ་ཕུག་ལ་སོགས་པ་ཟོས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་གསུངས། སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ནི་ཕྱག་ལེན་ཧ་ཅང་དམ་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བཀའ་ཡངས་ཤོས་ཤིག་ནི་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་ལ། འབྱུང་འདུལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ཧ་ཅང་གུ་ཡངས་པ་ཞིག་སྟེ་དམ་ཚིག་མ་བསྲུངས་ཀྱང་སྔགས་འགྲུབ་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་འདི་ལ་སྔགས་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་གིས་ཀྱང་གྲངས་བསྙེན་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་འབུམ་ཕྲག་ལྷག་བཟླ་དགོས་པའི་བླ་མེད་སོགས་དང་བསྡུར་ན་སྒྲུབ་སླ་བར་མངོན། འདི་ཉིད་བོད་དུ་གཙོ་བོ་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་དར་བས་ན་ཇོ་བོའི་ིསློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་ཐུགས་གཙིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྣང་ཞིང་། ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཇོ་བོ་དང་ཞལ་འབྲལ་ཁར་ཇོ་བོས་དམ་ཚིག་

79

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱགསུམ་བཀོད་ཀྱི་སྐུ་ཞིག་གནང་བར་གསལ། ཕྱིས་སུ་ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་ཀྱང་། “དེ་འང་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་འདི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་། ཐ་ན་འདིའི་བྲིས་ཐང་ཙམ་ཡང་དཀོན་པར་འདུག་པས། སྐུ་བཞེངས་པ་སོགས་ཀྱི་མིག་ལྟོས་ལ་ཕན་ནམ་སྙམ་པ་དང་། རང་ཡང་ལྷག་པར་འདི་ལ་མོས་ཤིང་།”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྔགས་བརྗོད་ཆེ།

སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་པ་ལ། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ནི་དམིགས་བསལ་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ལ་དབང་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བསྡུས་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་དང་། རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོ། ཁྱེའུ་མཐའ་ཡས། བུ་མོ་མཐའ་ཡས་བཅས་ལྷ་ལྔ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱས་པ་ལ་ལྷ་མང་ཙམ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ལས། “དེས་ན་ད་ལྟའི་དབང་ནི་སྙིང་པོ་ལྷ་ལྔའི་དབང་ཁོ་ན་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཡིག་ཆ་འདིའི་སྟེང་ནས་གནང་ན་འགལ་བ་མེད་ཅིང་ལེགས་སྙམ་མོ། །ཡིག་ཆ་ཕྱི་མ་ནི། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་གཞི། ལྷ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་དབང་བརྒྱའི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ལྷ་ལྔ་རྐྱང་པའི་ཆོ་ག་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཡིག་ཆ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ཕྱག་མཚན་དང་། སྐུ་མདོག་ལ་ཕྲན་བུའི་འདྲ་མིན་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྔགས་ལའང་ཕྲན་ཕྲན་འདྲ་མིན་སྣང་བས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུ་དག་མཛད་པར་ཞུའོ། །འདི་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ ི སྙིང་པོའི་ིལེའུ་ནས་བསྟན་པར་བཞེད་ཅིང་། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་འདྲ་ལས་དཀྱིལ་ཆོག་གི་རྒྱ་གཞུང་མེད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ལྷ་མང་བ་ནི་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ནས་ཞལ་བསྐངས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས།

80

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱགཞན་ཡང་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་སྨོས་ཟིན་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་སྨན་བླའི་མདོ་རྣམས་ངོས་འཛིན་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་ཅན་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་པ་ཡོད་པས་སོ། །སྨན་བླའི་མདོ་གཉིས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པའི་མདོ་ནི་སྟོན་པ་ཡངས་པ་ཅན་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་སྟོན་པས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སངས་རྒྱས་སྨན་བླ་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་། སྐྱབས་གྲོལ། ཕྱག་རྡོར་སོགས་ཀྱིས་ཆོ་ག་རྣམས་གསུངས། སྨན་བླའི་མདོ་ཆུང་ངུ་ཡང་གླེང་གཞི་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་སྨན་བླའི་སྨོན་ལམ་དང་ཞིང་བཀོད་སོགས་གསུངས་པའོ། །སྤྱིར་སྨན་བླའི་མདོ་ནི་མདོ་ལུགས་ཡིན་པ་ལ་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པའི་སྨན་ཆོག་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཞིག་མཇལ་ཡང་རེ་ཞིག་མང་དུ་གླེང་བར་མི་བྱའོ། །ཉི་ཧོང་གི་ལུགས་སུ་སངས་རྒྱས་སྨན་བླ་ནི་ཕྱག་གཡས་པས་སྐྱབས་སྦྱིན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་གཡོན་པས་ལྷུང་བཟེད་འཛིན་པ་ལ། སྐུ་རྒྱབ་ཀྱི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངོས་སུ་སྨན་བླ་མཆེད་བདུན་གྱི་སྐུ་ཆུང་ངུ་རེ་ཡོད་པ་དང་། སྐུ་ཡི་གཡས་གཡོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཟླ་བའི་འོད་དང་ཉི་མའི་འོད་གཉིས་བཞུགས། དེ་བཞིན་བོད་ལུགས་སུ་སྨན་བླའི་འཁོར་དུ་གནོད་སྦྱིན་བཅུ་གཉིས་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་ཕལ་ཆེར་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཉི་ཧོང་གི་ལུགས་སུ་གནོད་སྦྱིན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་དང་རི་མོ་མང་དུ་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་ཡང་བོད་པ་རྣམས་གལ་ཆེ་ཤོས་སམ་གཙོ་བོ་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བས་འཁོར་རྣམས་ལ་དད་མོས་ཆེར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཉི་ཧོང་པ་རྣམས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆ་ཚང་བ་ལ་དགའ་བས་སྐུ་དང་རི་མོ་གང་ཡིན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཚང་བ་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་མང་ངོ་། །

81

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱདེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྲགས་པ་སྟེ་རིགས་དེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོ་ནི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཡིན་པ་ལ། འདིའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཅེས་གྲགས་པ་དེའོ། །དེ་ལ་ལེའུ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་མ་དཔེ་རྙེད་སོན་བྱུང་བ་ལ་ལེའུ་ང་ལྔ་ཡོད་པས་ན་བོད་འགྱུར་ནི་ཅུང་མ་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས། དེའི་སྐོར་ལ་ཁོ་བོས་རྩོམ་ཟུར་དུ་བྲིས་པ་ཡོད། རྒྱུད་འདི་ཉིད་གཙོ་བོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་། འཇམ་དཔལ། ཕྱག་རྡོར་བཅས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། སྟོད་ནས་གཙོ་བོ་རས་རིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། སྨད་ནས་སྐར་རྩིས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་ལེའུ་ཐ་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་པ་ནས་ལུང་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ལུང་བསྟན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་བྱུང་བར་སྣང་། རྒྱུད་འདི་ནས་བསྟན་པའི་འཇམ་དཔལ་ནི་སྐུ་མདོག་དམར་སྐྱ་དང་། ཕྱག་གཡོན་པ་ན་ཨུཏྤ་ལ་སྔོན་པོ་བསྣམས་པ་ཕྱག་གཡས་པ་ན་བིལ་བ་བསྣམས་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་སོགས་ཅི་རིགས་ཡོད་པར་གསལ། ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་བཤད་སྒྲོན་མེ་རུ་རྒྱུད་འདི་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་དེས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས་པས་གཤམ་དུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་འཆད་པའི་སྐབས་སླར་ཡང་གླེང་བར་འདོད།

ཡང་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་གཅིག་གྲུབ་ལ་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་འདིའི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་བྱ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། འདིའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་དང་ལྷག་པར་འཇམ་དཔལ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་རྒྱུད་ལྟ་བུར་སྣང་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནས་བདག་བསྐྱེད་

82

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱབསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་དང་། ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བཞེད། ད་ལྟ་བསྟན་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་པ་འདི་ཉིད་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་པ་ཡང་བུ་སྟོན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་འདྲ་ན་ཡང་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དུ་འདྲེན་སྲོལ་མེད་དོ། །ཡང་འཕགས་པ་ནོར་བུ་རྒྱས་པ་ཞེས་པ་བཀའ་འགྱུར་དུ་ལེའུ་བདུན་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་ཡིག་ཆ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་རྒྱུད་དང་གཟུངས་མི་ཉུང་བ་ཡོད་པ་ལ། གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྐོར་ལ་གཤམ་དུ་ལྷའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གླེང་བར་འགྱུར་རོ། །

བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཕྱག་ན་པདྨོ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོགས་པར་མངོན། ཡོངས་གྲགས་སུ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་གཙོ་བོ་ནི་འོད་དཔག་མེད་དམ་ཚེ་དཔག་མེད་ཡིན་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་ཚེ་མདོ་དང་འཆི་མེད་རྔ་སྒྲའི་གཟུངས་ཞེས་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལས། ས་སྐྱའི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་སུ་ཚེ་དཔག་མེད་འཆི་མེད་རྔ་སྒྲ་ལྷ་དགུ་དང་། ལྷ་བཅུ་བདུན་བཅས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་བཞུགས། ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དུ་ཛེ་ཏཱ་རིའི་ཚེ་དཔག་ལྷ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཚེ་མདོ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས། སྤྱིར་ཚེ་དཔག་མེད་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་འོད་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཚེ་ཡི་ལྷར་གྲགས་པའི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱང་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་པར་བཤད་ན་ཡང་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚེ་མདོ་གཉིས་བཞུགས་པ་ལས་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་ནི་སྟེང་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བར་གསལ་བའི་ནང་དུ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཚེ་དཔག་མེད་

83

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱཀྱང་འོད་དཔག་མེད་དང་གཅིག་པ་དང་མི་གཅིག་པའི་ལྷ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ནི་ཕལ་ཆེར་འོད་དཔག་མེད་དང་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལྟ་བུས་ཚེ་མདོའི་ིསྐོར་གསུང་སྐབས་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “འདི་གཉིས་ལ་ཁ་ཅིག་འོག་མིན་དང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་འཁྲུལ་ཏེ། གཉིས་ཀ་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུངས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་ཡོངས་གྲགས་སུ་འོད་དཔག་མེད་སྤྲུལ་སྐུའི་ཆ་ལུགས་དང་ཚེ་དཔག་མེད་ལོངས་སྐུའི་ཆ་ལུགས་བྱས་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་ཞིབ་ཕྲ་དཔྱད་རྒྱུ་མ་བྱུང་། སྒྲོལ་མ་རལ་པ་གྱེན་རྫེས་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཚེ་དཔག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་མང་བས་ན་ཡོངས་གྲགས་ལ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཚེ་དཔག་མེད་ནི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འོད་དཔག་མེད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ལ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་ཡོད་པར་སྣང་། གང་ལྟར་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་པ་ནི་ཚེ་མདོ་དང་ཚེ་གཟུངས་རྣམས་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནས་ལུགས་གསལ་བྱེད་ལས། “བྱ་རྒྱུད་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་རབ་བྱུང་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་བཤད།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟར་སྤྲུལ་སྐུའི་ཆ་ལུགས་ཡིན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ན་ལོངས་སྐུའི་ཆ་ལུགས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལོངས་སྐུའི་ཆ་ལུགས་ཅན་གསང་སྔགས་ལ་འབྱུང་བ་ཡང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཡན་ཆོད་དུ་ཡིན་པར་གྲགས་པས་ན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ནང་གི་འོད་དཔག་མེད་དམ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱང་སྤྲུལ་སྐུའི་ཆ་ལུགས་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྙམ། བླ་མེད་ལ་ཡང་གསང་སྔགས་གསར་མར་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་རྣམས་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ལས་རྙིང་མའི་ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་ལྟར་རྣམ་པ་གཅེར་བུ་ཡིན་པ་ལ་ངོ་བོ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཁོ་བོས་ནི་དེ་སྔོན་མ་མཇལ།

84

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱཔདྨའི་རིགས་ལས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྩ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་དང་པོ་རྩ་རྒྱུད་པདྨའི་དྲྭ་བ་ནི་སྟོན་པས་ཧི་མ་ལ་ཡའི་ཚལ་ཆེན་པོ་ན་བཞུགས་པ་ན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་རིག་སྔགས་སོགས་ཕུལ་བ་ནས་བྱུང་། རྒྱུད་འདི་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། “རིག་པའི་འབྱུང་གནས་རིག་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཤེས་རབ་པདྨ་རྒྱས་པའི་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་སོ་མ་ཤྲཱི་བྷ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཀྱུ་ར་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྒྱུར་ཞིང་གཏན་ལ་ཕབ་པ།”ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བསྒྱུར་བར་གསལ། འདི་ལ་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “རྒྱུད་འདི་ལེགས་དྲག་པ་གཅིག་འདུག་པས། དྲགས་སྐྱོན་འོང་མི་འོང་བརྟག་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྤྱིར་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཞལ་གསལ་ཞིང་། ཚིག་དོན་བཟང་བ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ན་ཡང་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་སོགས་དང་བསྡུར་ན་བུ་སྟོན་གྱིས་ལེགས་དྲགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཅུང་ཐལ་དྲགས་པ་མིན་ནམ་སྙམ། ཡོངས་གྲགས་སུ་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་དང་། དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱང་། འདི་ཉིད་རྩ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུད་རང་ལས་གསལ་ཡང་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་ནི་ལྷ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་འདི་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལས་འདིའི་བཤད་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཁོ་བོས་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ་ལས། “དེ་ལྟར་ན་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུད་བདུན་ཡོད་ ི ལ། པདྨ་དྲ་བའི་རྒྱུད་དང་། པདྨ་ཅོད་པན་གྱི་རྒྱུད་དང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྟོག་པ་དང་གསུམ་ནི་མཁས་པ་དག་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་འཆད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་བུ་སྟོན་གྱི་གསུང་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་མ་འཚལ།

85

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱགཉིས་པ་བཤད་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་རྒྱས་ཤོས་ཡིན་པ་ལ། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐོག་མར་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དྲུག་ ི པའི་ནང་དུ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་གཟུངས་བསྡུས་པ་ཞིག་འགྱུར་བ་དང་། དེ་རྗེས་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་བཅས་འགྱུར་བས་ན་དེང་གི་མཁས་པ་འགས་སྔ་མ་རྒྱས་སུ་སོང་ནས་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་བྱུང་བར་བཤད། སྤྱིར་བཀའ་འགྱུར་དུ་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱུད་དམ་གཟུངས་ཁ་ཤས་ཤིག་བཞུགས་པ་ལས། བུ་སྟོན་གྱིས་དེ་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་རྒྱས་པ་འདི་ནས་ཟུར་དུ་བཏོན་པ་ཡིན་པར་གསུངས། རྒྱུད་རྒྱས་པ་འདི་ལ་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “ཁྲོ་བོ་ལྕགས་ཀྱུའི་ལས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་འཕྲོ་ལ་ལུས་ཏེ་མཇུག་མ་རྫོགས་པ་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིའི་འཕྲོ་བུ་སྟོན་གྱིས་འགྱུར་མཛད་པས་ན། བཀའ་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ ི འགྱུར་བྱང་ལས། "འདི་ནི་སྔོན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་མཁས་པ་བཞི་ཙམ་གྱིས་བགོས་ནས་བསྒྱུར་བ་ལ། བར་སྐབས་བར་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་མཇུག་མ་ཚང་བ་ལས། བླ་མ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོའི་ིཕྱག་ནས་རྒྱ་དཔེ་བྱུང་ཞིང་། ཆད་པ་སོབ་པ་དང་། མཇུག་བསྒྱུར་ཅིག་ཅེས་བཀས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས།”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བམ་པོ་བཅུ་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ། བཅུ་གསུམ་པ། བཅུ་བཞི་པ། བཅོ་ལྔ་པ། བཅུ་དྲུག་པ། བཅོ་བརྒྱད་པ་བཅས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆད་པའི་ཧོར་ཁོང་བསབས་ཤིང་། “མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་པའི་ཡི་གེ་བ་ནི་ཡོ་ག་བ་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོའོ། །” ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། “ཀུན་ཏུ་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་ལྷའོ་ཞེས་པ་ནས། གཏེར་བསྒུལ་ན་ཞེས་པའི་བར་རྒྱ་དཔེ་ལ་མི་འདུག་གོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

86

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱཔདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་མི་ཉུང་བ་བཞུགས་པ་ཡང་། གྲགས་ཆེ་ཤོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་ལས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྒྲོལ་མ་ལས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཅེས་འབོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རལ་པ་གྱེན་རྫེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་གཉིས་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲོལ་མ་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་དང་། སྒྲོལ་མའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ལྷ་མོའི་མིཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སོགས་བཞུགས་པ་དང་། སྒྲོལ་མ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོལ་མ་བླ་མེད་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོལ་མ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞེས་གྲགས་པ་དེའི་རྒྱུད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་དུས་ཕྱིས་སུ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་ལ་བརྟེན་ནས་དར་བས་ན་བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་རྙིང་པ་རྣམས་སུ་མཇལ་དུ་མེད་ཅིང་། ད་ལྟ་བཀའ་འགྱུར་ནང་དུ་བླ་མེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས། འདིར་སྒྲོལ་མ་ལས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ནི་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་བསྟོད་པ་ཕྱག་འཚལ་ཉེར་གཅིག་མ་སྟོན་པའི་ཁུངས་ཡིན། རྒྱུད་དེ་ལ་ལེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཡོད་ཀྱང་ལེའུ་རྣམས་བསྡུས་བསྡུས་ལས་མེད་པས་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མར་ཤོག་ངོས་༣༨ ལས་མེད། ཡོངས་གྲགས་སུ་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱང་། བྱ་རྒྱུད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་འདིར་ཟླ་བ་དང་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཏཾཾ་ལས་ཨུཏྤ་ལ་ཏཾཾ་དང་བཅས་པ་ལས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་འབྱུང་བས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལྟ་བུས་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “འདི་བྱ་རྒྱུད་ཡང་དག་ཡིན་མིན་བརྟག་གོ། །”ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ་ལས། “པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་རྒྱུད་ལྔ་ཡོད་ལ། སྒྲོལ་མ་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་ལེའུ་སོ་ལྔ་པ་དང་། སྒྲོལ་མ་འཇིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོབ་པའི་མདོ་གཉིས་ནི་བརྫུས་མར་འཆད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པ་མི་ཉུང་བས་འདི་ཉིད་རྒྱུད་རྫུན་མར་འཆད་དོ། །

87

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱགཞན་ཡང་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་ནི་གྲགས་ཆེ་ཡང་། བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “རྟ་མགྲིན་གྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་དཔལ་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟ་མགྲིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བོད་ན་མི་བཞུགས་ལ། ཧ་ཡ་གྲྀྀ་བའི་གཟུངས་ནི་གཞན་ནས་ཕྱུང་བའི་གཟུངས་རྐྱང་ཞིག་གོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟ་མགྲིན་བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གཙོ་བོར་གྲགས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ནི་ཆེར་མེད་པ་འདྲ། དུས་ཕྱིས་བོད་དུ་རྟ་མགྲིན་གྱི་ཆོས་སྐོར་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་ནི་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གཏེར་ཆོས་རྣམས་སུ་བཞུགས་པའི་རྟ་མགྲིན་གྱི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིན་ནམ་སྙམ། མདོར་ན་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་ལས་མང་ཤོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། པདྨའི་རིགས་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་འགའ་ཤས་ཕར་ཕུད་ན་རྒྱུད་གཞན་ཆེར་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ་ལས། “དེ་ལྟར་ན་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོའི་རྒྱུད་བཞི་ཡོད་ ི དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་ལ་ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོའི་རྒྱུད་ ི ཀྱང་མང་པོ་མི་བཞུགས་སོ། །

རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་གཙོ་བོ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན་མི་འཁྲུགས་པ་ཡིན་ཅིང་། ངན་སོང་སྦྱོང་བ་མི་འཁྲུགས་པའི་གཟུངས་ཞེས་པ་དེ་བུ་སྟོན་གྱིས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་མཛད་ཀྱང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་མཛད། མི་འཁྲུགས་པ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་མེད་པས་ན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མི་འཁྲུགས་པ་འཇོག་པ་ནི་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་མོ། །ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ལ་མི་འཁྲུགས་ལྷ་དགུའི་ཆོ་ག་ཡོད་པ་ཉིད་ད་ལྟའི་ཆར་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་གསུང་རྒྱུན་འདུག་མོད། རྩོད་པ་ཅན་ཏེ། སྤྱིར་ཀམ་ཚང་གི་མི་འཁྲུགས་ལྷ་དགུ་འདི་ཉིད་ཇོ་བོ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ། དེ་ཉིད་གོ་རམས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཀརྨ་ཀམ་ཚང་རང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པར་

88

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱསྣང་སྟེ། འབེ་ལོ་ཚེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་འཁྲུགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བསྡུས་པ་ཞེས་པ་ལས། “སྒྲུབ་ཐབས་འདིའི་རྩ་བ་ནི་བོད་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་མདོ་འདི་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་སྒྲོལ་མ་རལ་པ་གྱེན་བརྫེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་འདིའི་ལྷ་སྔགས་དག་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྒྱུད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བར་འདོད་པའང་རྣམ་པར་འཁྱམས་པ་སྟེ་རྒྱུད་དེའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒེར་ཆོས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་སོགས་རྡོར་དབྱིངས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཆིངས་རྣམས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ལྔ་དང་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་ཡོད་པས་སོ་སྙམ་ནའང་། ས་པཎ་གྱིས། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་རིགས་ལྔ་ཡི། །དོན་གྲུབ་ན་ཡང་ཐ་སྙད་མེད། །ཅེས་རིགས་ལྔའི་ཐ་སྙད་མི་མཛད་ཀྱང་དོན་རིགས་ལྔ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་གིས་བྱ་རྒྱུད་བདག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་ཁུངས་སུ་འདྲེན་མོད་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྒྱུད་སོགས་དང་། རྒྱ་གར་བ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན། ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མདུན་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལའང་སྦྱོར་ཆོག་མོད། ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་འདི་ནི་བྱ་སྤྱོད་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུད་ཡིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་རྣམ་འཇོམས་འགྲེལ་པ་དེ་ཡང་། མཆོད་དང་གསོལ་བ་ལྷ་དྲུག་བསྒོམ། །སྟོང་པ་ཡི་གེ་སྒྲ་གཟུགས་དང་། །ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེར་བྱས་ན་ཡི་གེ་བརྒྱད་པ་ལ་ཁ་སྒོའི་ིསྡེབ་སྦྱོར་ཀྱང་ཚིག་རྐང་གཉིས་ལ་འགྲིགས་དཀའ་བར་སྣང་ཞིང་ཇོ་ནང་ཀུན་སྙིང་གིས་བོད་སྔ་མའི་ཟིན་བྲིས་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ཞིང་། ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་བཞག་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཟང་མ་ཡིན་ཅིང་། བྱ་རྒྱུད་ལའང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

89

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱབུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་རྡོ་རྗེ་མི་འཁྲུགས་པ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་ནི་ཚེ་དཔག་མེད་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་ལུགས་ཡིན་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དང་ནོར་བར་མི་བྱའོ། །རྩ་བ་བྱ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་འདོད་ནས་རྡོ་རྗེ་མི་འཁྲུགས་པ་ཟེར་བ་རྣམས་ནི། རྩ་བར། གཤེགས་རིགས་ཀྱི་དམ་རྒྱ་བཅས་ལ། ཨོཾཾ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོདྦྷ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཟུངས་སྔགས་ཀྱི། ན་མོ་བྷ་ག་བ་ཏེ། ཨཀྵོ་བྷྱཱ་ཡ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་ཡ། ཞེས་པ་གསུངས་ཀྱི། བཛྲ་ཨཀྵོ་བྷྱ་ཞེས་དང་། རྡོར་རིགས་ཀྱི་དམ་རྒྱ་བཅས་ནས། ཨོཾཾ་བཛྲོ་བྷ་བ། ཞེས་མ་གསུངས་པ་འདི་གཟིགས་སམ། ཆ་ལུགས་ཀྱང་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱིར་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་སོགས་བྱ་རྒྱུད་གཤེགས་རིགས་ཐམས་ཅད་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩ་ནས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་རྒྱུད་རང་རྐང་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་སོགས་དང་ཇོ་བོའི་གཞུང་དང་ ི འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རང་ལུགས་ནི་བྱ་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་པར་བདག་གི་བླ་མས་བཞེད་ཅིང་ཇོ་ནང་ཀུན་སྙིང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །”ཞེས་འབེ་ལོ་ཚེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱིས་ཇོ་ལུགས་སམ་ཀར་ལུགས་མི་འཁྲུགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བའི་ཁུངས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་རལ་པ་གྱེན་བརྫེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁུངས་དངོས་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལུགས་བྱ་རྒྱུད་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པ། འགའ་ཤས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་འདིར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་རྗེས་འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་མི་འཁྲུགས་པའི་ལྷན་ཐབས་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ཆུན་འཕྱངས་ཞེས་པ་མཛད་པ་ལས། “དེ་འང་གར་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་

90

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱགིས་མཛད་པའི་མི་འཁྲུགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་འདི་ནི་རྩ་བའི་རྒྱ་གཞུང་དང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་དིགོངས་པར་འབྱོར་ངེས་པའི་ཚིག་ཉུང་དོན་ཟབ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་སྣང་ཞིང་། སྤྱིར་ཇོ་བོ་ལུགས་ཀྱི་མི་འཁྲུགས་པ་ལྷ་དགུ་འདི་ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བར་བཞེད་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་རྣམས་འབྲངས་མོད། སྤྱོད་རྒྱུད་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དང་ལམ་རིམ་སྦྱོར་དུ་མེད་པས། ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་ལས་དབང་དང་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བྱ་རྒྱུད་ལྟར་སྦྱོར་ཞིང་། བྱ་རྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་བསྡུས་པའི་རིགས་ལ་བྱ་བའང་བསྡུས་པ་མཛད་པ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་སུ་འབྱུང་བ་ཉིད་སོར་བཞག་སྟེ་གསལ་བྱེད་ལྷན་ཐབས་འགོད་པ་ལ་གསུམ།”ཞེས་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱིས་འབེ་ལོ་ཚེ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ནོར་བར་གསུངས་ནས་རང་ལུགས་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ལས་ཀྱང་གསུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་སླ་བའོ། །ཁོ་བོས་ནི་མི་འཁྲུགས་པ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཟུར་དུ་མེད་པས་ཀར་ལུགས་ཀྱི་མི་འཁྲུགས་པ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གལ་ཆེན་ཡིན་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །ས་སྐྱའི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་འཁྲུགས་པ་ལ་ཁྲུས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ངོར་ལུགས་དང་། ཀར་ལུགས་སྤྲུལ་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་གཉིས་བཞུགས།
རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེ། འདི་ལ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཞེས་པ་ཡང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོགས་པར་སྣང་། སྤྱིར་ཕྱག་རྡོར་ལ་རྒྱུད་རྣམ་དག་དང་རྒྱུད་རྫུན་མ་གྲངས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཡང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱག་རྡོར་གྱི་རྒྱུད་ནི། རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཅེས་པ་དེའོ། །དེ་ལ་བཀའ་འགྱུར་དུ་པོད་ཆེན་པོ་གཅིག་

91

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱབཞུགས་ཤིང་། ནང་དོན་ཕལ་མོ་ཆེ་ལས་ཚོགས་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་དམིགས་བསལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ནི་དེ་ཙམ་མི་གསལ། འདིའི་གླེང་གཞི་ནི་སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་གསུངས་པར་གསལ་ཞིང་། འདིའི་ནང་དུ་དམིགས་བསལ་གདོན་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་སྐོར་རྒྱས་པར་འབྱུང་། བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་ལོ་ཆེན་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བར་གསལ་བས་ན་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་ཆེས་སྔ་མོ་ནས་དར་བའི་རྒྱུད་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་རྙིང་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པར་སྣང་བ་སོགས་ཀྱིས་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་ནི་སྨོས་མ་དགོས་སོ། །རྒྱུད་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་བཞུགས་པ་དང་། དེའི་བྱང་ན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བཞུགས་པ་གཉིས་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེར་གསུམ་གྱིས་བསྐོར་བ་ལ། འདི་ལ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་མི་ཉུང་བ་བཞུགས། ཡང་ལག་ན་རྡོ་རྗེའི་གཟུངས་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་བཞུགས་པ་ལ། ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ་ལས། “འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པའང་སྣང་ཞིང་། བླ་མེད་དང་བྱ་སྤྱོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱག་རྡོར་སྐོར་བརྫུས་མ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་བརྩམས་པར་སྣང་ངོ་། །"ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཕྱག་རྡོར་གྱི་རྒྱུད་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞུགས་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ཡོད་པ་ལ། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གིས་བསྒྱུར་བ་དང་། ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་བ། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་བསྒྱུར་བ་བཅས་བཞུགས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་འགྲོ་བཟང་སྙིང་པོའི་བཀི འ་སྲོལ་ཏེ། སྐུ་མདོག་སོགས་ཕྱག་རྡོར་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ཕྱག་རྡོར་འགྲོ་བཟང་ལུགས་ཞེས་པའི་དབང་ཡང་བཞུགས། གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལས་བོད་དུ་འབྱུང་འདུལ་ཡང་གྲགས་ཆེ་བ་ལ། བཀའ་འགྱུར་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་

92

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱབཞུགས་པའི་འབྱུང་འདུལ་གྱི་རྒྱུད་འདི་ལ་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་གཞན་ཞིག་གི་འཕྲོ་ལ་གསུངས་པས་གླེང་གཞི་མེད།” ཅེས་གསུངས་ཤིང་། “འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་པ་ལས་ཇི་སྙེད་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུད་དེ་ཉིད་མ་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་མངོན། ད་དུང་བུ་སྟོན་གྱིས་དེ་ཉིད་ལས། “འདི་སློབ་དཔོན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵི་ཏས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དུ་བྱས་མོད་ཀྱི། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱས་མན་ངག་སྙེ་མར་ཡང་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་བཤད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལས། “དེ་ནས་རང་ལྷའི་སྐུར་བསམ་མོ། །” ཞེས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་སྤྱོད་རྒྱུད་སྤྱི་དོན་དུ་འབྱུང་འདུལ་གྱི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ལ། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་ལས། “རྒྱུད་དོ་ཅོག་གི་རྩ་བ་སྟེ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཐུན་མོང་གི་ལྷ་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་ན་ཡང་དེའི་དོན་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “འདི་རྒྱུད་དོ་ཅོག་གི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ། རྡོ་རྗེ་ལྷུན་པོ་རི་རབ་ཀྱི་ཟོམ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ལེའུ་དང་པོ་འདི་ཡིན་ཅིང་། འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ། །”ཞེས་གསུངས། འདི་ཉིད་བུ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པ་དང་། ལག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་དམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་གྲགས་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་དག་ལས་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས། སྤྱིར་རྣམ་འཇོམས་ལ་རྣམ་འཇོམས་ལྗང་སྔོན་དང་རྣམ་འཇོམས་དཀར་པོ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་ཡོངས་གྲགས་ནི་ལྗང་སྔོན་འདི་ཡིན། ལྷ་ཡི་གྲངས་ཀྱང་ལྷ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་དང་། ལྷ་ཉེར་བདུན་མ། ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་སོགས་སྣ་ཚོགས་བཞུགས། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་བོད་དུ་ཐོན་མི་

93

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱསམ་བྷོ་ཊས་བསྒྱུར་ཡང་ལག་ལེན་མ་བྱུང་བར་གྲགས་ལ། དུས་ཕྱིས་སུ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་སྔགས་འཆང་དྷརྨ་ཀིརྟིས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལ་དབང་བསྐུར་བས་བོད་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཐོག་མར་གྲགས། འདིའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་སོགས་གྲགས་ཆེ་བ་འགའ་ཤས་བཞུགས་ཤིང་། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་དུ་ཡང་དར་ཁྱབ་ཆེ་བས་ཀམ་ཚང་གི་དགོན་པ་ཁག་ཏུ་ཚོགས་འཚོག་པ་ན་ཐོག་མར་ལོ་གྱོན་མའི་གཟུངས་དང་དེ་ནས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདོན་པའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད།

སྟོབས་པོ་ཆེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པ་ལ། བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། མཁས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་སྟོབས་པོ་ཆེའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་པ་རི་བཏང་བཟུང་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་སྟོན་པ་དང་ཕྱག་རྡོར། རབ་འབྱོར། འཇམ་དཔལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅས་ཀྱིས་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའོ། །བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཕྱག་བཞི་པ་ཡིན་པ་ལ་རྗེ་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེའི་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་ནང་དུ་ཡང་འདིའི་དབང་བཞུགས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་དང་རྒྱུད་དེ་དག་ལས་བོད་དུ་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལས་རྣམ་འཇོམས་དར་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཅིང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཐོག་མ་ཡང་རྣམ་འཇོམས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་པ་དེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་སྡེ་བཙན་ལ་བསྐུར་བར་གསུངས། ད་ལྟ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་བྱ་སྲོལ་ཡོད་པར་མི་སྣང་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་ཚོགས་རྒྱས་བསྡུས་གང་ཚུགས་ཀྱང་དེའི་དབུར་རྣམ་འཇོམས་འདོན་པའི་སྲོལ་ཡོད་པས་ན་ད་དུང་ཡང་དར་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་དང་། སྔགས་གསར་

94

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱརྙིང་ཅི་རིགས་པའི་རྣམ་འཇོམས་ཡོད། དུས་ཕྱིས་སུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལས་གཙུག་ཏོར་གྱི་རིགས་རྣམས་དར་ཁྱབ་ཆེ་བས་དེ་དག་གི་རླུང་རྟ་དང་དར་ལྕོགས་སོགས་སྒྲོན་པའི་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་གསུམ་པོ་ལས་ཕྱིས་སུ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས། སྒྲོལ་མ་བཅས་པདྨའི་རིགས་ལས་འགྲོ་དོན་ཆེ་བ་ཕལ་ཆེར་མ་བྱུང་བ་ལྟར་མཐོང་།

ཡང་ཁོ་བོའི་ིརྨོངས་ཚོད་ལྟར་ན་སྤྱིར་བཀའ་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལ་རྒྱུད་སྤྱི་ཡོངས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀྲ་ཤིས་དང་སྨོན་ལམ་སོགས་ཕུད་ནས་བྱ་རྒྱུད་རང་དུ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད་པར་མཐོང་། དེ་ཡང་མིག་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ་ལྷ་སྒོམ་ཚུལ་སོགས་མེད་ཅིང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གལ་ཆེ་བ་ཅི་ཡང་མ་ཚང་ཡང་གཟུངས་སྔགས་ཡིན་པས་ན་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས་སྔགས་སམ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞག་པའི་རིགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞག་པ་ཙམ་ལས་བྱ་རྒྱུད་དངོས་ཡིན་པར་བཤད་དཀའ་བར་མཐོང་། ཡང་མདོ་སྡེ་གསེར་འོད་ལྟ་བུ་སྤྱིར་མདོ་ཡིན་ན་ཡང་སྔགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མི་ཉུང་བ་བསྟན་པས་ན་སྔགས་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་གསལ་པོ་མ་བསྟན་པ་འགའ་ཞིག་དང་། གདུགས་དཀར་གྱི་རྒྱུད་དང་སྟོབས་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལྷ་དང་སྔགས་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཀྱང་། རས་རིས་འབྲི་ཚུལ་དང་། མདུན་དུ་ལྷ་སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་མ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ལྟ་བུ་རས་རིས་དང་། སྨྱུང་གནས། བལྟས་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བསྟན་

95

རིགས་སོ་སོའི་རྒྱཔ་རྣམས་དང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་སོགས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་བཅས་སོ། །

ཁོ་བོའི་ིབློ་ངོར་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་ན་ཡང་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་ན། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པར་གསལ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནས་ལུགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་འདི་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་དུས་ཕྱིས་སུ་མཇལ་བས་གདེངས་ཚོད་ཇེ་ཆེར་གྱུར། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་རྒྱུད་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྡེ་དང་། རྒྱུད་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་དང་། གཟུངས་ཏེ་ལྔ་ཡོད། དང་པོ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པ་ལྟ་བུ་ཆོ་ག་བསྡུས་ཤིང་ས་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་མང་བ་གཅིག་ལ་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། ཆོ་ག་རྒྱས་ཤིང་ས་ལམ་བསྡུས་པ་སྤྱི་རྒྱུད་གསུམ་དང་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱི་རྒྱུད་གསུམ་པོ་ནི། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་དང་། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། གནོད་སྦྱིན་མའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཆོ་གའམ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཁོ་ན་ཞིབ་མོར་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད་སོགས་ཆོ་ག་དང་། ས་ལམ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་གཟུངས་སྔགས་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ཙམ་སྟོན་པ་འོད་ཟེར་ཅན་མའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུང་འདི་ཉིད་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ཏུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས་སུ་རྗོད་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ནང་དུ་དྲངས་པས་ན། དེར་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོན་དུ་ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །

96

བདུན་པ།

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི།

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་ཧ་ཅང་སྙན་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། དེ་དག་ནི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་རྣམས་སོ། །བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི་ཀ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དུ་རྒྱུད་འབུམ་པོད་ཝ་པར་བཞུགས་པ་ལ། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་པོད་ཐ་མའི་ནང་དུ་སྟབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། བཀའ་འགྱུར་དུ་འདི་དག་གི་འགྱུར་བྱང་མེད་པ་ལ། སི་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་གིས་སྡེ་དགེའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ལས། “དེ་དག་ལ་འགྱུར་བྱང་མ་འཁོད་ཀྱང་། སྔོན་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །” ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ་དང་ལྡན་དཀར་མ་སོགས་སུ་འདི་དག་གསལ་ན་ཡང་ལོ་ཙཱ་བ་སུ་ཡི་འགྱུར་ཡིན་མི་གསལ་བ་ནི་ཕངས་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། ཞྭ་དམར་བཞི་པ་སྤྱན་སྔ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀའ་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་བསྟན་པ་རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ནི་འགོས་ལྷས་བཙས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བར་གསལ་བ་ལ། འགོས་ལྷས་བཙས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་ཡང་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་བཀའ་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་མིན་མ་འཚལ། སྤྱིར་སྔོན་གྱི་དཀར་ཆག་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མཇལ་ན་གཙོ་བོ་གསང་སྔགས་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་མང་བར་གསལ་བས་ན་འདི་དག་ཀྱང་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་མཛད་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་སྙམ།

97

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུདེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཕུད་པའི་གཞན་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་པ་གཏན་ནས་མེད། སྤྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་གཞན་ནི་ལྷའམ་རིགས་གང་རུང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལ། འདི་དག་ནི་རིགས་ཐུན་མོང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས་རིགས་བྱེ་བྲག་པ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་མིན་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གྲགས་པའོ། །རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལ་བཤད་རྒྱུད་ཡོད་པ་ལས་ཐུན་མོང་ལ་སྤྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་མེད། གྲུབ་ཆེན་ཀརྨ་པཀྵི་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་སམ་བྷུ་ཊ་རྒྱུད་སྤྱིའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ཙམ་འཐད་པར་མ་མཐོང་། བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དེ་དག་མང་ཉུང་འཚམས་ཤིང་། ཞལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྣམས་རྟོགས་པ་ལ་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བ་ཙམ་མིན་པར་ལྷག་པར་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་བསྙེན་སྒྲུབ་བྱ་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་ཕན་རླབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཐོང་། བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེ་རབ་བྱུང་དང་སྔགས་པ་གཉིས་ལས་གཙོ་བོ་སྔགས་པ་ལ་གསུངས་ན་ཡང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། “རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། །སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་ག་སྤང་། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་མེད་པས་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ཅན་གསང་སྔགས་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་དག་ཀྱང་ལེགས་གྲུབ་དང་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་བཅས་ལ་ཐོས་བསམ་རེ་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་།

དེ་ལ་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི་ཞེས་པའི་དབྱེ་ཚུལ་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་སོགས་ལས་གསལ་པོ་མི་འབྱུང་། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་འདི་དག་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་འགའ་ཤས་བགྲངས་པ་ལ། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། དཔལ་རྟོག་

98

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུཔ་བསྡུས་པ་གསུམ་པོ་འབྱུང་བ་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཀྱང་བོད་དུ་འགྱུར་བར་མི་སྣང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དུ་བགྲངས་མེད་ན་ཡང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་ལ་སྦྱོར་དགོས་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསལ་པོར་གསུངས་པས་ན་དོན་གྱིས་ན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཀྱང་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི་ཡས་མས་བཞེད་པར་མངོན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བོད་དུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གལ་ཆེན་དུ་འདོད་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པར་སྣང་སྟེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་ནས་བོད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི་ཞེས་གྲགས་པ་ཡང་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མིན་ནམ་སྙམ།

འོན་ཀྱང་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི་ཞེས་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གི་གསུང་ལས་འབྱུང་བས་ན་ཐོག་མར་འདི་ལྟར་དབྱེ་བ་པོ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་མིན་ནམ་སྙམ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག དེ་ཡང་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལས། “བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་འཆིངས་ལུགས་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆིང་བ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དུ་འཆིང་བ་དང་། བྱུང་ཚུལ་བརྒྱད་དུ་འཆིང་བའོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྱིའི་རྒྱུད་བཞི་སྟེ། མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གསང་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད། ཏིང་འཛིན་གཙོར་སྟོན་པ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། སྤྱོད་པ་བཞི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དཔུང་པ་བཟང་པོའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །གོང་དུ་ལོ་ཆེན་གྱིས་བྱུང་ཚུལ་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གདུག་དཀར་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་ནས་བྱུང་བར་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་ལྗགས་ལས་པདྨ་བརྩེགས་པ། དཔུང་པ་ལས་དཔུང་བཟང་། ཐུགས་ལས་རིག་པ་མཆོག

99

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུཕྱག་ལས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། ལྟེ་བ་ལས་སུ་སིད་དྷི་ཀ་ར། གསང་བ་ལས་ཨ་མོ་གྷ་པ་ཤ། །ཞབས་ལས་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་བྱུང་བར་གསུངས་ཏེ་དབྱེ་ཚུལ་འདི་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པ་ཞིག་གོ། །

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི་པོ་ལ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་གཞུང་མང་ཞིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཉུང་ངོ་། །”ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིག་ནོར་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་འདི་དག་ལས་མང་ཤོས་ནི་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ལྟོས་ན་གཞན་རྣམས་ནི་བསྡུས་བསྡུས་ཤ་སྟག་ཡིན། ཡང་འབའ་ར་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་གིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཐོག་ཏུ་རྟོག་པ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་དང་། རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་བགྲངས་པ་ལས་དང་པོ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་ནི་མཇལ་དུ་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཉིད་དེའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལོགས་སུ་བགྲང་དགོས་མ་མཐོང་ངོ་། །བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་འདི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་མཛད་པ་ལྟར་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཀྱང་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་གསུམ་གསུངས་ནས་དེ་རུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་མ་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་འདི་དག་གིས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆོ་ག་དང་སྒོམ་རིམ་རྣམས་སྟོན་པས་སོ། །སྟོན་ཚུལ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ན་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དུ་དབང་བསྐུར་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དཔུང་བཟང་དུ་བསྙེན་སྒྲུབ་བྱ་ཚུལ་དང་། ལེགས་གྲུབ་ཏུ་དེ་དག་ཏུ་མ་འདུས་པའི་ཆ་ལག་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མར་གཙོ་བོ་སྒོམ་རིམ་རྣམས་སྟོན་པའོ། །ཁོ་བོའི་ིགོ་བ་ལྟར་ན་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་དབང་བསྐུར་བ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ལེགས་གྲུབ་ཏུ་ལྷ་མཆོད་ཅིང་

100

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དཔུང་བཟང་དུ་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་པས་བསྙེན་སྒྲུབ་བྱ་ཚུལ་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མར་ཞི་ལྷག་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་བསྟན་པར་མཐོང་ངོ་། །རྒྱུད་བཞི་པོ་འདི་དག་བྱ་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་སྦྱོར་ཚུལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། ངོར་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་དང་། རྣམ་གླིང་པཎ་ཆེན་གྱི་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་བྱ་རྒྱུད་ཀར་ཊཱིཀ །ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་དོན་གསལ་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་གསལ་བས་འདིར་ཁོ་བོས་བསྐྱར་དུ་འབྲི་བར་མི་བྱ།

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས་དང་པོ་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལ། བསྡུས་མིང་དུ་སྐབས་རེར་སྤྱི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་ལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཡང་རྒྱུད་ཅིག་གི་དུམ་བུ་ཞིག་ལས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་མིན་པར་གསུངས། རྒྱུད་འདིའི་གསུང་བ་པོ་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའོ། །བརྗོད་བྱ་ནི་གཙོ་བོ་ས་ཆོག་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ་དང་དབང་བསྐུར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། “མཁས་པས་སློབ་མ་གཅིག་གམ་གསུམ། །ལྔ་འམ་ཡང་ན་བདུན་དག་གམ། །ཉི་ཤུ་དག་ནི་ལྔ་ཡི་བར། །ཟུང་དུ་མ་གྱུར་སློབ་མ་གཟུང་། །དེ་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་མ་དག །ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་ཤེས་སོ། །”ཞེས་སློབ་མ་ཉེར་ལྔ་ལས་མང་བ་ལ་སྟབས་གཅིག་ཏུ་དབང་མི་བསྐུར་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ས་དགེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུད་གོང་མ་ལ་སྦྱོར་བར་བཞེད་པས་ན། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། “སྔགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བྱེད་པ་ན། །གྲངས་ངེས་མེད་པར་དབང་བསྐུར་བྱེད། །འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བཀག །སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ལ། །སློབ་མ་གྲངས་ངེས་མེད་པར་གསུངས། །ལྷག་མ་དམིགས་བསལ་མཛད་པ་ཡི། །སློབ་མ་ལ་ནི་གྲངས་ངེས་ཡོད། །” ཅེས་གསུངས་སོ། །

101

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུསྤྱོད་རྒྱུད་ལས་གཞན་ལ་གྲངས་ངེས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། “དེ་བས་ལྷག་པའི་སློབ་མ་ལ། །ཆོ་ག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། །མཚན་མོ་གཅིག་ལ་ཚར་མི་ནུས། །དེ་ཡི་མཚན་མོར་མ་ཚར་ན། །ཆོ་ག་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས། །” ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ་ལས། “ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་མན་ཆད་ལས་ལྷག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་མི་འཛིན་པ་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲོལ་དུ་སྣང་སྟེ་ལུགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། “དེས་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་བླུན་པོ་དག་གསང་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་དག་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཆེ་བར་མཐོང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བསྟན་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དགྱེས་རྡོར་དང་བདེ་མཆོག་སོགས་ནས་གཙོ་འཁོར་མི་འདྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་པ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་འདི་ཉིད་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་སྟོང་དག་དང་ནི། །ལྔ་བརྒྱར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ། །དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི། །ཆོ་ག་འདི་ནི་ངས་བཤད་དེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཆོ་ག་འདིས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བྲི་བར་བྱ། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྤྱིར་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་ཙམ་ཡོད་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་རྒྱུད་འདིར་ལྷ་ཡི་ངོས་འཛིན་དང་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཚང་བ་བསྟན་པ་ཞིག་མིན།

གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མར་ཤོག་ངོས་རེ་གསུམ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། ལེའུ་ནི་གཅིག་ལས་མེད། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཧྲིལ་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བ་རང་ལ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལ་ཡང་འདི་ལས་རྒྱས་པ་ཞིག་མེད་པ་ལྟར་མཐོང་སྟེ། བདེ་མཆོག་སོགས་རྒྱུད་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་

102

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུའབྲི་ཚུལ་སོགས་ལ་ལེའུ་ཐུང་ངུ་ཁ་ཤས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། “སྤྱི་རྒྱུད་ཉིད་ལས་འདི་སྐད་གསུངས། །གང་དུ་ལས་ནི་ཡོད་གྱུར་ལ། །ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་མེད་པ། །དེར་ནི་སྤྱི་ཡི་རྒྱུད་དག་ལས། །གསུངས་པའི་ཆོ་ག་མཁས་པས་བསྟེན། །དེ་སྐད་གསུངས་ཕྱིར་ཆོ་ག་འདི། །རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀུན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ལས་བླ་མེད་ལ་ཡང་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་དང་བོད་གཉིས་ཀར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་སོགས་སུ་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཞིང་ལུང་ཡང་ཡང་དྲངས་མཛད་པ་ཡང་རྒྱུད་གཞན་དུ་འདི་ལས་ཞིབ་ཕྲ་དང་ཞལ་གསལ་བ་མེད་པའི་དབང་གིས་མིན་ནམ་སྙམ།

མདོར་ན་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་མཇལ་ན། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་ལས་ཅི་ཙམ་ཞིག་བླ་མེད་ལྟ་བུ་རྒྱུད་གོང་མ་དེ་བྱེ་བྲག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ཅི་ཙམ་ཞིག་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གའི་ཐུན་མོང་ཡིན་པ་སོགས་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུབ་པའི་དགེ་མཚན་ཆེ་བར་མཐོང་། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་ན་ས་བརྟག་ཐབས་དང་། ཕྱོགས་བཞིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིདོ་བཞི་ཀློག་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡོན་སློབ་དཔོན་ལ་དབང་བ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་རྣམས་ནས་འབྱུང་ཡང་དེ་དག་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་འདི་ནས་དེ་རྣམས་གསལ་པོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ས་སློང་བའི་སྐབས་སའི་ལྷ་མོ་ལས་ས་སློང་བ་ནི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ནས་མི་འབྱུང་བར་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་པོད་གཅིག་བཞུགས་པ་ལ། དེར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་

103

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུཐབས་ཞིབ་ཕྲ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ཚན་ཞིག་བཞུགས།

གཉིས་པ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་དཔུང་བཟང་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྲས་ཡིན་པར་གྲགས། དེ་ཡང་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་དཔུང་བཟང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྲས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཡུམ་ལས་འཁྲུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མི་འདྲ་བ་ལས་འཁྲུངས་ཚུལ་གསུངས། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་འདིར་སྲས་དཔུང་བཟང་གིས་ཡབ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ། “བདག་གིས་ས་སྟེངས་མི་རྣམས་བཟླས་བརྗོད་དང་། །སྨྱུང་དང་ཡང་དག་སྡོམ་པ་མི་བཟད་པས། །རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ཀྱང་གྲུབ་པ་མ་མཐོང་ན། །ཡབ་གཅིག་ཅི་སླད་དཀའ་ཐུབ་དོན་མ་མཆིས། །གཙོ་བོ་གཟི་བརྗིད་ཉི་འོད་མེ་ལྟ་བུ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྡིག་འཇོམས་དག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །བདེན་པའི་གསུང་གིས་རབ་ཏུ་བཀའ་སྩལ་ན། །ཇི་ལྟར་སྔགས་རྣམས་འབྲས་བུ་མ་མཆིས་འགྱུར། །རབ་དང་འབྲིང་དང་དེ་བཞིན་ཐ་མ་རྣམས། །བསྒྲུབས་ཀྱང་གསང་སྔགས་འབྲས་བུ་མི་སྩོལ་ལ། །བསྙེན་པས་ཅི་སྟེ་ཅུང་ཟད་འགྲུབ་མེད་ན། །སྒྲུབ་པ་ཉོན་མོངས་ཁོ་ན་ཅི་རུང་ལགས། །”ཞེས་སོགས་དྲིས་པ་ལ། ཡབ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་བདེ་མ་ཆགས། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །དེ་དག་བདེ་བས་དགའ་དང་ལྡན་པར་གྱུར། །བུ་ཁྱོད་རང་བཞིན་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུས། །གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་ཁྱོད་འདྲི་བ། །དེ་ཕྱིར་མྱུར་དུ་རྩེ་གཅིག་ཡིད་བྱོས་དང་། །གསང་སྔགས་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་དུ་ངས་བཤད་དོ། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། “ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཤ་ཟ་ཁྲག་འཐུང་བ། །མཚན་མོ་རྒྱུ་བ་མི་ཟད་འཇིག་རྟེན་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ། །བཟླས་བརྗོད་བརྩོན་པའི་སེམས་ནི་གཡེང་བར་བྱེད། །” ཅེས་དང་།

104

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུགཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “རིག་དང་དམ་ཚིག་མ་ཐོབ་སྙིང་རྗེ་མེད། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་མ་དད་ལྷ་གཞན་ལ་བརྟེན་པས། །ང་ཡི་གསང་སྔགས་བཟླས་ན་ཕུང་བར་འགྱུར། །”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་རྒྱས་པར་གསུངས།

དེ་ཡང་སྔགས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་ནི་དམ་ཚིག་མ་བསྲུངས་པ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མི་གནས་པ། གདོན་བགེགས་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ། དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་ལས། “ཆོ་ག་ཉམས་ཤིང་ཡི་གེ་གུག་སྐྱེད་མེད། །མཆོད་པ་མེད་ཅིང་མི་གཙང་བཟླས་བརྗོད་བྱས། །གུག་སྐྱེད་ཡི་གེ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །གསང་སྔགས་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེན་མི་སྟེར་རོ། །”ཞེས་ཆོ་ག་མ་ཚང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་ལན་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡང་དག་པ་ཚང་དགོས་པའི་དོན་དུ་འདུ་བར་གསུངས་སོ། །དཔུང་བཟང་གི་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལ་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མར་ཤོག་ངོས་ང་བདུན་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུད་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་བུ་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་བསྔགས་བརྗོད་ཆེ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “རིགས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་དག་གི་གསང་སྔགས་རིག་སྔགས་དང་། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བསྙེན་པར་བྱ་བའི་ཐབས་རྣམས་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཀྱང་སྡུད་མ་ཤེས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཟུར་ཙམ་བསྟན་པ་ནི་མ་གོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་མ་གསུངས་པས་མ་ཤེས་པའི་རྒྱུས་མ་གྲུབ་པར་དགོངས་ནས། རིགས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ། འཇུག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་འདུས་ཤིང་ཚང་ལ། གསལ་ལ་མ་ནོར་བར་བསྟན་པ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་བསྟན་ཏེ།”ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་དང་དེ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བསམ་གཏན་ཕལ་མོ་ཆེ་གསལ་བར་མ་བཤད་པར་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་ལྷག་

105

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུམ་དང་། ལས་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ལས། “ཁྲོ་བོ་ལེགས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བས་བགེགས་སྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་ཅིང་། ཁྲོ་བོ་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་།”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྲོ་བོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ཉི་ཧོང་སོགས་སུ་ཡོངས་སུ་གྲགས། དེ་ལ་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མར་ཤོག་ངོས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཙམ་བཞུགས་པས་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་གསུམ་མམ་བཞི་པོ་ལས་རྒྱས་ཤོས་ཡིན་ཅིང་། གལ་ཡང་ཆེ་བར་གྲགས། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་སོགས་ལྟར་དང་པོ་ཉིད་ནས་གསང་སྔགས་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནས་བཟུང་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དྲིས་པ་ལ། དེ་རེ་རེའི་ལན་དུ་ལེའུ་རེ་རེ་གསུངས་པ་ལྟ་བུས་བྱུང་བ་ཞིག་གོ། །དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ན་མེ་ཏོག་འབུལ་ཚུལ་དང་། མར་མེ་འབུལ་ཚུལ། ལྷ་བཤོས་སམ་གཏོར་མ་འབུལ་ཚུལ། མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ། བཟླས་པ་བྱེད་ཚུལ། སྦྱིན་སྲེག་བྱ་ཚུལ། དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་འབྱུང་ཞིང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་དུ་མ་བསྟན་པ་འགའ་ཞིག་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུས་དེ་གཉིས་ལས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཧ་ཅང་གལ་མི་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཀྱང་། གསུང་སྒྲོས་དེ་ནི་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་སྤྱིར་བསྙེན་སྒྲུབ་གནད་དུ་སྨིན་པ་ལ་གལ་ཆེ་བའི་སྤང་བླང་རྣམས་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ལ། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རྣམ་གཞག་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་

106

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུཡོངས་གྲགས་སུ། “མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པ་པོ། །བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །”ཞེས་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བསྟོད་པ་དང་། “བཅོམ་ལྡན་འདི་ལ་སྩལ་ལགས་ཀྱི། །འདི་ལ་འགོ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །”ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གྲགས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱུད་འདི་ལས་འབྱུང་བའོ། །

བཞི་པ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནི་རྒྱུད་ཐུང་ངུ་ཞིག་སྟེ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དུ་ཤོག་ངོས་དྲུག་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། མཇུག་ཏུ་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པར་གསལ། བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “བྱ་བའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གམ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།”ཞེས་གསུངས། རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལས་འདི་གསུང་མཁན་སུ་ཡིན་པ་སོགས་སྟོན་པའི་གླེང་གཞི་དེ་ཅུང་གོ་དཀའ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་བུ་སྟོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་ཚངས་པ་མེ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བས་ཐོས་ནས། ཚངས་པ་མི་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྟན་པར་འདོད་ནས།”ཞེས་དང་། “དེ་ནས་ཚིག་བཅད་དགུས་ཚངས་པ་མི་འཆི་བས་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །དེ་ནས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཚངས་པ་མེ་ཏོག་གིས་བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས།”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་ཚངས་པ་མེ་ཏོག་བྱ་བ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེས་ཚངས་པ་མི་འཆི་བ་ཞེས་པ་ལ་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས། འདིར་བུ་སྟོན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པ་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་གོ་བ་ལས་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་གོ་བ་མིན་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཉིད་ལས། “ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་ནས་གསུངས། །”ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །རྒྱུད་འདི་ཉིད་གལ་ཆེ་བ་དང་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལྟ་བུར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་སྟོན་པའི་རྒྱུད་གཙོ་བོ་འདི་ཉིད་

107

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུཡིན་པར་གྲགས་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་གཞི་ཡང་གཙོ་བོ་རྒྱུད་འདི་ཉིད་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་ཉིད་ཡིན། དེ་བཞིན་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་འདིའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་རྣམས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་འདིའི་ས་བཅད་ལྟ་བུར་བཟུང་ན་ཡང་ཆོག་པར་མཐོང་ངོ་། །

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི་ལས་གསུམ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་སྔ་མོ་ཞིག་ནས་དར་བ་སྟེ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ནི་སློབ་དཔོན་唐不空 དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་བསྒྱུར་ཅིང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ནི་ཐོག་མར་ཐང་གི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་三藏輸波迦羅 འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སེང་གེས་བསྒྱུར་བ་ལ། དུས་ཕྱིས་སུ་སླར་ཡང་སུང་གི་སློབ་དཔོན་宋法天 ཆོས་ཀྱི་ལྷས་བསྒྱུར། ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ནི་ཐང་གི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སེང་གེས་བསྒྱུར་བ་སྟེ། འདི་ལ་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ལ་སྔར་རྒྱ་ནག་དང་དེ་རྗེས་ཉི་ཧོང་གཉིས་ཀར་དར་ཁྱབ་ཆེ་བར་ཐོས། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ནི་རྒྱ་ནག་ཏུ་མ་འགྱུར་བར་ཐོས། དེ་ལྟར་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞིར་གྲགས་པ་ལས་བོད་དུ་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་ལེགས་གྲུབ་གཉིས་ལ་འགྲེལ་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལ་རྒྱ་ནག་གི་ཡི་གེར་འགྲེལ་པ་ཞིག་བཞུགས་ན་ཡང་རྒྱ་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཆེན་པོའམ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་མི་བཞུགས་པར་ཐོས། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ཉིད་བོད་དུ་འགྱུར་བས་གྲགས་ཆེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་ཆ་ཤས་མང་པོར་དོན་འགྲེལ་དང་ཚིག་འགྲེལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་མི་ཉུང་བ་བཞུགས་ཤིང་། འཇུ་མི་ཕམ་གྱིས་ཚིག་འགྲེལ་མཛད་པ་ཞིག་ཀྱང་བཞུགས། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་འགྲེལ་པ་གསུམ་བཞུགས་པ་ནི། བསྡུས་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་བརྗེད་བྱང་། བསྡུས་པའི་དོན་དགྲོལ་བའི་བརྗེད་བྱང་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་སྔ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་

108

བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུགསང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་ཅིང་། བར་པ་ལ་མཛད་བྱང་མེད། གསུམ་པ་འདི་ཉིད་བོད་ཀྱིས་བྱས་པར་གྲགས་ཀྱང་ཚིག་དོན་བཟང་བ་ཞིག་གོ། །གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ལ་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་བོད་དུ་འགྱུར་བའམ་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཕལ་ཆེར་མེད་པར་སྣང་ལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དུ་དེ་བཞི་ཀའི་ལུང་དྲངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་མང་ངོ་། །མདོར་ན་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེ་བས་ན། རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ལས། “བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་མཆིས་ན་རྒྱུད་བཞི་པོ་འདི་དག་ཤེས་དགོས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

109

བརྒྱད་པ།

བྱ་རྒྱུད་དང་རིག་བྱེད།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཚེ་རིང་བར་བྱེད་པ་ཚེ་དཔག་མེད་དང་། ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་སྨན་བླ། ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། སྙན་ངག་སོགས་རིག་གནས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དབྱངས་ཅན་མ། འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་སྤྱན་རས་གཟིགས། བར་ཆད་ཞི་བ་དང་བསམ་དོན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲོལ་མ། གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་ལས་སྲུང་བར་བྱེད་པ་གཙུག་ཏོར་གདུག་དཀར། སྡིག་སྒྲིབ་སོགས་མི་གཙང་བའི་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་པ་རྣམ་འཇོམས། ནད་ཡམས་སོགས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལོ་མ་གྱོན་མ། རླུང་རྟ་དར་བར་བྱེད་པ་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའི་དཔུང་རྒྱན། རྒྱུ་ ི ནོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་ཐོས་སྲས་སོགས་ནོར་ལྷའི་རིགས། གཞན་ཡང་མིག་དང་མགོ་ན་བ་སོགས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་མཛེས་པ་དང་སྐད་སྙན་པར་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་གཟུངས་སྔགས་འདྲ་མིན་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སོགས་མདོར་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལ་དཔགས་པའི་ལྷ་དང་སྔགས། ཆོ་ག་རེ་ཡོད་པས་ན་སྤྱིར་ཕྱི་ཡི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་བྱ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་ན་ཡང་། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་ན་བྱ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པར་བཤད་ན་ཡང་མི་ཆོག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་།

110

བྱ་རྒྱུད་དང་རིག་བབླ་མེད་ཀྱི་ལྷ་བདེ་དགྱེས་གསང་གསུམ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཚེ་འདིར་ཚེ་བསོད་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མཐུན་རྐྱེན་ངག་མཐའ་དག་ཞི་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་ན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཚེ་འདི་ལ་ཕན་ཐབས་རང་ལ་བསམས་ན་བྱ་རྒྱུད་རང་གི་ལྷ་རྣམས་བཟང་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། བླ་མེད་ནི་གཙོ་བོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ནི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དེ་དང་དེའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་བླ་མེད་ལས་བུད་མེད་འགུག་པ་དང་། དགྲ་བོ་སྒྲོལ་བ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའི་ལས་ཚོགས་མང་ན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ཚོགས་རྣམས་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཕན་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་གནོད་པ་མེད་པ་ཤས་ཆེ་བར་སྣང་། འོན་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་སུ་བོད་ལ་བྱ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གཏེར་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐངས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་རྣམས་གཏེར་ཆོས་ལ་མོས་ཆེ་བ་དང་། མཁས་པ་རྣམས་བླ་མེད་ལ་མོས་ཆེ་བ་བྱུང་བས་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡང་ཆེས་སྔ་མོ་ཞིག་ནས་ནུབ་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་བླ་མེད་སོགས་རྒྱུད་གོང་མ་དང་གཏེར་ཆོས་སོགས་ཅི་རིགས་པའི་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པ་བསྲེས་པ་ལས་ད་ལྟའི་ཆར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་གཙང་མ་ནི་ཧ་ཅང་དཀོན་པ་དང་། སྨྱུང་བར་གནས་པ་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ལ་མེད་ཅིང་བྱ་རྒྱུད་ཐུན་མོང་གི་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེར་ངེས་པར་དུ་དགོས་ན་ཡང་། ཕྱིས་སུ་བོད་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྨྱུང་གནས་ལས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྨྱུང་བར་གནས་པའི་སྒོ་ནས་བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །

111

བྱ་རྒྱུད་དང་རིག་བདེ་ལྟར་ན་བདག་གིས་ནི་ནང་པའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལས་བྱ་རྒྱུད་འདི་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་ཅུང་འདྲ་བར་མཐོང་ཞིང་། དེ་ཡང་ད་ལྟའི་ཆར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཧིན་དུའི་གསང་སྔགས་ནི་དུས་རབས་དྲུག་པ་ཙམ་ལ་དར་བ་དང་། ནང་པའི་གསང་སྔགས་ནི་དུས་རབས་བདུན་པ་ཙམ་ལ་དར་བ། དེ་ཡང་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ནི་དེའི་སྔོན་ཙམ་དུ་དར་བའི་ཧིན་དུའི་གསང་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་བཤད་ཀྱང་། འདི་ནི་ཧ་ཅང་རགས་པའི་བཤད་སྲོལ་ཞིག་སྟེ། ནང་པའི་བྱ་རྒྱུད་ནི་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྔོན་དུ་དར་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་གཞུང་རྣམས་དང་འདྲ་ཞིང་། དུས་རབས་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་དར་བའི་ཧིན་དུའི་གསང་སྔགས་ནི་ནང་པའི་གསང་སྔགས་དང་བསྡུར་ན་ནང་པའི་བླ་མེད་དང་འདྲ་ཆེ་བའོ། །དེ་ལ་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི་གཟུངས་སྔགས་ཡིན་པ་ལ་གཟུངས་སྔགས་ནི་ངེས་བརྗོད་རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པར་མངོན། འོན་ཀྱང་ནང་པའི་གསང་སྔགས་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་སོར་བཞག་བྱས་པས་བོད་རྣམས་ཀྱིས་གོ་མི་ཐུབ་ཀྱང་། རིག་བྱེད་ནང་དུ་སྔགས་རྣམས་ནི་དབུ་ལ་ཨོཾཾ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་ལུས་ཧྲིལ་པོ་ལྷ་ཡི་མཚན་དང་སྐབས་བབ་ཀྱི་འདོད་དོན་གསོལ་བ་སོགས་ལེགས་སྦྱར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕལ་མོ་ཆེས་གོ་ཐུབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་མངོན། ལར་ནས་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལྟར་ན་མནྟྲ་ཞེས་སམ་སྔགས་ཞེས་པ་ནི་ཧ་ཅང་ཁྱབ་ཆེ་བས་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་གཞུང་ཧྲིལ་པོ་སྔགས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ཕྱིས་སུ་ནི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷ་ཡིན་པའི་བཤད་སྲོལ་བྱུང་བར་གྲགས་པ་བཞིན་བྱ་རྒྱུད་དུ་ཡི་གེའི་ལྷ་དང་སྒྲ་ཡི་ལྷ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།

ལར་ནས་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྟེ་དབང་ནི་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ ིཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱོགས་བཞིའི་ཆུ་ཀླུང་ནས་བླངས་པའི་བུམ་པས་སྤྱི་བོ་ལ་ཆུ་བླུགས་ནས་ཁྲུས་

112

བྱ་རྒྱུད་དང་རིག་བབྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ིཅོད་པན་བཅིངས་པའི་སྲོལ་ལས་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་། གྲགས་པ་ལྟར་བདེན་པའི་ཆ་ཡང་ཡོད་པས་ན་དེ་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི་ཆོ་ག་ཡིན་ཅིང་། བྱ་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གསལ་བའི་ཆོ་ག་གཙོ་བོ་ཡང་སྦྱིན་སྲེག་ཡིན་པ་ལ། སྦྱིན་སྲེག་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆོ་ག་གཙོ་བོ་ཞིག་གོ། །རིག་བྱེད་ལ་ངེས་བརྗོད། སྙན་ཚིག མཆོད་སྦྱིན། སྲིད་སྲུང་བཅས་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེར་ནང་གསེས་སུ་སྔགས། བྲམ་ཟེ། ནགས་ལྡན། ཉེར་གནས་བཅས་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྔགས་ཞེས་བརྗོད་པ་རྣམས་ཐོག་མར་བྱུང་བར་གྲགས་པ་དང་། ད་ལྟའི་ཆར་རིག་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡང་གཙོ་བོ་འདི་དག་ལ་གོ་བས་འདིར་ཁོ་བོས་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་གཞུང་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ལ་བསམས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་དག་ལས་ངེས་བརྗོད་དང་། སྙན་ཚིག མཆོད་སྦྱིན་རིག་བྱེད་གསུམ་ནི་གཙོ་བོ་ལྷ་མཆོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། སྲིད་སྲུང་ནི་གཙོ་བོ་ལས་ཚོགས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པ་བཞིན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱང་རིག་བྱེད་རྣམས་ལས་མཆོད་སྦྱིན་དང་སྲིད་སྲུང་རིག་བྱེད་གཉིས་དང་མཐུན་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ་། །ལར་ནས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་གཙང་སྦྲ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་བཞིན་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡང་གཙང་སྦྲ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་འགར་སྒྲུབ་པ་པོས་ཐ་ན་རྐུབ་དང་འདོམས་ཡན་ཆོད་ཀྱང་འཁྲུ་དགོས་པར་གསལ་ཞིང་། སྨྱུང་བར་གནས་པ་སོགས་ཀྱང་ཟས་ཟོས་པ་མང་ན་རྟུག་དྲི་ཤོར་བ་དང་། དེ་ཤོར་ན་དྲི་ངན་གྱིས་ལྷ་ལ་ཕོག་ཐུག་འགྲོ་བས་དེ་མི་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དང་། གཙང་སྦྲ་མ་བྱས་ན་སྔགས་བགྲངས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་རིགས་བཞི་ལས་བྲམ་ཟེའི་རིགས་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་

113

བྱ་རྒྱུད་དང་རིག་བལ། བྲམ་ཟེ་རྣམས་འདུལ་བའི་དོན་དུའམ་གཙོ་བོ་བྲམ་ཟེ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་སླད་དུ་བྱ་རྒྱུད་གསུངས་པ་ཡིན་པར་འཐད་དཀའ་ཡང་། བྱ་རྒྱུད་དང་བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་རྣམས་ནི་ཧ་ཅང་འདྲ་བ་ནི་བསྙོན་དུ་མེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ནི་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་ཆེར་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ཏུ་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་སོགས་ཀྱང་དམ་ཚིག་གི་རྫས་སུ་དགོས་པས་ན་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་འདོད་པ་ལས་ལྡོག་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དེས་དུས་རབས་དྲུག་པ་ཙམ་དུ་རྒྱ་གར་དུ་དར་བའི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཧིན་དུའི་གསང་སྔགས་ནི་དམངས་རིགས་དང་གདོལ་པའི་རིགས་ལ་ཧ་ཅང་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ནང་པའི་བླ་མེད་ཀྱང་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་སྤྱོད་རྒྱུད་ནི་གཞན་གྱིས་ཞིབ་ཕྲ་བཤད་པ་མ་མཐོང་ཡང་། ཆོ་གའི་ཆ་ནས་རིག་བྱེད་དང་བྱ་རྒྱུད་སོགས་དང་ཅུང་ཟད་འདྲ་ན་ཡང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ཐད་ནས་གཙོ་བོ་ཕྱི་པ་ལས་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་པ་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ་། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ཧ་ཅང་འདྲ་བས་མཁས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ནང་པའི་གསང་སྔགས་རྣམས་གུཔྟའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་དར་བར་བཤད་པ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མ་འཚལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ན་གོ་རྒྱུ་ཅུང་ཡོད་པར་མཐོང་ངོ་། །
དེ་ཡང་སྲིད་སྲུང་རིག་བྱེད་ལ་ནང་གསེས་སུ་གཙོ་བོ་ལས་ཚོགས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཡང་། ༡ ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ། ༢ ཚེ་རིང་བར་བྱེད་པ། ༣ བསོད་ནམས་སྤེལ་བར་བྱེད་པ། ༤ སྡིག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ། ༥ མཐུན་པར་བྱེད་པ། ༦ བུད་མེད་ཀྱི་ལས། ༧ དྲག་པོའི་ིལས། ༨ རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ནང་པའི་བྱ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ན་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་རྒྱུད་གཅིག་ནས་ལས་ཚོགས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡང་ཡོད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་ཞི་བའི་ལས་ཡིན་པས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་བསྟན་ཅིང་།

114

བྱ་རྒྱུད་དང་རིག་བཚེ་རིང་བར་བྱེད་པ་ནི་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ལས་ནི་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའི་དཔུང་རྒྱན་ ི ལྟ་བུ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྙམ། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་གལ་ཆེ་བར་མང་དུ་གསུངས་ན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་བུད་མེད་འགུག་པའི་ཆོ་ག་ཡང་ཅི་རིགས་གསུངས་ལ། བྱ་རྒྱུད་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མེད་པས་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་གཙོ་བོ་ནི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ་ལྟ་བུ་མིན་ནམ་སྙམ། འོན་ཀྱང་སྲིད་སྲུང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་རས་རིས་འབྲི་ཚུལ་སོགས་ནང་པའི་བྱ་རྒྱུད་ལྟར་ཆོ་ག་ཞིབ་ཚགས་པོ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། ལས་ཚོགས་འདྲ་མིན་ནི་ནང་པའི་བྱ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་སྲིད་སྲུང་རིག་བྱེད་ཉིད་མང་བར་མཐོང་ངོ་། །

སྤྱིར་ནང་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་སུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བ་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱི་རོལ་པའི་རིག་བྱེད་ནས་བསྟན་པའི་ལྷ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་སུ་བསྡུས་པ་ལས་སྐྱབས་གནས་སུ་བསྟན་པའམ་དེ་དག་གི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་སླད་དུ་བསྟན་པ་མིན། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ནང་དུ་ཚངས་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལམ་རིམ་བགྲོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མར་ཆོས་ལ་འགོད་ཅིང་། དེ་ནས་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ་དེ་རྣམས་ཚངས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཚངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས་དོན་དུ་སྐུ་གསུམ་ལས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ཀུན་རིག་གི་རྒྱུད་ནི་བོད་ལ་ཧ་ཅང་དར་ཁྱབ་ཆེ་བ་ལ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་བཅས་སྦྱོང་རྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པ་ཡོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱང་ཡོད། མཁས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཡིན་པས་དེ་དག་གང་རུང་དཀྱིལ་

115

བྱ་རྒྱུད་དང་རིག་བའཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་དབང་ཞུ་བ་སོགས་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པས་མཛད་པའི་ཀུན་རིག་གི་རྣམ་བཤད་རྣམས་སུ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་པ་ཕལ་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཅུག་ནས་ནང་པར་ཞུགས་ཟིན་པའམ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཚུལ་ལུང་དང་རིགས་པ་མང་པོས་བསྒྲུབས་སོ། །སྤྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རྣམས་སུ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཁྱབ་འཇུག གཤིན་རྗེ་སོགས་ཡོད་པ་ལ། དེ་དག་ལ་རྡོ་རྗེ་མཚོན་ཆ་དང་། སྒྱུ་མ་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་དུས་སོགས་ཀྱི་གསང་མཚན་རེ་ཡོད་པ་ཡང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསང་བའི་མཚན་ཡིན་པར་གྲགས། དེའི་ཁུངས་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གདན་བཞི་ལྟ་བུ་འགའ་ཤས་ལས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དགྱེས་རྡོར་སོགས་ཕལ་མོ་ཆེའི་ནང་དུ་དེ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་གཏོར་མ་གཏོང་བ་ལས་དེ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་མེད། དེ་ཡང་གསང་འདུས་དང་དགྱེས་རྡོར་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་དག་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པར་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྤྱན་དྲངས་ནས་སྐབས་འགར་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བཅས་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་སྟེ། ཡི་དམ་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཚུལ་འབྱུང་བ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་སོ་སོ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་པར་གོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས།

116

བྱ་རྒྱུད་དང་རིག་བདེ་ཡང་གོ་རམས་པས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་ཁ་སྐོང་ལེགས་བཤད་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ལས། “ཁ་ཅིག་ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་ལས། །གསུངས་པའི་གཙོ་བོ་ཕྱག་རྡོར་ལ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་སོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི། །དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་གི་འཁོར་གྱི་ལྷ། །འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་སྨྲ། །སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་ཚེ་དམ་བཅའ་འགོད། །ལ་ལ་བླ་མ་གསུངས་ཞེས་ཟེར། །སྲོག་སྙིང་ཕུལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །བཀོད་པའི་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་པ། །ཞེས་པའི་མིང་དང་ལྡན་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུད་གསུངས་འཁོར་གྱི་ཚངས་པ་སོགས། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད། །” ཅེས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས་དེ་སུན་འབྱིན་པ་ལ་གོ་རམས་པས། “རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །གཙོ་བོ་ནས་བཟུང་མེ་རིའི་བར། །གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ལས། །མ་གཏོགས་རྒྱུད་ནི་ཐ་དད་དང་། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྫས་ཐ་དད། །གནས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་གཞག་ནི། །རྒྱུད་དང་གྲུབ་པའི་གཞུང་བཟང་དང་། །དམ་པའི་གསུང་ལས་ཐོས་པ་མེད། །” ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འགར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཡང་ལྷ་འདི་དག་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་གཏོར་མའི་སྐབས་ཕྱི་རོལ་ནས་ཀྱང་སྤྱན་འདྲེན་པ་ལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་དོགས་སེལ་སོགས་གནང་བ་ཉུང་བར་མཐོང་ངོ་། །མདོར་ན་ནང་པའི་གསང་སྔགས་སུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱང་ཧིན་དུའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པར་སྨྲ་ག་ལ་ནུས་ཀྱང་། འདི་དག་ཕན་ཚུན་ལ་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་རེ་ཡོད་པ་ལ་ནི་སུས་ཀྱང་བསྙོན་འདོར་བར་མི་ནུས་པར་མཐོང་ངོ་། །

117

དགུ་པ།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལས་བོད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་སྟེ། སྤྱན་རས་གཟིགས། འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མི དོ་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་རྣམས་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ཞེས་བོད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་མངོན། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་སུ་བཞུགས་པའི་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་དབང་ ི དེ་ཉིད་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཁ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་གསུངས། དེ་དག་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་གྲགས་ནི་འདིར་མང་དུ་དོགས་པས་མི་སྨྲ་ལ། དམིགས་བསལ་རྒྱུད་སྡེ་ཁག་ནས་བསྟན་ཚུལ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་ཡི་དམ་རབ་འབྱམས་དབང་བསྐུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། “དེ་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་འདི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་ནས་བཤད། ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་སོགས་ཕོ་རྒྱུད་དང་། བུང་བས་མྱོས་པ་སོགས་མོ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་དང་། འཇམ་རྡོར་སྔགས་ཐུང་ཅན་ཕ་རྒྱུད་དང་། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་སོགས་གཉིས་མེད་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱིས། ཕལ་ཆེར་བྱ་རྒྱུད་ཤས་ཆེ་བས། འཇམ་དཔལ་འདི་བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་

118

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

པའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནི་རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་། འཕྲོས་པའི་རྒྱུད་ནི་དཔའ་བོ་གཅིག་གྲུབ་སོགས་ཡིན།”ཞེས་སོགས་གསུངས། རྒྱ་ནག་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་གདུལ་ཞིང་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ཡང་དམ་ཆོས་པད་དཀར་དང་དྲི་མེད་གྲགས་པའི་མདོ་སོགས་རྒྱ་ནག་ཏུ་དར་ཆེ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བར་མངོན། ཉི་ཧོང་དུ་ཡང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་དང་། ཐབ་ཚང་གི་ལྷ་སོགས་སུ་ངོས་འཛིན་སྲོལ་ཡོད་པར་སྣང་། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་ཆ་བྱད་སོགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་སེང་གེ་ལ་ཆིབས་པ་ཉིད་དར་ཁྱབ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་མངོན། དེ་བཞིན་ཉི་ཧོང་གི་ལུགས་སུ་ལྷ་ཕལ་མོ་ཆེར་འཁོར་ཡོད་པས་འཇམ་དབྱངས་ལ་འཁོར་དུ་གཞོན་ནུ་བརྒྱད་དམ། ཕོ་ཉ་མོ་ལྔ་སོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་མཇལ་དུ་ཡོད།

བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ཞེས་བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་དང་། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། ཡོངས་གྲགས་སུ་གཙུག་ཏོར་སྡེ་ལྔ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། དེ་ཡང་གཙུག་ཏོར་སྡེ་ལྔ་ནི། གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར་དང་། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ། གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད། གཙུག་ཏོར་འབར་བ། གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ་དང་། གཙུག་ཏོར་གདུག་དཀར་སོགས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡང་འགྱུར། མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་གཙུག་ཏོར་གྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་རབས་སམ་ལོ་རྒྱུས་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ནས་བྱུང་བར་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་གཙུག་ཏོར་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་གཅིག་པ་མིན། དེ་ལ་གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་ཀུན་ནས་སྒོར་འཇུག་པའི་འོད་ཟེར་དྲི་མ་མེད་པར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་དམ་ཚིག་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་དེ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ཉིད་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་ལ་མཁོ་ཆེ་བར་གྲགས་ཤིང་། དེའི་དབང་

119

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

ས་སྐྱ་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལྷའི་བུ་ནོར་བུའི་སྙིང་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞག་བདུན་ནས་འཆི་བའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་ཏེ་སྟོན་པའི་གཙུག་ཏོར་ནས་འོད་ཟེར་བྱུང་ཞིང་། མཆོད་རྟེན་བྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷའི་བུས་མཆོད་རྟེན་བྱས་པས་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་ཚུལ་གསུངས།

གཙུག་ཏོར་གདུག་དཀར་ནི། སྔོན་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་འབྱུང་པོ་གདུག་པ་ཅན་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་རེ་བས་ལུས་སྦྱིན་སྲེག་ཏུ་བཏང་ཡང་སངས་མ་རྒྱས། ཤི་འཕོས་ནས་དུར་སྲུང་ཞིག་བསད་ཅིང་དེའི་ལུས་སུ་ཞུགས། རོ་རྣམས་ཟོས་པས་ལུས་གཅིག་ལ་མགོ་སྟོང་དང་བརྒྱད་ཅུ། ལག་པ་ཁྲི། མིག་འབུམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། མི་གསོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཟོས་ནས་དུར་སྲིན་ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་ཞེས་གྲགས། དེའི་ཁ་རླངས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དབུ་ཡི་གཙུག་ཏོར་ནས་ལྷ་མོ་གདུགས་དཀར་མོ་དབུ་སྟོང་ཕྱག་ཁྲི་སྤྱན་འབུམ་ཡོད་པ་སྤྲུལ་ནས་དུར་སྲིན་དེ་རྡུལ་དུ་བརླགས་པར་མཛད། གདུག་དཀར་ལ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་དང་། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བརྒྱད་སོགས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བཅས་བཞུགས། སྔར་ལི་ཡུལ་དུ་ཡང་གདུག་དཀར་རྒྱ་ཆེར་དར་བས་ལི་ཡུལ་གྱི་སྐད་དུ་བྲིས་པ་ད་ཆ་ཡང་བཞུགས་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བོད་དུ་ཟབ་མདོ་དང་། གདུག་དཀར། སེང་གདོང་མ་གསུམ་པོ་བར་ཆད་ཟློག་པའི་རིམ་གྲོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུམ་ལ་ངོས་འཛིན་སྲོལ་ཡོད་པས་ན་གདུག་ཤེར་སེང་གསུམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས། གཙུག་ཏོར་གདུག་དཀར་ནི་ཉི་ཧོང་དུ་ཡང་མཐུ་དང་ངན་སྔགས་ཀྱི་གནོད་པ་ལས་ཟློག་པའི་ལྷར་བསྟེན་སྲོལ་ཡོད་པར་སྣང་།

གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་བཟང་ལྷའི་འདུན་ས་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། ལྷའི་བུ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཞག་བདུན་ནས་འཆི་བའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་བརྒྱ་

120

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

བྱིན་ལ་ཞུས་པར། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པར་དེ་མ་ཐག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས། འོད་ཟེར་སླར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ནུབ་སྟེ་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་འདི་གསུངས། དེ་ནས་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ་འཆང་བའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྲུང་ཞིང་སྐྱོབ་པའི་དམ་བཅའ་ཕུལ་བ་ལྟར། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷའི་བུ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མའི་རྒྱུད་བཤད་པས། ལྷའི་བུས་ཞག་དྲུག་གི་རིང་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་ནས་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཆོད་པར་གྱུར། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མའི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིས་གསུངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཆུང་བ་དང་། ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པས་བོད་དུ་འདི་ཉིད་ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ་གྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པ་སྟེ། ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ་ནི། ཚེ་དཔག་མེད། སྒྲོལ་དཀར། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ་བཅས་སོ། །འདི་ཉམས་སུ་བླངས་པས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་པས་པདྨའི་རིགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་བྱུང་རབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ནས་འཁྲུངས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པ་ལྟར་མཐོང་།

གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་ནི་བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པ་ལ། བོད་དུ་ཡང་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་ནས་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡང་ཆེས་སྔ་མོ་ཞིག་ནས་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་། བལ་ཡུལ་དང་བོད་སོགས་སུ་སྙན་གྲགས་ཆེ། ལྷ་མོ་ལྔ་ནི་སོ་སོར་འབྲང་མ་

121

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

དང་། སྟོང་ཆེན་རབ་འཇོམས། རྨ་བྱ་ཆེན་མོ། བསིལ་བའི་ཚལ་མ། གསང་སྔགས་རྗེས་འཛིན་ནོ། །དེའི་ཁུངས་ཀྱང་སྟོང་ཆེན་རབ་འཇོམས་ལས་གསུངས་པའོ། །ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་པཉྩ་རཀྵ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྲུང་བ་ལྔ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་སྲོལ་མཐོང་ལ། ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོར་ཕྲེང་སོགས་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ལས་སྲུང་བ་ལྔ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་འབྱུང་། འདི་དག་སྲུང་བ་ལྔར་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་སོ་སོར་འབྲང་མས་སྡིག་པ་དང་། ནད་གདོན་སོགས་ལས་སྲུང་བ་དང་། སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ། རྨ་བྱ་ཆེན་མོས་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་དུག །བསིལ་བ་ཚལ་གྱིས་གཟའ་དང་། སེམས་ཅན་གནོད་པ་ཅན་སོགས། གསང་སྔགས་རྗེས་འཛིན་གྱིས་ནད་ཡམས་ཀྱི་འཇིགས་པ་བཅས་ལས་སྐྱོབ་པར་བཤད། གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་རང་ནས་འདི་དག་གི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་མ་བསྟན་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་དང་། ཉི་ཧོང་། བོད། བལ་ཡུལ་དང་བཅས་པར་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་སྐུ་དང་རི་མོ་ལ་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་གི་རྣམ་གྲངས་མི་ཉུང་བ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པ་ལ། ཕལ་མོ་ཆེར་ཕྱག་ལག་དྲུག་ཡོད་པས་ཕྱག་ལག་མང་བའི་རིགས་མང་བར་མཐོང་།

དེ་དག་ལས་དང་པོ་སོ་སོར་འབྲངས་མ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། འདིའི་གཟུངས་ནི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་ལྷུན་པོ་ཆེན་པོའི་ིཟོམ་ན་རྡོ་རྗེ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་སྨིན་མཚམས་ནས་སོ་སོར་འབྲངས་མ་བཀྱེས་ནས་ཞིང་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས། དེ་ནས་རིག་སྔགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སོགས་གསུངས་པའོ། །ཉི་ཧོང་དུ་འདི་ཉིད་ཧེ་ཨན་དུས་སྐབས་ཞེས་པ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་སྐབས་ནས་བོད་དུ་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་མཇུག་ཙམ་དུ་ངོས་འཛིན་ན་ཆོག་པའི་དུས་སྐབས་དེར་དར་ཁྱབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གྲགས། དེ་ལ་གཟུངས་གཉིས་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་དར་ཁྱབ་ཆེ་བར་ཐོས་ལ། ཉི་ཧོང་དུ་དེའི་ལྷ་ཁང་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད་པར་ཐོས། གཉིས་པ་

122

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

སྟོང་ཆེན་མོ་རབ་ཏུ་འཇོམས་མ་ནི། སྟོན་པ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་ིརིའི་ལྷོ་ངོས་ཤིང་ལྗོན་པའི་ནགས་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ན། ས་གཡོ་བ་དང་ཉི་ཟླ་འོད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟས་ངན་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ལ་གདོན་གྱིས་བཏབ་པ་ན། སྟོན་པས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་འཚེ་བ་མ་ལེགས་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས། རྣམ་སྲས་ཀྱིས་བདག་ཅག་འདོད་ཡོན་གྱིས་མྱོས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་བགྱིས་ཚུལ་ཞུས་ནས་དེ་ལས་སྲུང་བའི་སྔགས་རྣམས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་སོ་སོས་སྨྲས། དེ་ནས་སྟོན་པ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཕེབས་ནས་གཟུངས་སྔགས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་ཡངས་པ་ཅན་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྣང་།
གསུམ་པ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི་སྟོན་པ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་པ་ན་ཤིང་རུལ་བ་ནས་སྦྲུལ་ཐོན་ནས་དགེ་སློང་ཞིག་གི་རྐང་པའི་མཐེ་བོ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགེ་སློང་སར་འགྱེལ་བ་ལ། ཀུན་དགའ་བོས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་ལྟར། སྟོན་པས་སྔོན་རྨ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཐར་བཅས་གསུངས་ནས་རྨ་བྱ་ཆེན་མོའི་ིརིག་སྔགས་གསུངས་པའོ། །རྨ་བྱ་ཆེན་མོའི་གཟུངས་ ི ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ན་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ཁྲོད་དུ་སྦྲུལ་གྱི་གནོད་པ་སོགས་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་སུ་རྨ་བྱའི་སྐྱོབ་པ་ཞེས་པའི་སྔགས་བཟླ་བའི་སྲོལ་ཡོད་པ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཕྱིས་སུ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོའི་ིགཟུངས་རྣམས་བྱུང་བའོ། །རྒྱ་ནག་ཏུ་པོ་ཤྲཱི་མི་ཏྲ་དང་། ལོ་ཆེན་གཞོན་ནུའི་སྲོག་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ། གཞོན་ནུའི་སྲོག་འདི་ཉིད་འཕགས་པ་ལྷ་བྱོན་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་བྱོན་པས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ཡི་དམ་དུ་བསྟེན་མཛད་པར་གྲགས་པ་བདེན་ལས་ཆེའོ་སྙམ། རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་རྣམས་སུ་ལྷ་ཁང་མང་པོའི་ནང་དུ་རྨ་བྱ་ ི ཆེན་མོའི་སྐུ་མི ཇལ་དུ་

123

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

ཡོད་ཅིང་། ཉི་ཧོང་དུ་ན་རའི་དུས་སྐབས་ཞེས་པ་བོད་དུ་མཚོན་ན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ིརྗེས་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་ནས་ལྷ་མོ་འདི་ཉིད་མཆོད་པའི་སྲོལ་དར་བར་གྲགས། རྒྱ་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དར་བའི་ཡུལ་གྲུ་གཞན་ལ་ཡང་ལྷ་མོ་འདི་ཉིད་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་པའི་སྲོལ་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་པར་ཐོས་ལ། རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་དུ་དར་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་དུ་གསང་སྔགས་ཕྲན་ཚེགས་སམ་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་དུ་འབོད་པའི་ལྷའི་གཙོ་བོ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ཡིན་པར་གྲགས།
བཞི་པ་བསིལ་བའི་ཚལ་ཆེན་མོ་ནི། སྟོན་པ་རྒྱལ་པོའི་ིཁབ་ཀྱི་བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་ལ་བཞུགས་པའི་ཚེ། ནམ་ཕྱེད་ན་སྟོན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་སྙུན་ཞུས་པ་ན། སྟོན་པས་ང་ལ་གནོད་པ་མེད་ཀྱི་ངའི་འཁོར་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་གནོད་པར་གསུངས། དེ་ནས་སྟོན་པའི་འཁོར་བཞི་ལ་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་བསྲུང་བའི་རིག་སྔགས་གསུངས་པ་ལ། སང་སྟོན་པས་རང་གི་འཁོར་རྣམས་ལ་རིག་སྔགས་དེ་དག་གསུངས་པའོ། །ལྔ་པ་གསང་སྔགས་རྗེས་འཛིན་ནི། སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཚངས་པ་ཆེན་པོས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས་སྟོན་པས་ཅིའང་མ་གསུངས་པ་ལ། ཚངས་པས་དེའི་རིག་སྔགས་སྟོན་པ་ལ་ཕུལ། སང་ནང་པར་སྟོན་པས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་དེ་གསུངས་པའོ། །གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་འདི་དག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་གར་དུ་ཛེ་ཏ་རི་དང་ཤཱནྟི་པས་མཛད་པ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། བོད་དུ་ཡང་སྔར་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཁྱིམ་མི་རྣམས་ལ་འདི་དག་གི་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ཀྱིས་དར་ཁྱབ་ཆེ་བར་གྲགས། ལྷག་པར་བོད་དུ་འདི་དག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་དམ་གཟུངས་དངོས་སུ་འདོན་པའི་སྲོལ་ཡོད་པ་ཡང་ཆེས་བཟང་བར་མངོན་ལ། བསྟན་འགྱུར་དུ་སོ་སོར་འབྲང་མ་ཕར་ཕུད་པའི་གཞན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་མདོའི་ིའབུམ་འགྲེལ་ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་བཞུགས།

124

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

གཞན་ཡང་འོད་ཟེར་ཅན་མ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དུ་གྲགས་པ་ལ། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་ཡི་དམ་རབ་འབྱམས་དབང་བསྐུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། “ལྷ་འདི་ཡི་ངོ་བོ་ནི་ཞི་བ་ལྟར་ན་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན། དྲག་པོ་ལྟར་ན་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་རོ་ལངས་མ། ཆོས་སྐྱོང་ལྟར་བཞེངས་པ་ལྷ་མོ་རང་བྱུང་མ། དེ་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་བཤད། འདིའི་གཟུངས་དང་རྟོག་པ་སོགས་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་མོ་དངོས་གྲུབ་བསྟན་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ནི་བླ་མེད་ཡིན།” ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་བ་གླང་འཚོ་བའི་རྫི་བོ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་བྱ་འདོད་པས་འོད་ཟེར་ཅན་མ་བསྒྲུབས་པས་འོད་ཟེར་ཅན་མས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་སོང་། ཡུལ་ཞིག་ཏུ་བུ་རེས་མོས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོར་བསྐོ་དགོས་ཤིང་རྒྱལ་པོ་བསྐོས་ཚད་མི་མ་ཡིན་བཙུན་མོའི་ཚིུ ལ་བཟུང་བ་ཞིག་གིས་བསད་ནས་འཆི་འགྲོ་བ་ལ། བ་གླང་རྫི་དེས་མ་རྒན་ཞིག་གི་བུ་ཚབ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ིཁྲིར་འཁོད། ནམ་ཕྱེད་ཙམ་དུ་བཙུན་མོ་དེ་དུག་སྦྲུལ་དུ་གྱུར་ནས་ཟར་ཡོང་བར་བ་ལང་རྫིས་འོད་ཟེར་ཅན་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བཏུལ། དེ་ནས་འབངས་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགའ་བས་རྒྱལ་པོར་བསྐུར། དེ་ཉིད་ཆོས་རྒྱལ་དྷརྨ་པཱ་ལ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད།

ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ་ནི་ཕག་པའི་རྒྱབ་ལ་བཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མཇལ་དུ་ཡོད་པས་ངོས་འཛིན་སླ་ལ། འདི་ཉིད་མཁས་པ་འགས་ཧིན་དུའི་གསུང་རབ་ལེགས་ལྡན་ནག་པོའི་གླུ་རུ་ ི འབོད་པ་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་རླུང་གི་ལྷ་དེ་ཉིད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་བཤད། ཉི་ཧོང་དུ་ཡང་ལྷ་མོ་འདི་ཉིད་དར་ཁྱབ་ཆེ་བ་དང་། དམག་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་ཏུ་མཆོད་པར་གྲགས། ལོ་ཤས་སྔོན་རྒྱལ་དབང་བཅུ་བདུན་པས་ཀྱང་འདིའི་ཆོ་ག་དང་བསྟོད་པ་སོགས་མཛད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཁོ་བོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཉི་ཧོང་དུ་དར་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་འབྲི་མྱོང་། རྒྱལ་མཚན་རྩེ་

125

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

མོའི་དཔུང་རྒྱན་ ི ཡང་རི་མོ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལྷ་ཕོ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དུ་ལྷ་མོ་ཡིན་ཅིང་། ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་རོ་ལངས་མ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས། བོད་དུ་འདིའི་རླུང་རྟ་འདོགས་པ་སོགས་དར་ཁྱབ་ཆེ་བས་འདི་ཉིད་ཁ་ཏོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འདོན་མྱོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་གཟུངས་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྭ་བ་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་རྡོ་ལེབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་ལས་ཕམ་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པར་ལྟར་སྟོན་པས་གསུངས་པའོ། །

གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་རྣམས་ལས་གཟའ་ཡི་ཡུམ་དུ་གྲགས་པ་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་སྟོན་པ་ལ་གཟའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བར་བྱེད་པ་ལས་ཟློག་པའི་དོན་དུ་ཞུས་པ་ལ། སྟོན་པས་གཟའ་ཉི་མ་ལ་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཟའ་དང་རྒྱུ་སྐར། གཞན་ཡང་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གི་སྒོ་རྣམས་སུ་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ། འཇམ་དཔལ་བཅས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་གོ། །བོད་དུ་དར་བའི་ལུགས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གཟའ་ཉི་མ་ཡིན་ཅིང་དེ་ཉིད་ལྷ་མོ་སྐུ་མདོག་དཀར་མོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་མ་ཡིན་པ་ལ། འཁོར་གཞན་རྣམས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་ཡིན་པར་གསལ། ཉི་ཧོང་དུ་ཡང་བར་སྐབས་ཤིག་གང་འཚམས་དར་བར་གྲགས་ལ། ཐང་ག་ཡིད་དུ་འོང་བ་འགའ་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཉི་ཧོང་དུ་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་། དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་འཁོར་ཉི་མ་སོགས་གཟའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་གཟའ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་ཡིན་པར་སྣང་། དེ་ཡང་ཉི་ཧོང་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་གཙོ་བོ་ཐེན་ཐའི་དང་ཤིན་གོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དེ་གཉིས་ཀས་གཟའ་ཡུམ་སྒྲུབ་པའི་སྲོལ་ཡོད་པ་ལ། ཐེན་ཐའི་ལུགས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་དང་། ཤིན་གོན་

126

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

གྱི་ལུགས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གོར་གོར་ཡིན་པར་བཤད། བོད་དུ་གཙོ་བོ་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དར་བར་མངོན་ཏེ། འདིའི་བརྒྱུད་པ་འཆད་སྐབས་གཅིག་ནི་བིར་ཝ་པ་དང་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་ལ་བརྒྱུད་ཅིང་། དེ་ནས་འཁོན་ཀླུ་དབང་པོ་བསྲུང་བ་ཞེས་པ་ས་སྐྱ་པའི་ཁྱིམ་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་པ་དང་། གཞན་ནི་བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་ནས་ས་སྐྱ་པ་ལ་བརྒྱུད་པར་གསལ། ད་ལྟ་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་གཟའ་ཡུམ་རིག་པ་ཆེན་མོ་ལྷ་བཅུ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པར་གསལ།

ཡང་བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ཅུང་གྲགས་ཆུང་བ་ཞིག་ནི་དུག་སེལ་མ་སྟེ། དེའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་པ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གཟུངས་འདི་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་པས་ང་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་རི་བོ་གངས་ཅན་ན་ཡོད་པ་ན། ཁྱེའུ་ཨེ་ན་ཡའི་པགས་པ་གྱོན་པ་སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དུག་གི་མེ་ཏོག་ཟ་བ་ཞིག་ཡོང་ནས། ང་ལ་དུག་སེལ་གྱི་རིག་སྔགས་ཡོད་པས་དེ་བཟླས་ན་དུག་ཐམས་ཅད་ང་ཡི་མིང་གིས་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཞུས་ཚུལ་གསུངས་ནས་དེའི་རིག་སྔགས་སྟོན་པས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གསུངས་པའོ། །འདི་ཉིད་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡང་བཞུགས། བྱ་རྒྱུད་དུ་འདིའི་གཟུངས་ལ་དུག་སེལ་མའི་གཟུངས་ཞེས་པ་གོང་དུ་སྨོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡོད་པ་ཅན་དང་། ཡང་བཀླགས་པས་འགྲུབ་པ་སོར་མོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཡང་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “འདིའང་དོན་གྱིས་དུག་སེལ་མའི་རིག་སྔགས་སོ། །”ཞེས་གསུངས། བོད་དུ་དུག་སེལ་མ་ཟུར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་སྲོལ་ཆེར་མེད་ཀྱང་དབང་དང་རྗེས་གནང་སོགས་ནི་བཞུགས།

127

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཡིན་པ་ལ། སྤྱིར་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནི་འཇམ་དཔལ་དྲག་ཏུ་ཁྲོས་པ་ཡིན་པར་གྲགས། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་རྣམས་གྲགས་ཆེ་བ་ལྟར་ཕལ་མོ་ཆེས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་རྣམས་བླ་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པར་སྙམ་པ་ལྟར་མཐོང་ན་ཡང་། འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་མིན་ཏེ། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་གདོང་དྲུག་སོགས་ནི་བྱ་རྒྱུད་དུ་གྱུར་པའི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་གིས་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལྟར་ན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནི་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་ཁོ་བོས་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དུ་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་པ་མ་མཇལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཁྲོ་བོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྟོག་པ་གསང་བའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་པར་མངོན། དེ་ནི་སྟོན་པ་གནས་གཙང་མ་ན་བཞུགས་པ་ན་མཛོད་སྤུ་ནས་འོད་ཟེར་ཕྱུང་སྟེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་དབང་པོའི་དྲུང་ ིནས་འཇམ་དཔལ་བོས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སྤྲུལ་ཞིང་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་ལ། ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་སྟོང་པ་ཞིག་བཀའ་ཡི་བསྡུ་བ་མཛད། དེ་ནས་སླར་ཡང་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་དང་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ཕྱུང་བར་གསུངས། རྒྱུད་འདི་ལ་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་མཛད་པས་ན་སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ནས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་བསྟན་ཀྱང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་རང་རྐང་བ་བྱ་རྒྱུད་རྩོད་མེད་ཅིག་མེད་པ་ལྟར་སྣང་།

སྤྱིར་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་སུ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་མང་པོ་ལྷགས་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སྤྲུལ་

128

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དུ་སྤྲུལ་ནས་བདུད་དང་གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དུ་སྤྲུལ་ནས་བདུད་བཏུལ་བ་ལས་བྱུང་བར་གསུངས། ཁྲོ་བོ་འདི་ཉིད་ཁྲོ་བོ་གཞན་རྣམས་ལས་ཀྱང་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་སྟེ། “ཁྲོ་བོའི་ནང་ནས་གཤིན་ ི རྗེའི་གཤེད། །དེ་མཐོང་ནས་ནི་ཁྲོ་བོ་གཞན། །ཐམས་ཅད་ཀུན་ཀྱང་ལག་ཆ་འཆོར། །”ཞེས་གསུངས། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་དྲག་ཏུ་ཁྲོས་པ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དང་། ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པ་འཇིགས་བྱེད་ཅེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད། ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་གནང་གྲགས་ཆེ་བ་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ལས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་ལྷ་གཞན་མི་བཞུགས་པར་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་པ་རྣམས་བླ་མེད་དུ་གཏོགས་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་དབང་བཤད་རྣམས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་ལྷ་གཞན་རྣམས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ཡིན་པ་ལ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཁོ་ན་བླ་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་འཚལ་ཞིང་། གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་ནང་དུ་བླ་མེད་བཅུག་ན་དགྱེས་རྡོར་ལྷ་ལྔ་ཡང་བཅུག་མཛད་ཡོད་ཚེ་ད་ལྟ་དེའི་བརྒྱུད་པ་བཞུགས་ཡོད་ངེས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མཛད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་ད་ལྟ་ཀམ་ཚང་དུ་དགྱེས་རྡོར་ལྷ་ལྔའི་དབང་རྒྱུན་ཕལ་ཆེར་མེད།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་མི་གཡོ་བ་ཡང་གྲགས་ཆེ་བ་ལ། འདི་ཉིད་འགའ་ཞིག་གིས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། འགའ་ཞིག་གིས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཤད། ངེས་ཚིག་ནི་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་ས་ལ་གནས་ཤིང་བདུད་དཔུང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གིས་ཀྱང་མི་གཡོ་བས་ན་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་གྲགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བཞུགས་པར་གོ་དགོས་པ་འདྲའོ། །འདི་ཉིད་བུ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་

129

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

པའི་རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཡིན་པར་གསུངས། བཀའ་འགྱུར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོའི་ིསྡེ་ཚན་དུ་མི་གཡོ་བའི་གཟུངས་ཞེས་པ་མི་གཡོ་བའི་རྒྱུད་ལེའུ་དགུ་པ་ཅན་ཞིག་བཞུགས་པ་ལ། བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “རྒྱུད་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །”ཞེས་ཀྱང་གསུངས། མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་ཡི་དམ་རབ་འབྱམས་དབང་བསྐུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། “འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཡིན་ལ་བྱ་སྤྱོད་དུ་བཞེད་པ་མང་ཡང་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་ཞལ་འཆམ་པ་ཡིན།”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགའ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱུད་འདི་ཉིད་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བཞེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཞལ་འཆམ་མིན་བཤད་དཀའ་བར་མཐོང་། ཁྲོ་བོ་འདི་ཉིད་བོད་དུ་བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་པས་ཡི་དམ་དང་ཆོས་སྐྱོང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པར་གྲགས་ལ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་མི་གཡོ་བའི་གཟུངས་སྔགས་གྲངས་མེད་བཟླས་པའི་ཚུལ་མང་དུ་འབྱུང་།

ཉི་ཧོང་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྲིན་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་པོ་གཙོ་བོ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་ལས་སློབ་དཔོན་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་དྲུག་བསྒྱུར་མཛད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་གཡོ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བཤད། སྤྱིར་མི་གཡོ་བ་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་རྒྱུད་ལས་བསྟན་ཀྱང་། ཉི་ཧོང་དུ་དར་ཆེ་བ་ནི་གཙོ་བོ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལ་བརྟེན་པ་དེས་འདི་ཉིད་བོད་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ན་ཉི་ཧོང་གི་གསང་སྔགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷར་འཛིན་པ་ལྟར་མངོན། ཉི་ཧོང་གི་གསུང་རྒྱུན་དུ་མི་གཡོ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་སེལ་བ་ལ་ཕྲིན་ལས་ཆེ་བར་གྲགས། བོད་ལུགས་སུ་མི་གཡོ་བ་ནི་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་ཏེ། པུས་མོ་གཡོན་པ་སར་བཙུགས་ནས་རལ་གྲི་ནམ་མཁར་ཕྱར་

130

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

བ་ཉིད་གྲགས་ཆེ་བ་ལ། ཉི་ཧོང་ལུགས་ཀྱི་མི་གཡོ་བའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ནི་བཞེངས་བཞུགས་ཅི་རིགས་པ་ལ། སྐུ་མདོག་ནག་པོ་ལ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་པས་རལ་གྲིའི་ཡུ་མོ་པུས་མོའི་ིཐོག་ཏུ་གྱེན་དུ་བསླངས་པ། ཕྱག་གཡོན་པས་ཞགས་པ་འཆང་བ། སྤྱན་འབུར་དུ་ཐོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཉི་ཧོང་གི་ཁྲོ་བོ་གཞན་ལས་ཁྲོ་བོའི་ིཉམས་ཆེ་བར་
མཇལ། ཉི་ཧོང་དུ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ཁྲོ་བོ་ལྔ་སྟེ་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྔ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡོད་པ་ལས་ལྷ་ཁང་དང་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་རྣམས་སུ་ཁྲོ་བོ་ལྔ་ཡི་གཙོ་བོ་རུ་མི་གཡོ་བ་མཇལ་དུ་ཡོད་ལ། མི་གཡོ་བའི་འཁོར་དུ་གཙོ་བོ་གཞོན་ནུ་གཉིས་ཡོད་པ་མཇལ་དུ་ཡོད།

ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལས་ནོར་རྒྱུན་མ་ཡང་ནོར་གྱི་ལྷ་ཅུང་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་ཡི་དམ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡུལ་ཀེའུ་བི་ཚེར་མ་ཅན་གྱི་ནགས་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། ཡུལ་དེའི་ཁྱིམ་བདག་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དབུལ་ཞིང་བཟའ་མི་མང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྟོན་པས་ནོར་རྒྱུན་མ་གསུངས་པ་ལ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཁྱིམ་བདག་ཟླ་བ་བཟང་པོའི་ིཁྱིམ་ནོར་དང་འབྲུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བར་གྱུར། འདི་ཡི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་དབུལ་བོ་དང་ནད་མང་བ་དང་། དགྲ་མང་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་མགོན་པོའི་རྒྱུད་དང་དི པལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་ིགཟུངས་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་མང་དུ་དོགས་པས་འདིར་རེ་རེ་བཞིན་ལོ་རྒྱུས་མི་སྨྲ། རྣམ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་ནོར་གྱི་ལྷ་གཞན་འགའ་ཞིག་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ཡིན་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། པདྨ། རྡོ་རྗེའི་རིགས་གསུམ་དུ་བསྡུ་བའི་ཚེ་འདི་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་

131

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

སུ་བསྡུ་བ་ལ། རྣམ་སྲས་ནི་རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི་ལས་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་སྟེ། བོད་དུ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་འཁོར་ལྔའི་ནང་གི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་སྲུང་མ་གཙོ་བོ་གསུམ་ལས་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར། ཉི་ཧོང་ལ་ཡང་སྲུང་མའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་པར་སྣང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བོད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ཁོ་བོས་སྔར་གཞན་ཞིག་ཏུ་བྲིས་ཟིན་པ་ཡིན།

བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ཅིང་། ལྷ་མོ་སྟེ་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་སྒྲོལ་མའོ། །ཐོག་མར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་ཡི་དམ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། “དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་གསུངས་མོད་ཀྱི་འདིའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཕལ་ཆེར་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཤས་ཆེ་བས། བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ལ། དེའི་རྩ་རྒྱུད་པདྨའི་དྲྭ་བ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་སོགས་གསུངས། བཤད་རྒྱུད་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་ནས་དོན་ཞགས་རིགས་མང་དུ་གསུངས།”ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྱིར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིདོ་སྡེ་དམ་ཆོས་པད་དཀར་སོགས་ནས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་སྔགས་ཡི་གེ་དྲུག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པས་མདོ་དེ་གཉིས་པོ་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡི་དམ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་དང་གཟུངས་སྔགས་མི་ཉུང་བ་བཞུགས་མོད། པདྨའི་དྲྭ་བ་དང་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་གཉིས་པོ་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེ་བར་གྲགས། དེ་ལ་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་ནི་བོད་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྐུ་མདོག་དམར་ཞིང་། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ་ཉིད་གྲགས་ཆེ་ལ། ཉི་ཧོང་དང་

132

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

བལ་ཡུལ་བཅས་སུ་ཕྱག་མཚན་ཅུང་མི་འདྲ་ཡང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་ཉིད་གྲགས་ཆེ་བར་སྣང་། གང་ལྟར་ཡང་ཕྱག་མཚན་གྱི་གཙོ་བོ་ཞགས་པ་འཛིན་པ་ཡང་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ལས་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་པའོ། །

རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོ་དྲུག་ཡོད་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་། མི་འདུལ་བའི་དོན་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་། ལྷ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ཉི་ཧོང་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མང་དུ་མཇལ་དུ་ཡོད། ཞབས་ཀྱི་པུས་མོ་གཡས་པ་བཏེག་ནས་བཞུགས་པ་ལ། ཕྱག་གཡས་པ་ཞལ་འགྲམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཅུང་ཟད་ཐུག་པ་ལྟ་བུས་ལྷོད་ཤིག་གེའི་རྣམ་པ་ཞིག་མཇལ་དུ་ཡོད་པས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཙམ་མིན་པར་ལྷ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་གོ། །ཡང་ལྷ་མ་ཡིན་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཞེས་གྲགས་པ་ལ། སྤྱིར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་ལ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་མེད་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟར་སྣང་ན་ཡང་། བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མི་སྣང་སྟེ། བསྟན་འགྱུར་དུ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱག་སྟོང་མེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱང་བཞུགས། ལྷོ་མོན་འབྲུག་གི་ཡུལ་དུ་ཡང་དེའི་སྐུ་མཇལ་དུ་ཡོད་པར་ཐོས། དུད་འགྲོ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་རྟ་མགྲིན་ཞེས་པ་ཉི་ཧོང་གི་ལྷ་ཁང་རྣམས་སུ་སྤྱིར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་པ་ལ་དབུ་ཐོག་ཏུ་རྟ་མགོ་ཡོད་པ་ཞིག་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་ནི་བོད་ལུགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ། དམྱལ་བ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་ཡིན་པ་དང་། ཡི་དྭགས་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྐུལ་བྱེད་ཆེན་མོ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དུ་ལྷ་མོ་སྐུལ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ། རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་སོགས་སུ་དེ་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་པར་གྲགས། དེ་ཉིད་ཞལ་གཅིག་པ་གྲགས་

133

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

ཆེ་བ་ལ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་ནི་སྒྲོལ་དཀར་དང་མཚུངས་པར་སྣང་། གཞན་ཡང་ཕྱག་བཞི་པ་དང་། ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཕྱག་གྱ་གཉིས་པ་སོགས་བཞུགས།

རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་མ་བསྟན་པ་མིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པར་བཤད་ན་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། ཐོག་མར་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་གསལ་བའི་ནང་པའི་གསུང་རབ་དར་རྙིང་ཤོས་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ད་ལྟའི་ཆར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་དོ། །དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། “རིག་པའི་རྒྱལ་མོ་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ། །དེ་ནི་སྒྲོལ་མ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན། །བུད་མེད་གཟུགས་འཆང་ལྷ་མོ་ནི། །འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱུ། །”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་ཕྱག་འཚལ་ཉེར་གཅིག་མ་ཡང་དོན་དུ་བྱ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས། བདེ་མཆོག་དང་དགྱེས་རྡོར་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ནས་མ་བསྟན་པས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལྷ་ཡིན་པར་བཤད་ཐབས་མེད་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ནས་བསྟན་ཀྱང་ཐོག་མར་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ནས་འབྱུང་བའི་ལྷ་ཡིན་པས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལྷ་ཡིན་པར་བཤད་ན་ཡང་སྐྱོན་མ་མཐོང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་སྒྲོལ་དཀར་ནི་སྒྲོལ་མ་རྣལ་འབྱོར་མ་ནས་བསྟན་པས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ལྷར་ངོས་བཟུང་ན་ཡང་མི་འཐད་པ་མེད་པར་མཐོང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་ལས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱན་ཆབ་ལས་འཁྲུངས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་སྔོན་བུ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་སྐབས་མོ་ཡི་རྟེན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྔོན་དུ་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་གསུངས་པ་མ་མཐོང་བས་ཁུངས་གང་ཡིན་དཔྱད་བྱར་མཐོང་།

134

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

གཞན་ཡང་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གྲགས་ཆེ་བ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ། དཀར་མོ། རྣམ་པར་གཟིགས། རལ་གཅིག་མ། དཀར་ཤམ་དང་། གྲགས་ལྡན་མ། ཁྲོ་གཉེར་ཅན་སོགས་བརྒྱད་ལས། དེ་ཕལ་མོ་ཆེར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་རྒྱུད་ཟུར་དུ་མེད་ཀྱང་རལ་གཅིག་མ་དང་། ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མ་རྣམས་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་འགོད་ན། ཐོག་མར་ཨེ་ཀ་ཛ་ཊཱིའམ་རལ་གཅིག་མ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། ལྷ་དྲག་མོ་ཡིན་པ་ལ་ནག་པོ་དང་དམར་པོ་སོགས་སྐུ་མདོག་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་ཡོད། གཙོ་བོ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་རལ་གཅིག་མའི་རྒྱུད་མི་ཉུང་བ་བཞུགས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་རྟག་པའི་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་འདིའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་བཞུགས། གཉིས་པ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མ་ནི། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱན་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་དང་ཁྲོ་གཉེར་མ་གཉིས་བྱུང་བར་གྲགས་ཤིང་། སྐབས་འགར་སྒྲོལ་མ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ཞེས་པ་འབྱུང་ཡང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མ་ནི་སྒྲོལ་མ་ལས་ཐ་དད་དུ་འདོད་དགོས་པར་སྣང་། བོད་དུ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཙུན་ ི མོ་གཉིས་ལས་རྒྱ་བཟའ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་དང་། བལ་བཟའ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་གྲགས་པས་ཅུང་གྲགས་ཆེ་ན་ཡང་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལྟར་དེ་ཉིད་མཆོད་ཅིང་སྒྲུབ་པའི་སྲོལ་ཆེར་མེད་པ་འདྲ། དཀར་མོ་ནི་གོས་དཀར་མོ་དང་དོན་གཅིག་པ་མིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཡུམ་གོས་དཀར་མོ་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་ཡང་བསྟན་ན་ཡང་གོས་དཀར་མོའི་རྒྱུད་རང་རྐང་བ་ ི མེད་པ་ལྟར་མཐོང་།

པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་ཡི་དམ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོག་མིན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་དྲག་བྱེད་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་བའི་མ་རུངས་བ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

135

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

གནོད་ཅིང་འཚེ་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་ཏེ། རྟ་མགྲིན་པདྨ་དབང་ཕྱུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་གསུངས། མ་རུངས་བ་དེ་ཉིད་བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་ནས་འགྲོ་དྲུག་སྡུག་བསྔལ་ལ་བཀོད་པ་ལ། རྟ་མགྲིན་རྟེའུ་ལ་སྤྲུལ་ཏེ་བདུད་ཀྱི་ཁོག་པར་ཞུགས་ཏེ་བསྒྲལ་ཞིང་དམ་ལ་བཏགས་པ་བསྟན་སྲུང་མ་ཧཱ་ཀཱ་ལར་གྱུར། དེ་ནས་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་རྒྱུད་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དང་། པདྨ་གསུང་གི་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་གསུངས། ཕྱིས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་རྟ་མགྲིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་སོགས་གསུངས། རྒྱུད་དེ་རྣམས་གཏེར་དུ་སྦས་པ་ཕྱིས་སུ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གཏེར་ནས་བཞེས་པར་གྲགས། གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ལ་ཡང་རྟ་མགྲིན་གྱི་ཆོས་སྐོར་དར་ཁྱབ་ཆེ་བས་རྟ་མགྲིན་ནག་པོ་ལྕགས་རལ་ཅན་སོགས་རྟ་མགྲིན་གྱི་གཏེར་ཆོས་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་མང་པོ་ཞིག་ནི་སྔོན་རྗེ་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་དང་། གོ་ཤྲི་རྒྱལ་ཚབ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་ལ་དེའི་བཀའ་བབ་ཀྱང་ཡོད་པར་སྣང་།

པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་མོ་ལོ་གྱོན་མ་ཡི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་ཡི་དམ་རབ་འབྱམས་དབང་བསྐུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ཁྲོ་བོའི་རྒྱིལ་པོ་དབུ་བཅུ་ཕྱག་སྟོང་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་སྤྲུལ་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་སྲུང་གི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དཔོན་གཡོག་ཏུ་གྱུར། རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱོན་པས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་བསྟན་སྲུང་དུ་བསྐོས། རི་ཁྲོད་མདངས་དགའ་བ་ན་ཤིང་རི་ཁྲོད་ཅེས་བྱ་བའི་ལོ་མ་གྱོན་ནས་འཕགས་པ་མི་ཕམ་པའི་གཟུངས་བཟླས་ནས་བཞུགས་པས་ལྷ་མོ་རི་ཁྲོད་ལོ་མ་ཅན་པརྞ་ཤ་བ་རི་ཞེས་གྲགས་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་བསྟན་ཚུལ་ཡང་། “འདི་ཡི་གཟུངས་ནི་བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་མོ་ཡིན། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་།

136

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

སཾཾ་བྷུ་ཊི་དང་དངོས་གྲུབ་བསྟན་གཟིགས་སོགས་བླ་མེད་ནས་ཀྱང་གསུངས།"ཞེས་དང་། “དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡམས་ནད་རིམས་ནད་ཞི་བའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲོམ་སོགས་འདུ་བ་ལ་ཡང་། ཐོག་མར་འདིའི་དབང་བསྐུར་སྲོལ་ཡོད། འདི་ལ་ཡང་རིགས་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཡང་སེར་མོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་དང་། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བཞི་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་བསྡུས། ལྗང་མོ་དང་སེར་མོའི་དབང་གཉིས་ ི སོ་སོར་བསྐུར་བ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་ཕྱག་ལེན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ལོ་མ་གྱོན་མའི་དབང་ཞུ་བའི་ཕྱིར་མཎྜལ་ཕུལ།”ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལོ་གྱོན་མ་འདི་ཉིད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་དར་ཁྱབ་ཆེ་བར་བཤད།

རིགས་གསུམ་པ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་ངོ་བོ་ལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པར་གྲགས། ཐོག་མར་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་འདིར་མི་བརྗོད་ལ། ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱུང་ན་རྗེས་སོར་གཞན་དུ་འབྲི་བར་འདོད། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྣ་ཚོགས་བཞུགས་ཀྱང་གྲགས་ཆེ་བ་གཅིག་ནི་བསྐལ་པ་འདིའི་སྔོན་དུ་ནགས་ཚལ་ཞིག་ཏུ་དགེ་སློང་ཞིག་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་བཞིན་བཞུགས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཞིག་བྱུང་། དགེ་སློང་དེས་བར་ཆད་ཡིན་པར་སྙམ་ནས་དེའི་མགོ་བོ་ལ་བསྣུན་པར་བརྩམས་པ་ན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུས་བདག་ནི་ཁྱོད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཡོང་བ་དང་། ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ལ་གནོད་སེམས་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཡུན་རིང་དུ་འཚོ་བར་གྱུར་ཅིག ཅི་སྟེ་གནོད་སེམས་མེད་པའི་དབང་གིས་ཁོ་བོ་འདིར་འོང་བ་བདེན་ན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱང་འཆི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམོད་པ་བོར་བས་གཉིས་ཀ་ཤི། དེ་ནས་དགེ་སློང་དེ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེ་ཉིད་སླར་

137

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

ཡང་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། ནམ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ལ་རྨི་ལམ་ངན་པ་བྱུང་། དེའི་ཚེ་སྟོན་པས་ཀྱང་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བྲམ་ཟེ་མཚན་མཁན་རྣམས་ལ་དྲིས་པས་དེ་དག་གིས་ཁྱེའུ་བརྒྱ་ཕྲག་ཅིག་རྒྱ་མཚོ་ལ་འཕང་ན་ཕན་པར་བཤད། དེའི་དོན་དུ་རྒྱལ་པོས་ཁྱེའུ་དགུ་ཅུ་རྩ་དགུ་ལས་གཅིག་མ་རྙེད་པས་མཐར་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེ་ཉིད་རྙེད། དེའི་དགོང་མོར་ཁྱེའུ་དེས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་གཟུངས་སྔགས་བཏོན་པ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ནད་ཕལ་ཆེར་ཡང་དྲགས། ཁྱེའུའི་ངག་ལ་ཉན་ནས་རྒྱལ་པོས་སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་སིངྷ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱན་དྲངས་ནས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་དབང་ཞུས་པས་རྒྱལ་པོ་སྙུན་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས།

ཡང་ཁྲོ་བོའི་ིསྨེ་བརྩེགས་ཞེས་གྲགས་པ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཡིན་པར་གསུངས། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་སྔོན་དྲག་པོ་དབང་ཕྱུག་འཛམ་གླིང་ལྷ་གནས་དང་བཅས་པ་དབང་བྱེད་པའི་ཚེ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཨུ་མའི་སར་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་མཛད་ ིནས་བཞུགས་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་དངོས་བྱུང་ནས་ཁྱོད་ངའི་གནས་སུ་མ་འདུག་ཅིག་གསུངས། དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཨུ་མའི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཁྲོ་རྒྱལ་སྨེ་བ་བརྩེགས་པ་སྲས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བལྟམས། དབང་ཕྱུག་དང་ཨུ་མ་གཉིས་པོ་ཁྱུར་མིད་མཛད་ནས་བཤང་བ་ལྟར་རྣམ་སྣང་གི་སྒོ་ནས་བཏོན་པས་ཁོང་གཉིས་ཤིན་ཏུ་བྲེད་དེ་ཁྲོ་བོ་སྨེ་བརྩེགས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྱུང་། གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྨེ་བརྩེགས་ཀྱང་ཡོད། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐང་གི་དུས་སྐབས་ཙམ་ནས་དར་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རྒྱ་ནག་བསམ་གཏན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྟེན་པར་གྲགས། དུས་ཕྱིས་སུ་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཐེ་ཝན་ལ་ཡང་དར་བ་དང་། བོད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་དང་འདྲ་བར་མི་གཙང་བ་སེལ་བའི་ལྷར་གྲགས་པས་རྒྱ་ནག་གི་ཏོ་ཅོའི་ིཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་པར་གྲགས། ཉི་ཧོང་གི་ལུགས་སུ་སྐབས་འགར་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་

138

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

ལྔར་གྲགས་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་སར་ཁྲོ་བོ་སྨེ་བརྩེགས་འདྲེན་པའི་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། ཉི་ཧོང་དུ་དེའི་སྐུ་ཡང་མི་ཉུང་བ་མཇལ་དུ་ཡོད་པར་སྣང་། གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆོད་དུ་འབྱུང་བའི་ཁྲོ་བོ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་བཅས་སུ་མ་དར་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་མང་དུ་དོགས་པས་འདིར་ཞིབ་ཏུ་གླེང་ཐབས་བྲལ།

སྤྱིར་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་བྱ་རྒྱུད་ནས་བཟུང་སྟེ་བླ་མེད་ཀྱི་བར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་། བྱ་རྒྱུད་དུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ནི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། སྐབས་རེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན། སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཀློང་རྡོལ་བླ་མས། “དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་སུམ་སྦྲགས་ཡིན། །དཀྱིལ་འཁོར་ནང་ན་གཙོ་འཁོར་སོ་གཅིག་དང་། །བར་ལ་ཞེ་དགུ་ཕྱི་མར་སོ་བདུན་བཞུགས། །བསྡོམས་པས་ལྷ་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་བདུན་ཡིན། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུགས་གཅིག་ལ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བདུན་དང་། ལུགས་གཅིག་ལ་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། དེའི་ནང་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་དང་བླ་མེད་ཀྱི་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ཉེ་སྲས་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་། མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་གི་ལུ་ནག་དྲིལ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དགྱེས་རྡོར་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མེད། ལར་ནས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་ཕལ་མོ་ཆེ་ལྷ་མོ་ཚོགས་ཤས་ཆེ་བས་ན་མ་རྒྱུད་ཅེས་འབོད་པའི་གསུང་སྲོལ་ཡང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ལེ་ལས། “ནམ་སྙིང་ལ་སོགས་རྩིག་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་དུ་གནས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པའི་ནང་དུ་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་བཞུགས།

139

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

ཡང་མདོ་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་དུ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་རང་གི་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་པ་ནི་འཇམ་དཔལ། ཕྱག་རྡོར། སྤྱན་རས་གཟིགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མཛད་པ་ནི་གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱག་རྡོར་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མཛད་པ་ནི། ཕྱག་རྡོར་གོས་སྔོན་ཅན་ལྟ་བུ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མཛད་པ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའོ། །བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཡིན་པ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གང་རུང་འཁོར་དུ་ཡོད་ན་བརྒྱད་ཀ་ཡོད་པ་ལས་གང་རུང་ཙམ་ཡོད་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་འདྲ། གཞན་ཡང་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་། སའི་སྙིང་པོ། སྒྲིབ་པ་རྣམ་སེལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་ཐབས་ཆེར་མེད་པ་འདྲ་ལ། ཀུན་བཟང་ནི་སྐབས་འགར་རྡོར་སེམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཡང་བཞེད། ས་ཡི་སྙིང་པོ་ནི་རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེ་ཡང་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ས་སྙིང་གི་མདོ་ལ་བརྟེན་པར་མངོན། རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་གི་གསུང་རྒྱུན་དུ་ས་སྙིང་གི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཙོ་བོ་དྲུག་ཡོད་པ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་གྲགས། དེ་བཞིན་ཉི་ཧོང་དུ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་སྒྲུབ་ ི ཐབས་དར་ཆེ་བ་ཡང་། ཉི་ཧོང་གི་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་འབྱེད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་སྟོང་ཉིད་རྒྱ་མཚོས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་བསྒྲུབས་པས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ནས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཞུས། དེ་ནས་ཉི་ཧོང་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་དེས་བརྒྱུད་པ་འདིས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་སྒྲུབ་པའི་ཡི་དམ་དུ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལ་རིགས་ལྔའི་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ལྔ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །

140

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གཙོ་བོ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པ་ཡོངས་གྲགས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་དབང་བསྐུར་བ་ན་ཆུ་དབང་ལན་ལྔ་བསྐུར་བ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བུམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བུམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བུམ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བུམ་པ། རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བུམ་པ་བཅས་སོ། །སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མེད་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་བཞུགས། དེ་ཡང་ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་ཡིན། ཉི་ཧོང་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་བཅུ་དྲུག་སོགས་འདྲེན་སྲོལ་ཡོད་པར་སྣང་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བཅུར་གྲགས་པ་ཉིད་ཅུང་གྲགས་ཆེ་བ་མིན་ནམ་སྙམ་ལ། དེ་ནི་འོད་སྲུང་དང་། ཀུན་དགའ་བོ། རབ་འབྱོར། གང་པོ། ཀཱ་ཏྱཱ་ན། ཉེ་བར་འཁོར། དགྲ་གཅན་འཛིན་ལ་སོགས་པའོ། །བླ་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་བདེ་དགྱེས་གསང་གསུམ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་སོགས་ཕ་རྒྱུད་རྣམས་དང་། གདན་བཞི་དང་། མཱ་ཡཱ། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ། དུས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མེད་ཅིང་གཞན་དུ་ཡོད་མེད་མ་འཚལ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཡོད་པ་ལས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་གླེང་གཞིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཡོད་པ་དཀོན་པར་མཐོང་སྟེ། བླ་མེད་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉི་ཧོང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཞེས་ལོགས་སུ་འདྲེན་སྲོལ་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཉི་ཧོང་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་སྲོལ་ཡོད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས། རིག་པའི་རྒྱལ་པོའི་ིརིགས། ལྷའི་རིགས། སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་རིགས། བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིགས་བཅས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ། ལྷ་གཙོ་བོ་བཅུ་གསུམ་

141

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

སྟེ། མི་གཡོ་བ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ས་ཡི་སྙིང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ། སངས་རྒྱས་སྨན་གྱི་བླ། སྤྱན་རས་གཟིགས། མཐུ་ཆེན་ཐོབ། འོད་དཔག་མེད། མི་འཁྲུགས་པ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་བཅས་སོ། །རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྔ་ནི། མི་གཡོ་བ། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ། གཤིན་རྗེ་གཤེད། རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་བཅས་སོ། །ཡང་ཉི་ཧོང་གི་ཤིན་གོན་གྱི་ལུགས་སུ་སངས་རྒྱས་བཅུ་གསུམ་ཞེས་ལྷ་གཙོ་བོ་བཅུ་གསུམ་འདྲེན་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལྔ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན། ཁྲོ་བོ་མི་གཡོ་བ་བཅས་སོ། །ལྷ་བཅུ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གིས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་ཕྱི་མ་བར་དོ་གཉིས་ཀ་ལ་མགོན་སྐྱོབ་བྱེད་པར་གྲགས་པས་བོད་ཀྱི་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ལུགས་སུ་ཞི་ཁྲོ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་རྣམ་བཞག་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་ངོ་། །ཡང་ཉི་ཧོང་གི་ནང་པའི་ལྷ་སྐུ་རྣམས་ནི་སྡེ་ཚན་བཞིར་འདྲེན་སྲོལ་ཡོད་པ་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། རིག་པ་འཛིན་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་སོ། །

མདོར་ན་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་པོར་ལྷ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་ཉི་ཧོང་དུ་རྒྱ་ཆེར་དར་བས་ལྷ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེ་ཉི་ཧོང་དུ་དར་བ་ལ། དེ་དག་ལས་ལྷ་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པའི་སྲོལ་རང་རྐང་བ་དར་བས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྙན་གྲགས་ཆེ། ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་བོད་དུ་དར་བ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་མཐོང་། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ནི་ཉི་ཧོང་གི་ནང་པ་ལས་ཀྱང་བོད་པ་རྣམས་དད་མོས་ཆེ་བ་ལྟར་མཐོང་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ནི་བོད་ལས་ཀྱང་ཉི་ཧོང་དུ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བར་མཐོང་། ལྷ་མོ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུལ་བྱེད་ཆེན་མོ་དང་། དཔལ་ཆེན་མོ་ཞེས་པའི་ནོར་ལྷ་དང་། དབྱངས་ཅན་མ་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ལས་གཞན་ཆེར་མ་དར་བས་ཉི་ཧོང་གི་ནང་པའི་བཟོ་རིག་པ་ལ་མ་ཚང་

142

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་གི་

བའི་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་ཚོར། གཞན་ཡང་ཉི་ཧོང་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྡེ་བཞི། ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འཁོར་སྲུང་བ་ཉེར་བརྒྱད་སོགས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པས་ན་ཉེ་ཆར་ཉི་ཧོང་གི་གཞུང་ཚབ་པ་ཞིག་གིས་ཉི་ཧོང་གིས་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་པའི་ལྷ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བར་གསུངས། དེ་བཞིན་ཉི་ཧོང་གི་ལུགས་སུ་གཙོ་བོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མདོ་ལུགས་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ལེགས་གྲུབ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །

143

བཅུ་པ།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་བཞི།

དེ་ཡང་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་ནི་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ། སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པ། སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ། གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་བཅས་བཞི་ལ་འདུ་བར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་འདི་ལྟར་ཆིངས་བཞི་ཡིས་འཆད་སྲོལ་མཐོང་ལ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཆིངས་དང་པོ་གསུམ་ཁོ་ན་བཀོད་པ་ཡང་མཐོང་། དེ་དག་ལས་དང་པོ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དབང་བསྐུར་བ་དང་དམ་ཚིག་བསྲུང་བ་སོགས་ཡིན་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ནི་བུམ་དབང་དང་ཅོད་པཎ་གྱི་དབང་གཉིས་ཏེ། ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་གི་ཐོག་མ་ཡང་འདི་གཉིས་ཡིན་པར་གྲགས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གཙོ་བོ་བུམ་དབང་ངོ་། །དེ་ཡང་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གིས་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་ལུང་དྲངས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཆུ་དབང་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་ཅོད་པཎ་གྱི་དབང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་རྡོར་དྲིལ་གྱི་དབང་ཡོད་པར་གསུངས་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་མེད་པ་ལྟར་གསུངས་ན་ཡང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས། “ཆུ་ཡི་དབང་བསྐུར་དབུ་རྒྱན་དག །བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས། །”ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་ས་སྐྱ་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཆུ་དང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཞེད། འོན་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱི་བོར་འགོད་པ་ཙམ་ལས་ཅོད་པན་དངོས་གནང་ནས་དབང་བསྐུར་

144

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

བའི་ཕྱག་ལེན་མེད་པ་འདྲ། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བུམ་དབང་དང་བླ་མེད་ཀྱི་བུམ་དབང་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། བླ་མེད་ཀྱི་བུམ་དབང་ནི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཆགས་པས་ཞུ་བའི་བྱང་སེམས་དང་ཆུ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པས་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱག་སྲོལ་གྱི་ཁུངས་ཡང་དག་པ་ནི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན། གཞན་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་རམ་བླ་མེད་སོགས་ལུགས་གཞན་བསྲེས་པ་མང་། དེ་ཡང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། ཐོག་མར་སྟ་གོན་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ཅིང་ལྷ་ངོ་བསྟན། གསང་སྔགས་ལན་གསུམ་བཟླས་ནས་མེ་ཏོག་འདོར་དུ་བཅུག་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྟས་བརྟགས། དེ་ནས་སློབ་མ་སྟན་ལ་འཁོད་པར་སྤྱི་བོར་གདུགས་དཀར་པོ་ཕུབ་ཅིང་། བཀྲ་ཤིས་བརྗོད། བདུག་པ་བདུག དེ་ནས་བུམ་པ་བཞི་བཤམས་པ་ལས་བཀྲ་ཤིས་བརྗོད་པ་དང་རོལ་མོ་དང་བཅས་ཏེ། ཡིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བུམ་པའི་བཟླས་བརྗོད་བརྒྱ་བྱ་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དལ་བུས་ལན་གསུམ་བསྐོར་ནས་རྩ་སྔགས་འདོན་བཞིན་དབང་བསྐུར་བར་གསུངས། དེ་ནས་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། “དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ནས་སུ། །གསང་སྔགས་བློས་ནི་སྤྱི་བོས་གཏུགས། །གསང་སྔགས་རྒྱུད་ནི་འཛིན་འགྱུར་བ། །བློ་དང་ལྡན་པས་དབང་བསྐུར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྟན་པར་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཞེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་མཛོད་དུ་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྟེ་ཆུ་ཅོད་པཎ་གྱི་དབང་། ལྷའི་བཟླས་ལུང་སྦྱིན་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་སློབ་མའི་དབང་། བགེགས་དང་བར་ཆད་ཞི་བར་བྱེད་པ་བྱབ་

145

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

ཁྲུས་བསྲུང་བའི་དབང་། འབྱོར་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཀྲ་ཤིས་རྫས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་བཅས་དབང་བཞི་བསྟན་པར་གསུངས།

ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་བསྐུར་ཚུལ་ནི། རིག་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་ལུང་སྦྱིན་པ་དང་། བུམ་པས་དབང་བསྐུར་བ་བཅས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ལས། “སློབ་མས་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱག་བྱས་ནས། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་ཡོན་ཕུལ་ཏེ། །བླ་མའི་ཁ་ནས་མངོན་སུམ་དུ། །རིག་སྔགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སློབ་མས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱག་བྱས་ཤིང་བླ་མ་ལ་ཡོན་ཕུལ་ཏེ། སྙིམ་པ་མེ་ཏོག་གིས་བཀང་ནས་གུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བསྡད་པ་ལ། བླ་མས་ཐོག་མར་རིག་སྔགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལན་གསུམ་བཟླས་ཏེ་ལུང་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་ཡི་གེ་དེ་དག་ཤོག་བུར་བྲིས་ནས་སྦྱིན་པ་འདི་ཉིད་གསང་སྔགས་དང་རིག་སྔགས་གཟུང་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གྱི་ནང་དུ་བཟླས་ལུང་སྦྱིན་པའམ་རིག་གཏད་ཅེས་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་དབང་གི་ཆོ་ག་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་མཐོང་ཞིང་། ཉི་ཧོང་དུ་གསང་སྔགས་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་བསྐུར་བའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད་པ་ཡང་གཙོ་བོ་ལེགས་གྲུབ་ནས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་མངོན། གཉིས་པ་བུམ་པས་དབང་བསྐུར་བ་ནི་བུམ་པ་ལྔ་ཡི་སྒོ་ནས་བསྐུར་བ་སྟེ། དབུས་སུ་གཙོ་བུམ་དང་། གྲྭ་བཞིར་བུམ་པ་བཞི་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་འབྱུང་།

བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱིའི་འཇུག་སྒོའི་བུམ་ ི པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་པར་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བུམ་པ། གསུམ་པར་ཉན་རང་གི་བུམ་པ། བཞི་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བུམ་པ། ལྔ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བུམ་པ་རྣམ་རྒྱལ་བཅས་ཆུ་དབང་ངམ་བུམ་དབང་

146

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

ཞེས་པ་ལན་ལྔ་བསྐུར་བར་གསུང་ཚུལ་འཁོད་པ་ལ་འདི་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཙམ་ལས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་ལ་གྲགས་པའི་ལུགས་མིན་པར་སྣང་སྟེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང་ཀཱ་ཏྱཱ་ན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་དང་། ཙནྡན་དང་། གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ། ཀུན་བཟང་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག་བཅས་འཁོར་དེ་དག་འབྱུང་བ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མང་པོར་འཁོར་དེ་དག་མི་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལ་ངན་སོང་སྤོང་བ། སྒྲིབ་པ་རྣམ་སེལ། ཀུན་བཟང་། བྱམས་པ་བཅས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞིའི་བུམ་པ་སྟེ། བུམ་དབང་ཐེངས་བཞི་བསྐུར་བ་ཡང་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འདི་དང་ཅུང་མཚུངས་པར་སྣང་ལ། སྤྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཡིན་པ་ལས་དེ་མིན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡབ་ཡུམ་འཁོད་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་སོགས་ཡོད་པ་མཐུན་པས་ན་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་སོགས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་མཐུན་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་མཐོང་ལ། དེང་སང་གི་བཤད་སྟངས་ལྟར་ན་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱིས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པར་བཤད་ན་ཡང་མི་ཆོག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་།

འོ་ན་གལ་ཏེ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའམ། བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེར་བདག་བསྐྱེད་མེད་པ་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་སོགས་མེད་པས་བུམ་པས་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། ངོར་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རྩོམ་ཕལ་མོ་ཆེར་བྱ་རྒྱུད་དུ་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་གཞིར་བཟུང་གིས་གསུངས་ཤིང་། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བྱ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་

147

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཚུལ་མ་གསུངས་པས་མེད་པར་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ་བོ་དོང་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མི་བཞེད་པས་སོ། །ཡང་ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་གསུང་རྩོམ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ་ག་རྣམས་སུ་སྐབས་འགར་སློབ་དཔོན་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱང་སློབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན་པས་དེ་ཉིད་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་མིན་དཔྱད་བྱར་མཐོང་། སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ལ་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དབང་བསྐུར་བར་གསལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པས་ན་དབང་ཆོག་རྣམས་སུ་ཡང་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐུར་བའི་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ནི་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལས། “དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཀུན་ལ་རེ་རེ་ནས་དམིགས་ནས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་བསྩལ་དུ་གསོལ་ཅེས་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། བུམ་པ་སོ་སོའི་ནང་དུ་ལྷ་དང་རང་ ི གི་ཐུགས་ཀ་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་བདུད་རྩིས་གང་བར་ལྟ་ཞིང་སོ་སོའི་ིསྔགས་བརྒྱ་བརྒྱ་བཟླས། སྔར་ལྟར་མཆོད་ཡོན་བླུག་ཅིང་མེ་ཏོག་གཏོར་ལ་བདུག་སྤོས་ཀྱིས་བདུག་པར་བྱའོ། །”ཞེས་པ་ལྟར། བུམ་པའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་། རང་ཉིད་ལྷར་མ་བསྒོམས་ཀྱང་སྙིང་གར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ཏུ་ལྷ་ཡི་སྔགས་བསྒོམ་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་འོད་ཟེར་ལས་བདུད་རྩི་བྱུང་བས་བུམ་པ་གང་བར་བསྒོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གི་ཆོ་ག་མི་ཉུང་བར་འབྱུང་། དེ་ནས་སློབ་མས་བླ་མ་ལ་ཕྱག་བཙལ་ནས་གསོལ་བ་

148

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

འདེབས་པ་དང་། དབང་དངོས་བསྐུར་ཚུལ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ནས་སྒོའི་བུམ་ ི པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིམ་པར་བླངས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྲལ་དུ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ཏེ། ལྷ་སོ་སོའི་ིརྩ་བའི་སྔགས་འདོན་ཞིང་། བུམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བ་ལྟར། སྤྱི་བོ་ནས་རིམ་པ་ལྟར་དབང་བསྐུར་བ་སྟེ།”ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་རྣམས་སུ་བུམ་དབང་གི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་སོགས་གལ་ཆེ་ཡང་། བྱ་རྒྱུད་དུ་བུམ་པའི་ནང་གི་ཆུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཡིན་པར་མོས་པ་ཉིད་དམིགས་པའི་གནད་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། །

འོན་ཀྱང་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལས་ཀྱང་རྗེས་གནང་དར་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་ལས་འབྱུང་བའི་རྗེས་གནང་གི་ཕྱག་བཞེས་ངོར་པ་དཀོན་མཆོག་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྗེས་གནང་གི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པའི་ཐོ་ཡིག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཨོཾཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་སོགས་ནས་ཧཾཾ་ཞེས་བརྗོད་པས་སློབ་མའི་ཕུང་ཁམས་རྣམས་བདག་བསྐྱེད་ལྟར་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཞལ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མདུན་བསྐྱེད་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཕོག་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ། ཐུགས་ཀ་ནས་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་སྐུ་ཚད་གྲངས་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ལུས་ལ་ཐིམ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་དག །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་སྔགས་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་སྔགས་ཕྲེང་གཉིས་པ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས་ཐོན། སློབ་མའི་ཞལ་དུ་

149

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

ཞུགས། སློབ་མས་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་སོགས་ཀྱིས་བཟླས་ལུང་སྦྱིན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་གི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། ངག་གི་སྡིག་སྒྲིབ་དག །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཕོག་པས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ། ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཙོ་འཁོར་གྱི་སྐུ་མཐེབ་སོར་གྱི་ཚད་ཙམ་པ་རེ་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱོན་པ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་ཐིམ་སྟེ་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾཾ་ཡིག་དང་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་འཁོར་རྣམས་འོད་ཟེར་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཉིད་ལྷ་སྐུ་གདན་དང་བཅས་པ་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཐིམ། ས་བོན་ཡང་འཇའ་ལྟར་ཡལ་ནས་སྟོང་ཉིད་འོད་གསལ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པས་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། སེམས་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དག །དེ་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལུང་འདོན་པ་སོགས་བྱ་བར་གསུངས།

དེ་བཞིན་འཇམ་དབྱངས་བློ་གཏེར་དབང་པོས་མཛད་ཅིང་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དབང་བསྐུར་རྗེས་གནང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བློ་དམན་ཉམས་དགའ་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་དུ་རྗེས་གནང་གི་ཕྱག་ལེན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡང་འདིར་འགོད་ན། དེ་ཉིད་ལས། “འདིར་བཤད་ཀྱི་རྗེས་གནང་ནི་ཆོ་གའི་ཚུལ་གྱིས་སྟེར་བ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེའི་མཚན་གཞི་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་དང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་མ་བཤད་པས་མདུན་བསྐྱེད་རྟེན་ཚོམ་བུ་དང་མཆོད་གཏོར་ཙམ་འདུ་བྱས་ལ་བདག་མདུན་བསྐྱེད་བཟླས་གཏོར་མ་དབུལ་བ་རྣམས་སོང་ནས། མཎྜལ། གསོལ་གདབ། རྒྱུན་བཤགས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསོལ་གདབ་བཞི་འཇུག་པའི་དོད་ལྟ་བུ་དང་། གཞི་འགོད་པའི་ནང་འཇུག་གི་དོད་ལྟ་བུ་སྔོན་དུ་སོང་ནས། དེའང་རིག་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་ལྷ་བསྒོམ་དགོས་པས་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྐྱེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་པ་བསྟིམ་པ་སྐུའི་རྗེས་གནང་། གསུང་གི་རྗེས་གནང་ལ་ལུང་

150

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

གསུམ་ལས། ལྷ་བསྒོམ་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་དཀའ་བས། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྔགས་བཟླ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་བཟླས་པའི་ལུང་། སྔགས་ཀྱང་བཟླས་བརྗོད་མ་བྱས་ན་ལུང་འབོགས་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པས་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་དོན་དུ་དམ་བཅའ་བའི་ལུང་། དེ་ལྟར་སྔགས་བཟླས་པས་ལོ་ཟླ་མང་པོའི་མིཐར་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཀྱང་། བླ་མ་དང་ལྷའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་འགའ་ཙམ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ལུང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་བསྒོམ་སྔགས་བཟླས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ནའང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པས། མདུན་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་དང་། རིགས་འདྲ་གཉིས་པ་བསྟིམས་ནས་ལྷ་སྔགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་ངང་ལ་འཇོག་པ་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ངོ་། །མཇུག་དམ་ཚིག་ཁས་བླང་། གཏང་རག་གི་མཎྜལ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་འབུལ་ནས་ཆ་ཤས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་པར་གསོལ་བ། དགེ་བ་བསྔོ་བའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ཡང་རིག་གཏད་ལ་འཇམ་དབྱངས་བློ་གཏེར་དབང་པོས་དེ་ཉིད་ལས། “བཞི་པ་རིག་གཏད་ནི་གོང་སྨོས་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྲ་མོ་མང་པོ་ལ་སྔགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ཞེས་བུམ་ཆུ་ཁོ་ནའི་དབང་བསྐུར་ཙམ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་སྔགས་གཏད་པའམ། རིག་པ་གཏད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་ཆོ་ག་བསྡུས་པའི་རིགས་ཤིག་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚེ། སྔར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷའམ། གནས་སྐབས་དེར་གང་ལ་མོས་པའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཟླས་པའི་བུམ་པས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་ཞིང་། རིག་སྔགས་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཟླས་པའི་རྗེས་སུ་ཟློས་པ་དཔེར་མཚོན་ན། བི་མ་

151

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

ལའི་གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར་དང་རྣམ་འཇོམས་དཀར་པོ། གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད། གསར་འགྱུར་སངས་རྒྱས་དཔའ་བོ་བདུན་གྱི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ལུང་འབོགས་པ་དང་འདི་གཉིས་སྔགས་གཏད་པ་ཙམ་མཚུངས་ཀྱང་། འདི་ལ་ཆུའི་བྱ་བ་ཡོད་པས་བྱ་རྒྱུད་རང་ལུགས་སུ་ལྷ་དེའི་ཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་ནུས་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐལ་པ་འཇོག་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལ་དེ་མེད་པས་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འདི་ལྟར་ན་རིག་གཏད་ཅེས་གྲགས་པ་ལ་བུམ་དབང་ཡོད་པས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་གོ་ཆོད་པ་དང་། ལུང་འབོགས་པ་ཞེས་པ་སྒོམ་ལུང་དང་བཟླས་ལུང་གང་རུང་བྱེད་པ་ལ། བུམ་དབང་མེད་པས་ན་དབང་གི་གོ་མི་ཆོད་པས་རིག་གཏད་མཆོག་དང་ལུང་འབོགས་པ་དམན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྣང་།

རྗེ་ཀརྨ་པ་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེའི་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་ནས་འབྱུང་བའི་རྗེས་གནང་ནི། ཐོག་མར་བླ་མ་དང་སློབ་མ་རྣམས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་དང་། དེ་ནས་དངོས་གཞི་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་མམ། ཡང་ན་ཡོན་ཏན་དང་ཕྲིན་ལས་བཅས་ཀྱི་དབང་ལྔ་ལས། སྐུ་ཡི་དབང་ནི་བུམ་དབང་དང་། གསུང་གི་དབང་ནི་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་ལུང་སྦྱིན་པ། ཐུགས་ཀྱི་དབང་ནི་བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱིན་རླབས་རྣམས་རྣམ་པ་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་ནས་སློབ་མའི་སྙིང་གར་ཐིམ་པ་དང་། དེ་ནས་སློབ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་མོས་ནས་སྣང་སྟོང་གཉིས་མེད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ངོ་། །ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་ལྷ་གང་ཡིན་དེའི་ཕྱག་མཚན་དང་རྒྱན་ཆ་སོགས་གཏད་པར་མོས་པ་དང་། ཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་ནི་བླ་མ་དང་མདུན་བསྐྱེད་དབྱེར་མེད་པའི་དཔྲལ་བ་དང་མགྲིན་པ་སོགས་ནས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་

152

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

རྣམས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་སློབ་མའི་གནས་ལྔར་ཐིམ་པས་ཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་མཇུག་ཏུ་གཏོར་དབང་བཅས་འབྱུང་བ་ལ། ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་རི་ཆོས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་བྱ་ཚུལ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་སོགས་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ན་ཡང་། ཡོན་ཏན་དང་ཕྲིན་ལས། གཏོར་དབང་བཅས་ནི་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ལུགས་ཡིན་པར་མངོན།

དེ་ལྟར་ན་དུས་ཕྱིས་སུ་བོད་དུ་དར་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་འདི་དག་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་གི་མན་ངག་མང་པོས་ཟུར་བརྒྱན་པ་འདྲ་ཡང་རྒྱུད་དངོས་དང་མཐུན་པ་ནི་ཅུང་དཀོན་པ་མིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེར་དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་བླ་མ་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀར་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱང་ད་ལྟ་བོད་དུ་དར་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་བསྐྱེད་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་མེད་ཅིང་། ཆུ་དབང་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀའི་དབང་གི་གཞིའམ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་རྣམས་ལ་ཆུ་དབང་མེད་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་ནས་སྤྱི་བོར་འཇོག་པ་སྟེ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་སོགས་ནས་འབྱུང་ཡང་བོད་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་ལ་མེད་པ་དང་། རྗེ་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེས་གཏོར་དབང་སོགས་སྦྱར་བ་ལ། དེ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་མིན་ཅིང་། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ལུགས་ནི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་ཞེས་པ་ངེས་པར་ལོགས་སུ་དགོས་པ་མ་མཐོང་སྟེ། གསང་སྔགས་གསར་མའི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་མམ། དབང་བཞི་ཙམ་ལས་ཡོན་ཏན་དང་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་ཟུར་དུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཅི་སྟེ་དེ་རྣམས་སྦྱར་ན་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཡོན་ཏན་དང་ཕྲིན་ལས། གཏོར་དབང་བཅས་མེད་པས་དེའི་བརྒྱུད་པ་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་སོགས་ལ་དེད་ན་འཐད་མིན་ཀྱང་བཤད་དཀའ་བས་རྟོག་གེའི་

153

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞིར་སྣང་། འོན་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་ལ་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ཕྱག་བཞེས་འཐད་པ་ལྟར་བྱས་ན་རྗེ་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་ཡང་དེ་དང་མི་དམན་པར་གྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་དད་པ་དང་དག་སྣང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་ག་ལ་ནུས།

དེ་བཞིན་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཕལ་མོ་ཆེ་རྗེས་གནང་ཡིན་པ་ལ། རྗེས་གནང་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མར་དབང་ཆེན་ཞིག་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད་པ་ཡང་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཡི་དམ་རྒྱ་མཚོའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས། “སློབ་མ་རྗེས་བཟུང་གི་བྱ་བ། དབང་བཞིའི་དོན་ཚང་ཡང་དབང་གི་ཆོ་ག་དངོས་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཟོར་ཡང་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞེས་རྡོ་རྗེའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། བྱིན་རླབས་དང་། རྗེས་གནང་དང་། རིག་གཏད་དང་། བཟླས་ལུང་དང་། ཁ་ཅིག་ལུང་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དང་པོར་དབང་བསྐུར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པས། སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཡི་དམ་ལྷའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མཆོག་དང་བྲལ་བའོ། །ཁྱད་པར་འདི་ན་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཡང་རུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ནོད་པ་ལ་འདི་དག་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །”ཞེས་དང་། འཇམ་དབྱངས་བློ་གཏེར་དབང་པོས་མཛད་པ་སྟེ། ཆོས་འཆད་ཉན་བྱ་ཚུལ་དང་། དབང་བསྐུར་རྗེས་གནང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བློ་དམན་ཉམས་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་། “དེ་དག་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་དབང་བསྐུར་ཚད་ལྡན་མ་ཐོབ་པར་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོས་དབང་གི་རྒྱུད་སྨིན་པ་ཞིག་ལ་

154

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

རྣལ་འབྱོར་མའི་བྱིན་རླབས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་ཚད་ལྡན་གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་ལ་རྗེས་གནང་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། དབང་བསྐུར་མ་ཐོབ་པར་ཁོལ་ཕྱུང་གི་རྗེས་གནང་སོགས་བྱས་པས་ནི་སློབ་མ་ལ་སྐབས་དེར་དེ་ཙམ་གྱི་སྒོམ་བཟླས་རུང་བའི་ས་བོན་བཞག་པ་གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་རྟོགས་པ་དང་མི་ལྡན་ན་གསང་སྒྲོགས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་ཡུལ་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་སྒོམ་ལུང་ཙམ་ཞུས་ནས་བསྒྲུབས་པས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དང་སྐལ་པར་ལྡན་པའི་དཔོན་སློབ་དམིགས་སུ་བསལ་བའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་དབང་དང་རྗེས་གནང་ཞེས་པ་འདི་དག་ཁོ་བོ་ལྟ་བུ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་རྟོགས་སླ་བའི་ཆོས་མིན་པར་མཐོང་ཡང་། རང་གི་གོ་ཚོད་ལྟར་བཤད་ན་དབང་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གང་ཡིན་ཀྱང་དེའི་དབང་གི་དངོས་གཞི་ལ་གོ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྡོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་སྦྱིན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ཏུ་ཆུ་དང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་གཉིས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གར་བསྐུར་བའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཐོག་ཏུ་རྒྱུད་སོ་སོའི་རྡོ་ི རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་གནང་གི་ཆ་ལག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་སྐུ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་སྐུ་བསྒོམ་པ་དང་། སྔགས་བཟླ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་སོགས་བྱ་རུང་བར་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ། གཞན་ལ་ཡང་རྒྱུད་འཆད་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བ་སོགས་བྱ་རུང་བར་བྱེད་པ་ལ་དབང་ཞེས་བརྗོད། རྗེས་གནང་ལ་གཙོ་བོ་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྣལ་འབྱོར་དང་བླ་མེད་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་བྱེད་པར་གནང་བ་སྩོལ་བའམ་སྐུལ་མ་བྱེད་པས་ན་རྗེས་གནང་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་མིན་ཀྱང་དབང་གི་ཆ་ལག་ཏུ་ལྷ་བསྒོམ་པ་དང་སྔགས་ཟླ་རུང་བའམ་བརྒྱུད་པ་གཏད་པ་ཙམ་ཡིན་

155

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

པས་ན་རྗེས་གནང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་དེའི་རིགས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་དང་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་ལྟ་བུའོ། །སྔ་མ་ནི་དབང་ཆེན་གྱི་ཆ་ལག་ཏུ་འབྱུང་བས་དེའི་ཆེད་དུ་དབང་ཟུར་པ་ཞིག་མི་དགོས་ཀྱང་། ཕྱི་མ་འདིའི་རིགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་རྣམས་བསྐུར་བ་ལ་སློབ་མ་དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་དབང་ངེས་པར་དུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་སྟེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་གང་ཟག་དེ་ཉིད་གསང་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ཅིང་། ཆུ་དང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ལྟ་བུས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་ནས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་པ་ཞིག་དང་། སྡོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་ཕོགས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་རྗེས་གནང་ཟུར་དུ་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་བླ་མེད་ལྟ་བུའི་དབང་ཆེན་བསྐུར་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་རྒྱུད་སྡེ་གང་རུང་གི་དབང་བསྐུར་བ་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། བོད་དུ་འདིའི་དོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལས་ཀྱང་བླ་མེད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱག་སྲོལ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡང་བླ་མེད་ཐོབ་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ཙམ་མིན་པར་དབང་ཐོབ་པའི་གོ་ཆོད་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སོ། །ཉི་ཧོང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ལ་གསང་སྔགས་ཐོར་བུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། གསང་སྔགས་ཐོར་བུའི་རྗེས་གནང་བྱ་བར་ཐོག་མར་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་དབང་བསྐུར་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ལ་མེ་ཏོག་འབུལ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྔགས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཞིག་སྟོན་ཅིང་། ལྷ་དེའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་ཚུལ་རྣམས་སློབ་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་གནང་རྣམས་བྱེད་པ་ལ། བརྒྱུད་པ་གཅིག་གི་ལུགས་སུ་ལྷ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྗེས་གནང་རྣམས་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཆོས་གྲོགས་དབང་དང་རྗེས་གནང་དེ་དག་ཞུ་མྱོང་བ་ཞིག་གི་ས་ནས་ཐོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བོད་དུ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བའི་

156

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་གནང་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྟབས་བདེ་བར་སྣང་ཡང་། རང་ཉིད་ལ་འདིའི་ཉམས་མྱོང་དངོས་མེད་པ་དང་། རེ་ཞིག་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁུངས་ལྡན་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་མང་དུ་གླེང་བར་རྔོ་མི་ཐོགས་སོ། །
འོན་ཀྱང་ཉི་ཧོང་གི་མཁས་པ་ཏའི་ཀོ་ཡ་མ་ས་ཀི་ཞེས་པ་ཉི་ཧོང་གི་ས་ཆ་ཀོ་བྷེ་ལ་ཡོད་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཇོ་ཀོ་ཨིན་ཞེས་པ་ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་དགོན་པ་དེའི་མཁན་པོའི་ིགོ་གནས་འཛིན་ཅིང་། འཛམ་གླིང་གང་སར་ཉི་ཧོང་གི་ནང་པའི་གསང་སྔགས་འཆད་པ་ལ་མཁས་པའི་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ཤིན་གོན་ཏེ་ཉི་ཧོང་གི་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཞེས་པའི་དེབ་ཀྱི་ནང་དུ་ཉི་ཧོང་གི་ནང་པའི་གསང་སྔགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལེ་ཚན་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དོན་སྙིང་པོ་ཙམ་འདིར་བཀོད་ན། དབང་ལ་ཉི་ཧོང་གི་སྐད་དུ་ཀན་ཇོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེའི་དོན་དག་སྤྱི་བོ་ནས་ཆུ་གཏོར་བའི་དོན་དུ་གོ་བ་དང་། དབང་ཕལ་མོ་ཆེར་བུམ་པ་ལྔ་ཡི་ཆུ་གཏོར་བའི་ཆོ་ག་འབྱུང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་བོད་ཀྱི་ལུགས་སུ་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ངོ་། །མཁས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་ཧོང་གི་གསང་སྔགས་ལུགས་སུ་གཙོ་བོ་དབང་གི་རིམ་པ་ལྔ་ཡོད་པར་གསུངས་ནས་རིམ་པ་དང་པོ་ནི་ཐག་རིང་པོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་མཇལ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་དབང་དངོས་མིན་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་ནི་ཀེ་ཆི་ཨེན་ཞེས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉེ་སར་བཅར་ནས་མེ་ཏོག་འཐོར་བའི་སྒོ་ནས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གང་ཞིག་ལ་ལས་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བརྟག་པ་སྟེ་བོད་ལུགས་སུ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྟས་བརྟག་པ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་། རིམ་པ་གསུམ་པ་ནི་ཇུམ་ཡོ་ཀན་ཇོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་ཡི་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱིན་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གསང་སྔགས་ལ་དད་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཕལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བསྐུར་བའི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད་

157

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

ཅིང་། འདི་དག་ལ་ཉི་ཧོང་གི་སྐད་དུ་ཀོ་ཀ་ཀན་ཇོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་བོད་ལུགས་སུ་རྗེས་གནང་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་ཡང་འདི་དག་དོན་དུ་བཟླས་ལུང་ཙམ་ལས་རྗེས་གནང་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཐོས།

དེ་ནས་རིམ་པ་བཞི་པ་ནི་གསང་སྔགས་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ཅིང་དམ་ཚིག་གཙང་མ་བསྲུང་འདོད་པས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བའི་རིམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉི་ཧོང་གི་སྐད་དུ་ཀེ་ཆི་མྱ་ཀུ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བརྒྱུད་པ་གཏད་པའི་དོན་དུ་གོ། དབང་འདི་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་དམ་ཚིག་གཙང་མ་བསྲུང་དགོས་ཤིང་། དམ་ཚིག་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ནས་འབྱུང་བའི་དམ་ཚིག་ལྔ་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་ནས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་གཏོང་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤང་བ། ཆོས་དང་ནོར་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ། འགྲོ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་དེ་དག་བསྲུང་འདོད་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལི་བུའི་དབང་བཅས་གནང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་འདོགས་ན་ཡང་། དངོས་སུ་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ད་དུང་ཡང་ཆོ་གའི་རིམ་པ་གོང་མ་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ནས་དབང་གི་རིམ་པ་ལྔ་པ་ནི་ཆོ་ག་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐུགས་ནས་ཐུགས་སུ་བརྒྱུད་པའི་དབང་སྟེ། དེ་ཉིད་དུས་དང་གནས་ཀྱི་ངེས་པ་མེད་པར་བླ་མ་དང་སློབ་མའི་འབྲེལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པས་བོད་ལུགས་ལྟར་ན་རྟོགས་པ་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་གཏད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་གོ་བར་སྣང་། ད་དུང་ཡང་སྔར་ཡིན་ན་གྷ་ཀུ་ཤཧུ་ཀན་ཇོ་སྟེ། ཉམས་ལེན་ལ་མཁས་པའི་དབང་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བ་མཛད་ནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་བསྐུར་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དབང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ིགོ་གནས་ཡོད་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་མཁས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་དབང་བསྐུར་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གསུངས་ན་ཡང་སྐབས་དོན་མིན་པས་རེ་ཞིག་གླེང་བར་མི་བྱ།

158

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

ཡང་རང་རེ་བོད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་རྣམས་ལ་རིགས་སམ་ལྷ་གཅིག་གི་དབང་ཐོབ་ན་རིགས་གཞན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་ལེན་བྱ་ཆོག་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་དོན་གསལ་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། “དེ་ལ་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ན་རིགས་གསུམ་གའི་ལྷའི་སྒོམ་བཟླས་ལ་དབང་བ་དང་། པདྨའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ན་པདྨའི་རིགས་དང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་ལ་དབང་གི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་ལ་མི་དབང་བ་དང་། རིགས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་པར་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་ཁོ་ན་ལ་དབང་གི། རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་ལ་མི་དབང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ལྷ་གང་དང་གང་བསྒོམ་པ་དེའི་སྒོམ་བཟླས་ཀྱི་ལུང་དང་། རྗེས་གནང་ཐོབ་དགོས་པར་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་བཤད་དོ། །”ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལྟར་རང་གིས་སྒོམ་བཟླས་བྱ་རུང་ཡང་གཞན་ལ་དབང་བསྐུར་བ་ནི་མི་རུང་སྟེ། གཞན་ལ་དབང་བསྐུར་བར་བྱེད་པ་ལ་རང་གིས་ལྷ་དེའི་དབང་ངེས་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་དང་དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷ་དེའི་བསྙེན་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལས་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཡང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། “དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །གང་ཞིག་ལེགས་པར་དབང་བསྐུར་བ། །དེ་ནི་རིགས་རྣམས་གསུམ་ཆར་གྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་སློབ་དཔོན་འགྱུར། །”ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་འབྱུང་། །

159

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་མེད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་དང་། དྲིལ་བུ། ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་དམ་ཚིག་མེད་པས་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོ་རམས་པས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་སྤྱི་དོན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གར་རང་རང་ལུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས་ཀྱང་ཀརྨ་ཤིང་རྟ་ལས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོར་རང་སའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡང་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས། “ལུང་གིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ཕྱག་རྡོར་དབང་རྒྱུད་ལས། ལག་པ་གཡས་སུ་རྡོ་རྗེ་དང་། །གཡོན་དུ་འཁོར་ལོ་བཞག་ནས་སུ། །སློབ་མ་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཁྱོད་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་དང་། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སློབ་དཔོན་གོ་འཕང་རབ་སྒྲུབ་ཕྱིར། །དང་པོ་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དབང་དང་པོ་ཆུ་དང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བདག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟར་ན་ཕྱག་རྡོར་དབང་སྐུར་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པས་དེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཞེས་པའི་དབང་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ་ག་སོགས་ཀྱང་ཚད་ལྡན་རེ་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་ལུང་གི་ཟུར་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་དཀའ་སྙམ་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “དེ་ནས་འདི་སྐད་བསྒོ་བར་བྱ། །ད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་སློབ་དཔོན་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་། བུམ་དབང་དང་ཕྱག་རྒྱ་མགོར་བཞག་པ་ཙམ་ལས་དེ་ལ་དབང་གཞན་ཞིག་མ་གསུངས་ཤིང་། “སློབ་དཔོན་གོ་འཕང་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །དང་པོ་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །” ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ནི་བུམ་དབང་དང་ཕྱག་རྒྱ་མགོར་བཞག་པའི་དབང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་

160

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

སློབ་དཔོན་གྱི་གོ་ཆོད་པར་གསུངས་པས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཟུར་པ་ཞིག་མེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་གྲུབ་བོ་སྙམ་མོ། །

འདི་ལ་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྷའི་སྒྲུབ་ཚུལ་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ཞེས་པ་རུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་ཡོད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་གྱི་གསུང་སྟངས་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་ཡང་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལྔ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་འདོད་དགོས་ལ། དགོས་པར་མཐོང་བཞིན་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་མི་འབྲེལ་བའང་ཅི་ལས་ཡིན། གལ་ཏེ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་འདི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱ་སྤྱོད་དུ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཞེས་པ་ཅི། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་ཙམ་མམ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བདག་པོའི་དབང་ ི ཞེས་པ་དྲུག་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་དབང་ལ་འདོད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ནི། འདིའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་བླ་མེད་མིན་པ་ལ་མེད་པས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་ཡང་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བྱ་སྤྱོད་ལའང་ཡོད་དེ། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དབང་བསྐུར་བཞི་གསུངས་པ་ན། སློབ་དཔོན་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། །དང་པོར་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་སྡོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚིག་གི་མཇུག་ཏུ་ཡང་། གསང་སྔགས་རྒྱུད་ལས་བསྟན་པ་ཡི། །དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་བསྲུང་བར་བྱ། །དམ་ཚིག་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མི་སྦྱིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། འདིར་ཡང་རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ལ་དགག་ཏུ་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པད་མ་དྲ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལས་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞི་དེ་ལས་རྒྱུད་དེ་ལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་བྱུང་

161

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

བའང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་རིགས་ལྔ་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་གཏམ་འཆལ་རྣ་བར་ཞེན་པས་བསླུས་པའོ། །” ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། གསང་སྔགས་རྒྱུད་ལས་བསྟན་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས་རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སྡོམ་པ་འཛིན་པར་བསྟན་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཐལ་ཆེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེས་བླ་མེད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་བླ་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་ཀྱང་བསྲུང་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་བསྲུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྟན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་ན་ཁོ་བོས་ནི་འདི་དག་པཎྜི་ཏ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་གསུང་ལྟ་བུར་མཐོང་ངོ་། །

ཡང་བྱ་རྒྱུད་ནི་མདོ་ལུགས་དང་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བས་ན་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་དབང་བསྐུར་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡང་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། “འདི་ཡང་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་གསུམ་ཡོད། །དོན་ཡོད་ཞགས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ། །དབང་བསྐུར་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྨྱུང་གནས་ལ་སོགས་བྱེད་ནུས་ན། །གང་ཟག་ཀུན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་གསུངས། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ན་གོ་རམས་པས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་རྣམ་བཤད་ལས། “བྱ་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དོན་ཞགས་དང་། བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐུར་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྨྱུང་གནས་སོགས་བྱེད་ནུས་ན་ཀུན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་སོགས་ལས། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ནས་དབང་བསྐུར་བ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཕྲིན་ལས་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོ་ག་ཤེས་ན་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །ལེགས་གྲུབ་དང་དཔུང་བཟང་ཡན་ཆད་དུ་རང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དབང་བསྐུར་བ་མ་ཐོབ་ན་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་

162

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོའི་ལུང་ ི ནི། ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ནུས་སམ་མི་ནུས་བྲིས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དུད་འགྲོའི་རྣ་ི ལམ་དུ་ཡང་སྒྲོགས་ཤིག་ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པའི་ལུང་ནི། གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟན་ཅིང་། །བློ་གྲོས་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་དག་ཀྱང་མི་བྱེད་པ། །དེས་འདི་ངེས་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པའི་སོགས་ཀྱིས་སྒྲས་བསྡུས་པ་དཔུང་བཟང་ལས། གང་དག་རིགས་དང་དབང་བསྐུར་ཆོ་ག་མེད། །གང་དག་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་དང་། །གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །ང་ཡི་གསང་སྔགས་བཟླས་ན་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །”ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བློས་བསླང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ཁང་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་བཞེངས་པ་དང་། གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་རིག་མའི་བྷ་ག་དང་། ལུས་དཀྱིལ་ཞེས་པ་བླ་མ་དང་སློབ་མ་གང་རུང་གི་ལུས་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒོམ་པ་བཅས་ཡོད་པ་ལས། གཞན་རྣམས་ནི་ཆགས་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་བྱ་རྒྱུད་དུ་མེད་ལ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས། “རྒྱུད་འདིར་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྡུལ་ཚོན་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ངེས་པར་དགོས་པ་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་དཔལ་མོ་ལུགས་དང་འབྲེལ་བར་སྨྱུང་གནས་སྒྲུབ་ཐབས་གསེར་སྡོང་གཡུ་ཡི་ཕྲ་ཚོམ་ལས། “བཅས་བཤམ་ནི་གཞུང་གི་དེ་ཉིད་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱ་སྤྱོད་ལ་མཎྜལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྡུལ་ཚོན་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་མོད། རྡུལ་ཚོན་ཅིས་ཀྱང་མ་འཛོམ་ཚེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རས་ལ་འབྲི་རུང་བ་དམིགས་བསལ་ཏེ། ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་གཟུངས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་འདི་ནི་བལ་རས་སམ། བཙོ་རས་ལ་རི་མོར་བྲིས་ཏེ་བགྱི་ནའང་

163

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

རུང་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །”ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རས་རིས་དམིགས་བསལ་ཡིན་པའི་སྐབས་རེ་ཡོད་པ་འདྲའོ། །

ཡང་བླ་མེད་སོགས་སུ་ལས་རུང་གི་བསྙེན་པ་དང་སྦྱིན་སྲེག་བཅས་གྲུབ་ན་བདག་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་བཞི་ལེན་པའམ། བླ་མས་སློབ་མ་ལ་དབང་མ་བསྐུར་བའི་གོང་དུ་བདག་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་ལེན་པ་བཅས་ཡོད་པ་ལ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་དེ་རྣམས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། "བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་གཞན་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་སྔོན་དུ་རང་ཉིད་བདག་འཇུག་ལེན་པ་མེད་དེ། རང་ཉིད་བདག་འཇུག་ལེན་པ་ནི་རང་སྡོམ་ལྡན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་རང་སྡོམ་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་བདག་འཇུག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་མེད་པས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་བྱང་སྡོམ་ལས་ལྷག་པའི་སྔགས་སྡོམ་མེད་པའི་ཕྱིར།”ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དབང་ལེན་པ་ནི་སྡོམ་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་མིན་པས་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡང་དག་པར་མ་མཐོང་ལ། སློབ་མ་ལ་དབང་མ་བསྐུར་བའི་སྔོན་དུ་བདག་འཇུག་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་གསུངས་ཏེ། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། “དང་པོར་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ནས་སུ། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ལེགས་མཆོད་དེ། །དེར་ནི་བདག་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ། །དབང་བསྐུར་ནས་ནི་ལས་རྣམས་བརྩམས། །དེ་ནས་གཞན་ཡང་ཟློས་པ་དག །དངོས་གྲུབ་ཕྱིར་ནི་དབང་བསྐུར་བའི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་རྣམས་ཀུན་བྱེད་པ། །གང་དག་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་བཤད་པ། རིག་པའི་རྒྱལ་པོའི་དཀྱི ལ་འཁོར་གྱི། །ཆོ་ག་གང་དག་སྔར་བསྟན་པ། །དེས་ནི་ས་གཞི་སྦྱང་ལ་སོགས། །ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བྱ། །”ཞེས་བདག་འཇུག་ལེན་པའི་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་སོ། །

164

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

དེ་བཞིན་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་ལས། “རིག་སྔགས་འཆང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སློབ་དཔོན་དེས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་བྱས་ནས།”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོར་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་འཇུག་ཡོད་པར་གསུངས། ཡང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “ཡང་ན་ཞི་བའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ། །ཡང་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡང་འཇུག །” ཅེས་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པའི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པས་བདག་འཇུག་ལེན་པ་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་ཡང་། ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྲིད་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། "བཞི་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཅེས་པ་བདག་འཇུག་གི་ཚུལ་ལམ། བླ་མ་ལ་བརྟེན་ནམ། ཡང་ན་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་རིམས་པར་ཕྱེ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་ཚུལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ནས། དབང་བསྐུར་བའི་ལས་རྣམས་བླ་མའམ་སྒྲུབ་གྲོགས་གང་རུང་གིས་བྱེད་པ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བའོ། །ཕྱི་མ་འདི་བདག་འཇུག་མིན་ཏེ་གཞན་ལ་འཆོལ་བས་སོ། །བླ་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་མི་གཅིག་སྟེ། བླ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། “དེ་ནས་བླ་མས་སློབ་མ་རྣམས། །མ་ཡེངས་ལེགས་པར་བཀོད་ནས་སུ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཀླགས་ཏེ། །དམ་ཚིག་འདི་ལ་བསྒོ་བར་བྱ། །དེ་རིང་ཕྱིན་ཆད་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ནི། །རིག་སྔགས་གསང་སྔགས་ཚོགས་རྣམས་ལ། །དད་པས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ། །རྟག་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་མོས་པར་བྱ། །དམ་ཚིག་ཅན་དང་མཛའ་བོ་དང་། །བླ་མ་ལ་ཡང་གུས་པར་བྱ། །ལྷ་རྣམས་ཀུན་ལ་སྡང་མི་བྱ། །དུས་མཚམས་

165

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

དག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱ། །སྟོན་པ་གཞན་གྱི་གཞུང་མི་མཆོད། །རྟག་ཏུ་གློ་བོར་མགྲོན་མཆོད་བྱ། །སྲོག་ཆགས་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས། །རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཉེ་བར་གཞག །ཐེག་པ་ལ་ནི་དགའ་རྣམས་ཀྱི། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད། །བཟླས་བརྗོད་བྱེད་ལ་འབད་པ་ཡིས། །གསང་སྔགས་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །གསང་སྔགས་རྒྱུད་ལས་བསྟན་པ་ཡི། །དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་བསྲུང་བར་བྱ། །དམ་ཚིག་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མི་སྦྱིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་རྣམས་བསྟན་པ་དང་། གསང་སྔགས་རྒྱུད་ལས་བསྟན་པ་ཡི། །ཞེས་པ་འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་རིགས་གསུམ་སོ་སོའི་དམ་ ིཚིག་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་བསྟན་པར་མངོན། མདོར་ན་འདི་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། གལ་ཆེ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་སྨོས་ཅི་དགོས།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་རྩ་ལྟུང་རྣམ་བཤད་ལས། “དེ་ལྟར་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དམ་ཚིག་མང་པོ་སྣང་ནའང་བཅས་པ་དང་འགལ་ན་རྩ་ལྟུང་སྐྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་སྡོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྡོམ་པ་དེའི་རྩ་ལྟུང་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྲུང་ངོ་། །” ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དགེ་ལྡན་པའི་ལུགས་ལ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོར་དམ་ཚིག་ཡོད་ན་ཡང་སྡོམ་པ་ནི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་བྱང་སྡོམ་སོགས་ལས་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་མེད་པས་ན་གསང་སྔགས་ནས་གསུངས་པའི་སྡོམ་པ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། ས་བཀའ་གཉིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོར་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཞེད། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ནས་བསྟན་པའི་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་པོ་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་ལྟར་མདོ་དང་བྱ་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པའི་རྩ་ལྟུང་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་སོགས་བཞི་པོ་མདོ་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སྡོམ་གྱི་བསླབ་བྱ་དང་མིང་

166

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

འདྲ་ན་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་མདོ་ལུགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དམ་པའི་ཆོས་མི་སྤོང་བར་དམ་བཅའ་བ་ནི་མདོ་རང་ལ་གོ་བ་ལས་དེའི་ནང་དུ་སྔགས་མི་འདུ་བ་དང་། སྔགས་ལུགས་པས་དེ་ལྟར་ན་དམ་བཅས་ན་དེའི་ནང་དུ་སྔགས་ཀྱང་འདུ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་དང་མདོ་གཉིས་ནས་འབྱུང་བའི་རྩ་ལྟུང་གི་མིང་འདྲ་ན་ཡང་དོན་མི་འདྲ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོའི་ིརྩ་ལྟུང་རྣམས་ཀྱི་མིང་འདྲ་ན་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །

བྱ་རྒྱུད་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མེད་པས་ན་དམ་ཚིག་ལས་ཉམས་པ་ལ་བཤགས་ཐབས་སུ་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས། “འགལ་ན་རང་རིག་འབུམ་མམ་མེས་རྨོངས་གཟུངས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འདིའི་མེས་རྨོངས་གཟུངས་ཞེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “མེས་རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་གཟུངས་སྟོང་བཟླས་པ་སྟེ། གཟུང་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་མི་ཕམ་པ་མེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་གནའ་མཆན་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བ་ལས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་གྱུར་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འཁོར་འདི་ལ་དམ་ཚིག་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་རྩོལ་དང་། དེས་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྲོག་གི་རེ་བ་ཐོབ་ཅིང་དད་པ་ཐོབ་ནས་རང་རང་གི་སྔགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། ལག་ན་རྡོ་རྗེས་གཟུངས་འདི་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་གྱུར་པས་འཁོར་དེ་ལ་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དག །རིག་པའི་རྒྱལ་མོ་རྡོ་རྗེ་མི་ཕམ་པ་མེས་རབ་ཏུ་རྨོངས་བྱེད་འདི་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་དང་འདི་ཁྱེད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དང་སྲོག་ཐོབ་པ་བྱེད་པ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་ཟུར་ཙམ་གསུངས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

167

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

མདོར་ན་ཆགས་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ནས་མེད་པས་ན། བྱ་རྒྱུད་དང་བླ་མེད་གཉིས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་ཆགས་ལམ་ཡོད་མེད་ཡིན། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཆགས་ལམ་མེད་པས་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ན་བཟའ་བཞེས་པ་ཤ་སྟག་ལས་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ལྟར་གཅེར་བུའམ་བྷ་ག་བསྟན་པ་དང་། གསང་འདུས་ལྟར་གཅིག་གི་པང་ཐོག་ཏུ་གཅིག་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་རྡོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་ལྟར་འོ་སྦྱོར་བ་སོགས་སུ་ཡང་མེད། དབང་གི་སྐབས་སུ་གསང་དབང་དང་ཤེར་དབང་སོགས་མེད་ཅིང་། བཟླས་པའི་སྐབས་སུ་ངག་བཟླས་དང་ཡིད་བཟླས་སོགས་ལས་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་གི་ཞལ་ནས་གཞན་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཁྱོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་སོགས་མེད། མཆོད་པ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། “སྐབས་འདིར་མཆོད་པ་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་དང་། གསང་སྔགས་དང་། ཡིད་ཀྱི་དང་། ཟང་ཟིང་དང་མཆོད་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གོ།”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་ཙམ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བླ་མེད་ལྟར་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་འབུལ་བའི་ནང་མཆོད་དང་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མི ཆོད་པ་འབུལ་བའི་གསང་བའི་མཆོད་པ་སོགས་མེད། ལར་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་སོགས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། གུར་ལ་སོགས་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ན་ཡང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། “རྟག་ཏུ་བུད་མེད་ཆགས་གྱུར་པ། །དེ་ལ་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་མང་པོ་ནས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སྨད་པ་མ་གཏོགས་མེད་པས་ན། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོར་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་དངོས་མ་བསྟན་ཞེས་བཤད་
ཀྱང་ཐལ་མ་དྲགས་སྙམ།

168

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

དེས་ན་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ལས། “བྱ་བའི་རྒྱུད་འདིར་སྤྱོད་པ་འགའ་ཞིག་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་མཐུན་པའང་ཡོད་དེ། སྡེ་སྣོད་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་དང་འདིར་བཤད་པ་དག་གནས་སྐབས་ཙམ་དུ་ཡང་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དེ་དག་ཏུ་བྱ་རུང་ཞིང་འདིར་མི་རུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་འདུལ་མངོན་སོགས་ཐེག་དམན་ནས་བཤད་པའི་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིར་རུང་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ིསྡེ་སྣོད་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་དང་བདོག་པ་བཏོང་བ་དང་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་པ་འོག་མར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་། འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་། ལམ་དེས་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་ཅིང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་ཞིང་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་སྤྱོད་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་ལུགས་འདི་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱར་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དང་། འདིར་དྲག་ཤུལ་གྱི་ལས་བྱ་བར་གསུངས་པ་འགལ་ཞིང་། ཁྱད་པར། མི་སྣང་བ། བཅུད་ལེན། རྐང་མགྱོགས། དབང་དང་བསད་བསྐྲད་སོགས་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་མ་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འོག་མ་འོག་མའི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གོང་མར་སྒྲུབ་རུང་ཞིང་། གོང་མ་གོང་མའི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་འོག་མར་བྱར་མི་རུང་བ་ཡང་ཡོད་པས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བཤད་པ་དེ་བྱ་རྒྱུད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་རུང་ཡང་། བྱ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་དེ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་མི་རུང་བས། འོག་མ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་ཡང་གོང་མ་གོང་

169

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

མ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་ིལེགས་བཤད་དུ་མཐོང་ངོ་།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པ་ནི་བཟླས་བརྗོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་རྣམས་སུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ་བཟླས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ་བཟླས་པ་ཐུན་མོང་བ་བཅས་གཉིས་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ནི་གཤམ་དུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། སྐབས་འདིར་ཕྱི་མ་ཉིད་འཆད་ན། དེ་འཆད་པ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་ ི པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་སྟེ་ཁུངས་མི་འདྲ་བ་གཙོ་བོ་གསུམ་བཞུགས་སོ། །དང་པོ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་། མཆོད་པ་འབུལ། དེ་ནས་བགེགས་བསྐྲད་པ་སོགས་བསྲུང་བ་བྱས་ཏེ། ཀུ་ཤའི་རྩྭ་སྟན་ལྟ་བུར་བསྡད་ནས་བསྟོད་པ་དང་། བཤགས་པ། སྐྱབས་འགྲོ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བྱས་ཏེ། བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ནས་ཐལ་མོ་མཉམ་སྦྱར་ནས། །བླ་མ་ལ་ནི་ཕྱག་འཚལ་ནས། །རིག་སྔགས་རྒྱལ་པོ་དྲན་བྱས་ཏེ། །མཁས་པས་ཆོ་ག་འདི་དག་བྱ། །” ཞེས་དང་། “ཡིད་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ལྷ་རྣམས་ནི། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་མངོན་བསམས་ཏེ། །རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམས་བསལ་ནས། །མཁས་པས་བཟླས་བརྗོད་བརྩམ་པར་བྱ། །”ཞེས་ལྷ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལས། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་དགོས་པ་སོགས་མ་གསུངས་སོ། །

ཡང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་གསུངས་པ་ནི། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ལུགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་དགོས་

170

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

པར་བཞེད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་གིས་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་ལ། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་འབུལ་བ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བྱ། དེ་ནས་བདག་ཉིད་བསྲུང་བ་བྱས་ཏེ། ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་སོགས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ལྷ་ཉིད་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། པདྨའི་གདན་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་ཕུར་བུ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ར་བའི་སྲུང་འཁོར་དང་། སླར་ཡང་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་དེ། བདག་བསྐྱེད་མི་བྱེད་པ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་ཐ་མལ་པར་གནས་པའི་སྙིང་ག་དང་། བདག་བསྐྱེད་བྱས་ན་བདག་ཉིད་ཡི་དམ་ལྷར་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་ཐོག་ཏུ་སྔགས་ཕྲེང་འཁོར་བར་བསྒོམས་ནས་དེའི་འོད་ཟེར་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་གང་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། འོད་ཟེར་ཚུར་འདུས་པས་རང་གི་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས། སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་དམིགས་པ་འདི་ཉིད་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་གར་བསྒོམ་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་བསྒོམ་དགོས་པར་མ་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱས་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞི། དེའི་སྟེང་དུ་འོ་མའི་མཚོ། དེའི་དབུས་སུ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ། དེའི་སྟེང་དུ་པདྨའི་སྡོང་བུ་བསྒོམས་ཏེ། ལྷ་སོ་སོ་བཞུགས་པའི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ། ཡང་ན་ཐང་ཀ་བཤམས་པའི་མདུན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ། “དད་པ་དང་ནི་དམ་ཚིག་གིས། །ཚུར་གཤེགས་ཚུར་གཤེགས་བཅོམ་ལྡན་འདིར། །”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་སོགས་བྱ་ཞིང་། སླར་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ། ཚད་མེད་བཞི་སོགས་བྱ་ཞིང་། ཕྲེང་མ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། “རང་གི་སྙིང་ག་ན་གནས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལྷའི་

171

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

ཐུགས་ཀའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རང་གིས་བཟླས་པར་བྱའོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཀོད་ནས་མངོན་སུམ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གམ་ཤུབ་བུའི་སྦྱོར་བས་ཧ་ཅང་མི་མྱུར་མི་དལ་བར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བརྗོད་ཅིང་བཟླས་པ་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་ཀའི་ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་སྔགས་ལ་དམིགས་ཏེ་སྔགས་བཟླ་བར་གསུངས་སོ། །མཇུག་ཏུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་དངོས་གྲུབ་ཆེ་གེ་མོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕུལ་ཏེ། བསྟོད་པ་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་བྱས་ནས་གཞལ་མེད་ཁང་དང་བཅས་པ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་གསུངས།

འདི་ཡི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ན་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་གཞིར་བཟུང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ལས། “མདུན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་དཀྱིལ་ལ་རིགས་སོ་སོའི་ས་ ི བོན་ལ་རང་རང་གི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་ཞིང་། རང་གི་སྙིང་གར་ཟླ་དཀྱིལ་ལ་ཡི་གེ་རྣམས་ལྷ་དང་འདྲ་བར་བཀོད་ནས། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་སོགས་སྔར་ལྟར་བསམས་ཏེ། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས། རང་གི་སྙིང་ག་ན་གནས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལྷའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རང་གི་བཟླས་པ་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདུན་དུ་ལྷ་བསྒོམ་ཞིང་རང་ཉིད་ཐ་མལ་པར་གནས་ཀྱང་། གཉིས་པོའི་ཐུགས་ཀ་དང་ ི སྙིང་གར་ཟླ་བའི་ཐོག་ཏུ་སྔགས་འགོད་ཚུལ་གཅིག་པར་གསུངས་པའོ། །ངོར་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བཞེད་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ལུགས་སུ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཙམ་ལས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་ལ་གོ་བ་མིན། འགའ་ཞིག་གིས་བཟླས་བརྗོད་གྲུབ་ནས་ཕྲེང་བ་འབུལ་བའི་ཕྱག་སྲོལ་

172

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

ཡོད་པ་ལ། བྱམས་པ་གླིང་པས་དགེ་རྩ་འབུལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་གསུངས་པ་ལས་ཕྲེང་བ་འབུལ་བའི་དོན་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། “དེའི་ཕྱིར་བོད་ཁ་ཅིག །གུས་པར་དབུལ་ཞེས་པ་བགྲང་ཕྲེང་འབུལ་བ་ལ་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པའོ། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉི་ཧོང་དུ་དར་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཙོ་བོ་གསུམ་ལས་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། ལེགས་གྲུབ་ནི་ལྷ་ཁྲོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། བོད་དུ་ཁྲོ་བོ་ལེགས་གྲུབ་མཆོད་ཅིང་སྒྲུབ་པའི་སྲོལ་ཕལ་ཆེར་མི་སྣང་ཡང་ཉི་ཧོང་དུ་དར་ཆེ་བར་ཐོས། ཉི་ཧོང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་མམ་བཞི་ལྟ་བུའི་དབྱེ་སྲོལ་མེད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་འདུས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་ནི་བོད་དུ་གྲགས་པའི་བྱ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པའོ། །དེའི་ལུགས་སུ་ཇུ་ཧ་ཆི་དོ་ཞེས་པ་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་ཡོད་པ་ལས། ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ༡ ཕྱིའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྦྱོང་བ། ༢ ཁྲུས། ༣ གོས་བགོ་བ། ༤ མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོས་འབུལ་བ། ༥ ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་དབྱེ་བ། ༦ སྒོ་ཁང་ནང་མ་དབྱེ་བ། ༧ མཚམས་གཅོད་པ། ༨ མཆོད་པ། ༩ ནང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྦྱོང་བ། ༡༠ ནང་གི་ལུས་བསྲུང་བ། ༡༡ ཕྱིའི་ལུས་བསྲུང་བ། ༡༢ ཡི་གེ་ཨ་བསྒོམ་པ། ༡༣ མཆོད་ཡོན་འབུལ་བ། ༡༤ ཞལ་ཟས་འབུལ་བ། ༡༥ སྔགས་བཟླ་བ། ༡༦ ལྷ་བསྒོམ་པ། ༡༧ མཆོད་བསྟོད་ཐ་མ། ༡༨ ཐུན་བསྡུ་བ་བཅས་སོ། །ཁོ་བོ་ཉི་ཧོང་གི་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ལ་རྒྱུས་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཆོས་གྲོགས་ཤིག་གིས་ཉི་ཧོང་གི་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཡང་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་མེད་པར་གསུངས།

173

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

དེ་བཞིན་བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གྲངས་བསྙེན་བསྐྱལ་ན་དུས་འཁོར་ལ་ཇོ་ནང་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོའི་བསྙེན་ ི ཚད་བསྐྱལ་བ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་པར་བཞེད་པ་ལས། གཞན་གསང་འདུས་དང་དགྱེས་རྡོར་སོགས་སུ་ཉུང་མཐར་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་སྙིང་པོ་འབུམ་དང་འཁོར་རེ་རེར་དེ་སོ་སོའི་ིབསྙེན་པ་ཁྲི་རེ། དེའི་ཐོག་ཏུ་ད་དུང་ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྔགས་ཁྲི་རེ་འགྲོ་དགོས་ན་ཡང་། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་དོན་གསལ་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། “བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ནི་གཙོ་བོ་གཅིག་པུའི་སྔགས་ཀྱི་གྲངས་རྫོགས་པས་ཆོག་ཅིང་།”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ལ་གཙོ་འཁོར་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་བསྙེན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མ་གཏོགས་མི་དགོས་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པ་ཀེ་དྷ་ར་ཎ་དྷིས་མཛད་པར་བསམ་གཏན་ཕྱི་མར་གཙོ་བོ་ལ་འབུམ་དང་འཁོར་ལ་ཁྲི་རེ་དགོས་པར་གསུངས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་དུ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་མ་མཐོང་། ཡོངས་གྲགས་ལ་འབྲུ་འབུམ་ཞེས་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུའི་གྲངས་ཀྱི་འབུམ་ཐེར་འགྲོ་དགོས་པའི་སྲོལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་བཅོ་ལྔ་པ་མན་ཆད་ལ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡི་གེ་མང་བ་ལ་ཁྲི་རེ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལ་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟ་བུ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་བཟླ་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་སྙམ། དེ་བཞིན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བསྙེན་པའི་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མ་གཏོགས་བསྒོམ་མི་དགོས་ཤིང་། ལས་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལས་ལ་འཇུག་སྐབས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡང་གསུངས།

གསུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་བཟླས་བརྗོད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ནུས་པ་ཐོན་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ནམ་མཁར་འཕུར་བ་སོགས་བསྒྲུབ་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་སྒྲུབ་

174

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པ་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་སྦྱིན་སྲེག་ལ་རག་ལས་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་ནི་གཙོ་བོ་ཞི་དྲག་རྒྱས་གསུམ་ལས་དབང་གི་སྐོར་ལ་དེ་ཙམ་མེད་པར་སྣང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་ཕྲིན་ལས་སོ་སོ་ལ་སྦྱོར་བ་ན་པདྨའི་རིགས་ཉིད་དབང་གི་ཕྲིན་ལས་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཤས་ཆེ་བར་སྣང་། བཞི་པ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་རང་གཞན་གང་རུང་གི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མང་དུ་བཤད་དགོས་མ་མཐོང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་འགར་འཇུག་སྤྱོད། སྦྱོར་སྤྱོད། སྒྲུབ་སྤྱོད་བཅས་སྤྱོད་པ་སྔ་མ་གསུམ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་ཡང་སྤྱོད་པ་བཞི་པོ་ལས་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བ་ནི་སྔ་མ་གསུམ་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་སྣང་། ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་སྤྱོད་པ་བཞི་པོ་གསུང་སྟངས་ཅུང་མི་འདྲ་བས་གསུངས་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ཡང་བཞིར་བསྡུས་ན་བདེ་སྟེ། ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བསྐུར་བའི་སྐོར་དང་། དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་གཞི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བའི་སྐོར་དང་། དེ་ནས་ནུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྙེན་པའི་སྐོར་དང་། ནུས་པ་རྙེད་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་སྐོར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱིར་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྫས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཅེས་འབྱུང་བ་ནི་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས་ཀརྨ་ཤིང་རྟ་ལས། “དེའི་རྫས་ནི་རལ་གྲི་དང་མིག་སྨན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལུས་ནི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ལུས་རགས་པ་སྦྱངས་ནས་ཕྲ་བ་དང་ཡང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མཁའ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ནི་མིའི་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་ནས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་འདོད་ལྷ་རྣམས་དང་མཚུངས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་བར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་

175

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེ་མདོ་ལུགས་ནས་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལས་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །དེའི་མཚན་གཞི་ནི་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ལས། “འོ་ན་འདི་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ།”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། འདིར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མ་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་སྣང་ནི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ནས་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྔགས་བླ་མེད་སོགས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པ་ནི་སྤྲུལ་སྐུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་མཚན་ཡིན་པ་ལས་སངས་རྒྱས་གཞན་ཞིག་མིན།

དེ་ཡང་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལས་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་ན་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། མ་ཚང་ན་ཡང་ཚེ་གསུམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་གསུངས་ནས། དེ་ཉིད་དང་བླ་མེད་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། “རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་ལ་འགྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སྐུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ལམ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུ་པ་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་དེས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།”ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས། “གྲུབ་པའི་དུས་ནི་དབང་རྣོན་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། སོགས་ཁོང་ནས། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནས་དབང་པོ་རབ་སྐྱེ་བ་གཅིག་དང་། འབྲིང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་གིས་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཐ་མ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས། བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཐབས་མཁས་ཙམ། །ལྡན་ཡང་མི་ཚེ་དྲུག་ཅུ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལོ་དྲུག་སྟོང་གིས་ས་དང་ལམ་གྱི་

176

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

རིམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་མཐུན་པར་རིགས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་པས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་བར་ ིབགྲོད་ནས་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཞལ་མཐོང་སྟེ་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་རིག་པ་འཛིན་པར་གནས་འགྱུར། དེའི་ཐོག་ནས་ལམ་ལྷག་མ་བགྲོད་དེ་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ངེས་པར་བླ་མེད་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་བྱ་རྒྱུད་ཁོ་ནའི་ལམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ལས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

དམིགས་བསལ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོའི་སྒོམ་ ི རིམ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “དེ་ལྟར་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་རྣལ་འབྱོར་གལ་ཆེ་བ་བཞི་སྟེ། ལྷ་དང་སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་རླུང་དང་བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱ་བའི་རྒྱུད་འདིར་ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་ཅུང་མི་འདྲ་རེ་ཡོད་པས་ན། ངོར་ཆེན་གྱིས། “འདིར་ལྷ་ཞེས་པ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་མི་བྱ་བར་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཞེས་གདགས་པ་ནི། བྱ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །”ཞེས་གསུངས། ལྷ་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་ངོས་འཛིན་གཤམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་། སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དབུ་མ་སྤྱི་དང་མཐུན་པ་ལ། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སོགས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་སྒོམ་རིམ་རྣམས་ནས་བསྟན་པ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་འདིར་གཙོ་བོ་སྲོག་རྩོལ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ནི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ནས་བསྟན་པའི་སྲོག་རྩོལ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩ་རོ་རྐྱང་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་བཀག་ནས་རྩ་དབུ་མར་འདྲེན་ཐབས་བྱེད་པ་ལ། འདིར་རྣམ་རྟོག་ཞི་བའི་སླད་དུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རུས་སྦལ་གྱིས་རྐང་ལག་བསྐུམས་ཤིང་ལྕེ་ཡིས་ཆུ་བཏུང་བ་བཞིན་རང་གི་ཁ་སྣ་སོགས་ནས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རེ་ཞིག་འགོག་པ་ཙམ་མོ། །

177

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་

འདི་ལ་ཀློང་རྡོལ་བླ་མས། “བྱ་རྒྱུད་སྲོག་རྩོལ་བླ་མེད་སྲོག་རྩོལ་གཉིས། །དོན་དང་དུས་དང་དགོས་པ་ཚུལ་མི་འདྲ། །བླ་མེད་སྲོག་རྩོལ་རོ་རྐྱང་རྒྱུ་བ་བཀག །འདི་ཡི་སྲོག་རྩོལ་རྣམ་རྟོག་གཞོན་པའི་རླུང་། །འགྲོ་འོང་བཀག་ནས་ནང་དུ་སྡོམ་ལ་དོན། །དུས་ནི་བླ་མེད་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནར་སྒོམ། །འདིར་ནི་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གཉིས་ཀར་སྒོམ། །དགོས་པ་རླུང་ནི་དབུ་མར་སྡུད་ཆེད་དང་། །འདིར་ནི་ལྷ་སྐུར་རེག་མཐོང་མཚན་མའི་ཕྱིར། །ཚུལ་ནི་བླ་མེད་ངག་དབེན་སྒོམ་ཚུལ་དང་། །འདིར་ནི་གསལ་སྣང་ང་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་ལ་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ། སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པ། སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ། གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་བཅས་བཞིར་རམ་ཡང་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པས་གསུམ་དུ་ཕྱེས་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལ། དམིགས་བསལ་སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པ་ལ། མཁས་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་དང་ལྷ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་སྲོལ་ཆེ་བ་ལ། ངོར་ཆེན་གྱིས་བདག་གི་རྣལ་འབྱོར། ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར། སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་ནི་གཤམ་དུ་སླར་ཡང་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

178

བཅུ་གཅིག་པ།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ལས་མི་ཡི་རྟེན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བརྗོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ ིསངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་ཡི་རྣམ་པ་དངོས་ནི་ལོངས་སྐུ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་ཡི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་ཡི་རྟེན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་མི་ལས་ཀྱང་ལྷ་ཡི་རྟེན་གལ་ཆེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་བ་ན་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་ཐོག་མར་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མི་ཡི་རྟེན་ཅན་ལྟ་བུར་གསལ་ཞིང་། དེ་ནས་ལྷ་ཡི་རྟེན་ཅན་གསལ་བ་ཤས་ཆེ་བས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་རྡོ་རིང་རྙིང་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་དཔྱད་ནས་དུས་རབས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པའི་སྔོན་དུ་ནང་པ་ལ་ལྷ་ཡི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཤད་སྲོལ་མེད་པར་བཤད། ཅི་ལྟར་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ནི་མཆོད་པའི་གནས་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་། གནས་ལུགས་ཀྱང་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་པོ་ལས་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷ་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ལྷ་སྒོམ་པ་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། མདོ་ལུགས་ལ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སམ་ལྷར་བསྒོམ་པའི་སྲོལ་མེད་པ་ལ་ནི་རྩོད་པ་མེད།

179

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་

འོན་ཀྱང་མདོ་ལུགས་ལ་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་རྣམ་བཤད་ལས། “དེས་ན་མདུན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་སྤྱན་དྲངས་ལ། དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་འདི་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་མ་བཤད་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཆོས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་། དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་གཉིས་པོ་མདོ་ལུགས་ལ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། སྤྱིར་མདོ་ལུགས་ལ་མདུན་དུ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། “མི་གང་ཐུབ་པའི་ཟླ་བ་དྲན་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་རྟག་ཏུ་སྟོན་པ་བཞུགས། །”ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། འདིའི་དོན་ཡིད་ལ་དྲན་པས་མདུན་དུ་སྟོན་པ་བཞུགས་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྔགས་ལུགས་ཡིན་པར་བཤད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། ཁྲུས་གསོལ་བ་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་མདུན་དུ་བཞུགས་པར་བསྒོམ་པ་མདོ་ལུགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་མདོ་ལུགས་ལ་མེད་ན་ཡང་། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དད་པ་དང་དམ་ཚིག་གི་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཡིན་པས་ན་མདོ་ལུགས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱན་འདྲེན་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་བཤད་དཀའ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་མདོ་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་ཆོ་ག་ཞིབ་ཕྲ་སྔགས་ལུགས་ལྟར་མེད་པ་ནི་སྨོས་མ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་མདོ་ལུགས་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་བྱོན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྒོམ་པའམ་མོས་པ་བྱ་མི་ཆོག་པ་མ་ཡིན་པས་ངོར་ཆེན་གྱི་གསུང་འདི་ཉིད་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་དགོས་པའི་གནས་སུ་མཐོང་།

ལྷ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཅེས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དབང་སྐུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བུམ་པའི་ནང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་བུམ་བསྐྱེད་ཅེས་ཟེར། ལྷ་

180

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་

སྒོམ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་བདག་བསྐྱེད་དང་། མདུན་བསྐྱེད། བུམ་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་འདིར་མི་འདུས་པ་ནི་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བསྒོམ་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་དབང་རྫས་རྣམས་ལྷར་བསྒོམ་པ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་དག་ལ་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་ཅིང་། ཁྱབ་ཆེ་ཤོས་དང་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ནི་བདག་བསྐྱེད་དང་། མདུན་བསྐྱེད། བུམ་བསྐྱེད་གསུམ་ཡིན་པས་འདི་དག་ལ་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། བླ་མེད་ལ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་ལས་མདུན་བསྐྱེད་དང་བུམ་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་མི་དགོས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་དང་གཞན་ལ་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགོས་པས་ན་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆོ་གའི་ཆིངས་ཀྱང་འདི་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་བྱེད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་མདུན་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་དང་། བུམ་པའི་ནང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་ཡི་སྐུ་ལས་བདུད་རྩི་འབབ་པ་ཙམ་ལས་ལྷ་དངོས་སུ་ཞུ་བ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བླ་མེད་ལྟར་སློབ་མ་དང་དབང་རྫས་རྣམས་ལྷར་བསྒོམ་པ་ཡང་མེད་པར་ངོར་ཆེན་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

ཡང་ལྷ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བླ་མེད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་སུ་དམ་ཚིག་པའམ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པའམ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི་ཐོག་མར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་སྦྱངས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ཏུ་ཧྲཱི་དང་ཧཱུཾཾ་ལྟ་བུ་ཡི་གེའམ། ཡང་ན་རལ་གྲིའམ་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཕྱག་མཚན་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་བདག་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ལྷ་གང་ཡང་རུང་བར་བསྒོམ་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་བསྒོམས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དེའི་ཐུགས་ཀ་ལྟ་བུ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་ནས་ལྷ་དངོས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར། དེས་ན་དམ་ཚིག་པ་ནི་ལུས་ལྟ་

181

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་

བུ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལྷ་དངོས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་བྱས་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཡིན་ན་རང་ཉིད་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཡིན་ན་མདུན་དུ་བསྒོམས་པའི་ལྷ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པར་ཆུ་ནང་ཆུ་བླུགས་པ་ལྟར་གྱུར་པར་བསྒོམས་པ་ལ་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བསྟིམ་པའམ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད། སྐབས་དེར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཆེ་ཆུང་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་སོགས་མེད་པ་ལ། སླར་ཡང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པའི་གཞི་ལྟ་བུར་སྐབས་འགར་ལྷ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བསྒོམ་སྲོལ་ཡོད་པ་ལ་ཏིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཟེར་བ་དང་། གསུམ་པོ་ལ་སུམ་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད། འདི་ནི་གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་དང་བླ་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་ལྟར་སྣང་།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་པ་ཡང་མདུན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་རང་ཉིད་ལ་བཅུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཞེད། ངོར་ཆེན་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་སྟེ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདུན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའམ་ལྷ་དངོས་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟེན། དེ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་སྔོན་དུ་བླ་མེད་ལྟར་ཐོག་མར་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་དགོས་པར་མི་བཞེད། དེ་ལྟར་ན་ངོར་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཙམ་ལས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟ་བུར་གསལ། རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ་དེས་ལྷ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་གནས་པར་བསམས། ཞེས་འབྱུང་བས་དེའི་ཤུགས་བསྟན་ལ་དམ་ཚིག་པ་བཞེད་པ་མིན་ནམ་སྙམ། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནས་ལུགས་གསལ་བྱེད་ལས། “བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་

182

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་

འབྱོར་མེད་ཅིང་། མདུན་བསྐྱེད་ལ་ཡང་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་མེད་དེ།”ཞེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པ་གསལ་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ལ་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་བཞེད།

ཡང་ལྷ་བསྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་མིན་གྱི་རྩོད་པ་ཡོད་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཡོད་མེད་ཀྱང་རྩོད་པ་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་མར་པ་ལྷོ་བྲག་པས་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་ལས། “བསྐྱེད་རྒྱུའི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ཚུལ་ཆོ་ག་ཅི་རིགས་པས་བསྐྱེད་དེ་སྒོམ་པའི་གོ་རིམ་ལ་སྟོན་པ་ཡིན།”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་པ་ལྷ་བསྒོམ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་ཆོག་པ་ལྟར་ཡོད་ན་ཡང་། སྒྲ་འཇུག་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཡོད་པར་བཞེད་ཅེས་བཤད་དཀའ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་བླ་མ་སྣེའུ་ཟུར་པས་ནི་མདོ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་དོན་ལ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལྷ་སྒོམ་པ་སོགས་ལ་མི་གོ། གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པ་བོད་དུ་ཕེབས་མྱོང་བའི་པཎྜི་ཏ་ཨ་ལཾཾ་ཀ་ཀ་ལ་ཤས་མཛད་པ་ཟབ་མོའི་ིདོན་འགྲེལ་དུ་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པས་ན་རྫོགས་རིམ་ཡང་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་དམ་ཚིག་རྒྱ་མཚོ་ལས། “བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ནི་ཕལ་ཆེར་བླ་མ་དང་བུམ་པའི་དབང་གཙོ་ཆེ་བས་སྨོན་འཇུག་དང་བླ་མའི་དམ་ཚིག་དང་། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་བཟླས་བརྗོད་དང་། མཆོད་བསྟོད་ལ་སོགས་པ་གཙོར་བཟུང་ངོ་། །”ཞེས་གསུངས་པས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་རིམ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་བཞེད་པ་ལྟར་མཐོང་། དེ་བཞིན་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཡོད་པར་གསུངས།

183

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་

འོན་ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འགྲོ་བར་ལྷ་བསྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་ལག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ཡོད་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་སུ་མེད་པས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་ལྷ་བསྒོམ་པ་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་མེད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྷ་བསྒོམ་པ་ཙམ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆར་གྱུར་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་རྣམ་གཞག་བཅས་མཛད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ནི་བླ་མེད་ལ་མ་གཏོགས་མེད་པ་དང་། མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན། འདིས་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་རྟོགས་ཐུབ་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད་པར་མཐོང་ཞིང་། རྒྱུ་མཚན་འདི་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མེད་ཚུལ་འདི་ནི་གོ་རམས་པ་དང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་པ་ལྟར་མཐོང་། མདོར་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་ཅིང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་དག་པ་རྣམ་བྱང་ངམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པ་ལས་མངལ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་མ་དག་པ་འཁོར་བ་དང་མཐུན་པའི་བསྒོམ་སྲོལ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་རླུང་དང་བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་ཙམ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་དང་རོ་རྐྱང་དབུ་གསུམ་གྱི་རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་སོགས་བསྒོམ་པ་སོགས་གཏན་ནས་མེད།

གཞན་ཡང་གསུང་སྲོལ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་མེད་ཅིང་། མདུན་དུ་ལྷ་བསྒོམས་ནས་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྒོམ་

184

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་

པ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། མདུན་དུ་ལྷ་བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བསྟིམ་པ་ལས་བདག་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པ་མེད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཞིང་ཁམས་ལྟ་བུར་རང་གནས་སུ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ན་ཡང་། ཐུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་པ་རང་གནས་སུ་གཤེགས་མི་དགོས་ཞེས་གྲགས། འདི་ཉིད་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་ཅིང་། བུ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འདྲེན་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། བུ་སྟོན་གྱིས་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་ཐབས་ལས། “ཞེས་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་གསུངས་མོད་ཀྱི། ཁོ་བོས་དེའི་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་ངོ་། །” ཞེས་གསུངས་ནས་བུ་སྟོན་གྱིས་དེ་ལ་ཁུངས་ཚད་ལྡན་མ་གཟིགས་པ་ཙམ་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་བཤད་སྲོལ་འདི་ལ་དགག་པ་ཡང་མཛད། བླ་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་འགའ་ཞིག་དང་ལྷག་པར་དཀྱིལ་ཆོག་རྣམས་སུ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ནས་དམ་ཚིག་པ་རང་ཉིད་ལ་བསྟིམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་བཤད་སྲོལ་འདི་ཉིད་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གོ་བ་སྤྱི་ལ་ཕན་ཆེ་བར་མཐོང་།

དེ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་གཉིས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་ཚུལ་ནི་ཧ་ཅང་གསལ་བས་རྩོད་པ་མེད་ན་ཡང་། བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་ཅན་ནི་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་སོ། །བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱང་ཕྱི་མས་འདི་ལྟར་བཞེད་མིན་ལ་རྩོད་པ་ཡོད། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་ཡོད་པ་ནི་གཙོ་

185

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་

བོ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད། བྱ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལྷ་ཡི་བྲིས་སྐུ་བཞེངས་ནས་དེ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་། བསྙེན་པ་ཟླ་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་གསུངས་ན་ཡང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་མིན་རྩོད་པ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་སུ་ཕལ་མོ་ཆེར་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་མ་གསུངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་སོགས་རྒྱུད་དང་། དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་སོགས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། འོན་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཕལ་མོ་ཆེར་བདག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་དེས་མཁས་པ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

186

བཅུ་གཉིས་པ།

རྒྱུད་གོང་འོག་གི་ལུགས་བསྲེ་ཚུལ།

བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་དེ་ཧ་ཅང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་ན་རྙོག་འཛིང་ཅུང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་འདིར་རྩོད་པ་དེ་དག་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པའི་སྔོན་དུ་ཐོག་མར་དེའི་རྨང་གཞིའི་ཤེས་བྱ་འགའ་ཞིག་གོ་བདེ་ཐབས་བྱས་ཏེ་ངོ་སྤྲོད་བྱ་བར་འདོད། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་རྒྱུད་སྡེ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་རྣམས་ལས་རྒྱུད་དེ་དག་རིགས་བཞིར་འདུ་ཚུལ་གསུངས་པ་དེས་བོད་དུ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་དབྱེ་བའི་ཚུལ་བྱུང་། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་སོགས་ཆགས་ལམ་རྣམས་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་མེད་ཅིང་ལྷའི་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཡིན་པ་ལ། འཁོར་རྣམས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བ། ཆོ་ག་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ཆིངས་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད། དེ་ནས་ཡང་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་གསལ་པོ་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་ཡི་འཁོར་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་འདྲ་མི་འདྲ་ཅི་རིགས་པ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སོགས་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱུད་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་ལ། སྤྱོད་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའམ་མེད་ཅིང་། རས་རིས་འབྲི་ཚུལ་སོགས་གསལ་པོར་བསྟན་པ་དང་།

187

རྒྱུད་གོང་འོག་གི་ལུགས་བསྲེམདུན་དུ་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་སྔགས་ཟླ་བ་སོགས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཐོར་བུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། དེ་དག་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད་པའོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ནས་བསྟན་པའི་ལྷ་བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཙོ་བོ་བཞི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་དབྱེ་ན་ཡང་། ལུགས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྲེ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་རང་ནས་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་བསྲེ་རུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། པན་གྲུབ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐབས་རེ་ལུགས་གང་ཡིན་གཙང་མ་མཛད་ཅིང་། སྐབས་རེ་ལུགས་ཕན་ཚུན་བསྲེས་ནས་མཛད། འོ་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་ལུགས་བསྲེས་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུངས་ནི་ཚེ་མདོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ནས་གཟུངས་ཙམ་ལས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟར་བདག་མདུན་དུ་ལྷ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སོགས། བླ་མེད་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་ཀྱང་མ་བསྟན་པས་ན་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་རྣམ་དག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཆགས་མེད་ཀྱི་གནམ་ཆོས་འོད་དཔག་ལྟ་བུར་ཚེ་དཔག་མེད་དེ་ལ་རིག་མ་ཕུལ་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒོ་ནས་གསང་མཆོད་འབུལ་ཚུལ་འབྱུང་བ་ལ། རིག་མ་ཕུལ་ནས་གསང་མཆོད་འབུལ་ཚུལ་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་བས་གསང་མཆོད་འབུལ་བ་འདི་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་བསྲེས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ན་རེ་ཞིག་གོ་བདེ་ཕྱིར་མི་འཐད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དཔེ་མཚོན་དངོས་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལས་རྒྱུད་གོང་མར་མ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་སྦྱར་བར་གྲགས་པ་ནི་རྒྱུད་གོང་འོག་གི་ལུགས་བསྲེས་པའི་དཔེ་མཚོན་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་

188

རྒྱུད་གོང་འོག་གི་ལུགས་བསྲེབཞིན་གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་མེད་པ་ལ་ཨ་བྷྱ་ཀ་རས་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོར་ཕྲེང་དུ་དེ་ཚོ་ལ་ཡང་བླ་མེད་ལྟར་དབང་བཞི་སྦྱར་བས་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཨ་བྷྱས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བླ་མེད་ལུགས་བཀབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལྟ་བུ་རྒྱུད་རང་གི་ངོས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་གང་དུ་གཏོགས་མིན་རྩོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཤིག་ཏུ་ལྷ་གཙོ་འཁོར་དང་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་མཐུན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ཆགས་ལམ་ཡོད་པ་རྣམས་བླ་མེད་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །ཡང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ནས་བསྟན་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྡོར་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྡོར་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་ལས། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྡོར་ལ་ཕྱག་རྡོར་བླ་མེད་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཞེས་མི་ཟེར། དེས་ན་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད་དུས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པས་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མཚོན་པ་དང་། དེ་ལ་ལུགས་གཞན་བསྲེས་པ་ཞེས་བརྗོད་དུས་བཀའ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་གང་རུང་ནས་འབྱུང་བའི་ལྷའམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱུད་གཞན་ཞིག་ནས་བསྟན་པའི་ལུགས་བསྟན་འགྱུར་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་བསྲེས་པ་ལ་གོ་བས་དེ་ནི་བསྟན་འགྱུར་དང་བོད་རྩོམ་ལྟ་བུ་གང་རུང་ལ་ཡོད་པ་ལས། བཀའ་འགྱུར་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་འགྱུར་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ལུགས་གཞན་ཞིག་བསྲེས་པ་མ་ཡིན་པར་གང་གསུངས་པ་དེ་རང་ཡིན། དཔེར་ན་གཤེད་དམར་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ་ནི་ཕ་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་། གཤེད་དམར་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ་ནི་མ་རྒྱུད་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ལ་དེ་དག་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་བསྲེས་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

189

རྒྱུད་གོང་འོག་གི་ལུགས་བསྲེདེ་བཞིན་སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལྷ་ལ་བླ་མེད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་ལུགས་བསྲེས་པ་མང་བ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་བླ་མེད་ལྟ་བུའི་ལྷ་ལ་བྱ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལུགས་བསྲེས་པ་ཉུང་བ་མིན་ནམ་སྙམ། ལྷག་པར་གསང་འདུས་དང་བདེ་མཆོག་སོགས་བྱ་སྤྱོད་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་འདྲའོ། །འོ་ན་ད་ལྟ་བཀའ་འགྱུར་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་དཔེར་མཚོན་ན་སྒྲོལ་མའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཞིག་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པས་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ་སྙམ་སྲིད་པ་ལ། རྒྱུད་དེ་བུ་སྟོན་ལྟ་བུ་བཀའ་འགྱུར་སྒྲིག་པ་པོས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བསྒྲིགས་ཀྱང་དོན་དུ་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་མིན་རྩོད་གཞིར་གྱུར་པའོ། །གལ་ཏེ་དཔུང་བཟང་དང་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུད་རྩོད་མེད་རྣམས་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་ན་ད་གཟོད་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གྲུབ་པའོ། །དེས་ན་རྒྱུད་ཅིག་བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་སོགས་གང་ཡིན་མིན་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཅེས་པ་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་བ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཅེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ལ་གོ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ད་གཟོད་རྒྱུད་དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྡེ་གང་ཡིན་སོ་སོར་འབྱེད་དགོས་པ་ལས་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་དུ་སྡེ་ཚན་གང་ཡང་རུང་བར་བཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་ཐག་ཆོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོ་ལྟ་བུ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ནི་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མགོ་བོ་རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་མང་ངོ་། །

འོ་ན་དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་བསྲེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱིར་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་དམན་པ་དང་། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་དམན་པར་འཛིན་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ལྷ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་ཞིག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ལྷ་དེ་ལས་དངོས་གྲུབ་ཙམ་ཞུ་འདོད་པ་དག་གི་དོན་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རས་བྲིས་

190

རྒྱུད་གོང་འོག་གི་ལུགས་བསྲེབཤམས་པའི་དྲུང་དུ་མཆོད་བསྟོད་བྱས་ཏེ། བཟླས་པ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ཐབས་ཙམ་བསྟན་པའོ། །སྤྱོད་རྒྱུད་ཡན་ཆོད་དུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་དངོས་གྲུབ་ཞུ་བ་ཙམ་མིན་པར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལྟ་བུ་ལྷ་དེ་ཡི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་རབ་འབྱམས་བསྒྲུབས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་ལྟོས་ན་དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པས་རྒྱུད་སོ་སོ་ནས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པའི་དགོས་ཆེད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་བདག་བསྐྱེད་ལ་མོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ཡང་ཐུབ་ཆོག་རྣམས་སུ་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱེད་ཚུལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཁོ་བོ་ལ་མཚོན་ན་མི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་གི་ཡོད་པས་འདི་ལས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ངེས་ཤེས་ཅུང་ཟད་ཐོབ། ཡང་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལྷ་བྱ་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པ་ཞིག་ལ་མོས་པ་ལ། ལུགས་བླ་མེད་ནས་བསྟན་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། ཆོ་ག ཡང་ན་ཆགས་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་མོས་པ་ཡིན་ན་བྱ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ནས་བསྟན་པའི་ལྷ་དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དམ་བླ་མེད་ལྟ་བུའི་ལུགས་སྦྱར་སྲོལ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོ་ག་དེ་ཚད་ལྡན་དང་ཁུངས་ལྡན་ཡིན་ན་དེས་ལྷ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་ནུས་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོ་ག་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ནུས་པ་ཆེ་བའོ། །

འདི་ལ་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཨེ་ཝཾཾ་ཕྱག་རྒྱ་རུ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཙམ་མིན་པར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་བླ་མེད་ཕ་མའི་རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་རང་རང་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རེ་ཡོད་པ་ལ། འོག་མ་འོག་མས་གོང་མ་གོང་མ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གོང་མ་གོང་མ་འགྲུབ་པས་འོག་མ་འོག་མ་འགྲུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འགྲུབ་ཐག་ཉེ་བར་གསུངས་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་ཏེ་ཁོ་བོས་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དུ་བཀོད་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་འདིར་ཡང་དྲངས་ན། “དེ་བཞིན་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མདོ་

191

རྒྱུད་གོང་འོག་གི་ལུགས་བསྲེལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མདོ་ལམ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལས་སྔགས་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྒྲུབས་ན་ཆེས་མྱུར་ལ། དེའང་བླ་མེད་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན་མི་ཚེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཨརྱ་དེ་བས། གང་ཞིག་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ནི། །མང་པོས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ། །སངས་རྒྱས་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །འཐོབ་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བདག་ ིཉིད་ཆེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཀྱིས་ནི། །ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་ཉམས་དགའ་བ། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་ལ། མདོ་ཡི་སངས་རྒྱས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུབ་ན་ཚེ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པའི་རིགས་པས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ན་མི་ཚེ་དྲུག་བཅུ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ན་མི་ཚེ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེས་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་སྦྱར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་བྱ་སྤྱོད་རང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའང་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་གི་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་བདག་བསྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བ་དང་བཅས་པར་གསུངས་ཞིང་། སློབ་དཔོན་པདྨས་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོས་མཛད་པའི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིས་མཛད་པའི་གདུགས་དཀར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། ཛེ་ཏ་རའི་དགྲ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་བརྒྱ་རྩ་སོགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་དགུག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྦྱར་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གནད་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུབ་རུང་ངོ༌། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མས་ཨ་བྷཱ་ཡ་ལ་བཀའ་བསྩལ་པ་

192

རྒྱུད་གོང་འོག་གི་ལུགས་བསྲེལ་བསྟེན། ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་རང་སའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་བླ་མེད་ཀྱི་འདུས་པ་འཇམ་རྡོར་གྱི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་དབང་བསྐུར་ཞིང་། སློབ་མ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐལ་བས་ལ་ལས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བླ་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལ་ལས་བླ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྤྱོད་པ་དང་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམམས་འབྱུང་ན་ཡང་། དེའི་གནད་དངོས་ནི་ཨ་བྷཱ་ཡ་དང་དེའི་རྗེས་འབྲངས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་དང་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཞིག་རྟོགས་མ་ནུས་པར་མཐོང་ཞེས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་གསུངས་སོ། །”

193

བཅུ་གསུམ་པ།

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུང་།

དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་མ་བསྟན་ནི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་དང་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁུངས་དང་ལུང་དྲངས་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མ་གཟིགས་པ་ཞིག་ངོར་ཆེན་གྱིས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན་པར། གཞུང་གཅིག་དང་འགྱུར་ཅིག ཡི་གེ་གཅིག་རང་ཡིན་ན་ཡང་དགོངས་པ་ལེན་ཕྱོགས་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་རེ་བྱུང་བར་སྣང་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་དཔྱད་ན་ངོ་མཚར་དགོས་པའི་གནས་སུ་ཡང་མཐོང་། དེ་ལ་བཀའ་ཡི་ནང་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ནི། ཐོག་མར་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཐབས་སུ་མཐའ་དྲུག་དང་། ཚུལ་བཞི། གང་ཟག་ལྔ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དེའི་ཁུངས་སུ་འཆད་པའི་སྲོལ་ཡོད། རྒྱུད་དེ་ནི་རྒྱུད་བསྡུས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛྙཱ་ན་ཀ་རའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཁུ་སྟོན་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་། སླད་ནས་བླ་མ་དེ་ཉིད་དང་། དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་ཞུས་ཤིང་གཏན་ལ་ཕབ་པར་གསལ། རྒྱུད་དེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྔར་མཛད་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། རྟོག་པའི་རྒྱུད་བཅས་ཡིན་པར་གསུངས་ནས། དེ་སོ་སོའི་ཁྱད་ ི ཆོས་རེ་གསུངས་སོ། །

194

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངདེ་ནི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ལངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་མོའི་ིའཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ིཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ ི ལ་ཡང་དག་པར་བཞུགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་འགལ་བ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་མཐའ་དྲུག་གང་གིས་རབ་ཏུ་དཔྱད་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ ི ལ་བཞུགས་སོ། །རིག་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱེད་པ་དང་། ལས་དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་རབ་ཏུ་དཔྱད་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ། །ལས་ཀྱི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་དཔྱད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ། །འཇིགས་པར་དམིགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་གཙང་སྦྲ་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྷའི་བསྙེམས་པ་མེད་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱོན་གྱི་རྒྱུའི་རྟོག་པས་རབ་ཏུ་དཔྱོད་པས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ། །སྔགས་དང་། སྨན་དང་། སྦྱིན་སྲེག་དང་། ཕྱེ་མ་དང་། མིག་སྨན་དང་། རྐང་མགྱོགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་རབ་ཏུ་དཔྱད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང་ལུང་གྲགས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། འདི་ཉིད་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་ལ་གསུངས་པར་བཞེད་ཅིང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་གསུངས་པར་བཞེད་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཚིག་འགྲེལ་ནི་ཕལ་མོ་ཆེས་གཅིག་པ་ལྟར་མཛད་པར་མཐོང་།

195

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངབྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པའི་གཞུང་འདིའི་ཚིག་འགྲེལ་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས། “བློ་དམན་པས་ཟབ་མོའི་ིདོན་ལ་སྐྲག་ཅིང་འཇིགས་པར་ལྟ་ཞིང་ཁྲུས་དཀའ་ཐུབ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཙང་སྦྲ་བྱེད་པ་དང་། བདག་དམ་ཚིག་པའི་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་བདག་ཉིད་ལྷའི་སྙེམས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་དང་། དགོངས་པས་བཤད་པའི་དོན་ཟབ་མོ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པར་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རྒྱུའི་གཙང་དམེ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པས་བྱས་པའི་ཁྲུས་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པས་ལྷ་རྗེ་འབངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པ་སྟེ་གནས་སོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གཞན་རྣམས་གོ་སླ། ལྷའི་སྙེམས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་ཡི་ང་རྒྱལ་ཏེ་རང་ཉིད་ལྷ་ཡིན་པར་མོས་པ་དང་། དགོངས་པས་བཤད་པའི་དོན་ཟབ་མོ་ནི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་དང་། གཙང་དམེ་ཞེས་པ་ནི་གཙང་བཙོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་གསུངས་པའོ། །

ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཁུངས་སུ་འདྲེན་པའི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ལུང་རྒྱུད་འགྲེལ་གསུམ་བཞི་ཙམ་ནས་འབྱུང་བ་ལས་གལ་ཆེ་ཤོས་དང་པོ་དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ་ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་ལས། “བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དུས་རིང་པོར་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་བརྟགས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་འདི་ལྟར་རས་རིས་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པའི་ལྷའི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་

196

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངནི་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ། རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རས་རིས་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པའི་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དགྱེས་རྡོར་གྱི་བཤད་རྒྱུད་གུར་གྱི་འགྲེལ་པ་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། “བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་དམིགས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བདག་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་འགྱུར་དུ་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་དགྲ་ནག་གི་སྡེ་ཚན་དང་། མ་རྒྱུད་ཀྱི་དགྱེས་རྡོར་གྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དཔལ་འཛིན་ནི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཆེ་བ་དང་། གུར་གྱི་འགྲེལ་པ་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རྩོམ་དེ་གཉིས་ཀ་མཛད་པ་པོ་དེ་དང་དེས་མཛད་མིན་རྩོད་པ་མེད་པས་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་རྣམས་ལས་འདི་གཉིས་གྲགས་ཆེ་ཤོས་སུ་སྣང་།

གསུམ་པ་ནི་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་མཛད་པ་ལས། “བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་བདེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རིག་པ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཡུན་རིང་པོར་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་བསླད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བྲིས་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་རྫོགས་ནས་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཁྱད་པར་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་། དེའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྲིས་སྐུ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པས་འདྲ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་སྔ་མ་དང་འདྲ་ཆེ་བས་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁུངས་སྨོས་པ་ཙམ་

197

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངལས་ཞིབ་ཕྲ་མ་དྲངས། བཞི་པ་བདེ་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏིས་མཛད་པ་ལས། “གསང་བ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ལས་ཀྱང་རིག་སྔགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བདག་དང་ལྷ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་ཅན་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་མཚན་བཅས་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་འདི་ཉིད་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་དངོས་ཀྱིས་མཛད་མིན་རྩོད་པ་ཡོད་པས་ལུང་ཡང་རྩོད་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། བསྟན་འགྱུར་དུ་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཀུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་བཞུགས།

བྱ་རྒྱུད་རང་གི་རྒྱུད་ཡིན་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་མིན་གྱི་རྩོད་གཞི་གཙོ་བོ་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མར་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་ལས་བདག་བསྐྱེད་གསལ་པོར་མ་བསྟན་ཀྱང་། “སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ། །གསང་སྔགས་མི་འགྱུར་གཞི་ལ་གནས། །ཡན་ལག་མ་ཉམས་གསང་སྔགས་བཟླས། །ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་གསོས་ཤིག །” ཅེས་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་གཞུང་དང་ཤིན་ཏུ་འདྲ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་ཅིང་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་མཛད་པ་ཉིད་བསྟན་འགྱུར་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ལས། “དེར་འདི་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡང་སྒྲ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའོ། །སེམས་ནི་སྔགས་ཀྱི་གཞི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པའོ། །གཞི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་རང་བཞིན་ནོ། །གཞི་གཉིས་པ་ནི་རང་གི་ལྷའི་གཟུགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྲོག་དང་རྩོལ་བ་དང་། སླར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་དུ་སྔར་བཤད་ཟིན་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཞེས་བྱ་བ་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་འདིར་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

198

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངདེ་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གསུང་སྲོལ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལུང་དང་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ནས་གསུང་བ་པོ་ཐོག་མའམ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུར་ཡིན་པར་སྣང་ཞིང་། བོད་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལ་ཐུག་པ་དང་། ངོར་ཆེན་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལུགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ལུང་རིགས་སོགས་མ་གསུངས་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་འདིར་ཡང་ཚིག་ཚོགས་ལ་མ་འཛེམས་པར་དྲང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་དྲངས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་གཅོད་མཚམས་འདྲ་མིན་གྱིས་ཀྱང་གོ་བ་མི་འདྲ་བར་སྟོན་པ་མཐོང་བས་རབ་བྱུང་ན་འདི་དག་ལ་འཐད་མིན་ལྟ་བར་གཞུང་ཆ་ཚང་བ་མཇལ་བ་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་།

དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “འདི་ཡང་གསང་སྔགས་བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཚེ་ན་བྱ་བར། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་ག་བསྡུས༌པའི་རྒྱུད་འཕགས་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། དཔུང་བཟང་དང་། དཔལ་རྟོག་པ་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུད་འཕགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ། རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་། འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་། རིག་འཛིན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་མི་མངོན་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད། ཁ་ཅིག་ཏུ༌ནི་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་རབ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས། བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པས་

199

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངབཟླས་བརྗོད་ཚེ། །རིག་སྔགས་ལྷ་ཉིད་བཏང་ནས་ནི། །སྒོམ་པ་མཆོག་ཏུ་གཅེས་པ་ཡང་། །རྟོག་པ་བཟུང་ནས་ཡོངས་མི་བསམ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔུང་བཟང་ལས་ཀྱང༌། སྙེམས་དང་བུད་མེད་མི་དགེར་ལྡན་པའི་སེམས། །གང་དང་གང་དུ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་བ་དག །དེ་དང་དེ་ནས་བསྒྲིམས་ཏེ་རྣམ་བཟློག་ནས། །གསང་སྔགས་ཡི་གེ་མཆོག་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་དག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ། །ཤེས་ལས་བྱུང་བ་དགའ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །དགའ་བས་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱང་སེམས་བདེ་བས་སྐལ་ལྡན་འགྱུར། །དགའ་བདེ་ཡིད་གཅིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱུར་ན། །དེ་ཚེ་བཟླས་བརྗོད་དོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་དྲི་མར་བཅས། །དེ་བས་སེམས་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་གྲོལ་ཤེལ་དང་ཟླ་འདྲ་བ། །སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་བཤད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས་ཀྱང༌། བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཚེ། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིའི་སྦྱོར་བས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་བ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་ནམ་སྔགས་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྷ་ཉིད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་གསང་སྔགས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིག་སྔགས་འཆང་གི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང༌། རི་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ལྷའི་བསམ་གཏན་བྱ་བ། འདིས་ནི་སྙན་ཆ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད། །ནེའུ་ལེ་རྐྱལ་པ་བསྐུལ་བ་སྙམ། །དེ་ལྟར་བཟླས་བརྗོད་འབད་པའི་ཚེ། །ཞབས་ལ་སོགས་པའང་རིམ་གྱིས་བརྟག །ཅེས་གསུངས་པ་དང༌། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟག་པ་ཡང་གནས་པ་གསུམ་དང་

200

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངརྣམ༌པར༌ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ལ་གཞོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་ཏེ། གནས་པ་གསུམ་ནི་འཕགས་པའི་དང་། ལྷའི་དང་ཚངས་པའི་གནས་པའོ། །དེ་ལ་འཕགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའོ། །ལྷའི་དེ་བསམ་གཏན་བཞིའོ། །ཚངས་པའི་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞིའོ ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལས་བཤད་དོ། །དཔལ་རྟོག་པ་བསྡུས་པ་ལས་ནི། ཆོས་བདག་མེད་པ་ཉིད་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞུང་རབ་ཏུ་མང་པོས་བསྟན་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དུ། ཇི་ལྟར་སྲིད་པའི་ལྷའི་གཟུགས་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲའི་བསམ་གཏན་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་གསུངས་སོ། །གང་དག་ཏུ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་མ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། རྒྱུད་ཐམས༌ཅད༌ཀྱི༌ཆོ༌ག༌བསྡུས༌པའི༌རྒྱུད༌འཕགས་པ་དཔུང་བཟང་དང་། དཔལ་རྟོག་པ་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཏུ་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་བསྟན་གྱི་དེའི་སྦྱོར་བ་མ་བཤད་དོ། །འདིར་ནི་ཡན་ལག་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཤད་པས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ཞལ་འཕངས་གནང་བ་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་དཔུང་བཟང་སོགས་ནི་གྲགས་ཆེ་ལ། དཔལ་རྟོག་པ་བསྡུས་པ་ནི་ས་སྐྱ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོ་གའི་འགྲེལ་པ་ཨ་ཝ་ཏ་ར་ལས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལ། ཡོ་གའི་འགྲེལ་པ་ཨ་ཝ་ཏ་ར་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་སྣང་། འཕགས་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལེགས་

201

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངགྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་དེར་ལུང་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གསལ་བས་སོ། །རིག་སྔགས་འཆང་གི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་པ་ནི་སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་རིག་སྔགས་འཆང་གི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་འབོད་སྲོལ་སྣང་བས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་ལ་གོ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་འདིར་བྱ་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པའི་མཚན་གཞིར་གསུངས་པས་ན་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་ལ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་དྲངས་པའི་ལུང་། འདིས་ནི་སྙན་ཆ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད། །ཅེས་པ་དེ་ཉིད་བཀའ་འགྱུར་སོགས་ལས་མ་ཐོབ། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་མ་འཚལ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་མཛད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་དག་གི་ཐད་ལ་མང་དུ་མི་སྨྲ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཛད་པ་མང་བར་མཐོང་ངོ་། །

ཡང་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་བསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་པ་ཞིག་ལས། “རྒྱུད་ལས། དང་པོ་ཁྲུས་བྱས་རྣལ་འབྱོར་པས། །རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་གནས་ནས་ནི། །མཆོད་དང་གསོལ་བས་ལྷ་དྲུག་བསྒོམ། །སྟོང་པ་ཡི་གེ་སྒྲ་གཟུགས་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་མཚན་མ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། །བུམ་པར་བསྐྱེད་སོགས་རྫོགས་བྱས་ལ། །ནོར་བུ་སྤྱོད་ལམ་སྔགས་བཟླས་ཏེ། །ཤ་ལ་སོགས་པ་བདུན་སྤོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །”ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་དྲུག་བསྟན་པས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་མིན་རྩོད་པ་ཅན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་འཇོམས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དེར་སངས་རྒྱས་གསང་བས། “སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པའི་ལྷ་དྲུག་གིས་བདག་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེར་བྱ་བ་དང་།”ཞེས་བདག་བསྐྱེད་གསལ་པོར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཡིན་པ་ལ། འགྱུར་བྱང་ལས། “མཁན་པོ་དེ་ཉིད་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་དབས་མཉྫ་ཤྲཱི་ཝརྨས་བསྒྱུར་བའོ། །ཕྱིས་པཎྜི་ཏ་འཇོན་ཏེ་ཏའུ་ལ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་འོག་བསོད་ནམས་མོས་པས་

202

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངབསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །”ཞེས་འབྱུང་། ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དཔའ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་གསང་བས། “གདན་བཅས་སྟེང་དུ་ལྷ་དྲུག་གི། །བདག་ཉིད་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེར་བསམ། །”ཞེས་བདག་བསྐྱེད་སོགས་གསལ་པོར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྐལ་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བསྡུས་པ་ཞེས་པ་མཛད་པ་ལ་དེ་ལས་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པར་བཞེད་ཅིང་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པར་བཞེད་པས་རྩོད་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མར་ཤོག་གྲངས་བཅུ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟན་པས་ན་བསྟན་འགྱུར་དུ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་གཤམ་དུ་འབྱུང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ ི གི་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ། རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀར་ཊཱིཀ་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་རྣམས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གསུང་འདི་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས་གསུངས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཁོ་བོས་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ལས་བྱ་རྒྱུད་རང་གི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པ་ལྟར་མཐོང་། འོན་ཀྱང་གསུང་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོ་ཆོ་གའམ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་གོ། །

203

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངདེ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རྩོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ། མཐའ་དག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བསམས་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་བལྟ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་འདྲེན་པ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཟླས་པར་བྱ་བའི་སྔགས་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དགོད་པས་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་འབྱུང་ཞིང་རང་གི་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མཐའ་དག་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པས་ལེགས་པར་མཆོད་པ་དང་། སྤྲིན་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པ་ལ་བདུད་རྩིའི་ཆར་གྱི་རྒྱུན་འབབ་པས་དམྱལ་བའི་མེ་རྣམས་ཞི་བ་དང་། སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱས་ནས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་དང་བཅས་པའི་འོད་ཟེར་སླར་ལོག་ནས། རང་གི་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པར་བསམ་མོ། །བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་སྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་མ་བསྟན་ཏོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕལ་ཆེར་མ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེར་དབང་བསྐུར་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་དག་ལས་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏོ། །གཅིག་ཏུ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་ཉམས་ན་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས། བླ་མས་བཤད་པ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིམ་པ་འདིས་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

204

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངདེ་ནས་རང་གི་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ནས་སྙིང་ག་དང་། སྨིན་མཚམས་དང་། མགྲིན་པ་དང་། དཔུང་མགོ་རྣམས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ། །དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་ལས་བྱས་པའི་ས་གཞི་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་གདལ་བ་བསམས་ནས་གསང་སྔགས་འདིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ། །ཨོཾཾ་ཙ་ལ་བཱི་ར་ཧཱུྃྃ་སྭཱ་ཧཱ། དེའི་སྟེང་དུ་འོ་མའི་ཆུས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཉ་ལྕིབས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་པདྨ་དང་། ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག་གིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱའི་ཚོགས་མང་པོ་ལྡིང་བ་བསམ་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གསང་སྔགས་ནི་བི་མ་ལ་དྷ་ཧཱ་ཧཱུྃྃ། དེའི་དབུས་སུ་དེར་རི་རབ་རིའི་རྒྱལ་པོ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། གྲུ་བཞི་པ་ངོས་བཞི་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་ཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ། ཐེམ་སྐས་ལ་ལ་ནི་གསེར་ལས་བྱས་པ། ལ་ལ་ནི་དངུལ་ལས་བྱས་པ། ལ་ལ་ནི་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ལས་བྱས་པ། ལ་ལ་ནི་སྦུར་ལོང་ལས་བྱས་པ། མཐའ་མ་ཐོག་ཐག་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལེགས་པར་བསྐྲུན་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བ་དན་སྟོང་འཕུར་བ་རང་གི་བློ་ཡི་ཁྱད་པར་གྱིས་བརྒྱན་པ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་པདྨའི་སྡོང་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདབ་མ་ཅན། གསེར་གྱི་ཟེ་བ་དང་ལྡན་པ་སྤུར་ལོང་གི་ཟེ་འབྲུ་ཅན་སྙིང་པོའི་ིཐོག་ལ་དངུལ་གྱི་རི་མོས་བསྐོར་བ། དཔག་ཚད་དུ་མའི་ཁྱོན་ཙམ་རི་རབ་ཀྱི་དབུས་བརྟོལ་ནས་བྱུང་བར་བསམ་མོ། །དེ་ལས་ཀྱང་པདྨའི་དྲ་བ་གཞན་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་བྱེ་བ་རྙེད་འབྱུང་བར་བསམ་མོ། །དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གསང་སྔགས་འདི་ཡིན་ཏེ། ན་མཿཿསརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་ནཱཾཾ། སརྦ་ཐཱ་ཨུཏྒ་ཏེ་སྥ་ར་ཎ་ཧི་མཾཾ་ག་ག་ན་ཁཾཾ་སྭཱ་ཧཱ། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཐལ་མོ་ལས་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་ཏེ་གཡས་པའི་མཐེ་བོས་གཡོན་པའི་མཐེ་བོ་མནན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་འདི་བཅིངས་ནས་གསང་སྔགས་ལན་བརྒྱ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་གཞུང་ལས་བྱུང་བའི་རིམ་པས་བླ་རེ་དག་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྤྲོས་པ་

205

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངདང་ལྡན་པའི་གཞུང་རྒྱས་པས་འཇིགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷ་སྤྱན་དྲང་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱན་དྲང་བའི་ཆོ་གའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འདི་ལས་མདུན་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འདྲེན་ཚུལ་ལས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་གསུངས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་པ་དེར་མཆོད་བསྟོད་དང་སྡིག་བཤགས། སྐྱབས་འགྲོ། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་དང་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་བླང་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ནས། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ནས་སྙིང་གར་སྔགས་ཀྱི་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་བླངས་ལ། གུང་མོ་དང་མཐེ་ཆུང་བརྐྱང་སྟེ། མཛུབ་མོ་རྒྱབ་ཏུ་བཞག་ནས་སྲིན་ལག་དང་མཐེ་བོས་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བགྲང་བར་བྱ་སྟེ། སྔགས་བརྗོད་པའི་མཇུག་ཏུ་ནོར་བུ་རེ་རེ་ལས་བགྲང་བར་བྱའོ། །ལས་དྲག་པོ་རྣམས་ནི་མཛུབ་མོས་བྱའོ། །རང་གི་སྙིང་ག་ན་གནས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལྷའི་ཐུགས་ཀའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རང་གིས་བཟླས་པར་བྱའོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཀོད་ནས་མངོན་སུམ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གམ་ཤུབ་བུའི་སྦྱོར་བས་ཧ་ཅང་མི་མྱུར་མི་དལ་བར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བརྗོད་ཅིང་བཟླས་པ་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་མཇུག་ཏུ་ཐུན་བསྡུ་ཚུལ་གསུངས་པ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་སྤྱན་དྲང་བའི་ཆོ་ག་དེ་ཉིད་དུ་བཞུད་ཅིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཞལ་མེད་ཁང་དང་བཅས་པར་སླར་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ། །”ཞེས་མདུན་བསྐྱེད་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཚུལ་ལས་བདག་བསྐྱེད་དམ་ཚིག་པ་བསྡུ་ཚུལ་སོགས་མ་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་བདག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ནི་འདིར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བསྡུ་བྱ་ཚུལ་ཙམ་གསུངས་ནས་སྔགས་གང་བསྒྲུབ་ཀྱང་ལྷ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཚུལ་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་

206

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངབའི་རྒྱུད་སོགས་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས་གསུངས་ནས་མཇུག་ཏུ། “དེ་ལྟར་རིམ་པ་འདིས་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །”ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ཞིང་། གསུང་དེའི་རྗེས་རང་ལ་མདུན་དུ་ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་སྤྱན་འདྲེན་པ་སོགས་འབྱུང་བས་ན་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ་ལས། “དེ་ལྟར་རིམ་པ་འདིས་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་དེའི་རྗེས་ཐོག་ཁོ་ན་ལ་མདུན་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་བཤད་པས་དེ་ལ་བྱའི། བདག་བསྐྱེད་ལ་མི་བྱ་སྟེ། སྒྲུབ་ཐབས་འདིའི་དབུ་ཞབས་གང་དུའང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གསུང་གི་ཆ་ཤས་དེ་ནི་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་མར་སྦྱར་ནས་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་བར་སྣང་ལ་ཁོ་བོས་ཀྱང་ལུགས་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་འཐད་པར་མཐོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་འདིར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་གར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཟླ་བའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་སུ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་ལ་སྙིང་གར་ཟླ་བ་བསྒོམ་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་པས་དེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་འདུག་སྙམ་པའི་གོ་ནོར་བྱུང་བ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གསུང་རང་ལས་བདག་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མེད་ན་ཡང་། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་མ་དྲངས་པར་བདག་བསྐྱེད་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་དྲངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞི་ཆེ་བར་གྱུར་པའོ། །འདི་ལ་ངོར་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་བསྒོམ་ཚུལ་མ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེ་ལས་གཟུངས་སྔགས་ཙམ་ལས་ལྷ་སྤྱན་འདྲེན་ཚུལ་སོགས་མ་བསྟན་པས་དེ་ལ་དགོངས་

207

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངནས་གསུངས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ལྷ་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ན་བྱ་རྒྱུད་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་དོན་ཞགས་ལྟ་བུ་ཞིག་དྲངས་ན་ཆོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་དྲངས་པར་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་དབང་དྲངས་པ་ལ་དཔྱད་གཞི་མེད་པ་མིན་ཀྱང་། སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་ཁྱད་མེད་དུ་བཞེད་པར་གྲགས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བཞེད་པར་མངོན།
མདོར་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལ་གཟིགས་ནས་དགོངས་པ་ལེན་ཕྱོགས་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བར་སྣང་སྟེ། དེ་དག་ལས་ཅུང་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་ནི་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་དོ། །ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ལས་ཕལ་མོ་ཆེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ངོས་འཛིན་པས་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེ། དེ་ལ་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་ཁ་ཅིག་གིས་འདི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དུ་འཆད་ཀྱང་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་དང་མཐུན་ཤས་ཀྱང་ཆེ་བར་གསུངས་ནས་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཀོད་པ་ལ་བུ་སྟོན་གྱིས་དེ་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་མིན་མ་གསུངས། བུ་སྟོན་གྱིས་སྐབས་འགར་ཨ་བྷྱ་ཀ་རས་གསུངས་པ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདྲེན་པ་དང་། སྐབས་རེ་ཨ་བྷྱ་ཀ་རས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་བཅས་ལ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་དགག་པ་མཛད། གཞན་ཡང་ངོར་ཆེན་དང་བོ་དོང་པཎ་ཆེན། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ནས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་ནས་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ད་དུང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པའི་བྱ་རྒྱུད་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཙམ་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ནས་དེའི་མཚན་གཞི་ལ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་འདི་ཉིད་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

208

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངམཁས་གྲུབ་རྗེས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པས་བྱ་རྒྱུད་མིན་པར་སྨྲ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པར་འདོད་པར་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པར་བཞེད་པར་སྣང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་དེ་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་མིན་ཅི་ཡང་མ་གསུངས་ཀྱང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ཁུངས་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་གཉིས་ལས་མ་དྲངས་པ་དེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པར་གཟིགས་པ་ཞིག་མིན་པ་འདྲ། ས་སྐྱའི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ལས་ཀྱང་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། འདི་ནི་ས་སྐྱ་པ་རང་ལས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་བཤད་སྲོལ་དང་བསྟུན་པ་ཡིན་ལས་ཆེ། མདོར་ན་མཁས་པ་སོ་སོས་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའམ་ཡང་ན་མ་བསྟན་པ་གང་གསུངས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་མ་བསྟན་པའི་ལུང་འདྲེན་སོགས་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཅུང་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བའི་ཚོད་དུ་མཐོང་ཞིང་། ཁོ་བོས་ནི་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐེངས་ཁ་ཤས་བཀླགས་ཀྱང་འདི་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་འདུག་སྙམ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་།

ད་ནི་འདིར་བྱ་རྒྱུད་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་དང་མ་བསྟན་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། རྩོད་པ་དེ་དག་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏན་འབེབས་གནང་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཅིག་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་སྟེ། གསང་སྔགས་རྙིང་མ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའི་ིའགྲེལ་པ་དང་སྤྱི་དོན་རྣམས་སུ་རྒྱུད་ཀྱི་གསང་བ་ལ་གབ་པའི་གསང་བ་དང་སྦས་པའི་གསང་བ་གཉིས་

209

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བས་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བས་བཞག་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལ་ལེའུ་ང་གཅིག་ཡོད་པ་ལ། དེ་དག་ལས་བདེ་མཆོག་གི་སྐུ་མདོག་དང་། ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་ཀ་གང་ནས་བསྟན་འདུག་ཙམ་ཡང་མཐོང་དཀའ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་གསང་འདུས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས། “སྔགས་ལ་ངེས་རྟོག་ལུས་ཀྱིས་ནི། །ངག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐུལ་གྱུར་པས། །བསྒྲུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་། །ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མགུ་བའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་གསང་འདུས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྲགས་ཅན་རིམ་ལྔ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཧྲིལ་པོ་བསྟན་པར་གྲགས་ན་གང་ཟག་ཕལ་པས་འདི་ནས་ཅི་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཧྲིལ་པོ་རྟོགས་པར་འདོད་ན་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་གསལ་བ་རྣམས་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་མི་གསལ་བ་རྒྱུད་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་བདེ་དགྱེས་གསང་གསུམ་སོགས་ནས་དབང་བཞི་པའི་དོན་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པ་དུས་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཐོག་ཏུ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལྟ་བུ་ནས་དངོས་སུ་བརྒྱུད་པའི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཚུལ་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་ལ། བླ་མ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རང་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མན་ངག་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལས་གང་ཞིག་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དངོས་ཡིན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང་། ཕ་རྒྱུད་ལྟར་བཀྲལ་བ། མ་རྒྱུད་ལྟར་བཀྲལ་བ། དུས་འཁོར་ལྟར་བཀྲལ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚད་ལྡན་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་བརྒྱུད་ཅིང་

210

རྩོད་གཞིའི་ཁུངས་ལུངཁུངས་དང་རྒྱུ་མཚན། མན་ངག་བླ་ན་མེད་པ་རེ་ཡོད་པས་དེ་དག་གང་ཞིག་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནམ་མིན་གཏན་འབེབས་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེར་རང་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རེ་ཡོད་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ལྷ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། ལྷ་དེ་དག་གི་མཚན་ཙམ་ཡང་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་དུ་མི་གསལ་ན་ཡང་རང་ཅག་ལྟ་བུ་གང་ཟག་ཕལ་པས་དེ་ཉིད་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པར་སྨྲ་མི་ནུས་པར་ཚད་ལྡན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནས་བྱུང་བའི་མན་ངག་རེ་ཡོད་ན་རྒྱུད་དེའི་དགོངས་པར་འདོད་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དུ་ཡང་ལྷ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དང་དཀྱིལ་ཆོག་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱུད་ནས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པར་འདོད་དགོས་ན་ཆོ་ག་དེ་དག་ཚང་བ་ཞིག་བྱ་ཐབས་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་བརྟེན་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་གྱི་གསུང་ལ་ཚད་མར་འཛིན་དགོས་པ་ལ། རྣམ་འཇོམས་ལྟ་བུར་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པར་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་གཏན་འབེབས་དཀའ་བར་གྱུར་ལ། དེའི་ཐོག་ཏུ་ད་དུང་སྐབས་འགར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཞེས་པ་ཞལ་ཕྱག་ཅན་གྱི་ལྷ་ལ་གོ་མིན་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་དེ་བས་ཀྱང་གཏན་འབེབས་དཀའ་བར་གྱུར། མདོར་ན་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དངོས་གང་ཡིན་མིན་རྒྱུད་རང་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་འབེབས་ནུས་པ་དཀའ་ལ། མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཡང་མང་པོ་ཞིག་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་རང་རེའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་པོར་རྟོགས་མ་ཐུབ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོད་པ་ཟད་དུ་མེད་པ་འདི་དག་བྱུང་བར་སྣང་ངོ་། །

211

བཅུ་བཞི་པ།

ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པ།

བསྟན་པ་སྔ་དར་དང་། ཡང་ཕྱི་དར་གྱི་སྟོད་ཙམ་དུ་བྱོན་པའི་མཁས་པ་འགས་མཛད་པའི་གསང་སྔགས་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་རྣམས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཁྱད་པར་སྐོར་ཅུང་ཟད་རེ་འབྱུང་ན་ཡང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་མ་གསུངས་པའམ། གལ་ཏེ་གསུངས་ན་ཡང་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་མ་གསུངས་ཤིང་། གསུངས་ན་ཡང་དེ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དགག་བཞག་སོགས་གནང་བ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ནི་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་གཏེར་ཆོས་གྲངས་མེད་པ་ཡོད་ན་ཡང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས། “ཐུན་མོང་སྣང་ངོར་ལྟ་ཕྲེང་ཙམ་ཞིག་གསུངས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུང་རྩོམ་ཡོངས་གྲགས་རྩོད་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ནི་མན་ངག་ལྟ་བའི་ཕྲེང་བ་ཙམ་མོ། །དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགགས་མེད་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྒོམ་ཞིང་། སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། ཐུགས་མཚན་དང་། བཟླས་བརྗོད་དང་། གཙང་སྦྲ་དང་། དུས་ཚིག་དང་། གཟའ་དང་། སྒྱུ་སྐར་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོར་ཡོ་བྱད་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་མཐུ་ལས་འགྲུབ་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འདིར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་ཞེས་སྐུའི་རྗེས་འཇུག་ལ་ལ་དོན་ར་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་བདག་བསྐྱེད་ལ་གོ་བ་མིན་ནམ་

212

ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པསྙམ། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་པདྨས་མཛད་པ་ལས་དགེ་ལྡན་པས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། ས་སྐྱ་པས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པར་གསུངས།

ཡང་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་གསུང་ཉུང་ཤས་ལས་མེད་པ་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ཞེས་པ་ལས། “ཀྲི་ཡས་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །ཀུན་རྫོབ་རང་རིག་ཡོན་ཏན་ལྟ། །རིགས་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་བ་ལ། །སྐྱེ་བོས་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་འདོད། །གཉིས་ཀ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། །ལྟ་སྤྱོད་གོང་འོག་རྗེས་སུ་མཐུན། །ཡོ་གའི་དོན་དམ་རྣམ་དག་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ། །རྟོགས་པའི་བྱིན་རླབས་ལྟར་སྣང་ལ། །སྐྱེ་བོས་འདི་དག་ལྷར་མཐོང་འཁྲུལ། །མ་ཧཱ་ཡོ་གའི་དོན་དམ་དུ། །རང་གཉིས་མེད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད། །རྟོགས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དྲུག་སོགས་པའི། །ལྟར་སྣང་ངང་ལ་འཁོར་བ་མེད། །ཨ་ནུ་ཡོ་གས་དོན་དམ་དུ། །བདེ་ཆེན་རྟོགས་པའི་རིག་པའི་རྩལ། །ཀུན་རྫོབ་ལྷ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་། །དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་བོས་བརྟགས་པ་འཁྲུལ། །ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་བདེན་གཉིས་བྲལ། །ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་རང་སྣང་བའི། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་དབུས་བྲལ་བ་ལ། །བརྟགས་པ་གཉིས་པོ་གདོད་ནས་མེད། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། འདི་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མ་གསུངས་པར་མཐོང་།

དེ་ནས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཀུན་གྱི་ཐོག་མ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་མཛད་པ་ནི་ངོར་ཆེན་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་དུ་ལུང་དྲངས་པ་རེ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡང་། ཕྱིས་སུ་མཇལ་བ་ཧ་ཅང་དཀོན་པས་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ལོ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་མི་བཞུགས། འོན་

213

ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པཀྱང་སྟབས་ལེགས་པར་སྨོན་བཟང་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་བསྡུ་ཁང་ཞེས་པས་བསྒྲིགས་པའི་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གི་བཀའ་འབུམ་དུ་དེ་ཉིད་བཞུགས་པ་ལ་ཁོ་བོས་ཀྱང་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་། ཚིག་གི་འགྲོས་རྣམས་ལ་ལོ་ཆེན་གྱི་གསུང་དངོས་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཅུང་ཟད་བྱུང་། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཅེས་པ་དེ་ལས། “བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། བདག་དམ་ཚིག་པ་དང་། ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་རྗེ་དམངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟོགས་པ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ལས། དོན་དམ་སྤྲོས་བྲལ་སྟོང་པ་ངང་ཉིད་ལས། །ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུར་གནས་པ། །རྗེ་དམངས་ཚུལ་གྱིས་དད་པ་རབ་བསྒོམས་ན། །དངོས་གྲུབ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །”ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ། འདི་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ། བདག་ཉིད་ཐ་མལ་པ་ལ་དམ་ཚིག་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལུང་དྲངས་པའི་རྟོགས་པ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཨ་བ་ཏ་རར་ལུང་དྲངས་པ་ལས་བོད་དུ་འགྱུར་མེད་པར་གྲགས་པའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མངོན། དེ་རྗེས་ཡང་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་དེ་ཉིད་ལས། “བསྒོམ་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་ལ་དམ་ཚིག་པའི་བྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་པའི་བྱ་བའོ། །དམ་ཚིག་པ་ལ་ཀྲི་ཡ་དོན་གྱི་ལྷ་དྲུག་སྟེ། དེའང་རིགས་གཏད་ལ་སོགས་པ་སྟ་གོན་གྱི་ཆོ་ག་མངོན་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ལྷའོ། །དེའི་ངང་ལས་སྙིང་པོ་བརྗོད་པར་སྣང་བ་ནི་གྲགས་པ་སྒྲའི་ལྷའོ། །དེ་ན་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་པ་ནི་གདན་གྱི་ལྷའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་བསྐྱེད་པ་ནི་གསུང་ཡིག་འབྲུའི་ལྷའོ། །དེ་གྱུར་པ་ཕྱག་མཚན་ཡིག་འབྲུའི་མཚན་པ་ནི་ཐུགས་ཕྱག་མཚན་གྱི་ལྷའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྷར་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཁྲོ་བོ་སྨེ་བ་བརྩེགས་པའི་རྒྱུད་ལས། དང་པོ་སྟོང་

214

ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པཔ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །ཡིག་འབྲུ་ཕྱག་མཚན་ཡེ་ཤེས་ལྷ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐུའི་ལྷ། །དེ་ལྟར་དྲུག་གི་སྐུ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གནས་པའི་ལྷ་དྲུག་ནི། སེམས་དཔའ་གསུམ་དང་། དབུ་རྒྱན་གྱི་ལྷ་གསུམ་མོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྐབས་འདིའི་དམ་ཚིག་པ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་གོ་ན་བདག་བསྐྱེད་བཞེད་པ་འདྲ་ཡང་དམ་ཚིག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་མདུན་བསྐྱེད་ལ་ཡང་དམ་ཚིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་ལ་དོན་ར་འབྱུང་བ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་ལ་གོ་བ་མིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། མདུན་བསྐྱེད་ཡིན་ན་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་རིགས་པས་སོ། །

དེ་ནས་ཡང་ལོ་ཆེན་གྱིས་དེ་ཉིད་ལས། “ཡེ་ཤེས་པའི་བྱ་བ་དྲུག་ནི། སྙན་གསན་དབབ་པ་དང་། སྤྱན་དྲངས་པ་དང་། བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། དེ་སྔོན་སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟོད་པའོ། །དེ་ནས་གསལ་བ་གསུམ་ལྡན་གྱི་འཕྲོ་འདུའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ནི། ཕར་འཕྲོ་བས་མཆོད་ཅིང་གཡོས་པའི་ཚུལ་དང་། ཚུར་བསྡུས་པས་སྡིག་པ་དག་ཅིང་དངོས་གྲུབ་གསོལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་བསམ་པས་གཙང་ཟས་ཟ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི། ཡིག་འབྲུའི་རྡོ་རྗེ་ནས་འབྲས་ཙམ་མམ། ཐིག་ལེ་དང་ན་ད་ལ་དམིགས་པ་ནི། མཚན་བཅས་ལ་ལྷ་སྣང་། རིག་སྟོང་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ནི་མཚན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཡོ་གའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་ཕྲ་མོ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །བདག་ཉིད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །རང་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྒོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། འདི་དག་ནི་ལོ་ཆེན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སོགས་གསུངས་པས་བྱ་རྒྱུད་རང་གི་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དཔྱད་གཞི་མེད་པ་མིན་པར་མཐོང་།

215

ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པདེ་བཞིན་ལོ་ཆེན་གྱིས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱང་བསྒོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་དང་མཐུན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བྱ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐད་དེ་ལས། “དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་མེད་དུ་སྟིམ་ནས་གཅིག་ཚུལ་དུ་ལྟ་བའོ། །”ཞེས་གསུངས་པས་ན། བསྒོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་མཐུན་ཅིང་། བྱ་རྒྱུད་དང་མི་མཐུན་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་བདག་མདུན་གཉིས་ཀར་དམ་ཡེ་བསྲེ་བ་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལ་དམ་ཡེ་བསྲེ་བ་མེད་པའི་དོན་མིན་ནམ་སྙམ། འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལོ་ཆེན་གྱིས་གཟིགས་མྱོང་ཞིང་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་དེས་ལོ་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་བཞེད་ལས་ཆེ། མདོར་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་ཕལ་མོ་ཆེས་འདི་དག་གི་དཀའ་གནད་ཐད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་གསལ་པོ་མ་གསུངས་པ་ལྟར་མཐོང་ལ། རེ་ཞིག་ཁོ་བོས་ནི་གསལ་པོ་ཞིག་མ་ངེས།

བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བཀའ་དྲིན་ཅན་མང་པོའི་གསུང་ ི འབུམ་ད་ལྟ་མི་བཞུགས་ན་ཡང་། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་མེས་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་ཁ་ཤས་ཤིག་བཞུགས་པ་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་བརྟགས་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འབུམ་ཆུང་དང་། བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་བཅས་ལས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་དབྱེ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་རེ་གསུངས། འོན་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་སོགས་མ་གསུངས་པ་ནི་འབུམ་ཆུང་ལས། “ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུར་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སྟེ། བྱ་བའི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་ཕའི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དོ། །དེ་ཡང་དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད། །བྱ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྟག་ལའོ། །རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་སེམས་ཅན་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དེ་ལྟག་

216

ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པལའོ། །ཞེའོ་དེ་ནི་དབང་པོའི་ིབྱེ་བྲག་གིས་བཞག་ལ། འདོད་ཆགས་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཀྱང་རྩ་རྒྱུད་ནས། རྒོད་དང་ལྟ་བ་དག་གིས་ཀྱང་། །འཁྱུད་དང་དེ་བཞིན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས། །རྒྱུད་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་ཞིབ་ཕྲ་གསུངས་པ་མ་མཐོང་། རྔོག་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་སོགས་རྔོག་པའི་གདུང་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མཚན་དང་དབྱེ་བ་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་ཞིབ་ཕྲ་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་བཞིན་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་།
གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་མཁས་པ་རྣམས་ལས་རོང་ཀློང་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རོང་ཟོམ་ལོ་ཙཱ་བ་ནི་སྒྲ་བསྒྱུར་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ལས་དགུང་ན་གཞོན་ཅིང་དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་མཇལ་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་རེ་གསུངས་པ་ལ། ཚིག་འགའ་ཤས་གསལ་པོ་རྟོགས་མ་ནུས་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་ལུང་འདྲེན་ཙམ་བྱ་བར་འདོད། དེ་ཡང་མན་ངག་ལྟ་ཕྲེང་གི་འགྲེལ་པ་རོང་ཟོམ་ལོ་ཙཱ་བས་མཛད་པ་ལས། “དེ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྒོམ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དེ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྣོད་དུ་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་གསུམ་ཡང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཕུང་པོའི་ལྔའི་ ི དོན་བློས་རྣམ་པར་མ་ཕྱེ་བ་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པས་སྟོང་པ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རང་རིག་པའ་ཙམ་མོ། །མྱེད་པར་སྐུར་པའ་གདབ་ཏུ་མི་རུང་བ་འདིའ་ནི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཆོས་ཉིད་དང་སྒྲ་ལས་སྩོགས་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དངོས་པོའ་ལྷ་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསེར་གྱི་གླེགས་བམ་ལྟ་བུ་ལ། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངུལ་ཆུ་ཞུན་མ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་སྟེ། ལྷའི་སྐུར་བསྒོམ་པར་བཞེད་དོ། །

217

ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པདེ་ཡང་དེ་ཉིད་གསུམ་གཟུགས་བརྙན་ཆེན་པོའ་གསུམ། དམིགས་པ་གསུམ། ཡན་ལག་བཞིའ་དང་ལྡན་པའི་བཟླས་བརྗོད་ནི། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི། སྐུ་མཚནད་དང་དཔེའ་བྱད་དུ་གསལ་བ་ནི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན། དེའི་ཐུགས་ཀར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟགས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ནི། ཐུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན། དེ་ལ་སྙིང་པོ་བཀོད་པ་ནི་གསུང་གི་གཟུགས་བརྙན་ནོ། །དམྱིགས་པའ་གསུམ་ནི་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་མདུན་དུ་དམིགས་པ་ལ། གཟུགས་བརྙནད་གསུམ་པོ་དེ་ཀུན་ཀྱང་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཡན་ལག་བཞིའ་ནི། དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དང་བདག་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཟློས་པ་པོ་དང་གཞིའ་ཅར་ཡང་། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལག་རེ་རེ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་བཞིའ་ཞེས་བྱའོ། །དམིགས་པ་གཉིས་དང་ཡན་ལག་གསུམ་ལས་སྩོགས་པའང་དེ་ཡིས་བསྡུས་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཟླས་བརྗོད་དང་། དེའི་གྲོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡོ་བྱད་སྐུ་གཟུགས་ལས་སྩོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཙང་སྦྲ་དང་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོའི་བྱ་བ་གཙོར་བླངས་ ི ཏེ་བསྒྲུབས་པས། དངོས་གྲུབ་རབ་འབྲིང་རྣམ་པ་གསུམ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས། འདི་དག་ལས་བདག་ཉིད་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་།

གཞན་ཡང་རོང་ཟོམ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདི་ལས་ཅུང་གསལ་ཙམ་འབྱུང་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལ་ཀྲི་ཡའི་ལྟ་སྒོམ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་དེ་ཉིད་གསུམ་ལ་གནས་པས། རིག་སྔགས་དང་གསང་སྔགས་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྡོམ་པའི་གཞི་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གཞི་ ི ལ་བརྟེན་ནས། བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་ལ་གནས་ཏེ། སྤང་བར་བྱ་བའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་སྤངས་ཏེ།”ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྗེས་

218

ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པཡང་རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་གིས། “དབུ་མ་དང་སྒོ་བསྟུན་ན། ཕུང་པོའི་ཚོགས་ ི འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྟགས་པས་ཀྱང་སྟོང་སྟེ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཞི་བ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེའོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་བསྒོམས་ཏེ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བསྒོམས་ནས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་མདུན་དུ་དམིགས་ཏེ། བཟླས་བརྗོད་དང་ལྡན་པར་བྱས་པས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་འགྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་ནི་ཕན་འདོགས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ལྷ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སངས་རྒྱས་སོ། །”ཞེས་འདི་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །རོང་ཟོམ་གྱིས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་དང་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོད་རྟེན་གདབ་པ་ཞེས་པའི་ཡིག་ཆ་མདོར་བསྡུས་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཤས་ཆེ་བར་མཐོང་བ་ལ། དེ་གཉིས་ལས་དང་པོའི་ནང་དུ་བདག་བསྐྱེད་གསི ལ་པོ་མ་བསྟན་ཅིང་། ཕྱི་མའི་ནང་དུ་བདག་ཉིད་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྐུར་གྱུར་པར་གསུངས་པས་བདག་བསྐྱེད་གསལ་པོར་བསྟན་པར་མཐོང་ངོ་། །

ཡང་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མ་སོ་ཆུང་བའི་སློབ་མའི་སློབ་མར་གྱུར་པ་མཁས་པ་ལྡེའུས་མཛད་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གི་གསུང་དང་མཐུན་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་སྟེ་ཆོས་བྱུང་དེར་མདོ་སྔགས་གཉིས་དང་། གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་འབྱུང་བ་ལས། བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། “ཀྲི་ཡ་བ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷ་དང་བདག་ཉིད་རྗེ་ཁོལ་ལྟ་བུར་འདོད་དེ། ལྷ་ནི་རྗེ་དང་ཁོལ་དུ་གནས་ཞེས་པའམ། རྟོག་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱུད་ལས། དོན་དམ་སྤྲོས་བྲལ་སྟོང་པའི་ངང་ཉིད་ལས། །ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷར་སྣང་བས། །རྗེ་འབངས་

219

ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པཚུལ་དུ་དད་པས་རབ་བསྒོམ་ན། །དངོས་གྲུབ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོ། །ཨུ་པ་ཡོ་ག་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ནི། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲོགས་པོའི་ཚིུ ལ་དུ་འདོད། དེ་ཡང་གྲོགས་པོ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གནས། །ཞེས་པའི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས། དོན་དམ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལས། སྒྱུ་མའི་ཚུལ་དུ་སྒོམ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྔགས་ལམ་ཉིད་ཀྱིས། ཐར་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནི་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་ལྟར་གཉིས་མེད་དུ་སྒོམ་སྟེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ལས། དམ་པའི་དོན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ལས། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་སྐུ། །གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་ལྟར། །དབྱེར་མེད་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ། །ཞེས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ནི། དོན་དམ་དུ་ལྷ་དང་བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདོད་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ལ་དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་པས་ཆོག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡེ་ཤེས་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ལས། དོན་དམ་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །དེ་ཡང་རང་སྣང་དབྱེར་མེད་དག་ལ་ནི། །འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་མཉམ་སྦྱོར་བ། །ཞེས་པའམ། དེ་ཡི་རྣམ་འཕྲུལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ། །བི དེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་གི་ལམ། །ཞེས་སོ། །” ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་འདིར་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་ཀྱང་མཁས་པ་ལྡེའུས་དྲངས་པའི་ལུང་འགའ་ཞིག་ནི་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་འདྲའོ། །

མདོར་ན་བུ་སྟོན་གྱི་སྔོན་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པ་ཤས་ཆེ་བར་སྣང་སྟེ། བུ་སྟོན་གྱི་སྔོན་ཙམ་དུ་བྱུང་བའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཀརྨ་པཀྵིས་མཛད་པའི་བཤད་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཅི་རིགས་པ་གསུངས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་གསུངས་པ་མ་མཇལ། ཀརྨ་པ་

220

ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པགསུམ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། “བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྷ་དང་གསང་སྔགས་དང་རིགས་སྔགས་དང་གཟུངས་སྔགས་ཀྱིས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་ན་མི་ཚེ་དྲུག་བཅུ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་ལོ་དྲུག་སྟོང་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་འཐོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་ན་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་སྟེ། ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱས་མ་ཆགས་པད་མ་ཅན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།”ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་མ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དམ་ཚིག་རྒྱ་མཚོ་དང་། དགྱེས་རྡོར་གྱི་འགྲེལ་པ་བཅས་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་གསུངས་ན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་སོགས་གསུངས་པ་མ་མཐོང་།

རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དང་ཕལ་ཆེར་དུས་མཉམ་པའི་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། “དེ་ལ་དང་པོ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ནི །ཀྲཱི་ཡ་ཏནྟྲ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ།།བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། རྒྱུད་འདི་ནི་སྤྱིར་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་པ་དང༌། སུ་སིདྡྷ་ཀ་ར་ལས། ཇི་ལྟར་ལས་ལ་འཇུག་པའི་དུས་དག་ཏུ།།ལུས་འདི་ས་ཡིས་དྲིལ་ཕྱིར་བྱས་ནས་སུ།།ཆུ་ཆེན་རྙོག་པ་མེད་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས། །ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དག་ཏུ་བཀྲུ་བར་བྱ། །དེའང་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁྲུས་ཆེན་པོ་གསུམ་ཕྲ་མོའི་ཁྲུས་དང་བི ཅས་པ་དང༌། གོས་གསུམ་བརྗེ་བ་དང༌། ཟས་གསུམ་ཟ་བ་དང༌། སྨྱུང་བར་

221

ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པགནས་པ་དང༌། གཙང་སྦྲ་དང་དཀའ་ཐུབ་དང༌། འདུག་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱིལ་ཀྲུང་དང༌། ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས། ངག་གི་བྱ་བ་བཟླས་བརྗོད་གཙོ་བོར་བྱས་ནས། སེམས་ཀྱིས་བདག་བྲན་དང༌། ལྷ་རྗེ་དབོན་དུ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དེ།”ཞེས་དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་སོ། །
ཡང་གསང་བ་སྙིང་པོའི་ིའགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་མུན་སེལ་ལས་ཀྱང་། “བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་ལས། ངེས་ཚིག་ནི་ཀྲཱི་ཡ་སྟེ་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཅེས་སོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། གཞི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་ལས་དངོས་གྲུབ་འདོད་པའི་གཞི་བྱེད་དོ། །ལམ་ནི་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོགས་པས་དཀའ་སྤྱད་གཙང་སྦྲའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནོ། །འབྲས་བུ་ནི་མི་ཚེ་བཅུ་དྲུག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྲཱི་ཡས་བདག་དང་ལྷ་གཉིས་རྗེ་ཁོལ་ཚུལ། །མི་ཚེ་བཅུ་དྲུག་འབད་པས་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་སོ། །སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལའང་གཉིས་ལས། ངེས་ཚིག་ཨུ་པ་སྟེ་སྤྱོད་པ་ཀྲཱི་ཡ་དང་མཐུན་ཞིང་སྒོམ་པ་ཡོ་ག་དང་མཐུན་པས་གཉིས་བཅས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་ལས་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདག་དང་ལྷ་གཉིས་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་འདོད་པའི་ཐབས་ལས་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་རྟོགས་པའོ། །”ཞེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མ་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་དམ་ཚིག་པའི་ལྷར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་གསལ་པོར་གསུངས་པས་ཤུགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མི་བཞེད་པ་མིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

222

བཅོ་ལྔ་པ།

ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མཛད་པ།

བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་ཐོག་མར་དྭོགས་སློང་མཛད་པ་པོ་ནི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཡིན་པར་མཐོང་ལ། ཕལ་ཆེར་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་ཡང་གཙོ་བོ་བུ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ། རྩོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བུ་སྟོན་གྱིས་དོགས་པ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ལས་དེའི་སྔོན་དུ་དེ་ལ་དགག་བཞག་མཛད་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མུས་ཆེན་སངས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ཨ་མེས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་གསང་འདུས་ཀྱི་ཆོས་བྱུང་ལས། “བྱ་རྒྱུད་འདིའི་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ། སྔོན་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་དང་། འགོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་དང་། མར་པ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཏེ། མདོར་ན་བུ་སྟོན་མ་བྱོན་བར་དུ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ།”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བུ་སྟོན་གྱི་སྔོན་དུ་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་བསྐྱེད་མི་བཞེད་པ་ལྟ་ཞོག་ཕལ་མོ་ཆེས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལྟ་བུ་ལ། བུ་སྟོན་གྱི་སྐབས་ཙམ་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་དེ་བྱུང་བའོ། །དེའི་སྔོན་དུ་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། མེད་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་མ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་དགག་བཞག་སོགས་ཀྱང་མ་མཛད་པ་དང་། ཇོ་བོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སུ་བདག་བསྐྱེད་མཛད་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་

223

ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མཛད་པ།

རང་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མིན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་པོ་མ་གསུངས། དེ་བཞིན་བུ་སྟོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་བླ་མ་གཞན་ཡང་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དང་། དོལ་པོ་པ། ཀློང་ཆེན་པ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་སུ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་མ་གསུངས་པ་ནི་སྐབས་དེར་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཕལ་མོ་ཆེས་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་། །

དེ་ལ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ནི་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས། “ཐ་མ་བུ་སྟོན་མཁས་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཁྱིལ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་མདོ་སྔགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྔགས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་དང་ཕྱག་ལེན་ཕལ་མོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། བུ་སྟོན་གྱིས་ཞུ་དག་མཛད་པའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཕྱིན་བྱུང་བའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཡོངས་ཀྱི་མ་དཔེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་ན། རྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དང་རྒྱུད་སྡེ་གང་དུ་གཏོགས་མིན་ལ་བུ་སྟོན་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཀུན་ཏུ་ཚད་མར་འཛིན་པ་མིན་ཀྱང་མ་གླེངས་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་པའོ། །སྤྱིར་བུ་སྟོན་ནི་རང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་པར་ཧ་ཅང་ཐུགས་མཉེས་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན་པས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་མང་པོར་རང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཙམ་བཀོད་པ་ལས་དགག་བཞག་མང་པོ་མི་འབྱུང་ན་ཡང་། བུ་སྟོན་གྱིས་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་སྐབས་རྒྱུད་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་སྡེ་ཚན་དུ་མ་བགོས་པར་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་ཆེ་ཆུང་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་སྡེ་ཚན་དུ་བཀོད་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དང་བཀའ་བསྟན་གྱི་དཀར་ཆག་རྣམས་སུ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དེ་དང་དེར་གཏོགས་པའམ་བསྒྲིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མདོར་བསྡུས་རེ་གསུངས་པར་མཛད།

224

ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མཛད་པ།

འོན་ཀྱང་བུ་སྟོན་གྱིས་མཛད་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཐད་ཁ་ཚོན་མ་བཅད་པའི་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྷའི་སྙེམས་པ་མེད་པ་ནི་ཞེས་པའི་དོན། བདག་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཞུག་པ་མེད་པ་དོན་ལ་ཡང་གསལ་ཞིང་། བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་གསུངས་ལ། དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་དང་། གུར་གྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་མོད་ཀྱི།”ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེས་མཛད་པའི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྐལ་བས་མཛད་པའི་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་ན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཞུག་པ་ཡོད་པའི་ཚུལ་མ་གསུངས། འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། སློབ་དཔོན་པདྨ། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོ་བཅས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ ི ཐབས་རྣམས་དང་། ཙནྡྲ་གོ་མིས་མཛད་ཟེར་བའི་གདུག་དཀར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤཱནྟི་པ་དང་ཛེ་ཏ་རིས་མཛད་པའི་གྲ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཇོ་བོ་རྗེས་མཛད་པའི་གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་སོགས་ལ་བདག་བསྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་པ་འགུག་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་ན་ཡང་། “སངས་རྒྱས་གསང་བ་སོགས་བྱ་སྤྱོད་བསྲེས་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་བུ་སྟོན་གྱིས་དཔྱད་གཞིར་གསུངས་པ་འདི་དག་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་བཞེད་པ་དག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདྲེན་ཅིང་མི་བཞེད་པ་དག་གིས་

225

ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མཛད་པ།

དོགས་སེལ་མཛད་རྒྱུའི་བསྟན་བཅོས་གཙོ་བོ་དག་ཡིན། དེ་དག་ལས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པ་དེ་ནི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་ལ། དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོལ་མ་དང་། དོན་ཡོད་ཞགས་པ། ནོར་བཟང་། རྟ་མགྲིན་བཅས་བཞུགས་ཤིང་། དེ་རུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཕྱག་སྟོང་ལས་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་བྱུང་ཚུལ་སོགས་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པ་འགའ་ཡང་འབྱུང་། འདི་ཉིད་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བར་གསལ། འདིའི་མཛད་བྱང་དུ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་མཛད་པར་གསལ་ན་ཡང་བདག་གིས་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་ཡང་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །འགྱུར་བྱང་གི་རྗེས་སུ་ད་དུང་འདིའི་བརྒྱུད་པ་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ལས་བྱ་ཡུལ་བའི་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་སོགས་གསལ་ཞིང་། “འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཅིག་ལ་འདི་ཟབ་གསུང་ངོ་། །”ཞེས་སོགས་འབྱུང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་མཛད་པ་ཡང་བར་སྐབས་ཤིག་བཀའ་གདམས་པ་ལ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཉིད་དར་ཁྱབ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་མངོན། སྤྱིར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་རྒྱུད་བླ་མེད་ལྟ་བུར་མི་བཞུགས་པས་སྒྲུབ་ཐབས་འདི་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་པ་ལས་སྒྲུབ་ཐབས་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་མིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོའོ། །གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་པདྨས་མཛད་པར་གསུངས་པ་ནི། བསྟན་འགྱུར་དུ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པར་གསལ་བའི་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་པཱ་ཎའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཤིག་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་འདྲ་སྙམ།

226

ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མཛད་པ།

དེ་རུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་བ་ན་རཏྣ་དང་ཆོས་འཁོར་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་ཅིང་སླད་ཀྱིས་བཙུན་པ་རྒྱ་མཚོས་དག་པར་བཅོས་པར་གསལ། ཡང་དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ནི་བོད་དུ་སྨྱུང་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། མཚན་ལ་རྗེ་བཙུན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ཤོག་ངོས་གཉིས་གསུམ་ལས་མེད་ཅིང་། བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས། འགྱུར་བྱང་དུ་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བར་གསལ། འདི་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐབས་གཞན་རྣམས་ལྟར་ཧ་ཅང་ཞལ་གསལ་པོ་ནི་མ་མཇལ།

ཙནྡྲ་གོ་མིས་མཛད་ཟེར་བའི་གདུགས་དཀར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་བསྟན་འགྱུར་དུ་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཙནྡྲ་གོ་མིས་མཛད་ཅིང་ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བར་གསལ་བ་ཞིག་དང་། ཡང་དེའི་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཙནྡྲ་གོ་མིས་མཛད་པར་གསལ་བ་ལ་མཛད་བྱང་མེད་པ་ཞིག་བཅས་གཉིས་བཞུགས། བུ་སྟོན་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་སྔ་མ་དེ་མིན་ནམ་སྙམ་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་དེ་ལ་ཤོག་ངོས་གཅིག་ཙམ་ལས་མེད་པ་ལ་བདག་བསྐྱེད་གསལ་བར་བསྟན། གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཤོག་ངོས་གཉིས་ཡས་མས་ཡོད་པ་ལ་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་བསྟན། སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས་མཛད་པའི་སྲུང་བ་ལྔའི་ཆོ་ག་ཞེས་པ་ནི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་ཤིང་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མུ་དི་ཏ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་ཆག་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་ཞིང་བཅོས་པར་གསལ་ལ། དེའི་ནང་དུ་བདག་བསྐྱེད་དུ་སོ་སོར་འབྲངས་མ་བསྐྱེད་པར་གསལ། སློབ་དཔོན་ཛེ་ཏ་རིས་མཛད་པའི་གྲྭ་ལྔ་

227

ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མཛད་པ།

འམ་སྲུང་བ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཡིག་ཕྲེང་ཁ་ཤས་ལས་མེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པ་ཤ་སྟག་གོ། །དེ་དག་ལས་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་མི་འབྱུང་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཟླ་བ་དང་། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཚུར་འདུས་པ་བདག་ཉིད་སོ་སོར་འབྲང་མར་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་བཞི་བསྐྱེད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་པས་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་བྱ་རྒྱུད་དང་ཆེར་མི་མཐུན་ནོ། །ཇོ་བོ་རྗེས་མཛད་པའི་གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ནི་ཉེ་དུས་བོད་ནས་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་པའི་ཇོ་བོ་རྗེའི་བཀའ་འབུམ་དུ་བཞུགས་སོ། །

ཡང་བུ་སྟོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་ལས། “སློབ་དཔོན་གཞན་རྣམས། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། སྙིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་སྔགས་རིག་ནས། །ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །དུམ་བུ་ལེགས་བཤད་རང་བྱས་པའམ། །སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལའང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་སྦྱར་དུ་རུང་བར་བཤད་པ་ལ་དགོངས་སམ། དཔེར་ན་སོར་འབྲང་དང་། འོད་ཟེར་ཅན་དང་། རི་ཁྲོད་ལོ་མ་ཅན་ལྟ་བུའི་ལྷ་དང་སྔགས་འདྲ་བ་གཅིག་བྱ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། སམྦུ་ཊ་སོགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀབ་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བྱ་རྒྱུད་རང་གི་དགོངས་པས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ཡིན་བརྟག་པར་བྱའོ། །”ཞེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་ཡི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སུ་བདག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་བཀབ་པའམ་རྒྱུད་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་གང་ཡིན་བརྟག་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་བུ་སྟོན་གྱི་གསུང་དེ་དྲངས་ནས། “ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཁ་ཚོན་མ་བཅད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ནི་བུ་སྟོན་

228

ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མཛད་པ།

གྱི་གསུང་འདི་ལས་བུ་སྟོན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཐག་གཅོད་མ་ཐུབ་པའི་ངང་ཚུལ་བསྟན་པར་གཟིགས་པ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་། དོན་ལ་ཡང་ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་གནས་པའོ། །གོང་དུ་བུ་སྟོན་གྱིས་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་ནི་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་ལས་བརྒྱུད་པ་ལ་གོ་ཞིང་། སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་ནི་གཙོ་བོ་བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་ལས་བརྒྱུད་པའོ། །

དེ་ནས་ཡང་བུ་སྟོན་གྱིས་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཁུངས་ལས། “འདིར་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། བདག་ཉིད་ལྷའི་སྙེམས་པ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷའི་སྙེམས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་ཡིན་གྱི། གཏན་ནས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པ་ལས།”ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ལུང་ཡང་དྲངས་ནས་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ནས་བསྟན་པ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་ནས། “དེ་ལྟར་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའོ། །”ཞེས་གསུངས། ཡང་བུ་སྟོན་གྱིས་དེ་ཉིད་ལས། “འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོའི་བཅུ་གི ཅིག་ཞལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བླ་མེད་དང་། ཡོ་ག་དང་ཆ་འདྲའི་སྐྱེད་ཆོག་མཛད་པ་མང་བར་སྣང་ངོ་། །”ཞེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཤད་པར་བུ་སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བུ་སྟོན་གྱི་གསུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་དྲངས་པ་ལས་ཁོ་བོས་ལུང་སྔ་མ་དེ་ཉིད་འཚོལ་བར་བུ་སྟོན་གྱི་གསུང་ཕལ་ཆེར་ཡོད་དོ་ཅོག་ལྟ་བུ་མཇལ་བས་ད་གཟོད་དེ་ཉིད་དོན་ཞགས་ཀྱི་

229

ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མཛད་པ།

དཀྱིལ་ཆོག་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས། ལུང་ཕྱི་མ་ནི་བུ་སྟོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པའི་ནང་དུ་ཡོད་ཅིང་གོང་དུ་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་རྣམ་བཤད་ལས། “རང་ལུགས་སྐྱོན་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི། སྔ་མ་དེ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ།”ཞེས་བུ་སྟོན་གྱིས་དོན་ཞགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་བྱ་རྒྱུད་དུ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དགག་པ་མཛད། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསང་འདུས་ཀྱི་ཆོས་བྱུང་ལས། “ཕྱིས་བུ་སྟོན་པས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་མོད། རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་དང་། རྒྱ་མཚོ་དང་། ཕྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་པ་རྣམས་ལས་བདག་བསྐྱེད་བཤད་པ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཀབ་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་མཛད་ཅིང་། ཕྱིས་དོན་ཞགས་ཀྱི་བཤད་པར་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་པའི་ཕྱིར།” ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར། མདོར་ན་བུ་སྟོན་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་མེད་པར་བཞེད་པ་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་སྔར་གྱུར་པའོ། །

དེ་ལྟར་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་བསྡུས་རྣམས་སུ་སྐབས་རེ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་རིམ་གསུང་བའི་སྐབས་བདག་བསྐྱེད་མེད་པ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་རིམ་གསུང་སྐབས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་གསལ་བར་གསུངས། གཞན་ཡང་བུ་སྟོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དུ་བཞུགས་པ་འོད་ཟེར་དྲི་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དང་། དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག རྣམ་སྲས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སོགས་ལ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་གསལ་བར་བསྟན་པས་ན་སྤྱིར་བུ་སྟོན་གྱི་ལུགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གདམ་ག་ཡིན་ན་ཡང་བུ་སྟོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་བསྐྱེད་བྱས་ན་

230

ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མཛད་པ།

ལེགས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བུ་སྟོན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཁ་ཚོན་གཅོད་མ་ཐུབ་པ་ལྟར་ན་ཡང་བུ་སྟོན་གྱི་གསུང་འདི་ལྟ་བུས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ནས་བཟུང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོད་གླེང་ཇེ་ཆེར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་དང་། བོ་དོང་པཎ་ཆེན། མཁས་གྲུབ་རྗེ་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་སྲིད་པའམ་མེད་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་མང་པོས་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ནི་བོད་ལ་དུས་སྐབས་དེ་ནི་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀར་མཁས་པའི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་བྱོན་པའི་བསྐལ་བཟང་གི་དུས་ཤིག་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལས་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ་། །

231

བཅུ་དྲུག་པ།

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ལ་ས་སྐྱ་པས་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐག་བཅད་པ་དང་། དགེ་ལྡན་པས་ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ་གཉིས་ལས་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ནས་བཟུང་ས་སྐྱ་པར་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཡོད་པ་དེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐག་བཅད་པ་ཉིད་སྔོན་ལ་བྱུང་ན་ཡང་། ས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་ཡང་ཆེར་མེད་པས་དེ་དག་གིས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་ལུང་དང་རིགས་པ་མང་པོས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡང་མ་མཐོང་། འོན་ཀྱང་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེར་དེ་ལས་གསལ་ཙམ་གསུངས། དེ་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “དེས་ན་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ལུས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།’ ཞེས་དང་། ‘ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྐུའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྒོམ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཐབས་ལས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལུང་དང་རིགས་པ་མང་པོས་བསྒྲུབས་པའི་རྗེས་སུ་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་ལུང་དང་རིགས་པ་མང་པོས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བསྒྲུབས་པས་ན་ཐོག་མར་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་འདོད་ཚུལ་ཤེས་ན་མེད་པར་འདོད་

232

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

པའི་གསུང་རྣམས་དང་དེ་དག་གི་རྩོད་སྤོང་རྣམས་རྟོགས་སླ་བས་འདིར་ཡང་ཐོག་མར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་གཙོ་བོ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་འགོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བུ་སྟོན་གྱི་མཚན་མ་སྨོས་ཀྱང་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པའམ། ཡོད་མེད་དོགས་གཞི་དང་དཔྱད་གཞི་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བདག་ཉིད་ལྷར་སྒོམ་པ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་བཀོད་པ་ལ། བུ་སྟོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོས་གཅིག་པར་བཞེད་པས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མས་འོག་མ་ལ་རྒྱས་བཀབ་པ་མིན་ནམ་གསུངས་པ་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ཞིག་འདྲེན་རྒྱུ་མ་རྙེད་ནས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དྲངས་པ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་བྱེ་བྲག་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་དྲངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་དྲངས་པ་ཡང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བདག་བསྐྱེད་གསལ་བར་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ལུང་མ་དྲངས་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་འགྲུབ་པར་གསུངས།

དེ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “དེས་ན་བྱ་རྒྱུད་རང་གི་ངོས་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་ལྷ་དྲུག་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་དྲངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་

233

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་གོ་བདེ་ཕྱིར་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་ཕྱེས་ནས་བཤད་ན། རྒྱུད་དང་རྒྱུད་འགྲེལ་འགའ་ཤས་ལས་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀས་ཡོད་པར་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཅས་སོ། །དང་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་ནང་ནས་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་སོགས་སུ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཕལ་མོ་ཆེ་དབང་པོ་བརྟུལ་བས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་མི་ནུས་པས་བདག་བསྐྱེད་མི་གསལ་བ་དང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལས། གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ནི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས། དགེ་ལྡན་པས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ལུང་གི་དོན་འགྲེལ་པ་ན་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “ལུང་དེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་མི་བྱེད་པ་གཅིག་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི། བྱ་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་བྱེད་པ་བཀག་པ་མིན་པས་མི་གནོད་དོ། །”ཞེས་གསུངས།

དེ་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བཀོད་པའི་ལུང་ནི་གཙོ་བོ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་དུ་མི་འདོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །” ཞེས་གསུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྔོན་དུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་བྱ་རྒྱུད་དུ་མི་འདོད་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་ན་ཡང་། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་མིན་དོགས་པ་མཛད་པ་ནི་གཤམ་དུ་གླེང་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བྱ་རྒྱུད་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ཁུངས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་ནས། རྣམ་འཇོམས་རྒྱུད་

234

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

ཀྱི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་འཇོམས་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ལུང་དྲངས་པ་ཡང་། “སྟོང་པ་ཡི་གེ་སྒྲ་གཟུགས་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་མཚན་མ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། །”ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ། འདི་ནས་ལྷ་དྲུག་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་བདག་གི་ལྷ་ཞེས་པ་ནི་བདག་བསྐྱེད་ལ་གོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གསུངས། མདོར་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གཙོ་བོ་གཉིས་འདྲེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་ལུང་འདི་དང་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་ལུང་གཉིས་པོ་ཡིན་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ཁུངས་སམ་རྒྱུ་མཚན་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་ལ་ཐུག་པའོ། །

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “ལྷ་ཕོ་མོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཁ་སྦྱོར་དང་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ན། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་རང་ལྷར་སྐྱེད་པ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །”ཞེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་ལྷ་ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་བལྟས་པར་བསྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས་གཞི་གཉིས་གསུངས་པའི་གཞི་དེ་བདག་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར་མི་རུང་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་དེ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར་མི་རུང་སྟེ། “ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་རྣམས་དང་ལས་རབ་འབྱམས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྟོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་སྐབས་འདིར་བདག་བསྐྱེད་ལ་གོ་བར་གསལ་བས་ན། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མེད་ན་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་སོ། །

235

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་འདི་ནས་བསྟན་པའི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལྟར་ན་བདག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཚུལ། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། “གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་པ་བདག་ཉིད་རང་གི་ལྷའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ལ། ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཅིང་འགྲོ་ཡང་རུང་འགྲེང་ཡང་རུང་འདུག་ཀྱང་རུང་རྟག་ཏུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱོད་ཀྱང་མི་གཡོ་བ་དེའི་ཚེ། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཚིུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པས་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་གོང་མའི་ལུགས་བསྲེས་པས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་པར་བྱ་རྒྱུད་རང་ངོས་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་འགེབས་ཆོག་པ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་རང་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ངེས་པར་དུ་ཡོད་ཅིང་། མེད་ན་མི་རུང་བ་དང་། བདག་བསྐྱེད་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་གྲུབ་དུ་མས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ཉམས་སུ་ལེན་སྐབས་བདག་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་དང་བདག་ཉིད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་མོས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་བཞེད་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡང་དགོས་པར་གསུངས་ནས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “དེས་ན་ལུས་ལྷ་དང་ངག་སྔགས་དང་ཡིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པར་ལྟ་བ་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་ཡང་ངེས་པར་དགོས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

236

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་རྗེས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་གྱི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིག་བསྐྱར་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གལ་ཆེ་བ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་པན་གྲུབ་མང་པོས་མཛད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་སོགས་སྒྲུབ་ཐབས་ཕལ་ཆེ་བར་བདག་བསྐྱེད་བཤད་པ་ལ། གལ་ཏེ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་བྱ་རྒྱུད་དང་འགལ་བའི་ཐལ་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་གསང་སྔགས་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲ་འཇོག་བྱེད་བདག་ཉིད་ལྷར་སྒོམ་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་མེད་ན་བྱ་རྒྱུད་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་གསང་སྔགས་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་འབྲས་བུའི་ལམ་བྱེད་མེད་པའི་ཐལ་བ་འབྱུང་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་ད་ལྟ་བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

རིགས་པ་གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན། “བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བར་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གང་ཡང་ལྷར་བསྐྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །” ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། གལ་ཏེ་དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་བྱ་རྒྱུད་ལ་མེད་ན་རྣམ་འཇོམས་དཀར་པོའི་སྒྲུབ་ ི ཐབས་གྲུབ་ཆེན་ཤ་བ་རིས་མཛད་པར་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་སློབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཁྱེད་རང་གིས་གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པས་རང་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་བ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་

237

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ལྷར་སྒོམ་པ་མེད་ན་དེ་བྱ་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལ་ས་སྐྱ་གོང་མ་ལྔ་དང་། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། ངོར་ཆེན། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་བཅས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དུ་གཟུངས་གྲྭ་ལྔའི་དབང་ཆོག་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟར་མཐོང་བས་མཁས་གྲུབ་རྗེས་འདི་ཉིད་སུ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་མིན་མ་འཚལ་ཡང་ས་སྐྱ་པ་ཞིག་ནི་ཡིན་ལས་ཆེའོ། །

མདོར་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ལྟར་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོར་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཧ་ཅང་འདྲ་བར་བཞེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་རྒྱུད་སྡེ་གཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་པ་དང་མཚུངས་པར་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་སྤྱོད་རྒྱུད་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཙམ་ཡིན་པར་བཞེད། དེ་ལ་དགོངས་ནས་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་ན་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡང་མཛད། ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་སྨྲས་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་ཚུལ་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བཞེད་ན་ཡང་། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞེད་པ་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། བོད་ལ་དགེ་ལྡན་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་མཐོང་ངོ་། །

ཡང་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྷའི་སྒྲུབ་ཚུལ་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ཞེས་པར་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་གྱི་གསུང་དང་མི་འདྲ་

238

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

བ་ཞིག་གསུངས་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགོངས་པ་དངོས་ཡིན་པ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་། གསུང་ཇི་བཞིན་དྲངས་ན་མང་དུ་དོགས་པས་འདིར་སྙིང་པོ་ཙམ་འགོད་པར་འདོད། དེ་ཡང་བྱམས་པ་གླིང་པས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བསམ་གཏན་དགོས་པའི་ཁུངས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དྲངས་ནས་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། “འགྲེལ་པའི་བཤད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། འདི་སྙམས་དུ། འདིར་སྨོས་པའི་དོགས་པ་འདི་དག་བཅད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བའི་འཐད་པ་འདི་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དོགས་གཅོད་དུ་གསལ་ན། ཅི། བྱ་སྤྱོད་ཕྱེ་བའི་རྒྱུད་དམ། མ་ཕྱེ་བའི་ཡིན། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། དེ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། བྱ་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་འདི་རྣམས་ཡོད་པའི་ལུང་དུ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་གྱི་ལུང་དྲང་བ་འབྲེལ་དཀའ་སྟེ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཚེ་རྒྱུད་འདི་གཉིས་སྤྱོད་རྒྱུད་མིན་ན་གཞན་བཙལ་དུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཚད་ལྡན་དུ་མས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བ་བཞིན་དོན་ལ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ། བདག་ཉིད་ལྷའི་བསྙེམས་པ་མེད་པ་སོགས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་མང་ཡང་། མ་ཕྱེ་བའི་མངོན་བྱང་སོགས་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན། ཡང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་ནི། ཕྱེ་མ་ཕྱེ་གང་ལྟར་ཡང་མི་རུང་བར་སེམས་པའི་དོན་མེད་དེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དུས་ནས་རུང་བར་གྲུབ་ཟིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སེམས་པར་བྱེད་ན། གཉིས་པ་དོགས་པ་དེ་བསལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན། དེ་ལས་སྐབས་ཀྱི་དོགས་པ་གཅོད་པའོ། །”ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “སྤྱིར་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ན། བྱ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་བྱེད་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་དེ་དག་གོ །”ཞེས་གསུངས་ཏེ། པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་

239

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

སྣང་མངོན་བྱང་གི་བསྡུས་དོན་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལུགས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུད་ནི་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞེད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་སྟེ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྒྱུད་སྡེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་བཞེད་པར་གསུངས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉིས་ལས་བཞེད་པའི་རྣམ་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཡང་བྱམས་པ་གླིང་པས་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཐུན་མོང་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་པས་དེའི་ནང་དུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གཉིས་འདུ་བའི་ཚུལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “ཡང་བྱ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ལའང་། ནང་བསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་པ་ནི་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྔར་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་པ་ལྟར་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དེ་ལྟ་བུ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མི་མངོན་པར་གསུངས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་ལྷུར་བྱེད་པ་ལ་མངོན་གསལ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ་སྔར་བཤད་པ། ལེགས་གྲུབ་ཏུ་བཟླས་བརྗོད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས་མངོན་གསལ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།”ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལ་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཞེས་པའང་། རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་།

240

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

མེ་ལ་གནས་པ་སོགས་ཡིན་པར་སྐབས་དེའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྔར་ཡང་ཡང་བཤད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། སྤྱི་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་དང་། བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞེད་པ་ལ་བྱམས་པ་གླིང་པས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེད་དུས་སུའང་བྱ་རྒྱུད་ཉི་ཚེ་ཡིན་པར་ཁྱེད་ཀྱི་གང་ལས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་བསྟན་དགོས་ན། བསྟན་དུ་མེད་ལ། བྱ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་པ་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། བྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་དོན་ལས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་དེར་འགྱུར་བ་ལ་བཤད་པའི་རྣམ་པ་དེ་སྙེད་ཅིག་བྱས་ཀྱང་། ཐོག་མའི་ཐོས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྲོག་བཞིན་དུ་བསྲུང་བས་སོ། །དེ་བས་ན། ཕྱི་མའི་རྒྱུད་འདི་ནི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་ལྷག་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གསུང་བ་ནི་རིགས་པར་མཐོང་ལ། ལྷག་ཁྱད་མེད་པར་མ་ཟད་བྱ་རྒྱུད་ལ་ལྷག་ཁྱད་ཡོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་གནོད་པར་མཐོང་ངོ་། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་མི་འདོད་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལས་ལྷག་པའི་ཁྱད་ཆོས་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་བར་གསུང་མཁན་ནི་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཡིན་པས་བྱམས་པ་གླིང་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་བྱམས་པ་གླིང་པས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་ལྟ་གྲུབ་དགོངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་

241

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་ནི་བྱམས་པ་གླིང་པས་དགག་སྒྲུབ་མེད་པ་ལྟར་མཐོང་ལ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཙམ་པོ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན། ཡང་ན་བྱ་རྒྱུད་ཐུན་མོང་བའམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་མི་འབྱུང་བས་འདི་ཉིད་བྱམས་པ་གླིང་པ་དང་ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་སོགས་ཀྱི་གསུང་དུ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་ནས་སྤྱི་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་སོགས་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ནི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། ཤུགས་ལ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགོངས་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་བསྟན་མིན་གྱིས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཇོག་པ་མིན་པའི་ཚུལ་གསལ་པོར་བསྟན་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ཉིད་བསྟན་མི་བསྟན་གྱི་དབང་གིས་ཙམ་པོ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱེད་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྣམ་བཤད་ཞིབ་ཏུ་མ་གཟིགས་པའི་སྐྱོན་ལས་མ་འདས་སོ། །

སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་འབྱུང་། །”ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་བཤད་པ་ལས། "དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་འབྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་གར་གཏོགས་པའི་རིགས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་གནོན་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་གར་གཏོགས་པའོ། །སོགས་པའི་ཚིག་གིས་ནི་རིགས་སོ་སོ་དང་། ལྷ་སོ་སོའི་ིབྱེ་བྲག་

242

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་བསྡུའོ། །དེ་བས་ན་ཚིག་གི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གསང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གང་གོམས་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་དང་། མེ་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདག་ཉིད་རིག་སྔགས་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་ཆེན་པོ་ལ་བྱའོ། །འདིས་ཀྱང་རིག་སྔགས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མང་པོའི་རྒྱུ་ི ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །”ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས་ཤིང་། དེའི་མཚན་གཞིར་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་གནོན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལ། དང་པོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ནི་གཙུག་གཏོར་གདུག་དཀར་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི་འཕགས་པ་ནོར་བུ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་གནས་པ་གསང་བ་དམ་པའི་གསང་བའི་ཆོ་ག་ཡིན་ནམ་སྙམ་ལ། གསུམ་པ་ནི་གང་ཡིན་མ་འཚལ།

འོ་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ན་དེ་ནས་བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་མེད་ན་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རང་ལ་བརྟེན་པས་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པའི་ཐལ་བ་ལ་བྱམས་པ་གླིང་པས་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། “ཅི་སྟེ་ད་དུང་འདི་སྙམ་དུ་བྱ་བ་འབའ་ཤིག་པའི་རྒྱུད་ལས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་འགྲུབ་པ་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་ལ་ལྟོས་སམ། མི་ལྟོས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྔར་གྱི་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་ཏེ། དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པས་སོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྡེ་རང་སྐྱ་ཐུབ་པར་མ་སོང་སྟེ། རང་ཉིད་ནས་ལམ་འབྲས་ཚང་བར་བཤད་པ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཐུན་མོང་བ་འདི་རྒྱུད་སྡེ་ལོགས་སུ་གཞག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ།

243

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

འདིར་བཤད་ཚུལ་དང་། གནས་ཚུལ་གཉིས་ལས། བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་བ་འདི་ཉིད་ལ་ལམ་འབྲས་ཚང་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་རྣམས་ཟུར་གྱི་སྨོས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་མི་མངོན་པའི་ཚུལ་དུ་གཞག་པས་སོ། །གནས་ཚུལ་ལྟར་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་ཀྱང་ལྟོས་དགོས་པ་དེ་ཐུན་མོང་བ་དེ་ཉིད་ནས་གསལ་བའི་ཆོས་སྐད་མིན་གྱི། ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྔགས་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ། མཆོག་ཏུ་གསང་བ་ཡང་དག་བཤད་ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་བྱམས་པ་གླིང་པས་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ལ་གོ་ཞིང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་དང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་རྒྱུད་ནས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ནས་སྦས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་གསུངས་པའོ། །

དེ་བཞིན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འོག་མས་རང་སྐྱ་མི་ཐུབ་པར་སོང་ནས་ལོགས་སུ་གཞག་མི་རིགས་པར་བརྟག་ན་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བློ་ཁྱད་ཀྱིས། གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད། ཅེས་བྱ་བ་ལས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའང་གྲུབ་མཐའ་མགོ་ཚན་རེར་གཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གོང་མ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ན། འོག་མ་འོག་མ་ལས་འཕགས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་འཇོགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། འོག་མ་རྣམས་སུ་རང་སྐྱ་ཐུབ་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་གཞག་མི་རིགས་ཞེས་སུན་འབྱིན་དགོས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སེམས་པར་བྱོས་ཤིག་གོ །”ཞེས་བྱམས་པ་གླིང་པས་གཞན་གྱིས་དོགས་པ་བསུས་ནས་དེ་ལ་བཀའ་བཀྱོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ། ཁོ་བོས་ནི་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལན་དུ་མ་མཐོང་

244

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

སྟེ། དབུ་སེམས་གཉིས་ལས་དབུ་མ་པ་གྲུབ་མཐའ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་ཅིང་། དེའི་བསྟན་བྱ་བསམ་གཏན་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ལས་མ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་མི་ནུས་པར་སྨྲ། དེས་སྤྱོད་རྒྱུད་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལས་ལྷག་པ་སྒྲུབ་ཐུབ་ཀྱང་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱ་རྒྱུད་རང་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཐལ་བ་ཟློག་ཏུ་མེད་པས་སོ། །དཔེར་ན་ཆགས་ལམ་ནི་བླ་མེད་ལས་མ་བསྟན་པས། དེས་བླ་མེད་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཆགས་ལམ་མེད་པས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་སྨྲ་ན་བླ་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཐལ་བ་ཟློག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་ ི བོ་རྣམས་ལས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག་གྲངས་མེད་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་བཟློག་པར་མི་ནུས་སོ། །

དེ་བཞིན་བྱམས་པ་གླིང་པས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པའི་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “དེ་ལ་རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མི་དགོས་པའི་དོགས་པ་བྱ་སྤྱོད་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་སྔར་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་སྤྱོད་རྒྱུད་ལའང་རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་སེམས་པའི་རྒྱ་གར་བ་ཡོད་པ་ནི།”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བས་བྱིན་དང་། ཨིནྡྲ་བོ་དྷིས་

245

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

མཛད་ཟེར་བའི་བདེ་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་རྣམས་དྲངས་ནས། བྱམས་པ་གླིང་པས། “དེས་ན་དོགས་པ་འདི་སེལ་བ་ན། དོགས་པའི་གནས་ལ་བྱ་སྤྱོད་འབྱེད་མི་དགོས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་སེམས་པའི་དཔྱོད་ལྡན་ཡོད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་སེལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། །འདི་ལྟར་རེ་ཞིག །ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ནི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ལ་རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་པའི་ལུང་ཡིན་པ་ལ་བརྩད་དུ་མེད་དོ། །ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་ལ་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས། སངས་རྒྱས་གསང་བ་ནི་འབའ་ཞིག་པར་བཞེད་དེ། སྔར་མངོན་བྱང་བསྡུས་དོན་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལས་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་གྱི་ལུང་སློབ་དཔོན་འདིས་དྲངས་པ་ནི། བྱ་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་སྡུས་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཞེས་གསུང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་གཉིས་སུ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་སྨོས་པས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མར་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་སོགས་དྲངས་པས་ན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེས་པའི་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡང་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོགས་སེལ་དུ་བྱམས་པ་གླིང་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གསུང་ལ་ཁུངས་བཅོལ་བ་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་འདིས་འདིར་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་གྱི་ལུང་གིས་རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དགོས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་

246

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

པ་ཡང་། བྱ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ཕལ་མོ་ཆེ་ལས་གསལ་བར་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པ། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་མ་བསྟན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕལ་ཆེར་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་དག་ལས་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏེ། གཅིག་ཏུ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་ཉམས་ན་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་བླ་མས་བཤད་པ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །”ཞེས་བྱམས་པ་གླིང་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གསུང་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལ། འདིས་ཤུགས་ལ་བྱམས་པ་གླིང་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་རྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་ནས་དེ་གསལ་བར་མ་བསྟན་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེ་ནས་དེ་གསལ་བར་མ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། །

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་པར་སྣང་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ཞེས་པ་འདི་ལས། “དེ་ལ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་ལྷག་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ན། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགོངས་པ་ལ་མེད་དོ། །”ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་

247

ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ།

གྱི་དགོངས་པས་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འབད་དགོས་གསུང་བ་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བའང་བཞེད་པར་ངེས་ཏེ། ཕྱི་མའི་རྒྱས་འགྲེལ་དུ། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་དྲངས་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་ནམ་སྔགས་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྷ་ཉིད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། གསང་སྔགས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་ཚིག་ནི་རྒྱུད་དེ་ན་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རྩ་བར་བཞེད་པ་ནི། ཆེས་ལེགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་དགག་བྱའི་རྩ་བར་འཇོག་དགོས་པ་ཡང་ཤུགས་ལས་འགྲུབ་བོ། །”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ཞེས་པ་འདིར་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཡང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

248

བཅུ་བདུན་པ།

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་རྣས་ལས་འབྲོག་མི་དང་། འགོས་ལྷས་བཙས། ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས་བླ་མ་ཕལ་མོ་ཆེའི་འགྱུར་ཙམ་ལས་གསུང་རྩོམ་ད་ལྟ་མི་བཞུགས་པའམ་རེ་ཞིག་ཁོ་བོས་མ་ཐོབ་པས་དེ་དག་གིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཞེད་མིན་མ་འཚལ་ཞིང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཐོག་མ་སུ་ཡིན་བཤད་དཀའ་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ནི་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ཡིན་པར་མཐོང་། དེ་ཡང་ས་ཆེན་གྱིས་བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། མལ་གྱོ་ལོ་ཙཱ་བ། ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་འབྱོར་ཤེས་རབ་སོགས་ལོ་ཙཱ་བ་མང་པོ་ཞིག་བླ་མར་བསྟེན་མཛད་པ་དེས་ས་ཆེན་དང་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐོར་མི་ཉུང་བ་འབྱུང་བ་ལས་སྐབས་སུ་བབ་པ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ས་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་། འབྲིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མི་འདོད་པ་དང་འདྲ་བར་བདག་ལྷར་མི་བསྐྱེད་ལ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་འདོད་པ་དང་འདྲ་བར། ལྷ་ཡེ་ཤེས་རས་བྲིས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདུན་དུ་སྤྱན་དྲངས་པར་འདོད་ལ། འདི་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། དེའི་ཐུགས་ཀར་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཟློས་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཏགས་པ་ལས་ལྷར་འདོད་ལ། རྗེ་

249

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

དཔོན་ལྟ་བུ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས།

དེ་དང་མཐུན་པར་ས་ཆེན་གྱི་སྲས་གསུམ་ལས་སྲས་རྒན་པ་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དང་། སྲས་གཞོན་པ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་ལྗོན་ཤིང་སོགས་ལས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ས་ཆེན་གྱི་སྲས་གསུམ་པ་དཔལ་ཆེན་འོད་པོའི་ིསྲས་དང་། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སློབ་མར་གྱུར་པ་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་མཛད་པའི་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། “བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད། །བྲིས་སྐུ་མཆོད་ནས་དངོས་གྲུབ་ལེན། །བདག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཐབས་ཡོད་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །དེ་ཡི་ལུགས་བཞིན་མཛད་པ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པ་ནི་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་སོགས་ས་སྐྱ་པའི་མཁས་པ་ཕྱིས་སུ་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཙམ་མིན་པར་ས་སྐྱ་པའི་གོང་མ་ཡོངས་ཀྱིས་གསུངས་པས་ས་སྐྱ་པ་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐར་གྱུར་པའོ། །རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་ཕལ་མོ་ཆེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ས་སྐྱ་པའི་གོང་མ་རྣམས་ཁོ་ན་མིན་ལས་ཆེ་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་ས་སྐྱ་པའི་གོང་མ་རྣམས་སོ། །ལར་ནས་བུ་སྟོན་དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ས་སྐྱ་པའི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་གསུང་སྲོལ་ཅི་རིགས་པ་སྐབས་རེ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་འདྲེན་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་རེ་དེ་ལ་དགག་པ་ཡང་གནང་སྲོལ་ཡོད།

བུ་སྟོན་གྱི་རྗེས་ཙམ་དུ་བྱོན་པ་སྟེ་བུ་སྟོན་གྱི་སློབ་མའི་སློབ་མར་གྱུར་པ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པ་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་

250

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

ཚུལ་ལུང་དང་རིགས་པས་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གྲུབ་མཐའ་དེ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པའི་ས་སྐྱ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ལྡོག་ཕྱོགས་སུ་གྱུར། དེ་ལ་ས་སྐྱ་པའི་སྔགས་ལ་མཁས་པ་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ལུང་རིགས་མང་པོས་བསྒྲུབས་པར་མཛད་ཅིང་། ངོར་ཆེན་གྱི་ཐུགས་སྲས་སུ་གྱུར་པ་གོ་རམས་པས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ངོར་ཆེན་གྱི་གསུང་གཞིར་བཟུང་ནས་གསུངས། ཨ་མྱེས་ཀུན་བསོད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུ་འབྲས་ཐེག་པའི་སྤྱི་དོན་མདོ་སྔགས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་ངོར་ཆེན་དང་གོ་རམས་པས་གསུངས་པ་ལས་ལྷག་པ་ཆེར་མེད་པས་ན། ས་སྐྱ་པའི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་པས་གཞི་བཏིང་ཞིང་། ངོར་ཆེན་དང་གོ་རམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས། དེ་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཉིད་བླ་མ་གོང་མའི་དགོངས་པའམ་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་དུ་རྒྱུན་བསྐྱངས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། །

དེ་ལ་ངོར་ཆེན་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཚུལ་ལུང་དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཁས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ནང་དུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་མཁན་ནི་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ཡིན་པར་གསུངས། སྤྱིར་ས་སྐྱ་པས་ངོར་ཆེན་ནི་སྔགས་ལ་མཁས་པ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་དང་། གོ་རམས་པ་ནི་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཁས་པ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་དུ་འདྲེན་ཀྱང་ངོར་ཆེན་ནི་གོ་རམས་པའི་བླ་མ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ས་སྐྱ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་ངོར་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་ངོར་ཆེན་གྱིས་ས་སྐྱའི་གདན་སར་ཡོད་པའི་

251

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

སྒོ་རུམ་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་དཔེ་ཀློག་ཁོ་ན་མཛད་ཚུལ་འབྱུང་བ་ལྟར། ངོར་ཆེན་གྱི་གསུང་ལ་མཇལ་ན་བྱ་རྒྱུད་ཡོད་དོ་ཅོག་ཞིབ་གཟིགས་མཛད་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་ཞིབ་ཕྲ་གནང་བ་མཇལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། བོད་ལ་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་བ་བཀླགས་མྱོང་བ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་མཛད་པ་པོ་མང་པོས་བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེ་བཀླགས་མྱོང་བའི་ཚུལ་གསལ་པོར་མཇལ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བྱ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་གནང་བ་པོ་ཞིག་ལ་ངོར་ཆེན་ལྟ་བུ་དཀོན་སྲིད་སྙམ་མོ། །

དེ་ལ་ངོར་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་ནང་དུ་ཐོག་མར་བུ་སྟོན་གྱི་གསུང་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡང་། བུ་སྟོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་སོགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། ངོར་ཆེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་འགྲོ་ཡང་རུང་། འདུག་ཀྱང་རུང་ལྷ་ཡི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་ལྟར་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་ན་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་དགོས་པས་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ་མི་འཐད་པར་གསུངས། འདིས་ནི་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་བུ་སྟོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་སོགས་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། ངོར་ཆེན་གྱིས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྟག་

252

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

ཏུ་དགོས་པར་གསུངས་པས་བུ་སྟོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བཀྲལ་བ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པའོ། །

དེ་ནས་ངོར་ཆེན་དང་གོ་རམས་པ་གཉིས་ཀས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་མཚན་མ་སྨོས་ཀྱང་། ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་པའི་ཚིག་རྣམས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ིཚིག་དོན་རེ་རེ་བཞིན་གསལ་པོ་མཇལ་དུ་ཡོད་པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས། དེ་ལ་ངོར་ཆེན་གྱིས་བུ་སྟོན་དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པར་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་རང་ལྷ་སྐུར་སྒོམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ཤིང་། དེས་མཛད་པའི་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་བསྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་མ་བསྟན་ཏོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕལ་ཆེར་མ་བསྟན་ཀྱང་།”ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་དོན་བདག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་སྙམ་པ་ནི་ཧ་ཅང་བློ་གྲོས་རྩིང་བ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ལྷ་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ཞེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་མི་གོ་བར་མདུན་དུ་ལྷ་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕལ་ཆེར་མ་བསྟན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུངས་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྐང་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ལས་མདུན་དུ་ལྷ་བསྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ངོར་ཆེན་གྱི་ལུགས་སུ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་མཚུངས་པར་བཞེད་པ་འདྲ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པར་འདོད།

253

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

དེ་ནས་སྐབས་འདིའི་རྩོད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་འབྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞི་ཞེས་པའི་དོན་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་ན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས། “གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དང་དམིགས་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་གཞིར་གྱུར་པ་འམ། སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྣང་གཞི་ཡིན་པས་ན་གཞིའོ། །”ཞེས་དང་། དེའི་གོང་དུ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས། “སྒྲ་དང་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གསང་སྔགས་མི་འགྱུར་བའི་གཞི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྟོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསང་སྔགས་མི་འགྱུར་བའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་དམིགས་པའི་རྟེན་རྣམས་ལ་གཞིའམ། ཡང་ན་དམིགས་པའི་རྟེན་ཟླ་བ་དང་སྔགས་ཕྲེང་སོགས་གང་དུ་ཡོད་པའི་གཞི་ལ་གོ་བ་ལྟར་མཐོང་། དེ་དང་འབྲེལ་བར་བསམ་གཏན་ཕྱི་མར་གསུངས་པ་འདི་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་གསུངས་པ་གཉིས་པོ་འབྲེལ་ཆེ་བས་ན་འདིར་ཡང་དྲངས་ན། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ། །གསང་སྔགས་མི་འགྱུར་གཞི་ལ་གནས། །ཡན་ལག་མ་ཉམས་གསང་སྔགས་བཟླས། །”ཞེས་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། “གཞི་ནི་རང་གི་ལྷ་གཞག་པ། །རང་གི་ལུས་ལ་བྱ་བ་ཡིན། །གཉིས་པའི་གཞི་ནི་ཞེས་བྱ་བ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྐང་གཉིས་མཆོག །” ཅེས་སོ། །

དེ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་གཞི་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ནས་གཞི་གཉིས་བསྟན་པ་གཉིས་འདྲ་བས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ནས་བསྟན་པའི་གཞི་གཉིས་པོ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་གོ་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་ལུང་དེ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་བ་ལས་མི་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཀྱང་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་

254

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

པར་བཀྲལ་བར་གསུངས་པ་ལ། ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མར་གསུངས་པའི་གཞི་དང་པོ་ནི་མདུན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དང་། གཞི་གཉིས་པ་ནི་རང་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་གནས་པའི་སྙིང་གའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་བཤད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་གཞི་དང་པོ་ནི་རང་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཏེ་བདག་བསྐྱེད་དང་། གཞི་གཉིས་པ་ནི་མདུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་དགོངས་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་འགྲེལ་པར་དེ་ལས་བཟློག་ནས་བཤད་པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ཉིད་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་གོ་རམས་པས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་བཤད་པ་ལས་ངོར་ཆེན་གྱི་གསུང་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བར་བསམ་གཏན་ཕྱི་མར་གསུངས་པ་དང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གོ་རམས་པས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མར། “སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ། །”ཞེས་གཞི་གཅིག་ལས་མ་གསུངས་པ་ལ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་གཞི་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་རང་ལས་གཞི་གཅིག་ལས་མ་བསྟན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྦྱོར་བར་བཞེད་པས་བྱ་རྒྱུད་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་གཞུང་དེ་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལྟར་བཀྲལ་ནས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་གཞི་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་གོ། འོན་ཀྱང་དོན་དུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མར་གཞི་གཅིག་ལས་མ་བསྟན་པ་དེས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གྲུབ་པ་དང་། “འདི་ནི་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པས་ལུགས་འདི་ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བ་སྒོམས་ཤིག” ཅེས་གོ་རམས་པས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལས། “མི་འགྱུར་བ་དང་ཡི་གེར་ལྡན། །གཞི་ལས་གཞིར་གྱུར་

255

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

དེ་བཞིན་ཏེ། །”ཞེས་གསུངས་པའི་གཞི་གཉིས་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་གོ་རམས་པས་མ་བཀྲལ་བར་མཐོང་བས་དགའ་བ་བསྒོམ་པ་ཅུང་དཀའ་བ་འདྲའོ། །

སྤྱིར་འདི་ལྟར་གོ་རམས་པ་ལས་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཕལ་ཆེར་མ་མཐོང་བས་འདི་ཉིད་གོ་རམས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་མཁྱེན་དཔྱོད་ལས་འཁྲུངས་པ་གདོན་མི་ཟ་ཡང་། ཕངས་པ་ཞིག་ལ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་མིན་དོགས་པ་གནང་བ་ནི་གོ་རམས་པས་གཟིགས་མྱོང་མེད་པ་ལྟར་གསལ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་ལས། “ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ། ཡི་གེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་ཏེ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་སྒྲ་ཞེས་བྱ། །གཞི་ནི་རང་གི་ལྷ་གཞག་པར། །རང་གི་ལུས་ལ་བྱ་བ་ཡིན། །གཉིས་པའི་གཞི་ནི་ཞེས་བྱ་བ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྐང་གཉིས་མཆོག །སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་རླུང་དུ་བཤད། །རྩོལ་བ་དྲན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཞི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཤད་ཟིན་པར་བལྟའོ། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ནས་གསུངས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་གསུངས་པའི་གཞི་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཚིག་འགྲེལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཁུངས་མེད་པས་ན་འདིར་གོ་རམས་པས་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ཚིག་འགྲེལ་ནོར་བར་གསུང་པ་ནི་མང་པོ་ཞིག་གི་བློར་འབྱིན་དཀའ་སྙམ།

དེ་ལྟར་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ་དུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་ནས། དང་པོ་ལ་

256

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

ངོར་ཆེན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ལུང་གི་འགྲེལ་བཤད་ཙམ་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་གཉིས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་ངོར་ཆེན་གྱིས། “དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་རང་ངོས་ནས་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ནས་བསྟན་པར་མ་ཟད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ད་ལྟ་བོད་ན་བཞུགས་པ་སུམ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཙམ་སྣང་བ་འདི་རྣམས་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་ལེགས་པར་གྲུབ་ལ།”ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཁ་སྣོན་ལྟ་བུར་ཨ་མེས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་ཐེག་པའི་སྤྱི་དོན་མདོ་སྔགས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྒོ་འབྱེད་ལས་བྱ་བའི་རྒྱུད་གང་དུ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་ཅིང་། གལ་ཏེ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་བའི་བྱ་རྒྱུད་གཞན་ཡང་ཡོད་སྲིད་སྙམ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་གིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པས་བོད་ལ་མ་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པར་གྲུབ་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་གོ་རམས་པས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་རྣམ་བཤད་དུ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་ན་ཡང་དེའི་དོན་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཏེ། འདི་འདྲ་ཅིར་འགྱུར་བརྟག་དགོས་སོ་ཞེས་ཙོང་ཁ་པ་ལ་ཟུར་ཟ་བར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་རིགས་པ་ནི་ངོར་ཆེན་གྱིས་དེ་ཉིད་ལས། “གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འབྱེད་པ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ ི ལས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། སྨྲྀྀ་ཏིའི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་བཤད་པས། རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་རྒྱུད་སྡེ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་གཉིས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་མ་གཏོགས་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་

257

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

ཕལ་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་སྲོག་རྩོལ་དང་བསམ་གཏན་སོགས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལ། ངོར་ཆེན་གྱིས་དེ་ལྟར་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གཞི་གསལ་པོར་ངོས་མ་ཟིན་པར་གསུངས་པའི་ཐལ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “བྱ་སྤྱོད་གཉིས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འབྱེད་པ་མ་གཏོགས་རྒྱུད་རང་གི་ངོས་ནས་མི་འབྱེད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ངོར་ཆེན་གྱིས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་མི་འཐད་དེ། “གདུལ་བྱ་ལ་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་རྒྱུད་དེའི་དོན་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ངོར་ཆེན་གྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལྟར་ན་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་མིན་དེ་རྒྱུད་རང་ནས་གང་གསུངས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉན་མཁན་གྱིས་གང་ཐོས་མིན་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གཉིས་པོར་ཚིག་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་གསུངས་པའོ། །

ལྷག་པར་གོ་རམས་པས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་རྣམ་བཤད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་འདིར་གོ་བདེ་རུ་བཏང་ན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་བྱ་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན་ནམ་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན། བྱ་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན་ན་བྱ་རྒྱུད་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་རྒྱུད་མེད་པས་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་རང་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་དངོས་སུ་ཐ་དད་པ་བཞི་འདྲེན་རྒྱུ་མེད་པས་ནང་འགལ་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན་ན་གདུལ་བྱའི་ངོ་ལ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན་ནམ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་རྒྱུད་རང་ངོས་ནས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་

258

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ངོ་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་བྱ་རྒྱུད་དུ་ཡང་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གཉིས་པ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་རྒྱུད་རང་ངོས་ནས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་པོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལས་རྒྱུད་རང་ངོས་ནས་མི་འབྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་ནང་འགལ་དུ་གྱུར་པས། “འདིའི་རྗེས་འབྲངས་གངས་རིའི་ཁྲོད་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་བརྒྱར་འབད་པས་སོམས་ལ་ལན་སྨྲོས་ཤིག” ཅེས་གསུངས།

ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཚུལ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་རྗེས་སུ་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་སྐབས་སུ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་གཟུགས་སྐུ་ལམ་བྱེད་མེད་པའི་སྐྱོན་འཕངས་པ་ལ། ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ལས། “འོ་ན་ལམ་འདི་བསྒྲུབས་པས་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐུ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་རང་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་དགོས་པ་ལ་འདིར་ཟླ་བ་དང་། ས་བོན་ཙམ་ཞིག་ལས་བསྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཉིད་དོན་དམ་པར་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྒོམ་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཟླ་བ་དང་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་མ་འོངས་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་སྣང་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་བས་བདག་ཉིད་རང་གི་ལྷར་སྣང་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་ངོར་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལ། འདིའི་དོན་ནི་ཕལ་ཆེར་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷ་ཡི་སྐུ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་བསྒོམ་པ་མེད་ཀྱང་ཟླ་བ་དང་ས་བོན་སོགས་བསྒོམ་པ་ཡང་དོན་དུ་ལྷ་བསྒོམ་པའམ་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ཡིན་པས་གཟུགས་སྐུའི་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གོ་ཆོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མཐོང་།

259

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

སླར་ཡང་དོགས་སེལ་དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ངོར་ཆེན་གྱིས། “གལ་ཏེ་ཟླ་བ་དང་ཡིག་འབྲུ་ཙམ་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་ལྷའི་སྐུ་འགྲུབ་ན། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པར་རྒྱུ་འདྲ་བས་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིར་རྣམ་པ་ཟླ་བ་དང་ཡིག་འབྲུར་བསྒོམ་ཡང་དོན་ལྷར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པར། དེ་ལ་ལྷ་དང་སྔགས་དབྱེར་མེད་པའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྣོད་དེ། དེ་ཡང་རིག་པ་སྡེ་སྣོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྔགས་ཉིད་ལྷ་སྟེ་དེ་ཉིད་སྔགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཡང་ངོར་ཆེན་གྱིས། “དེ་ཉིད་རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དཔའ་བོ་གཅིག་གྲུབ་ལས། ལྷ་ཉིད་གསང་སྔགས་ཚུལ་གྱིས་ནི། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྩོལ་མཛད་པ། །སྔགས་པས་དེ་ཉིད་བསྒོམས་ན་ནི། །དེ་གྲུབ་ན་ནི་དེ་འགྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་ལས། གང་ཞིག་རྟོག་ལ་གནས་བྱེད་པ། །དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྟོག་སྤངས་ལ། །སྔགས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །”ཞེས་འབྱུང་ན་ཡང་ཁོ་བོ་ལ་ནི་གསུང་ཧ་ཅང་འདི་དག་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ངོ་། །

ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་ལྷ་ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་བལྟས་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ། ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལས། “ཆགས་པ་དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི། མདུན་དུ་དམིགས་པའི་ལྷ་བལྟས་པའི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་པ་ལ། བཟླས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་བླངས་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པ་ཞི་བ་དང་། བདེ་བ་འདྲེན་པ་སོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་དེའི་ངོ་བོར་མ་ཞུགས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སེམས་གཏད་པས་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱ་བར་མི་

260

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

ནུས་སོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེས་པ་ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སེམས་གཏད་པས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྷ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ ི ཆགས་སོགས་འཇོམས་པ་ལ་ལྷ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་པ་པོ་དེའི་ང་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། ཆོ་ག་ཞིབ་མོའི་ིབྲིས་སྐུའི་སྐབས་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཞལ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ལ་གཏོད་པར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། བཞིན་ནི་བག་ཙམ་འཛུམ་པ་བྲི། །དེ་ཡི་གཡས་སུ་ལྷ་མོ་ནི། །སྒྲོལ་མ་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པས་རས་བྲིས་ང་རྒྱལ་འཆང་མཁན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ཉིད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་ཅུང་གོ་དཀའ་བར་མཐོང་བས་བཤད་ན། ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་དུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱང་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་པ་པོས་མདུན་བསྐྱེད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཕན་ཚུན་བལྟས་པར་དམིགས་ནས་བལྟས་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་སྔགས་བཟླ་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆགས་པ་ཞི་བར་འགྱུར་ཞིང་། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བལྟ་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མོས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་ངོར་ཆེན་གྱིས་དེ་ལྟར་ན་བྱ་རྒྱུད་ནས་ལྷའི་རས་རིས་འབྲི་ཚུལ་གསུངས་པས་རས་རིས་ནང་གི་ལྷ་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཐལ་བ་ཡོད་པར་གསུངས། སྤྱིར་ལྷ་ཕོ་མོའམ་སྐྱེས་པ་ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་བལྟས་པར་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་དཀའ་ན་ཡང་། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཆགས་སྤྱོད་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་བྱས་པར་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཆགས་སྲེད་དང་

261

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

འབྲེལ་བའི་རི་མོ་སོགས་བལྟས་པས་སུ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ན་ཡང་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པ་ནི་ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཕལ་མོ་ཆེར་མྱོང་བ་འདི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བདག་བསྐྱེད་མེད་པས་བལྟས་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་མི་ཡོང་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་ཅུང་འགྲོ་དཀའ་བར་མཐོང་།

གཞན་ཡང་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྨྱུང་གནས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། “གལ་ཏེ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་། །ཀུན་རྫོབ་ལྷ་རུ་གནས་ན་ནི། །དཀའ་ཐུབ་གཙང་སྦྲ་ག་ལ་འཐད། །ལྷ་ལ་གཙང་དང་མི་གཙང་མེད། །ལྷ་རྣམས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་མི་གདུང་། །”ཞེས་དང་། “བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད། །བྲིས་སྐུ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཐབས་ཡོད་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །དེ་ཡི་ལུགས་བཞིན་མཛད་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་བྱེད་ན་སྨྱུང་གནས་མེད། །བདག་ཉིད་ལྷ་རུ་བསྐྱེད་པ་ལ། །མཆོད་ན་བསོད་ནམས་བརྙས་ན་སྡིག །གལ་ཏེ་སྨྱུང་གནས་བྱེད་འདོད་ན། །རང་ཉིད་ཐ་མལ་ང་རྒྱལ་གྱིས། །བྲིས་སྐུ་ཆོ་ག་བཞིན་བྲིས་ལ། །རྗེ་དཔོན་བཞིན་དུ་དངོས་གྲུབ་བླང་། །” ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་འབའ་ར་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་གིས་རྒྱུད་སྤྱིའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། “སྨྱུང་གནས་བྱེད་པ་ལ་བདག་བསྐྱེད་མི་བསྒོམ་པ་ནི། ལུས་ལ་སྨྱུང་གནས་དང་། ཕྱག་དང་སྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་བཀྲེས་སྐོམ་དང་། ངལ་དུབ་ཀྱི་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ལ། བདག་བསྐྱེད་བསྒོམས་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྷ་ལ་མ་གུས་པ་དང་སྙེམས་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

262

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

དེ་ལྟར་ངོར་ཆེན་དང་གོ་རམས་པ་སོགས་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པའི་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་གོ་བདེ་ཕྱིར་སྙིང་བསྡུས་ཙམ་འདིར་འགོད་ན། བྱ་བའི་རྒྱུད་གང་ནས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་ནི་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟར་ཉམས་ལེན་དགོས་པར་བཞེད་པས་དེས་ཁྱབ་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་དྲུག་བསྟན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་ལས་བདག་བསྐྱེད་གཏན་ནས་མ་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གསུང་སྟངས་མི་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཐུག་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་དགོངས་པ་ཉིད་ས་སྐྱ་པའི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་ཆེ་བས་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གསུང་ལ་ཁུངས་བཅོལ་བར་གསུངས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་ལ་ཁུངས་བཅོལ་བའི་ཚུལ་མ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ས་སྐྱ་པས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་ན་བདག་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཡང་མེད་པར་བཞེད་ན་ཡང་དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་སུ་ངོར་ཆེན་གྱིས། “དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའམ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱག་མཚན་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ་སློབ་མའི་སྙིང་གར་ཐིམ་པས། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསམས་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལས་ཡེ་ཤེས་དབབ་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །”

263

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

ཞེས་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལྟར་མངོན་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་སྡོམ་ཚིག་ཏུ་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ལས། “དེས་ན་གོང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་གྱི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་བདག་ཉིད་ལྷའི་སྐུར་མི་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་ལྷར་བསྒོམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འོ། །”ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གོ་རམས་པས་ཀྱང་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་རྣམ་བཤད་ལས། “དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྡེ་སྣོད་དང་། རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ལུགས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་ཡིན་པར་དགོངས་ཤིང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་རང་ངོས་ནས་བདག་བསྐྱེད་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མར་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པ་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་བཀབ་ཚུལ་བཅས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཞི་ཡོད་པ་དཔེ་མཚོན་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་བླ་མེད་ལྟར་བཤད་པ། བྱ་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལྟར་བཤད་པ། བྱ་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟར་བཤད་པ། བྱ་རྒྱུད་བྱ་རྒྱུད་རང་ལུགས་ལྟར་བཤད་པ་བཅས་ས་བཅད་བཞིའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་བཤད་དུ་མཐོང་བས་འདིར་ཚིག་ཚོགས་ལ་མ་འཛེམས་པར་འགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བྱ་རྒྱུད་བླ་མེད་ལྟར་བཀྲལ་བ་ནི་ངོར་ཆེན་གྱིས། “སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་བདག་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་འཁོར་བཅས་སུ་བསྐྱེད། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲང་ཞིང་གཞུག དབང་བསྐུར་ཞིང་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པ་རྣམས་བཤད་ལ། འདི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལྟར་བཀྲལ་

264

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

བར་མངོན་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཟབ་པ་དང་ཕྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་ནི་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། བྱ་རྒྱུད་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་། །དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡཱས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར། གྲྭ་ལྔ་དང་འོད་ཟེར་ཅན་ལ་སོགས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལུགས་ ི ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཕྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་པ་དང་། བརྒྱ་རྩ་རྣམས་སུ་བཤད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་དང་། སློབ་དཔོན་ཛེ་ཏཱ་རིའི་གྲྭ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་གཞུང་ཆུང་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལུགས་ ི ལྟར་བཀྲལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པས། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་སོགས་སོ་སོའི་རྒྱུད་ནས་དི ངོས་བསྟན་དུ་བཤད་པའི་ཤ་ཆང་སྤང་བ་སོགས༌རྣམས༌ནི༌དེ༌ལས༌གཞན༌དུ་མི་འཆད་ཀྱང༌། དེར་མི་གསལ་བ་དང་། མ་ཚང་བ་ཁ་བསྐང་དགོས་པ་རྣམས་བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་བཞིས་ཁ་མི་སྐོང་བར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཁོ་ནས་ཁ་བསྐང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདི་བཞེད་བའི་རྒྱ་གར་བའི་སློབ་དཔོན་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱ་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལ་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་རྣམ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གིས། བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པ་དག་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོ་ག་དེས། འདི་ལས་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་དེ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྙིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་སྔགས་རིགས་རྣམས། །ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནས་

265

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

གསུངས་པའི་ཆོ་གས་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བར་གསུངས་ལ། ཇི་ལྟར་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། རྣམ་སྣང་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བར། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་སྟེ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་དང་ཡོངས་བརྟགས་དང༌། །གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱས་གསུངས། །ཞེས་རྣལ་འབྱོཪ་གསུམ་གསུངས་ལ། དེའི་དང་པོ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཤད་དེ། རྒྱུད་དེའི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གིས། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅེས་པ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། དེས་ན་དབང་བསྐུར་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཞེས་པ་ནས་རང་གི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་གནས་དང་གདན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་རིམ་པའོ། །ལྕགས་ཀྱུ་ཡི་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མདུན་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམས་པའི་སྟེང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་པ་ཡང་སྤྱན་དྲང་ཞིང་། ལེགས་པར་བསྟོད་ལ་ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་སྦྱར་གྱི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྦྱར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་དང་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཟུར་དུ་བྱས་པ་མ་མཐོང་མོད། རྣམ་སྣང་སྒྱུ་དྲའི་ལེའུ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གིས་མཛད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ཉིད་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་གོ་དཀའ་བར་མཐོང་བས་བཤད་ན། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ལས། “སྙིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་སྔགས་རིགས་རྣམས། །ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་ལས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པའི་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པར་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་གསུང་དེ་ཡིས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོ་

266

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

ག་དེས་བསྒྲུབ་ན་ཕན་ནུས་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ། འོ་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ནས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། ཀུན་སྙིང་གིས་དེ་ནི་རྣམ་སྣང་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཅས་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས། རྣམ་སྣང་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དང་དེ་ཡང་བླ་མེད་ཕ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་ལ་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་བར་སྐབས་ཅུང་ཟད་དར་བར་མངོན།

དེ་ལ་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ་ལས། “རྣམ་སྣང་སྒྱུ་དྲའི་ལེའུ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གིས་མཛད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གིས་མཛད་པའི་སྒྱུ་དྲྭའི་འགྲེལ་པ་འདི་ཉིད་བསྟན་འགྱུར་དུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་གྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ངོར་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་འདི་ལ་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་པ་ལས། ལེའུ་བདུན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པའི་རིམ་པར་ཕྱེ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་མདུན་དུ་ཡེ་ཤེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དྲངས་ནས་མཆོད་བསྟོད་བཟླས་བརྗོད་སོགས་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །ངོར་ཆེན་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་དང་། ི འཁོར་བསྐྱེད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་པ་ལ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས་ཀརྨ་ཤིང་རྟ་ལས། “དེ་ནས་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་

267

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

ཁྱད་པར་ལ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་འབྱེད་མཚམས་མི་འདྲ་བ་ནི་འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། ཡོ་ག་ནས་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག །ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་བཏབ་ནས་ཕྲིན་ལས་འཆོལ་བ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་གསུངས། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ལས་མངལ་ནས་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག ཕྲ་ཐིག་དང་བཟླས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་།”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་འདེབས་པ་སོགས་དེ་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་རུང་བའི་དོན་མིན་པར་གསུངས་པའོ། །

གསུམ་པ་བྱ་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་རྣམ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། “སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་གཅིག༌ཏུ༌བསྡུས༌ནས༌ཉམས༌ལེན༌གྱི་ཚུལ་འདྲ་བར་བཞེད་དེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་འདི་ཡང་གསང་སྔགས་བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཚེ་ན་བྱ་བར།”ཞེས་པ་ནས། “གང་དག་ཏུ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་མ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། རྒྱུད་ཐམས༌ཅད༌ཀྱི༌ཆོ༌ག༌བསྡུས༌པའི༌རྒྱུད༌འཕགས་པ་དཔུང་བཟང་དང་། དཔལ་རྟོག་པ་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །”ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལུང་རྒྱས་པར་དྲངས་ཏེ། “དེ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ལྷ་སྐུར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི་འདི་རྣམས་ཡིན་ལ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང༌། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་གཉིས་ནི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ཅིང་། ལེགས༌གྲུབ༌དང༌དཔུང༌བཟང་གཉིས་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་སུ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ལུང་མི་སྣང་ལ། རྟོག་བསྡུས་ནི་བོད་ན་མི་བཞུགས་ཀྱང་ཡོ་གའི་འགྲེལ་པ་ཨ་ཝ་ཏ་རར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པས་དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་བཤད་ཀྱང་། ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དཀའ་

268

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

ཞིང༌། རིག་སྔགས་འཆང་གི་སྡེ་སྣོད་ལས། རི་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་ནི། རས་བྲིས་ལ་བསམ་གཏན་བྱ་བའི་ལུང་དུ་སྣང་ངོ༌། །གང་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་ཉམས་ལེན་བཤད་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་རྣམ་ ི འཇོམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། ཤུ་རཾཾ་ག་ཝརྨའི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རྣམས་སུའང་བཤད་ལ། ཛེ་ཏཱ་རི་དང༌། ཇོ་བོ་རྗེའི་མི་འཁྲུགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། ཀེ་ལ་དྷ་རའི་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སུའང་འདི་དང་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་གསུངས་མོད། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བའི་སྲོལ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་ངོར་ཆེན་གྱིས་གསུངས་སོ། །

ངོར་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་ནི་གོང་དུ་སྨོས་ཟིན་ལ། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་རྣམ་ ི འཇོམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་སྣང་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་ཤིན་ཏུ་མདོར་བསྡུས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། དེར་བདག་ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཐུགས་ཀའི་སྔགས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས། མདུན་དུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རང་དང་འདྲ་བ་ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་ནས་སྤྱན་དྲངས་ནས་མཆོད་བསྟོད་དང་གཟུངས་སྔགས་བཟླ་ཚུལ་སོགས་གསུངས་པས་སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གོ། །དེ་བཞིན་ངོར་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཤུ་རཾཾ་ག་ཝརྨའི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཀྱང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལས་དང་ཤོས་འདི་ཉིད་བཞུགས། མཚན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་གི་ཆོ་ག་ཞེས་འབྱུང་བ་དེར་དཀྱིལ་འཁོར་དང་པོར་ཕྱག་རྡོར་དང་། གཉིས་པར་རྣམ་འཇོམས་སྔོན་པོ་སོགས་སྟབས་གཅིག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་

269

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་འབྱུང་བས་བྱ་རྒྱུད་ཡོངས་གྲགས་དང་མི་འདྲ་བར་མཐོང་། འདིར་བདག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་མ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས་སློབ་མ་དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་ལས། “ཆོ་ག་དྲུག་གིས་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་གནས་ལྔར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས།”ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་དྲུག་གིས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་འདིས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་འདྲའོ། །གཞན་ཡང་ཇོ་བོའི་ིམི་འཁྲུགས་པ་སོགས་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ། ཀེ་དྷ་ར་ཎ་དྷིས་(བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་མཚན་འདི་ལྟར་འབྱུང་)མཛད་པའི་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞུགས། དེ་རུ་རང་ཉིད་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་གཙོ་འཁོར་ལྔ་པ་བསྐྱེད་ནས་མདུན་དུ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་བཟླས་བརྗོད་བྱ་ཚུལ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་བྱ་རྒྱུད་བྱ་རྒྱུད་ལྟར་བཤད་པ་ནི་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཙམ་ལས་གཞན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན་པས་འདིར་མི་བཤད། དེ་ལ་གོ་རམས་པས་ཀྱང་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་འགྲེལ་པར་ངོར་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་རྣམས་གསུངས་ནས་དམིགས་བསལ་ངོར་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་སོགས་སྒྲུབ་ཐབས་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་བསྲེས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གོ་རམས་པས་མཛད་པའི་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་རྣམ་བཤད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ལས། “ཁོ་བོའི་ིརྟོག་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་སོགས་ནས་བཤད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། གཞུང་འདིར་ཡང་། བདག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཐབས་ཡོད་

270

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །དེ་ཡི་ལུགས་བཞིན་མཛད་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། འཆད་ཁ་བ་ནམ་མཁའ་འབུམ་གྱི་དྲིས་ལན་ལས། དོན་ཞགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལྷར་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བགྱིས་པར་གདའ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྒྲུབ་ཐབས་དེ་དག་ལ། བདག་བསྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཙམ་བཤད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་དང་མཐུན་པར་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་རི་ཆོས་མཚམས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་ལས། “དེ་ཕྱིར་བྱ་རྒྱུད་རང་ལུགས་ཉམས་ལེན་དང་། །བྱ་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟར་དུ་ཉམས་ལེན་ཡོད། །རྒྱ་གར་མཁས་པ་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་པས། །བྱ་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལྟར་ཉམས་ལེན་གསུངས། །དཔེར་ན་ཚེ་དཔག་ལྷ་དགུ་ལྟ་བུ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཇོ་བོ་རྗེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད། །རྨེ་བརྩེགས་ལྗང་གུ་མི་འཁྲུགས་ཆོ་ག་བཞིན། །དེ་བཞིན་པཎ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་གདན་པས་ཀྱང་། །བྱ་རྒྱུད་བླ་མེད་རྒྱུད་ལྟར་ཉམས་ལེན་མཛད། །དཔེར་ན་བི་མའི་རྣམ་འཇོམས་དཀར་པོ་བཞིན། །དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཆེ་ཆུང་གིས། །སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་པོ་དང་། །དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེའི་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི། །བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་དབང་གི་སྒྲུབ་ལུགས་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་མདུན་བསྐྱེད་མེད་པར་བདག་ཉིད་ལྷ་བསྒོམ་པ་ཙམ་དང་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བསྲེས་ནས་མཇུག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་མཐུན་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་དམ་ཚིག་པ་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་བསྟིམ་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

271

མེད་པར་ཐག་བཅད་པ།

སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མས་རྒྱས་བཀབ་ཚུལ་ལ་གོ་རམས་པས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་རྣམ་བཤད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ལས། “ལྔ་པ་ནི་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་ཉམས་ལེན་སྦྱར་བ་དང་། བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཆེན་བཞི་ནས་བཤད་པའི་ཉམས་ལེན་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྦྱར་ན་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྦྱར་ན་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཡང་ཡོད་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྦྱར་ན་རིམ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གིས་བྱ་རྒྱུད་རང་ངོས་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ། སེམས་ཙམ་པ་རང་ངོས་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

272

བཅོ་བརྒྱད་པ།

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ།

བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་གཙོ་བོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་མཁས་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རྩོམ་བཞུགས་སོ་ཅོག་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་སླད་དུ་རེ་རེ་བཞིན་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཡང་། གང་མཇལ་བ་རྣམས་ལས་འབའ་ར་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཐད་ཞིབ་ཕྲ་གསུང་མཁན་སྔ་ཤོས་ལྟ་བུར་མཐོང་། དེ་ལ་འབའ་ར་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་ནི་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གསེས་སྟོད་འབྲུག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དང་། བུ་སྟོན། དོལ་པོ་པ་སོགས་དུས་སྐབས་དེའི་བླ་མ་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡང་ཡིན། གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གཉིས་ཀ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་བརྒྱུད་ཀྱང་བཀའ་བརྒྱུད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བླ་མ་དབུ་མ་པ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཡོད་པས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་དང་མཛད་རྗེས་ཆེ་བའི་བླ་མ་ཞིག་གོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཐར་པར་འཇུག་པའི་གྲུ་བོ་ཟབ་དོན་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་མཛོད་ཅེས་པ་ནི་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་སྐབས་བབ་གང་དགོངས་མཛད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གསུང་རྩོམ་ཐམས་ཅད་གོ་རིམ་ཡོད་ཅིང་གྲུབ་མཐའི་གཞི་གསལ་པོ་བཏིང་ནས་མཛད་པའི་རྣམ་པ་ཆེ་ཞིང་། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་བརྗོད་བྱ་བྱེ་

273

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བབྲག་པ་རེ་རེར་གསུང་རྩོམ་རེ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ན་ཕལ་ཆེར་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་འགྲོས་དང་མཐུན་ཆེ་བ་ཞིག་གོ། །

དམིགས་བསལ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ལ་འབའ་ར་བས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “གཉིས་པ་བདག་བསྐྱེད་མདུན་བསྐྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྡིག་པ་སྦྱོང་བ་ལ་མདུན་བསྐྱེད་གཙོ་བོར་བསྟན་ནས། སྨྱུང་བར་གནས་པས། བདག་བསྐྱེད་མི་སྒོམ་པར་རྗེ་འབངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དངོས་གྲུབ་བླང་བ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པའི་ལྷ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་རས་བྲིས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་ཐུགས་ཁར་ས་བོན་གྱི་མཐའ་མར་སྔགས་ཕྲེང་བཀོད་ནས། དེ་ལ་དམིགས་ནས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་སྟེ། རྟོག་པ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ལས། དོན་དམ་སྤྲོས་བྲལ་སྟོང་པའི་ངང་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྷ་ཡི་སྐུར་སྣང་ནས། །རྗེ་འབངས་ཚུལ་དུ་དད་པས་རབ་བསྒོམས་ན། །དངོས་གྲུབ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་ལས།”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབའ་ར་བས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ལུང་གི་ཚིག་འགྲེལ་གནང་ནས། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐབས་གཉིས་ལས་སྨྱུང་གནས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་བདག་བསྐྱེད་མི་སྒོམ་པ་ནི། ལུས་ལ་སྨྱུང་གནས་དང་། ཕྱག་དང་སྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་བཀྲེས་སྐོམ་དང་། ངལ་དུབ་ཀྱི་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ལ། བདག་བསྐྱེད་བསྒོམས་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྷ་ལ་མ་གུས་པ་དང་སྙེམས་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདག་བསྐྱེད་བསྒོམ་དགོས་པའི་སྐབས་ནི་འབའ་ར་བས་དེ་ཉིད་ལས། “གཉིས་པ་ལས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བདག་བསྐྱེད་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ནི། བདག་ཉིད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ལས་བྱེད་ཀྱང་འགྲུབ་ལ། ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བས་ལས་གང་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་

274

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བནུས་ཏེ། ཐ་མལ་སྒོ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་དྭགས་ཕྲ་མོ་ཡང་ལས་ལ་སྐུལ་མི་ནུས་ན། བདུད་དང་སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་དག་ལས་ལ་སྐུལ་མ་ནུས་ན། ལས་བཞི་འགྲུབ་པར་མི་ནུས་པས། དེའི་ཕྱིར་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་སྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ། ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པ་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་མཛད་པ་ལས།”ཞེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ལུང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་དྲངས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འབའ་ར་བས། “ཀྲི་ཡའི་ལྷ་དྲུག་གི་བསྐྱེད་ཆོག་གིས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་བསྒོམས་པས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པས་འབའ་ར་བས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བའི་ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་གིས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པར་བཞེད་པར་གསལ།

ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་འབའ་ར་བས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་བསྒོམ་དུས་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་དགོས་པར་ཡང་བཞེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། “བདག་བསྐྱེད་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག དབང་བསྐུར་བ་ཡང་བྱས་པ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་མ་ནི་བཛྲས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། རང་སྙིང་ཟླ་བར་ས་བོན་དང་། །གནས་གསུམ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་བསྒོམས་ཏེ། །ས་བོན་འོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བཀུག་མཆོད་གཉིས་མེད་བྱ། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྡན་གངྒཱ་དྷ་རས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ཧཱུྃྃ་ཡིག་ལས་འཕྲོས་འོད་ཟེར་གྱིས། །མདུན་དུ་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། །མཆོད་དང་བསྟོད་པ་སྔོན་སོང་ནས། །དབང་བསྐུར་དེ་ནས་བཟླས་པ་ཙམ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱ་རྩ་ལ་སོགས་པ་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པར་བཤད་པས་དེའི་དགོངས་པ་ཡེ་ཤེས་པའི་ང་རྒྱལ་འཆང་བས་ལས་འགྲུབ་སླ་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཉམ་ཆུང་གིས་ཀྱང་དབང་དང་ལྡན་ན་མི་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་ནུས་ ི པ་བཞིན་ཏེ། རྒྱུད་ནས་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པར་མ་བཤད་ཀྱང་། མཁས་གྲུབ་

275

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བརྣམས་ཀྱིས་ལས་བསྒྲུབ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་མི་འགལ་སྙམ་མོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་འབའ་ར་བས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་དགོས་མིན་གྱི་སྐབས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཡང་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་ཕྱོགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་གསུང་རྩོམ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གྲངས་མང་། གསུང་རྩོམ་རྣམས་སུ་གསུང་སྟངས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་དེས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་གཞན་སྟོང་དང་རང་སྟོང་གང་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་པ་ཡོད་པ་བཞིན་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་ཐད་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་གང་རུང་དུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་པ་ཅུང་དཀའ་བའི་གནས་སུ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ནི་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་རྩོམ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་རྒྱས་ཤོས་དང་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ཡང་གཙོ་བོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་ཡོད་མེད་ལ་བཞག་མཛད་པར་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་དེ་ལ་དགག་པ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་ཞིག་དང་། དེ་རུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལ་ཟུར་ཟ་དང་འཕྱ་སྨོད་ཆེ་ཙམ་གནང་ནས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ལས། “དེ་ལྟ་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་སྔགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ལྷར་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་རྒྱུད་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ལུང་དྲངས་པ་

276

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བནི་དྲན་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱེ་བོའི་རྐང་ ི པས་བགྲོད་པ་མྱུར་བའི་ཁུངས་སུ་སྐྱེས་རྐང་མགྱོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པས་འདི་ཙམ་དུ་བགྲོད་ནུས་པའི་དཔེ་བཀོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་རྒྱུད་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པའི་ཕོ་ཉའི་ལམ་སྒོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་ནའང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས།”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། འདི་ནི་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཞིབ་ཆ་ཡོད་པ་མ་གཟིགས་པའི་སྐྱོན་དུ་མཐོང་སྟེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཁུངས་སུ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་འདྲེན་པ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོར་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད་པས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་ལུང་དྲངས་པར་བཞེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་ཡོངས་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལ། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་སོགས་ནས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པས་དེ་དག་སྔགས་མ་ཡིན་པའི་ཐལ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ། རིགས་པ་འདིས་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་མིན་པར་མཐོང་ངོ་། །

བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པའི་གཞི་གཉིས་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་རང་གི་དབང་ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་དེ་སྒྲུབ་པ་དང་མཆོད་པའི་དོན་ལས་བདག་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་གི་ལྷ་ཡི་གཟུགས་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གོ་ན། གུར་ལས། རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་སྒྲུབ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་ན་ཡང་། དེས་ནི་རིགས་བདག་བསྟན་པ་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་གུར་གྱི་འགྲེལ་པ་མི་ཐུབ་ཟླ་བས་མཛད་པ་སོགས་

277

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནོད་པ་འདི་ཅུང་ཟད་འགྲོ་བ་ལྟར་མཐོང་། འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པའི་གཞི་གཉིས་ནི་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་ལ་གོ་བ་ལ་བསྙོན་འདོར་དཀའ་བར་མཐོང་སྟེ། མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་ཡིན་ན་བདག་མདུན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབ་མི་རུང་བ་མེད་པས་སོ། །མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་གསུང་དགོངས་གཅིག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལ་ཟུར་ཟ་དང་བཅས་ཏེ་དགག་པ་མི་ཉུང་བ་མཛད་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཟིན་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཨེ་ཝཾཾ་ཕྱག་རྒྱ་ལས་གསུངས་པ་ནི་གསུང་རྩོམ་གཞན་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཨེ་ཝཾཾ་ཕྱག་རྒྱ་ནི་གཙོ་བོ་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་ཕ་ཆོས་གཙོ་བོ་སྐུ་གསུམ་ངོ་སྤྲོད་ཅེས་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་པོད་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་ཤིང་། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་གསུང་རྩོམ་འདི་རུ་འབྱུང་། དེ་རུ་ཐོག་མར་མདོ་སྔགས་དབུ་མའི་སྐོར་དང་། རྒྱུད་སྡེ་ཁག་གི་དབྱེ་བ་དང་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཅིག་འབྱུང་བ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ད་དུང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་འདིའི་ནང་དུ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཅིང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནི་མདོ་ཡི་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པ་དང་། ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་དང་། གསང་འདུས་དང་བདེ་མཆོག་སོགས་ནས་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་

278

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བཀྱང་དུས་འཁོར་ནས་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མི་འཐོབ་ཚུལ་སོགས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་གོ་རམས་པ་སོགས་མཁས་པ་སུ་ཡི་ཡང་གསུང་དང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཁོ་བོས་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་གྱི་ནང་དུ་གོ་གང་བདེར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྐབས་སུ་བབ་པ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་ཨེ་ཝཾཾ་ཕྱག་རྒྱ་ལས། “སྤྱོད་པ་དེ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་བསྙེན་པའི་ཚུལ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཙམ་པོ་རྣམས་སུ་མདུན་དུ་རང་གི་ལྷ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བསྐྱེད། རང་ཉིད་ལྷ་དེའི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་དང་སོགས་ཕྱིའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་འཆད་པ་ན། བདག་ཉིད་ལྷའི་བསྙེམས་པ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་བྱ་རྒྱུད་ཙམ་པོ་རྣམས་སུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་མི་འབྱུང་ལ། ཙམ་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བར་བྱ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་སོ་ཅོག་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བྱས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་ལྷའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་དག་སྣང་དུ་ལྟ་བ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རིགས་པ་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རིགས་པ་དང་ཅུང་འདྲ་ཞིང་། འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཤད་ན་མི་རུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། བདག་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད་ན་མི་རུང་བ་ལས་མེད་ན་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་མི་རུང་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ། མདོ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་མ་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མཚན་གཞི་ཡང་ཨེ་ཝཾཾ་ཕྱག་རྒྱ་ལས། “ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་སོགས་ཕྱིའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་

279

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བབཀོད་སོགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཙམ་པོ་དང་། ཕྱིའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་སྨད་ནས། ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་འཇུག་པ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་གཙུག་གཏོར་གྱི་དུམ་བུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་ལ་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ།”ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འདི་ནི་ངེས་པར་དུ་གཟབ་ནན་གྱིས་ལྟ་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་དགོངས་པར་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་བཅས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་རུ་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་རང་ལ་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལྟར་གསུངས་ན་ཡང་། འདིར་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབྱེ་བར་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཙམ་ལས་གཞན་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་ཡིན་པས། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དབྱེ་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བསྡུ་བའི་ལུགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དབྱེ་ཚུལ་དང་ཅུང་མཚུངས་པར་མཐོང་ལ། བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་ནི་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡིན་པས་འདིར་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་གསུངས་པ་རྣམས་གནད་ལ་ཅི་ཙམ་འགྲོ་མིན་དཔྱད་བྱར་མཐོང་ངོ་། །

ཡང་ན་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཙམ་པོ་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ངོས་འཛིན་མཛད་པས་ན། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཡང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ་དང་། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་བཅས་ཀྱི་གསུང་དང་ཡང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བ་ཞིག་གོ། འོན་ཀྱང་བྱམས་པ་གླིང་པ་ནི་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་དང་མི་འདྲ་བར་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། ཁྱད་

280

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བཔར་ཅན་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསང་བ་ཞེས་པ་ལས། “དེ་ལ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་ལྷག་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ན། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགོངས་པ་ལ་མེད་དོ། །”ཞེས་གསུངས། སྤྱིར་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་གསུང་རྣམས་སུ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ལ་དགག་པ་མི་ཉུང་བ་ཡོད་པས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་རྩོམ་མི་ཉུང་བ་གཟིགས་མྱོང་ཡོད་པར་གསལ་ན་ཡང་། བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ལ་དགག་བཞག་གང་ཡང་མཛད་པ་མ་མཐོང་བས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་སོགས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་གཟིགས་མྱོང་མེད་ཀྱང་སྲིད་ལ། ཡང་ན་ནི་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བོ་དོང་པའི་བྱ་རྒྱུད་རྣམ་བཤད་ལྟ་བུ་གཟིགས་མྱོང་ཞིང་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་མཛད་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་འཐད་པར་གཟིགས་ནས་རྒྱུད་དེ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་གྲས་སུ་བགྲངས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྲིད་པའོ། །

ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོར་གདུལ་བྱ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བདག་བསྐྱེད་དང་སྲོག་རྩོལ་སོགས་བསྟན་ཅིང་། གདུལ་བྱ་ཕལ་པ་ལ་བདག་བསྐྱེད་སོགས་མ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལ། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་རྒྱུད་རང་གི་ངོས་ནས་ཙམ་པོ་པ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པ་ཡང་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་ཕལ་ཆེར་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་པོ་གཅིག་པ་དང་གཉིས་ཀ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བཞག་ན་ཆོག་པར་བཞེད་པ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་

281

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བབྱ་རྒྱུད་སྤྱི་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཙམ་ལས་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཨེ་ཝཾཾ་ཕྱག་རྒྱར་བཀོད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་གཞི་རྣམས་འདྲ་བས་དབྱེ་བ་འདི་དག་གི་ཐད་ལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་དང་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ལྟ་བུར་མཐོང་བས། ཐ་སྙད་ཙམ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཞིབ་ཕྲ་དཔྱད་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་ནས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པ་བཞིན་བྱ་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱོར་དགོས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དང་དགོངས་གཅིག་འགྲེལ་ཆེན་བཅས་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཨེ་ཝཾཾ་ཕྱག་རྒྱ་ནས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ལས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གང་བཞེད་མིན་བཤད་དཀའ་ན་ཡང་། བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཉིད་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་དགོངས་པ་དངོས་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ཉིད་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་འཁྲུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཆེ་བ་མིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་ནམ་མཛད་མིན་གསལ་པོ་མེད་ཀྱང་ཙཱ་རིར་མཛད་པར་གསལ་བས་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་དུ་ཡིན་ལས་ཆེ་ཞིང་། དགོངས་གཅིག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ཨེ་ཝཾཾ་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་མཛད་པ་གསལ་པོའོ། །ལྷག་པར་ཨེ་ཝཾཾ་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཤ་སྟག་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ལུགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་གསུངས་པས་ན་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ཡོངས་

282

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བགྲགས་ལ་ཡང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཁོ་ན་བཞུགས།
དེ་རྣམས་ལས་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས་ཀརྨ་ཤིང་རྟར་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་གསུང་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ཨེ་ཝཾཾ་ཕྱག་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་ན་ཡང་། ཀརྨ་ཤིང་རྟར་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དཔེ་མཚོན་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཙམ་པོ་བ་ལ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཙམ་ལས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམས་དེའི་མཚན་གཞིར་བཀོད་མེད་པས་དཔེ་མཚོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལྷན་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་ལ་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པ་ལྟར་ཡོད་ཅིང་། དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས་བྱ་རྒྱུད་རང་ལ་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལྟར་མཐོང་། གཞན་ཡང་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས་བྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཀརྨ་ཤིང་རྟ་རུ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་སོགས་ཀྱིས་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། “ཡིད་ཀྱི་གསང་སྔགས་ལྷ་རྣམས་ནི། །ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་བསམས་ཏེ། །རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམས་བསལ་ནས། །མཁས་པས་བཟླས་བརྗོད་བརྩམ་པར་བྱ། །"ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཀྱང་། འདིས་ནི་མདུན་དུ་བསྒོམས་པའི་ལྷ་ནན་ཏན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དོན་ལ་གོ་བས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དཀའ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་དུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་གཞུང་འདི་ཉིད་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །མཁས་པ་གཞན་གྱི་གསུང་དང་མི་འདྲ་བར་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས་དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་མ་བསྟན་ཅེས་གསུངས་སོ། །

283

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བདེ་ནས་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་འཁྲུངས་པ་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོས་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ལས་། “རྒྱུད་ལས་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། རྒྱུད་ཕལ་ཆེར་ལ་བདག་བསྐྱེད་མ་བཤད་པ་ལ་དགོངས་པས་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཤད་པས། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མེད་དོ་སྙམ་དོ་གལ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུད་དང་གྲུབ་པ་མང་པོའི་གཞུང་ ི ལ་བསྙོན་དགོས་པས་སྡིག་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཁུངས་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་གྱིས་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་འདྲེན་པ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་དང་མཚུངས་སོ། །ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་གྱིས་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དཀའ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་ལས་ཀྱང་ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དགུང་ལོ་མཐོ་བས་དེ་གཉིས་ལས་དེ་ལྟར་གསུང་མཁན་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སྔ་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་ཡང་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་སོགས་ཀྱི་གསུང་དངོས་ལུང་དྲངས་པ་མ་མཐོང་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་འཆད་པ་ན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་ཕྱིས་སུ་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྫོགས་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་སྟོབས་ལྡན་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་མདོ་རྒྱུད་མཛོད་ལས། “བྱ་རྒྱུད་ཙམ་པོ་རྣམས་སུ་བདག་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་མདུན་དུ་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་པ། རང་དེའི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་གཞག་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། བདག་

284

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བཉིད་ལྷ་ཡི་སྙེམ་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་བཤད་དོ། །རང་ཤར་ལས། ལྷ་དང་རྣལ་འབྱོར་དག་པ་གཉིས། །རྗེ་དང་འབངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བལྟ། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་མདུན་དུ་ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཞིང་ཁམས་ཕོ་བྲང་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་པའི་ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་རྗེ་དང་། རང་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་བྲན་གྱི་ཚུལ་དུ་བལྟས་ཏེ། མཆོད་བསྟོད་དང་རྒྱུན་བཤགས་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །རྫོགས་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་སྟོབས་ལྡན་འདི་ཉིད་རྡོ་གྲུབ་དང་པོ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སློབ་མ་ཡིན་ཅིང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཅུང་ཟད་སྔ་བ་ཡིན། འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་རྒྱུད་མཛོད་ཀྱང་འཇམ་མགོན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལྟར་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་པོད་ཁ་ཤས་ཤིག་བཞུགས།

དུས་ཕྱིས་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་མཁས་པ་རྣམས་ལས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་འཇུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྔགས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གནད་མདོར་བསྡུས་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་མཛད་པ་ལས། “སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཙམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། གསང་སྔགས་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་དུ་ངས་བཤད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུན་མོང་མདོ་སྡེའི་གཟུངས་རྣམས་དང་ཚུལ་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཕྲ་མོའི་སྔགས་ཕི ལ་ཆེར་ལ་རང་ལྷར་མི་བསྒོམས་པར་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་མདུན་དུ་སྤྱན་དྲངས་ལ་མཆོད་ཅིང་བཟླས་པ་བྱེད་པ་དང་། རས་བྲིས་ལ་རྟེན་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ཆོ་ག་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་

285

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བདུ་བཀྲལ་བའང་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་བྱ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་ཡང་བཞེད་དོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་ལས། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྷའི་སྙེམས་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འདི་བས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་བཞིན་དུ་རང་དང་ལྷ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ཏེ། རང་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པར་མ་བསྟན་ཅིང་། མདུན་བསྐྱེད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལྟར་ལྷའི་སྙེམས་པ་མི་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་གཏན་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་དང་ལྷ་ལ་བཟང་ངན་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གསལ་སྣང་བསྐྱེད་ཀྱང་ལྷ་དངོས་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱུད་གོང་མ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་དོན་ཏོ། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

མདོར་བསྡུས་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དངོས་སུ་བྱ་རྒྱུད་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང་བྱ་རྒྱུད་གཞན་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་མེད་པ་ལྟར་མི་གསུང་ཀ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་གསང་བའི་རྣམ་འཇོམས་ཙམ་ལས་གཞན་བདག་བསྐྱེད་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་བྱ་རྒྱུད་རྣམ་དག་ཅིག་དྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་སྦྱོར་དགོས་པར་སྨྲ་བ་ལས་ཐབས་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཉིད་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཚོལ་དགོས་ན་ཅུང་དཀའ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་གཞན་ཕལ་མོ་ཆེས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་གླེང་སློང་ཙམ་ཡང་མ་གནང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ཡང་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞེད་པས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རང་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་འདི་ཉིད་བྱ་

286

ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བརྒྱུད་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དག་ལ་ལུང་ཚད་ལྡན་ནམ་ལུང་མང་པོ་མེད་པའི་འོ་བརྒྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ་། །

287

བཅུ་དགུ་པ།

ཡོད་མེད་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ།

དེ་དག་ནི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཙམ་སྟེ། འོ་ན་ཕྱག་ལེན་དངོས་ལ་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བྱེད་པའི་སྲོལ་དར་ཁྱབ་ཆེའམ། མེད་པར་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཉིད་དར་ཁྱབ་ཆེ་སྙམ་ན། ཡོད་པར་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཉིད་དར་ཁྱབ་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། ཐོག་མར་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པ་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ལས་ས་སྐྱ་པའི་གོང་མ་གསུམ་གྱིས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་ཡི་སྒྲུབ་ཐབས་མཛད་པ་རེ་ཟུང་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ནང་དུ་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པར་མཐོང། འོན་ཀྱང་ས་པཎ་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲོལ་མ་དང་སྨེ་བརྩེགས་བཅས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་ཅིང་། འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་མང་ཙམ་མཛད་པ་ལ་ནི་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསལ། ངོར་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་དུ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་དང་། འོད་ཟེར་དྲི་མེད་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རེ་བཞུགས་པའི་ནང་དུ་ནི་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་ཡང་། གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་ཀྱི་ནང་དུ་རང་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་སྣང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ངོར་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་བཞེད་ན་ཡང་ཆོ་ག་འདིར་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ནི་ངོར་ཆེན་གྱིས་མཛད་བྱང་དུ་གསུང་རྩོམ་འདི་བུ་སྟོན་གྱི་སློབ་མ་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆའི་ཞབས་ཏོག་ཏུ་མཛད་པར་གསུངས་པས་བུ་སྟོན་གྱི་དགོངས་པ་གཞིར་བཟུང་ངམ་སྔོན་གྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ལས་ཆེ་སྙམ།

288

ཡོད་མེད་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པདེ་ལས་གཞན་ཕྱིས་སུ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོ་དང་། བློ་གཏེར་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ཅི་རིགས་པ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལ། པོད་ཀ་པ་དང་། ཁ་པ། ག་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ཙམ་ལས་གཞན་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་དང་། རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་སྒྲུབ་ཐབས། དྲི་མེད་རྣམ་གཉིས་སོགས་ཕལ་མོ་ཆེ་བྱ་རྒྱུད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལ། དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་དྲི་མེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་བཟླས་པ་བྱ་ཚུལ་ཞེས་པ་དེར་བདག་བསྐྱེད་མི་གསལ་བ་དང་། རྣམ་འཇོམས་ལྟ་བུ་ཁ་ཤས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཅུང་མི་གསལ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་ཕལ་མོ་ཆེར་བདག་བསྐྱེད་གསལ་པོར་བསྟན་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་མཐོང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ནང་གི་དབང་རྣམས་ས་བཀའ་ཇོ་དགེ་སོགས་བརྒྱུད་པ་མི་འདྲ་བ་ནས་བྱུང་བ་དང་། ཡིག་ཆ་ཡང་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་སོར་བཞག་ལས་ཁ་སྣོན་སོགས་ཕྲན་བུ་རེ་ལས་བཅོས་བསྒྱུར་མ་མཛད་པས་ན་དེ་དག་ལ་བློ་གཏེར་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ས་སྐྱ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་མཐུན་ཆེད་དུ་བཟོ་བཅོས་མ་མཛད་པ་ལྟར་མངོན་ལ་དེ་ཡང་ལེགས་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་མཐོང་ངོ་། །

དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ལས། “གོང་དུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་ལྷ་རྗེ་དཔོན་གྱི་ཚུལ་དུ་དངོས་གྲུབ་ལེན་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་གྱི། བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་བདག་དང་ལྷ་མཆོག་དམན་དུ་བལྟས་ནས་བདག་བསྐྱེད་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་གཉིས་ལས། ལྷ་དྲུག་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །”ཞེས་ལུགས་གཅིག་གསུངས་པ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལུགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “ཡང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ལུང་

289

ཡོད་མེད་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པདྲང་ཐད་དུ་བཀྲལ་བ་ནི། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད། །བྲིས་སྐུ་བསྒྲུབས་ནས་དངོས་གྲུབ་བླང་། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་རང་རྐང་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་། བྱ་རྒྱུད་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཙམ་པོ་བ་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ལུགས་འདི་ནི་ལུང་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་སྲོལ་རྨད་དུ་བྱུང་བའོ། །”ཞེས་ས་པཎ་གྱི་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་འདི་ནི་ས་སྐྱ་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱུད་རང་ངོས་ནས་ས་སྐྱ་པས་བཞེད་པ་ཉིད་འཐད་ཆེ་ན་ཡང་། མན་ངག་གི་དབང་དུ་ཕྱི་མ་ཉིད་བཟང་བར་བཞེད་པ་མིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་ལས་མང་ཤོས་གསང་འདུས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྗེས་བདེ་མཆོག་དང་འཇིགས་བྱེད་སོགས་བླ་མེད་དང་འབྲེལ་བ་མང་བ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་བཞུགས། དེ་དག་ལས་རི་ཁྲོད་ལོ་མ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། སྨེ་བརྩེགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲུབ་ཐབས། དེ་བཞིན་རྗེ་ཡི་བཞེད་པ་ལྟར་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་ཐམས་ཅད་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་དང་། ཕྱིས་སུ་དགེ་ལྡན་པར་ཡོད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ག་གཙོ་བོ་རྣམས་ནི་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་དང་། ཚེ་དཔག་ལྷ་དགུ། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས། མི་འཁྲུགས་ལྷ་དགུ། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ་བཅས་ཡིན་པ་ལ། དེ་དག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པ་སོགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱང་གསུངས་ན་ཡང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱང་གསལ་པོར་གསུངས། སྤྱིར་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། མདུན་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་མེད་པས་ན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུབ་པ་ན་བདག་བསྐྱེད་སྒོམ་མིན་གང་བྱས་ན་ཡང་ཆོག་མོད་མདུན་བསྐྱེད་ངེས་པར་ཡོད་ན་བཟང་བར་མཐོང་བ་ནི་ཁོ་བོའི་རྣམ་ ི རྟོག་གོ། །

290

ཡོད་མེད་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པཡང་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་ལས་གདུག་དཀར་དང་། ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ། ཁྲོ་བོ་སྨེ་བརྩེགས། འཇམ་དཔལ། སྒྲོལ་དཀར་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ནས་བདག་བསྐྱེད་གསལ་བར་བསྟན་པར་སྣང་། དེ་ལས་གཞན་སྤྱིར་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གལ་ཆེ་ཤོས་དང་། ཁྱད་པར་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་ལས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་སྒྲིབ་གཉིས་སྲེག་བྱེད་ཅེས་པའི་ནང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་སུ་སློབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱིར་དེའི་ནང་དུ་ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པའི་སྐབས་སོགས་སུ་མདུན་བསྐྱེད་ལས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པས་ཇི་ལྟར་ཡིན་གསལ་པོ་མ་ངེས། ཡང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད་ནས་གསུངས་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་མ་གསུངས་པས་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐུག་ན་བུ་སྟོན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་ལ་ངེས་པར་དུ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་མངོན།

འོན་ཀྱང་ཀམ་ཚང་གི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པ་གཙོ་བོ་ནི་ཀརྨ་པ་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེའི་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་ནང་དུ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཅིང་། ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་མཁས་པ་དེ་ཕྱིན་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་རྣམས་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་རིགས་ཡོད་སྲིད་པ་ཙམ་མོ། །འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་གྱིས་མཛད་པའི་གདུགས་དཀར་དང་རྣམ་རྒྱལ་མ་བཅས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་གསལ་བ་དང་། འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། གཟའ་

291

ཡོད་མེད་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པཡུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་ལ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་གསལ། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལས་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟ་བུ་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་ཡི་དམ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སུ་ཡང་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ཡི་དམ་གང་ཞིག་ཏུ་གསལ་བའི་ཚུལ་ཤ་སྟག་གསུངས་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་དེའི་ཁུངས་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་། །

དེས་ན་གྲུབ་མཐའི་ཆ་ནས་ས་སྐྱ་པས་གསུངས་པ་ཉིད་བདེན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཡང་། ཕྱག་ལེན་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱབ་ཆེ་བར་གྱུར། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོས་བསམས་ན་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་གཙོ་བོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་ལྟ་བུ་མཁས་པ་རེ་ཟུང་ལ་བརྟེན་ནས་མིན་པ་འདྲ་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་ིཆོ་གར་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་ཞིབ་ཕྲ་གསུངས་ན་ཡང་། ད་ལྟ་དེ་དག་གི་ལག་ལེན་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ད་ལྟའི་དུས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་སྦྱོར་བའི་སྲོལ་ཤུགས་ཆེ་བ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོའམ་གཙོ་བོ་ནི་བོད་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ནི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དར་བ་ལ། དེ་ཕལ་མོ་ཆེར་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མདུན་བསྐྱེད་སོགས་བསྒོམས་ནས་སྲོག་རྩོལ་སྡོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི་དཀའ་ཚེགས་ཆེ་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་བསྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་ཐད་ཀར་སྔགས་བཟླ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་སྟབས་བདེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པ་ནི་གསང་སྔགས་དར་བའི་སྐབས་རྒྱ་གར་ལ་བླ་མེད་དར་ཆེ་བས་བྱ་རྒྱུད་རང་

292

ཡོད་མེད་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པརྐང་བ་ཉམས་ལེན་མཛད་མཁན་དཀོན་པ་དང་། དེ་ནས་བོད་ལ་ཡང་བླ་མེད་རྒྱ་ཆེར་དར་བས་ན་མདུན་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་ལ་མོས་པ་ཆེ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་། །

293

ཉི་ཤུ་པ།

བདག་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་མེད་པ།

བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་ས་སྐྱ་དང་བཀའ་བརྒྱུད། ཞི་བྱེད་སོགས་བརྒྱུད་པ་མང་པོ་འདྲེས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སྐབས་འགར་ས་སྐྱ་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡང་འདྲེན་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་རེ་བུ་ལུགས་དང་། ཇོ་ལུགས། བོ་དོང་ལུགས་ཞེས་ལུགས་བྱེ་བྲག་པར་ཡང་འདྲེན་སྲོལ་ཡོད། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཅེས་པ་ལས་ཕྱོགས་སྔའི་མཚན་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཕྱོགས་སྔ་གཙོ་བོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་ནི་ངོར་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་བོད་ཀྱི་བྱ་རྒྱུད་མཁན་པོ་རྣམས་དང་བྱེ་བྲག་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡིན་པར་མཐོང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡིན་པ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་མཚན་མ་སྨོས་ཀྱང་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་རྣམས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་བ་ལས་རྟོགས་ཐུབ་བོ། །རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དགུང་ལོ་ཅུང་མཐོ་ཞིང་། དེ་ལས་བོ་དོང་དགུང་ལོ་ཆུང་བ་དང་། དེ་ལས་ངོར་ཆེན་དགུང་ལོ་ཅུང་ཆུང་བ་ལ། གསུམ་པོ་ཕལ་ཆེར་དུས་མཉམ་ཡིན། དེ་ལ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་འགའ་ཤས་ཅུང་ཟད་གོ་དཀའ་བས་ཁོ་བོས་ཉིན་ཤས་རིང་བསྐྱར་ཀློག་མི་ཉུང་བ་བྱས་པས་ད་གཟོད་ཕྲན་བུ་གོ་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེར་བརྟེན་འདིར་ཁོ་བོས་རང་ཉིད་ཀྱི་གོ་ཚོད་ལྟར་འགོད་ན་ཡང་ངེས་པ་ཡང་དག་པ་ནི་རང་ཉིད་ལ་ཡང་མེད་པས་ན་འཐད་མིན་དཔྱད་པར་མཛོད།

294

བདག་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་མེད་

དེ་ལ་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འདིར་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་དོན་ཚན་འགའ་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་ཡང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་བཞེད་པ། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་འབྱུང་བ་སྲོག་རྩོལ་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པ་དང་། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་དང་། མེ་གནས་སོགས་བསམ་གཏན་གསུམ་གྱི་སྒོམ་རིམ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་གང་དུ་ཡང་མེད་པར་བཞེད་པ། བསམ་གཏན་གསུམ་སོགས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པར་བཞེད་པ། དེ་བཞིན་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བར་བཞེད་པ་དང་། ས་སྐྱ་པས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་མེད་པར་བཞེད་པ་ལ། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་དགོངས་པ་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་བྱུང་བ་ལས། དོན་དུ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོར་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་སྒོམ་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་རིམ་ལ་ཁྱད་པར་ཧ་ཅང་ཆེ་བར་བཞེད་པ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་། དེས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཕལ་མོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཙམ་ཡང་དཀའ་བའི་གནད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གསུངས་སོ། །

ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་བྱ་རྒྱུད་མཁན་པོ་སྤྱི་ཡིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཅེས་གྲགས་པ་ཉིད་བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་བཞིར་བགྲངས་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོམ་རིམ་དེ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དགོས་པར་བཞེད་པ་ལ། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས། “སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་ནས། “སྒྲུབ་བྱེད་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལ་

295

བདག་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་མེད་

སོགས་པས་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་གས་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་འཇོམས་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་རྩ་བཤད་ཀྱི་ཆོ་གས་སྒྲུབ་པར་མཛད་དེ། ལྷ་དྲུག་གི་ཆོ་གས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ནས། ཟླས་རྗོད་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་རྩ་བཤད་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ག་དེ་ལྟར་དུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་དྲུག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་ལས། རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་འཇོམས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་རྒྱུད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འཇོམས་སོགས་ལས་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་མེད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པས། བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཤན་ཙམ་ཡང་མི་ཕྱེད་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་དང་ཡི་གེར་ལྡན་པ་དང་གཞི་ལས་གཞིར་གྱུར་དང་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་པས་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་རྣམས་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དང་བསྡུས་པ་གང་ནས་ཀྱང་ཟུར་ཙམ་མ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དུ་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་སྒོམ་བཟླས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་མན་ངག་དེ་དག་ལས་ལྷག་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ན་མི་སྣང་བས། བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་དམན་མཆོག་གི་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པས་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ན། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་ནས་འཆད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་དེ་ཙམ་རྟོགས་དཀའ་

296

བདག་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་མེད་

བ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་བྱ་རྒྱུད་མཁན་པོ་མང་པོས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པའི་མེ་གནས་སོགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའོ། །

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱས་བཀབ་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ན་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པའི་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་བདག་བསྐྱེད་ཙམ་གསུངས་ཀྱང་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་སོགས་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་དང་ཆོ་གའི་ཆིངས་རྣམས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་གསལ་བར་མ་བསྟན་པ་རྣམས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་རྩ་བཤད་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་གསལ་བར་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ཡང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུངས་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མན་ངག་ཟབ་མི་ཟབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་བས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སླར་སྡུད་དང་སྲོག་དང་རྩོལ་བ་བསྡམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ནན་ཏན་བྱ་མི་ནུས་པར་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་འདིར་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ན་དོན་གྱིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྒྱུད་ནི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་སོགས་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་གསལ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་།”ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ལྟར་མཁས་པ་མང་པོས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་སྙམ་པའི་ཁུངས་སམ་གཞི་གཙོ་བོ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཡིན་པ་ལ། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་མ་ཡིན་པ་དང་། དེས་བྱ་

297

བདག་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་མེད་

རྒྱུད་ལ་རྒྱས་འགེབ་ཆོག་ཀྱང་དེའི་དགོངས་དོན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ནས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། རིགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ངོར་ཆེན་གྱིས་བཀོད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དང་ཡང་འདྲ་བ་ནི་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ལས་ཆེ། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་དེ་ཉིད་ལས། “ལྷ་སྒོམ་པ་ལ་རང་ལྷར་སྒོམ་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་དྲུག་བསྒོམས་པར་གསུངས་པས་བདག་བསྐྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་འགའ་ཞིག་ཙམ་གྱི་བཞུགས་ཚུལ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་རྒྱུད་གཞན་གྱི་བཞུགས་ཚུལ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་ཤལ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྡེ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་དེར་མི་གསུང་བར་འགྱུར་བ་ལས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་འདི་ཉིད་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཙམ་མིན་པར་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཡང་འགྲོ་བར་སྣང་།

ཡང་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་འབྱུང་བའི་སྒོམ་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་རྣམ་འཇོམས་ནས་འབྱུང་བའི་ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་མིན་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། “དེས་ན་བྱ་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ལྷ་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཡི་གེ་ལས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ལྷར་སྒོམ་པ་ཡིན་ན། འདིར་སྔགས་ཀྱི་ཟླས་སྒོམ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔགས་ཀྱི་ཟླས་སྒོམ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་གཅིག་

298

བདག་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་མེད་

ན། འདིར་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་ལྟ་ཞོག མདུན་སྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཡང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་ལས་སྐྱེད་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་མདོའི་ིཆོ་ག་བཞིན། བདེན་པ་དང་བྱིན་བརླབས་དང་མཐུ་སྟོབས་ལ་སོགས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གནས་དང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབས་ནས། དེར་ལྷ་སྤྱན་དྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་གསུངས་ཀྱི། མདུན་དུ་ཡང་དམ་ཚིག་པ་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་སོགས་ཟུར་ཙམ་ཡང་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས།

འདི་ཉིད་ཅུང་གོ་དཀའ་བས་ཁོ་བོས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ཚོད་ལྟར་བཤད་ན། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་སྒོམ་དེ་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱས་རྒྱས་འདེབས་པ་སོགས་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་རྣམས་ཕར་ཕུད་པའི་གཞན་བྱ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དེ་ལྟར་གཏན་ནས་མ་བསྟན་པས་དེ་དག་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་ལག་གལ་ཆེ་ཤོས་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་སྒོམ་རྣམས་མ་བསྟན་པའི་ཐལ་བ་དང་། བསྟན་པ་དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཐལ་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་དུ་བདག་ཉིད་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་ལས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་གཏན་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཆུང་ངུ་རྣམས་ལྟ་ཞོག་ལེགས་གྲུབ་དང་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་

299

བདག་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་མེད་

དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་མིན་པ་གསལ་པོའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་མཐོང་།

བོ་དོང་པཎ་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་ན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཟླས་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ། “སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྙེན་སྒྲུབ་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མྱུར་འགྲུབ་ཤོག །” ཅེས་སོགས་བརྗོད་དེ་ཕྲེང་བ་བླངས་ནས་སྔགས་འགྱུར་བའི་བྱིན་རླབས་སོགས་བྱས་ཏེ་སྐབས་བབ་ཀྱི་སྔགས་ཤུབ་བུའམ་ཡིད་ཀྱིས་ཇི་སྲིད་མི་སྐྱོ་བའི་བར་དུ་ཟླ་བ་དང་། མཇུག་ཏུ་ཡང་མཚན་མའི་སྔགས་ཀྱིས་རྒྱབ་འདེབས་ཤིང་། རུ་རུ་སྥུ་རུ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་དང་། ལྷ་ལ་དགེ་རྩ་ཕུལ་ནས་ཕྲེང་བ་སླར་ཡང་གཙོ་བོའི་དྲུང་དུ་ ི འཇོག་པ་དང་། བཟོད་གསོལ་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་འབྱུང་བའི་དམིགས་རིམ་རྣམས་ལྟ་ཞོག མདུན་གྱི་ལྷ་ཡི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་སྔགས་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་བཀོད་ནས་དམིགས་པའི་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་བོ་དོང་པན་ཆེན་གྱིས། “ད་ནི་དེའི་ལག་ཏུ་བླང་བའི་མན་ངག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།”ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་མཛད་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་འབྱུང་བའི་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ལྟར་ལྷ་དྲུག་ལ་སྦྱར་ནས་བཟླས་བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་གསུངས་པ་ནི་གཤམ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར།

ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་དབྱེ་རུ་ཡོད་པ་ཡང་གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རིགས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པ་དང་། བླ་མེད་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ཟུར་དུ་མི་ཕྱེ་བ་བཅས་ནི་དགེ་ལྡན་པའི་གསུང་རྒྱུན་དང་འདྲ་ཆེ་

300

བདག་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་མེད་

ཞིང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ས་སྐྱ་པ་དང་འདྲ་ཆེའོ། །ལྷག་པར་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐད་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་མ་མཐོང་ཡང་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་བཞེད་དེ། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། “སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཆེས་ཆེ་བ་མང་པོ་དག་ཀྱང་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ལུང་དྲངས་པའི་ལྷ་དྲུག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་བྱེད་ཅིང་ཚད་ལྡན་ཡིན་མིན་ལ་མི་ལྟ་བར་ལུང་རྙེད་ཚད་འདྲེན་ལ། རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་མ་ལྡང་བར་ལྟར་སྣང་གི་དམག་དཔུང་མང་པོ་སྦྲོན་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། ཁས་བླངས་སྐྱོ་མ་སྔ་བཙན་ཐལ་ཆེས་པ་ཁོ་ན་ལས་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་དེ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་ཅིང་། བོད་ན་དེའི་རྩ་རྒྱུད་དངོས་སུ་ཡང་མེད་པས་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡིན་པ་ཅི་གཞན་ངོར་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ངེས་པར་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ལ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་འཆད་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་སོ། །

ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་དེ་ཉིད་ལས། “རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་ཡང་ད་གདོད་བརྟག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་ད་ལྟ་ངོམ་དུ་རུང་བའི་ལུང་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་གསང་བ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གྲངས་ངེས་ལ་དབྱེ་བ་མི་མཛད་ཅིང་། རྒྱུད་ཚིག་དངོས་བསྟན་ལ་བདག་བསྐྱེད་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་བློ་ཚོད་དང་བསྟུན་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ཤོས་ལ་ཁ་འགེངས་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་རྒྱུད་སྡེ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་དང་། རྒྱུད་

301

བདག་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་མེད་

སྡེ་བཞིར་ཕྱེ་ནས་བྱ་སྤྱོད་སོ་སོར་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་ནམ་ཡང་མི་འགྲིག་པས། སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་པ་རྣམས་སྐབས་འདིར་ལུང་ཁུངས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་སོགས་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་ཇི་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ལ། ཅུང་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་རྒྱུད་ཚིག་ལྷ་དྲུག་སྟོན་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ལུང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་དོགས་པ་མཛད་པའོ། །ཁོ་བོས་ནི་འདི་ཕལ་མོ་ཆེ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པ་ལས་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་དགོངས་པ་རང་སྟོབས་ལས་འཁྲུངས་པ་ཞིག་ཡིན་དཀའ་སྙམ་ལ། བོ་དོང་པས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ནས་བསྟན་པར་གྲགས་པ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་ཞིང་དེ་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་ན་ཡང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བདག་མདུན་གཉིས་ཀར་མི་སྦྱོར་བའོ། །

དེ་ནས་ཡང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་དེ་ཉིད་ལས། “མདོར་ན་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ངེས་རྣམས་ནས། བདག་བསྐྱེད་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་པ་བསྲེ་བའི་ཆོ་ག་སོགས་ཀྱང་ཡེ་མ་བསྟན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ལུང་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདའ་བར་མི་རུང་བའི་ངེས་པ་ཅན་ནི། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་ལས། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡེ་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་བྱ་རྒྱུད་རང་རྐང་དུ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་བླ་ན་མེད་པ་དང་། ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་རྣམས་ལ་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ཆེན་པོ་སྟེ་རེ་ཞིག་འདི་ནི་ལུང་གི་སྒོ་ནས་སོ། །རིག་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་རང་རྐང་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང་། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་དྲུག་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བཤད་པའི་བཟླས་བརྗོད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དག་ཡོད་ན་ནི། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་མཐོ་དམའི་དབྱེ་བ་ལ་ཁ་བཤད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཇི་ཙམ་

302

བདག་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་མེད་

མཁས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་མཆོག་དམན་དང་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་ལྔ་དང་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

303

ཉེར་གཅིག་པ།

མཐའ་དཔྱོད།

ཁོ་བོས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོད་དོ་ཅོག་རེ་རེ་བཞིན་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཡང་། གལ་ཆེ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་མཇལ་ཞིང་། གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་རིས་མ་བྱས་པར་དོན་དངོས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཤེས་འདོད་ཁོ་ནས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་རིས་མེད་མཁས་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རྩོམ་ཁག་ལ་མཇལ་ནས། བསམ་གཞིགས་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་བྱས་པ་ལ། གོ་བ་འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་ནི་བདག་བསྐྱེད་མེད་དེ། བདག་བསྐྱེད་ཡོད་ན་རྒྱུད་ཕྲན་རེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པར་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། དོན་ཞགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ། འཕགས་པ་རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་པོད་ཆེན་པོ་རེ་ལོངས་པ་དག་ནས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ནས་མ་བསྟན་པ་ལས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་གལ་ཆུང་བ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྟན་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། བླ་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཆུང་ངུ་ཞིག་མཛད་པ་ལ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་སྐོར་གསལ་པོར་འབྱུང་བ་ནི་བླ་མེད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཅི་ལ་མིན། གལ་ཏེ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང་། ཡོད་པ་དེ་ཡང་གལ་ཆེ་ན། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ནས་གསལ་པོར་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྨྲ་རུ་མེད་པའི་

304

མཐའ་དཔྱོད།

ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་དེ་དག་ལས་རས་རིས་ཀྱི་སྐོར་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་གསུངས་ནས་དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་བདག་བསྐྱེད་ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན་ན་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོའི་ིསྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་མཁས་གྲུབ་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བསྐྱེད་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དངོས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་རང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའམ་རྒྱུད་རང་ནས་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་རྣམས་ནས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བཤད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་ལྟ་བུ་མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་དངོས་སུ་རྟོགས་ནུས་པ་ལས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་བསྟན་ཀྱང་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུས་ཕྱིས་སུ་བོད་དུ་དར་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ནས་མ་བརྒྱུད་པ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ལྷ་དེ་དག་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་མན་ངག་གིས་ཟུར་བརྒྱན་པ་ཙམ་ལས་དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེར་བདག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་། བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱང་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་པར་མཐོང་ངོ་། །ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་གཏན་ནས་མེད་པར་གསུངས་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་བྱ་རྒྱུད་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་རྣམས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བགྲངས་པ་ནི་མདོ་ནས་གཟུངས་སྔགས་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་སྨྲས་ནས་གཟུངས་སྔགས་བསྟན་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་སྔགས་སུ་བགྲངས་པ་ལྟ་བུས་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱར་གྱུར་པས་མ་གྲུབ་པའོ། །ད་དུང་འདི་ནི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་

305

མཐའ་དཔྱོད།

རྣམ་ཐར་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མིན་རྩོད་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། ངོར་ཆེན་གྱི་ཕྱོགས་སྔའི་གཙོ་བོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་མིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ངོར་ཆེན་གྱིས་དགོངས་བཞིན་དུ་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་དོན་ལས། “དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་རང་ངོས་ནས་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ནས་བསྟན་པར་མ་ཟད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ད་ལྟ་བོད་ན་བཞུགས་པ་སུམ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཙམ་སྣང་བ་འདི་རྣམས་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་ལེགས་པར་གྲུབ་ལ།”ཞེས་གསུངས་ནས། བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་འདྲེན་པ་ནི་ཞལ་སྐྱེངས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་གཞན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་། །

ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལས་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་ཀྱང་། ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལས་འདི་ཉིད་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཡང་འདི་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ལུང་ངོར་ཆེན་གྱིས་དྲངས་མཛད་པ་ནི། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དེ་ཉིད་ལས། “ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོག་པ་ལས་འདས་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་གི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་རྟག་པར་སྔོན་དུ་བྱས་ལ་ཡི་གེ་དེ་ལས་ཀྱང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲའི་རྣམ་པར་གྲགས་པར་སེམས་ཤིང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལྷའི་མཚན་མར་གྱུར་པ་ལས་ལྷའི་ལུས་སུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལ་དམ་ཚིག་གི་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྤྱན་དང་ལྗགས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་ལུས་སུ་འགྱུར་རོ། །"ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་དོ། །འོན་

306

མཐའ་དཔྱོད།

ཀྱང་ཁོ་བོས་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དབུ་ནས་མཇུག་བར་མཇལ་ཞིང་། ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་པས་བཙལ་ན་ཡང་ད་ལྟ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་འཇང་བཀའ་འགྱུར་དང་སྡེ་དགེའི་བཀའ་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལས་ཚིག་འདི་འདྲ་ཞིག་མ་ཐོབ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རས་རིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་གཞུང་ཞིག་མ་མཇལ་བས་ངོར་ཆེན་གྱིས་གཟིགས་པ་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་མ་འཚལ།

བདག་བསྐྱེད་བསྟན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སོགས་སུ་བརྗོད་དཀའ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ནི་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་། པདྨའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་བྱ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པ་ལས་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་པདྨའི་རིགས་ཞེས་པ་བཤད་པ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྷ་ཡི་དབང་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ཡིན་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ལས་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱ་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་ཡིན་པར་འདོད་ན། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་བྱ་རྒྱུད་མིན་ན་དེའི་མཚན་གཞི་འཇོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔའ་བོ་གཅིག་གྲུབ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རྩོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྩོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་འདི་ཉིད་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་གྲགས་སུ་ཐོག་མར་བྱ་རྒྱུད་དང་དེ་ནས་སྤྱོད་རྒྱུད་དར་བ་ལྟ་བུ་ལས་ཐོག་མར་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་དེ་ནས་བྱ་

307

མཐའ་དཔྱོད།

རྒྱུད་དར་བ་མིན་པ་དང། དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ལ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནི་ནང་པའི་སྔགས་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ནང་ནས་རྙིང་ཤོས་དེ་ཡིན་པས་བྱ་རྒྱུད་དར་བ་དང་དུས་མཚུངས་པས་སོ། །

དེ་ཡང་གོང་དུ་སྨོས་ཟིན་པ་ལྟར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཉིད་ལས་རིགས་སོ་སོའི་ལྷ་ི ཡི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ན། དེ་ཉིད་ལས། “སྔགས་དང་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀུན། །བསྟན་པ་འདི་ལ་ངེས་པར་འབྲེལ། །གང་ཞིག་གང་དག་ཆོ་གར་བསྟན། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ངེས་པར་སྦྱར། །གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནི་ཁྲོ་རྒྱལ་གྱི། །ལས་ཀུན་བྱེད་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །སྒྲོལ་མ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ཉིད་དང་། །དེ་བཞིན་གོས་དཀར་མོ་དང་ནི། །དེ་བཞིན་དཀར་ཆེན་རིགས་མ་དང་། །རྡོ་རྗེའི་རིགས་འབྱུང་མཱ་མ་ཀཱི། གཙུག་ཏོར་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། །ལྷ་མོ་སྤྱན་ནི་ཉིད་དག་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀུན་རིག་པ་དང་། །མཐུ་ཆེན་ཐོབ་དང་ཀུན་བཟང་དང་། །པདྨ་འཛིན་པའི་མངའ་བདག་དང་། །བདག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གནོད་སྦྱིན་བདག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ། །རྒྱལ་སྲས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དང་། །དཔུང་བཟང་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་གྲགས། །རྡོ་རྗེའི་སྡེ་དང་སྡེ་བཟང་དང་། །བློ་ལྡན་ཆོས་ཀྱིས་འཕགས་པ་དང་། །བདག་གིས་ཀྱང་ནི་བཤད་པའི་སྔགས། །ཟློས་པས་བརྙས་པར་མི་བྱའོ། །”ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་འདི་རྣམས་གཙོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཡི་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལྟ་བུ་འདི་ནས་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱུད་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་རྟོགས་ནུས་པར་སྣང་ངོ་། །
དེ་བཞིན་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་ལེའུ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ཇོ་བོ་རྗེ་དང་རྨ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ། འདི་ནས་བདག་ཉིད་འཇམ་དཔལ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་སོགས་སུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གསལ་པོར་བསྟན་པས་ན། བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “ལྷའི་

308

མཐའ་དཔྱོད།

བསྐྱེད་ཚོགས་ལ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རང་རང་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ་གནས་པའི་དཔའ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པའི་བཤད་པས་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྒྱུད་རྐྱང་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མི་སྣང་བས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་གསུངས་ཤིང་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པས་བསྒྲགས་པ་བཞིན་བཞག་ཅིང་། བདེ་མཆོག་ཉུང་ངུའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀའི་བཤད་སྦྱར་ལས། བྱ་བ་ནི་དཔའ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའོ། །”ཞེས་ལུང་དྲངས་ཏེ་བུ་སྟོན་གྱིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞག་མཛད་པ་ལ། འདི་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་དང་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བཅས་ཀྱིས་བུ་སྟོན་གྱི་གསུང་འདི་ལ་དགག་པ་མཛད་ནས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བགྲངས་ན་ཡང་། བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་ལ། རྒྱུད་འདིའི་བསྟན་བྱ་ཡང་གཙོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་བདག་གིས་ནི་བྱ་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་མ་མཐོང་ཞིང་། འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་དཔེ་མཚོན་གཅིག་ཏུ་སྨྲའོ། །

གཞན་ཡང་འབྱུང་འདུལ་གྱི་རྒྱུད་བཀའ་འགྱུར་དུ་ལེའུ་ཉེར་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་བཞུགས་པ་ལ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ལས། “དེ་ནས་རང་ལྷའི་སྐུར་བསམ་མོ། །”ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུས་བདག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་པོར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “འདི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟག་ན་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱས་ཀྱང་མན་ངག་སྙེ་མར་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཤད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་དང་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བཅས་ཀྱིས་

309

མཐའ་དཔྱོད།

སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བཞེད། འོན་ཀྱང་འདི་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་སོགས་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། འདི་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་གཞན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་གསུངས་པའམ། གཙོ་བོ་མཆོག་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་པ་སོགས་མེད་པར་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་ཡོངས་ལྟར་འབྱུང་པོ་འདུལ་བ་དང་འགུག་པ་སོགས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟན་པས་ན་བདག་གིས་ནི་བྱ་རྒྱུད་དུ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གར་མཁན་མཆོག་གི་རྟོག་པ་སོགས་མདོར་ན་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་དང་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བཅས་ཀྱིས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བགྲངས་པའི་རྒྱུད་བདུན་བརྒྱད་ཅིག་ཡོད་པ་ལ་འདི་དག་རེ་རེ་བཞིན་བཤད་དགོས་མེད་པར་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་འདི་དག་བྱ་རྒྱུད་མིན་པའི་ཁུངས་ལུང་རྣམ་དག་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཁུངས་ལུང་རྣམ་དག་རྣམས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དང་། འདི་དག་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ལ། ཁོ་བོའི་བསམ་ ིཔ་ལྟར་ན། འདི་དག་སྤྱོད་རྒྱུད་མིན་པར་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། །

འོན་ཀྱང་འོད་ཟེར་ཅན་མའི་རྒྱུད་དེ་སྒྱུ་མའི་འོད་ཟེར་ཅན་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས་ཕྱུང་བའི་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་བཤད་ཀྱང་སྐྱོན་མ་མཐོང་སྟེ། ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་དང་མི་འདྲ་བར། རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལས། “དེ་ནས་སྦྱོར་བ་གཞན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་ཕག་པ་བསྒོམས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་འོད་ཟེར་ཅན་གོས་དཀར་པོའི་ཤིམ་ཐབས་ཅན་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེའི་སྤྱི་བོར་མཆོད་རྟེན་དང་། གཡོན་པའི་ཕྱག་གིས་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་ག་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་ཅན་ནོ། །འཇིགས་པ་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་ ི ཡང་བདག་ཉིད་ཕག་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །”ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

310

མཐའ་དཔྱོད།

“རང་གི་སྙིང་གར་ཟླ་བ་ལ་ལྃྃ་རྣམ་པར་བསམས་ལ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡང་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་སུ་བསམ་པ་ནི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་གཟུགས་པདྨའི་ལྟེ་བར་སེང་ལྡེང་གི་ཁྲི་ལ་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ། །རལ་པའི་དབུ་རྒྱན་འཆང་ཞིང་ཞི་བ། ཡི་གེ་མཱྃྃ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་བྱ་རྒྱུད་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་འདིའི་མཇུག་ལས་ཀྱང་། “སྒྱུ་མ་འོད་ཟེར་ཅན་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས་ཕྱུང་བ་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དག་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཇི་སྙེད་པ་རྫོགས་སོ། །”ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་གསུངས་པས་ན་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བཞེད་པ་ལྟར་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་འདོད་ན་ཡང་སྐྱོན་མ་མཐོང་ངོ་། །

མདོར་ན་བྱ་རྒྱུད་ལས་ཐ་དད་པར་སྤྱོད་རྒྱུད་ཅེས་འཇོག་པ་ན་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་འཇོག་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་ཅིང་། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་ན་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་ཀྱང་འདི་ཉིད་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞག་མཛད་པ་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ཞེས་པ་ལས། “ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་ལ་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས། སངས་རྒྱས་གསང་བ་ནི་འབའ་ཞིག་པར་བཞེད་དེ། སྔར་མངོན་བྱང་བསྡུས་དོན་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལས་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་

311

མཐའ་དཔྱོད།

གྱི་ལུང་སློབ་དཔོན་འདིས་དྲངས་པ་ནི། བྱ་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་སྡུས་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཞེས་གསུང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་གཉིས་སུ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་སྨོས་པས་སོ། །རྒྱུད་འདི་ལ། སློབ་དཔོན་ཛྙཱ་ན་བོ་དྷིས་མཛད་པའི་ལས་དང་པོ་པའི་དམ་ཚིག་མདོར་བསྡུས་པ་ལས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཇོ་བོའི་ིལམ་སྒྲོན་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་དང་། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྡེ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་བཞུགས་སོ། །ཞེས་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། གསུང་དེ་དག་ལའང་དགོངས་པ་གཏད་སའི་གནས་རེ་སྣང་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཉིད་ཚད་མར་བྱ་སྟེ་སློབ་དཔོན་འདི་ནི་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ལ་ཚིག་དང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟླ་མེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་པུ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ནའང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཞེས་པ་ཙམ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འོག་མ་གཉིས་ལ་འདི་ལྟ་བུར་སྨྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པར་མི་མངོན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལ་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཙམ་ལས་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཞིག་འདྲེན་དུ་མེད་པར་སྣང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ཉིད་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་འདི་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་འདི་ཉིད་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཞེད་པར་གསུངས་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྣམ་བཤད་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་བསྡུས་འགྲེལ་སོགས་གང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་

312

མཐའ་དཔྱོད།

ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་འདི་ཉིད་སྤྱོད་རྒྱུད་རྩོད་མེད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་མཐུན་པ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ན་གཙོ་བོ་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལས་བྱུང་བའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་གཞི་བཅོལ་དྲགས་པ་ལྟ་བུ་དེས་བྱ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རང་ནས་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མང་པོ་ཞིག་མ་ནོར་བར་ལེན་མ་ཐུབ་པའི་སྐྱོན་མི་ཉུང་བ་འབྱུང་གི་ཡོད་པར་མཐོང་། དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ཅེས་པའི་དོན་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱོད་རྒྱུད་རང་གི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྩོད་མེད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལ། རྒྱུད་འདི་དག་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཅེས་ཐོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་འདྲ་བ་དང་། རྣམ་སྣང་གི་གཟུངས་ཙམ་ལས་རྣམ་སྣང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའམ། རྣམ་སྣང་གི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་བྱ་རྒྱུད་ལ་མེད་ཅིང་། ཁོ་བོ་ལྟར་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འབྱེད་པར་མཐོང་། དེ་བཞིན་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཡིན་པར་གསལ་ན་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྣང་ནི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་

313

མཐའ་དཔྱོད།

པ་ལ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་གཉིས་པོར་དེ་མེད་པས་ན་དེ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་རྒྱུད་སྡེ་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ཅེས་པ་ནི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ཙམ་ལས་རྒྱུད་སྡེ་ཞེས་སྡེ་ཚན་ཐ་དད་པར་འཇོག་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སོ། །སྤྱོད་རྒྱུད་ཉུང་དུ་དོགས་པ་ལྟ་བུས་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་དང་བླ་མེད་མིན་པ་གང་ཞིག་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཡོད་དོ་ཅོག་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་འདྲེན་པར་མཛད་མོད། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའམ་བྱ་རྒྱུད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ནམ་ཐ་སྙད་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཆེར་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་ངོ་། །
དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ནས། “གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ།”ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དང་མི་འགལ་བར་བགྱིའོ། །ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པར་བགྱིའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་པ་དེས།”ཞེས་སོགས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་བཅས་ལ་མཇལ་ན་འདི་དག་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཅེས་ཐོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་པོར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་དག་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་གཅིག་གམ་རྒྱུད་སྡེ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་མིན་ན། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས། “རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དེ་བཞིན་མིང་། །སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་གསལ། །”ཞེས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་དབང་ལྔ་ཡོད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་པོར་གསུངས་

314

མཐའ་དཔྱོད།

པ་ལྟར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཁུངས་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་འདྲེན་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ལ་དབང་ལྔ་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་རང་ལས་ཅོད་པན་དང་རྡོར་དྲིལ་སོགས་མི་གསལ་བས་ན་རྒྱུད་རྩོད་མེད་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བའི་གནོད་པ་ཡང་སྤོང་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་དུ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཡན་ཆོད་དུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱང་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་དེས་དེ་ཉིད་སྤྱོད་རྒྱུད་མིན་ན་འདི་དག་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ནི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ལ་མཁས་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཚད་མར་འོས་པའི་མཁས་པ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མི་བཞེད་པས་སོ། །

དེས་ན་རྒྱུད་རྣམས་རྒྱུད་སྡེ་གང་དུ་གཏོགས་མིན་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་གང་ཞིག་གི་རྒྱུད་རྩོད་མེད་གཅིག་དང་མཐུན་པ་རྣམས་རྒྱུད་དེར་གཏོགས་པར་ངོས་འཛིན་པ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་ནི་ཕ་རྒྱུད་ཡིན་པར་རྩོད་པ་མེད་པ་ལ། དེ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ལ་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་ཡང་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པས་ན་ཕ་རྒྱུད་དུ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་གཉིས་པོ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཙོ་བོར་གྲགས་པ་ལྟར་དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་དཔྱད་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ནི་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་པ་མིན་ཀྱང་། བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེར་བདག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གལ་མི་ཆེ། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ངེས་པར་ཡོད་ཅིང་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གལ་ཆེ། འོན་ཀྱང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ནི་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྷ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབས་ནས་ཞི་རྒྱས་དྲག་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་རྒྱུད་ནི་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་

315

མཐའ་དཔྱོད།

ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སྤྱོད་རྒྱུད་ནི་སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་གསུངས་པའམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཅེས་པའི་དོན་གཙོ་བོ་ནི་བྱ་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་བྱ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཅེས་འབོད་པར་གྲགས་ཀྱང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་སྤྱོད་པའམ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་པོར་གསུངས་པས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་ཁྱད་ཆོས་དེ་འདྲ་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་ལྷ་མཉེས་པ་དང་སྔགས་འགྲུབ་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་སྔགས་དང་ཆོ་ག་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལས་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟར་རྩལ་འདོན་གནང་བ་ཉུང་བར་མངོན།
དེས་ན་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སམ་བུ་ཊི་ལས། “བལྟ་དང་དགོད་དང་ལག་བཅངས་དང་། །གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་པ་གང་ཡིན་པ། །སྲིན་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་བཞི་གནས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་། འདི་ཉིད་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་རེ་རེ་བཞིན་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལ་བལྟས་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་ནས་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོར་ལྷ་མོ་མེད་པའམ། ལྷ་མོ་ཡོད་ཀྱང་བལྟས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་ནས་མང་བའི་ཕྱིར་ལ། ད་ལྟ་བོད་དུ་དར་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་ལྷ་གཙོ་རྐྱང་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་བཞི་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་རྣལ་

316

མཐའ་དཔྱོད།

འབྱོར་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྣང་བས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སམ་ཊ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོར་སྤྱི་ཙམ་དུ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ལས། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་དོན་མིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་བྱེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་མིན་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་མེད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིདོ་དང་མཐུན་པས་སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཡིན་པར་སྨྲ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕར་ ི ཕྱིན་ཐེག་པ་ཡང་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་གཙོ་བོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་ལས་བྱ་རྒྱུད་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་ཕལ་པ་རྣམས་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཧ་ཅང་གནད་ལ་ཁེལ་བའི་གསུང་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་སྐབས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་མ་རངས་པའི་བཀའ་བཀྱོན་རྩུབ་མོ་གནང་བཞིན་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་སོགས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་ངེས་པ་རྣམས་འདྲེན་པ་ནི་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་འམ་ཞིབ་ཆ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་མཐོང་ངོ་། །བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གཙོ་བོ་ནི་རིགས་གསུམ་སོ་སོའི་ིརིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུད་རྣམས་ ི ཡིན་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཙམ་ལས་གཞན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་དང་། པདྨའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་རྒྱུད་དང་། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་

317

མཐའ་དཔྱོད།

པ་ལས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་ཅིང་། བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་མིན་རྩོད་པ་ཅན་ལས་དེ་མིན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་འཆད་པ་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པ་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་སོགས་ནས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་ཅིང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུད་དང་ཉམས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་ནས་ཉུང་བས་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན། དཔེར་མཚོན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མ་བསྟན་པ་མིན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་ཐབས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་མིན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་རྩ་བ་ནས་མ་བསྟན་པ་མིན་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མིན་པ་དང་། རིག་སྔགས་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟན་པ་ནི་གཙོ་བོ་རིག་འཛིན་སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་ཡིན་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ནས་བདག་བསྐྱེད་རྩ་བ་ནས་མ་བསྟན་པ་མིན་ཀྱང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཉུང་ཤས་ཤིག་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཟུར་ཙམ་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་རྣམས་སུ་བདག་བསྐྱེད་ནི་ལྷ་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་འཕེལ་རིམ་གྱི་ལྟ་གྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་སོ་སྙམ། དེས་ན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ནི་གཙོ་བོ་མདུན་དུ་ལྷ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷ་མཆོད་པ་དང་། དེའི་དོན་དུ་ལྷ་ཡི་རི་མོ་བྲིས་ནས་མཆོད་པ་ཡིན་པས་ན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་རྣམས་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་ཚད་ལྡན་རྣམས་སུ་དེའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་འབྱུང་ལ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་རྣམས་སུ་བདག་མདུན་གཉིས་ཀར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་ཚུལ་ཡང་ཆེར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

318

མཐའ་དཔྱོད།

ད་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་བཞེད་པ་དང་མི་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཕལ་ཆེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། “འདི་ཡང་གསང་སྔགས་བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཚེ་ན་བྱ་བར། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་ག་བསྡུས༌པའི་རྒྱུད་འཕགས་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། དཔུང་བཟང་དང་། དཔལ་རྟོག་པ་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུད་འཕགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ། རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་། འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་། རིག་འཛིན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་མི་མངོན་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད། ཁ་ཅིག་ཏུ༌ནི་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་རབ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས། བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པས་བཟླས་བརྗོད་ཚེ། །རིག་སྔགས་ལྷ་ཉིད་བཏང་ནས་ནི། །སྒོམ་པ་མཆོག་ཏུ་གཅེས་པ་ཡང་། །རྟོག་པ་བཟུང་ནས་ཡོངས་མི་བསམ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔུང་བཟང་ལས་ཀྱང༌། སྙེམས་དང་བུད་མེད་མི་དགེར་ལྡན་པའི་སེམས། །གང་དང་གང་དུ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་བ་དག །དེ་དང་དེ་ནས་བསྒྲིམས་ཏེ་རྣམ་བཟློག་ནས། །གསང་སྔགས་ཡི་གེ་མཆོག་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་དག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ། །ཤེས་ལས་བྱུང་བ་དགའ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །དགའ་བས་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱང་སེམས་བདེ་བས་སྐལ་ལྡན་འགྱུར། །དགའ་བདེ་ཡིད་གཅིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱུར་ན། །དེ་ཚེ་བཟླས་བརྗོད་དོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་དྲི་མར་བཅས། །དེ་བས་སེམས་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་གྲོལ་ཤེལ་དང་ཟླ་འདྲ་བ། །སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་ནི་ཀུན་

319

མཐའ་དཔྱོད།

ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་བཤད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་རྒྱུད་དུ་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་ཁུངས་སུ་འདྲེན་ནོ། །

དེ་ཡང་གསུང་འདི་དག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་རྒྱུད་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་ཁུངས་སུ་འདྲེན་ཅིང་། ངོར་ཆེན་གྱིས་འདི་ལ་དོགས་སེལ་མཛད་པར་དགོངས་ནས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་རྣམ་ལས། “དེ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ལྷ་སྐུར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི་འདི་རྣམས་ཡིན་ལ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང༌། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་གཉིས་ནི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ཅིང་། ལེགས༌གྲུབ༌དང༌དཔུང༌བཟང་གཉིས་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་སུ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ལུང་མི་སྣང་ལ། རྟོག་བསྡུས་ནི་བོད་ན་མི་བཞུགས་ཀྱང་ཡོ་གའི་འགྲེལ་པ་ཨ་ཝ་ཏ་རར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པས་དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་བཤད་ཀྱང་། ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དཀའ་ཞིང༌། རིག་སྔགས་འཆང་གི་སྡེ་སྣོད་ལས། རི་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་ནི། རས་བྲིས་ལ་བསམ་གཏན་བྱ་བའི་ལུང་དུ་སྣང་ངོ༌། །”ཞེས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ལུང་འདི་དག་ཧྲིལ་པོ་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་ལྟར་དགོངས་ནས་ལེགས་གྲུབ་དང་དཔུང་བཟང་གཉིས་ནས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ་དགོངས་པ་དང་། རི་མོ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་འདི་ནི་རས་བྲིས་ལ་དགོངས་པ་ལས་བདག་བསྐྱེད་ལ་མི་གོ་བས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ནོར་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བཞེད་ཀྱང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་

320

མཐའ་དཔྱོད།

པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “དེ་ལ་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་བསྐྱང་བའི་གསུང་ཡིན་ཏེ། མདུན་བསྐྱེད་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔལ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་ལས་གསུངས་ཚུལ་འོག་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་ལྷར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཁས་དགོས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཕལ་ཆེ་བར་མི་གསུང་བ་ནི་ཕྱིའི་བྱ་བས་དྲང་དགོས་པ་ལ་རེ་ཞིག་སྦས་པའོ། །འོན་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། དངོས་གྲུབ་ལ་སྦྱར་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་པ་གཞུང་གི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། གསང་སྔགས་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ། །མཆོག་ཏུ་གསང་བ་ཡང་དག་གསུངས། །དྲང་སྲོང་བཀའ་ཐུབ་ཆེན་པོ་ཡང་། །དེ་དག་མེད་ན་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་དེ་འདིར་གསང་སྔགས་ཀྱི། །བསམ་གཏན་ཚིམ་བྱ་མེ་དག་ལ། །དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། །རྟག་པ་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ལུང་དྲངས་པ་དེ་དག་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ཁུངས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་གྱི་གསུང་དང་འདྲའོ། །

འོན་ཀྱང་བདག་གིས་དཔྱད་ན་འདི་དག་ནི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལ་མི་འཚམས་པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོར་མཐོང་སྟེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “དེ་བས་དེས་འདིར་གསང་སྔགས་ཀྱི། །བསམ་གཏན་ཚིམ་བྱ་མེ་དག་ལས། །དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། །རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱ། །”ཞེས་ལྷ་དང་སྔགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་འདི་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལ། དེའི་འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཟླས་

321

མཐའ་དཔྱོད།

བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆོ་ག་དང་། མེར་གནས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་གཉིས་ཀར་བསམ་གཏན་གལ་ཆེ་ན་ཡང་ཐོག་མའི་སྐབས་སུ་བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པ་དང་། མེ་གནས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་ལས། “སེམས་པ་མཚན་ཉིད་བསམ་གཏན་ཉིད་དུ་འཆད་དེ།”ཞེས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དེ་གཙོ་བོ་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཚེ་བྱ་དགོས་པའི་ཁུངས་སུ་དེ་ཉིད་ལས་ལེགས་གྲུབ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་དང་། རྟོག་པ་བསྡུས་པ་སོགས་དྲངས་སོ། །

དེས་ན་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་། “བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པས་བཟླས་བརྗོད་ཚེ། །རིག་སྔགས་ལྷ་ཉིད་བཏང་ནས་ནི། །སྒོམ་པ་མཆོག་ཏུ་གཅེས་པ་ཡང་། །རྟོག་པ་བཟུང་ནས་ཡོངས་མི་བསམ། །" ཞེས་པ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། “སྙེམས་དང་བུད་མེད་མི་དགེར་ལྡན་པའི་སེམས། །གང་དང་གང་དུ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་བ་དག །དེ་དང་དེ་ནས་བསྒྲིམས་ཏེ་རྣམ་བཟློག་ནས། །གསང་སྔགས་ཡི་གེ་མཆོག་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །”ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། “བསམ་གཏན་དག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ། །ཤེས་ལས་བྱུང་བ་དགའ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །དགའ་བས་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱང་སེམས་བདེ་བས་སྐལ་ལྡན་འགྱུར། །དགའ་བདེ་ཡིད་གཅིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱུར་ན། །དེ་ཚེ་བཟླས་བརྗོད་དོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་འདི་དག་ལ་ངོར་ཆེན་གྱིས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་དོན་མེད་པར་གསུངས་ནས་རང་ལུགས་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ་དང་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས་ཀྱིས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་རང་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་མོད། འདི་ཐམས་ཅད་སྐབས་དོན་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། འདིར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུབ་པ་དང་

322

མཐའ་དཔྱོད།

སྔགས་བཟླ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞི་ལྷག་གི་བསམ་གཏན་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་དག་དྲངས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་འགྲེལ་པ་དེ་ལས། “དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས་ཀྱང༌། བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཚེ། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིའི་སྦྱོར་བས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ནི་སྤྱིར་ཞི་ལྷག་གི་བསམ་གཏན་གལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་ཡང་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་ནི་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ནས་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཅིང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ནས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ནས་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་སྦྱར་ནས་བཟླས་པ་བྱ་བའི་སྐབས་ཞི་ལྷག་གི་བསམ་གཏན་བསྒོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཉིད་དང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པ་གཉིས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་དགོངས་པ་གཅིག་པར་གསུངས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་མིན་ནོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་བ་ལས་ཀྱང་། “འཇམ་དཔལ་ནམ་སྔགས་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྷ་ཉིད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་གསང་སྔགས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །”ཞེས་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་མིན་ཏེ། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ནས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གྲུབ་ན་གསང་སྔགས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་དེའི་དབང་གིས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའོ། །

323

མཐའ་དཔྱོད།

ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རིག་སྔགས་འཆང་གི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང༌། “རི་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ལྷའི་བསམ་གཏན་བྱ་བ། འདིས་ནི་སྙན་ཆ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད། །ནེའུ་ལེ་རྐྱལ་པ་བསྐུལ་བ་སྙམ། །དེ་ལྟར་བཟླས་བརྗོད་འབད་པའི་ཚེ། །ཞབས་ལ་སོགས་པའང་རིམ་གྱིས་བརྟག །” ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་དྲངས་པ་ཡང་ངོར་ཆེན་གྱིས་དགོངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་ནས་རས་རིས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒྲུབ་ཚུལ་བསྟན་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་དེ་ཉིད་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ཁུངས་སུ་ནོར་ནས་དྲངས་བ་མིན་ཏེ། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བ་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་བདག་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པའམ། ཡང་ན་རིག་སྔགས་འཆང་གི་སྡེ་སྣོད་ལྟ་བུ་རྒྱུད་གཞན་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་མདུན་གྱི་རས་རིས་ལ་དམིགས་ནས་བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་མདོར་ན་ལྷ་བསྒྲུབ་པ་དང་བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ་བསམ་གཏན་དགོས་པ་ལས་བསམ་གཏན་མེད་ན་གསང་སྔགས་མི་འགྲུབ་པའི་ཁུངས་སུ་ལུང་འདི་དག་དྲངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རིག་སྔགས་འཆང་གི་སྡེ་སྣོད་དེ་ལས་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུངས་པར་གསུངས་པ་ཡང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལས་ལྷག་མཐོང་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པ་ལ་དེ་བསྟན་པའི་ཁུངས་སུ་སྨོས་པ་ཙམ་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ཁུངས་སུ་སྨོས་པ་མིན་ལ། རྟོག་པ་བསྡུས་པ་ལས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་ལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་མང་པོ་ནས་གསུངས་པས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ཁུངས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་མིན་ནོ། །

324

མཐའ་དཔྱོད།

དེ་ལྟར་ལུང་དེ་དག་དྲངས་པའི་མཇུག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གསང་བས། “དེ་དག་ཏུ་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་བསྟན་གྱི་དེའི་སྦྱོར་བ་མ་བཤད་དོ། །འདིར་ནི་ཡན་ལག་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཤད་པས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དེ་དག་ཏུ་སྤྱིར་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ན་ཡང་བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་གའམ་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པ་ལ། སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་འདི་དག་ནས་བསམ་གཏན་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཅེས་སྐབས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་པ་ལས་བདག་བསྐྱེད་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་ལ། རང་རེའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རེ་དྭོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་མིན་ཁོ་ན་ལ་དབུ་འཁོར་ནས་སྐབས་བབ་ཀྱི་བསྟན་དོན་དངོས་བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་ཐུགས་ཙམ་ཡང་ཕྱོགས་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་འདིར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱི་ཁུངས་ལ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བ་ལས་མ་དྲངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་ལས་བདག་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་མིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་འདི་རང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་བས་ཀྱང་གསལ་པོར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་བདག་གིས་བསམས་ན་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནི་བྱ་རྒྱུད་མིན་པར་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ་དབང་པོ་གཉིས་

325

མཐའ་དཔྱོད།

སྦྱོར་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་རྒྱུད་ཅིག་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་བླ་མེད་ཡིན་དགོས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་བླ་མེད་དུ་འཇོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་མི་འདྲ་སྟེ། བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལས་མ་བསྟན་པ་ཞིག་བསྟན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་འཐོར་བའམ་མི་གསལ་བ་རྣམས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་མེད་ཀྱང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་དང་དེ་བསྒྲུབ་པ་སོགས་ནུས་པ་དང་། ལེགས་གྲུབ་དང་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་མེད་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་སྒྲོལ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོ་ག་རྣམས་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་སོ་སོའི་རྒྱུད་རང་ ི ལ་བརྟེན་ནས་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མིན་བྱ་རྒྱུད་གཞན་ནས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པ་ལ་བདག་བསྐྱེད་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་མེད་ན་སྔགས་མི་འགྲུབ་ན། སྔར་རྒྱ་གར་དུ་བོད་ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་ལྟར་རྒྱུད་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དཔལ་སོགས་གང་ཞིག་ཡི་དམ་དུ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་རྒྱུད་མང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲོལ་མེད་ཅིང་། རྒྱུད་མང་པོ་ཐོབ་སླ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དེར་བྱ་རྒྱུད་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཕལ་མོ་ཆེར་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་མེད་པས་དེ་དག་གིས་རྒྱུད་སོ་སོ་ནས་བསྟན་པའི་ཡི་དམ་རྣམས་བསྒྲུབ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་མན་ངག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་སོགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་དར་ན་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་མ་དར་བ་བཞིན་ནོ། །
ཅི་སྟེ་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་བོད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རྩ་འགྲེལ་མ་འགྱུར་ན་བོད་ཀྱི་རིག་སྔགས་འཆང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་མི་ཤེས་པར་

326

མཐའ་དཔྱོད།

འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་འབྱུང་བའི་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་དང་། མེ་གནས་སོགས་བསམ་གཏན་རྣམས་མེད་ན་ལྷ་དང་དངོས་གྲུབ། བསམ་གཏན་སོགས་མི་འགྲུབ་ན་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཐལ་བ་འབྱུང་ན་དེ་ལྟར་བཤད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་དྲགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་ལུགས་ ི ནི་རྒྱུད་སྡེ་དེ་ཐུན་མོང་ནས་གསལ་པོར་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་ལྟ་བུ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅིག་ལས་མ་བསྟན་ན་དེ་ཉིད་བླ་མེད་ཐུན་མོང་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ག་ལ་འགྱུར། བླ་མེད་ཀྱི་ཆགས་ལམ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་གདུལ་བྱས་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ནུས་པས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་སྦས་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ངེས་པར་དགོས་པར་འདོད་ན་དེ་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་སྦ་བར་མཛད་པ་ལ་གནོད་པ་མ་གཏོགས་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞི་ལྷག་གི་བསམ་གཏན་མེད་ན་ལྷ་དང་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པ་བདེན་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པའི་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་སོགས་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷ་དང་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་གང་ཞིག་མེད་ན་སྔགས་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཞི་ལྷག་གི་བསམ་གཏན་ལ་གོ་ན་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་གཞན་ནས་མ་བསྟན་པས་སྐྱོན་དེ་ཁྱོད་ལ་སླར་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་ཀུན་ནས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་ལྷག་གི་བསམ་གཏན་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་ཡང་གལ་ཆེ་ན་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་མན་ངག་དེ་རྣམས་རྒྱུད་གཞན་ནས་མ་བསྟན་པ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་དང་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

327

མཐའ་དཔྱོད།

གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནི་སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཚུལ་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་རང་ལས་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཚུལ་མི་འབྱུང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་གསང་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། “གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་སྟེ།”ཞེས་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པ་གསལ་པོར་གསུངས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པའི་མཚན་གཞི་ལ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་མིན་གསལ་པོ་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་བསྟན་ན་ཡང་དེས་བྱ་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལ་བདག་བསྐྱེད་སྦྱོར་རུང་བར་སྟོན་པ་ཙམ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ནས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་ཡོད་པར་ག་ལ་སྒྲུབ་ནུས་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་མན་ངག་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་ཆོག་ན་ཡང་སྦྱོར་རུང་བ་ཙམ་ལས་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ནས་མ་བསྟན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་རུང་ཚད་བསྟན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། མ་བསྟན་པས་སྦྱོར་མི་རུང་བས་ཀྱང་ག་ལ་ཁྱབ། མཐར་གཏུགས་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལས་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་ཁུངས་སུ་རྒྱུད་ལས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དོགས་གཞི་ཙམ་ཡོད་པ་རེ་ཟུང་དང་། གསལ་པོར་བསྟན་པ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལས་རྒྱུད་གཅིག་ཀྱང་འདྲེན་རྒྱུ་མེད་པ་འདིས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེར་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གསལ་པོར་བསྟན་ཏོ་སྙམ་མོ། །སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སུ་བདག་བསྐྱེད་བསྟན་པ་མང་ན་ཡང་དེའི་བླ་བརྒྱུད་ནང་དུ་བླ་མེད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལས་མ་བྱུང་བའམ་དེ་དག་གིས་མ་མཛད་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་དེས་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱུང་བ་སྲིད་པ་ཙམ་ཡིན་པར་སྣང་།

328

མཐའ་དཔྱོད།

མདོར་ན་ཁོ་བོའི་རྣམ་ ི པར་རྟོག་པ་ལྟར་ན་བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་ཅིང་། བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཟུར་ཙམ་ལས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་མ་གསུངས་པས་གལ་མི་ཆེ། འོན་ཀྱང་ལྷ་དེ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་བདག་བསྐྱེད་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཕལ་མོ་ཆེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པར་མདུན་དུ་རས་རིས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཁོ་ན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་མང་པོས་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་ན་ཡང་། རྒྱུད་རང་ནས་ཆོ་ག་ཅི་རིགས་པ་གསུངས་པའམ། ཡང་ན་སྔགས་གང་ཞིག་ལན་གྲངས་ཅི་རིགས་པ་བཟླས་པས་སམ། ལྷ་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་པ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་མང་པོའི་སྒྲུབ་ ི ཐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་འབྱུང་བས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་དེ་ནི་ཐལ་དྲགས་པར་མཐོང་། དེ་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱ་རྒྱུད་གང་ལ་ཡིན་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་བྱས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ནས་རྒྱུད་གོང་མའི་འགྲོས་བྱ་སྤྱོད་ལ་སྦྱར་ན་ཆོག་པར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་གྲུབ་ཚད་ལྡན་ཧ་ཅང་མང་པོས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བཞེད་པ་མིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟ་གྲུབ་ཙམ་ལས་ཕྱག་ལེན་དངོས་ལ་ཐུག་དུས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་མཛད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

329

མཐའ་དཔྱོད།

གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པ་ནི་དེང་གི་ཞིབ་འཇུག་གི་ལམ་ནས་ཀྱང་ཚོད་དཔག་བྱ་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་སྟེ། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཐོག་མར་དར་བའི་སྐབས་སུ་མི་རྣམས་ལ་ལྷ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཙམ་མིན་པར་དམན་མཆོག་གི་འཛིན་པ་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་། ལྷ་གང་ཡང་རུང་བའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ཞིག་གི་མཐུ་དང་ནུས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དད་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་དེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེར་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལས་བདག་བསྐྱེད་ཟུར་ཙམ་བསྟན་ཅིང་། བདག་ཉིད་དང་ལྷ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་དེས་རིམ་པས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་ལུགས་བྱུང་ཞིང་། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་ཉིད་ཙམ་མིན་པར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པ་རྣམས་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་མངོན། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དག་སྣང་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་བར་གསུངས་པ་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཁྱེར་ཡོང་བ་ལས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལྷར་བསྟན་པ་མེད་པ་ལྟར་མཐོང་། གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བདག་བསྐྱེད་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྲོལ་ཇེ་ཆེར་གྱུར་པར་མངོན་ལ། དེས་ན་བྱ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེར་བདག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བསྐྱེད་བསྒོམས་ན་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་ན་ཡང་དེ་ནི་མན་ངག་ཙམ་སྟེ། ས་སྐྱ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཙམ་གྱིས་བདག་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་དག་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་བསྲེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

330

མཐའ་དཔྱོད།

དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་རེ་རེ་བཞིན་ཁྱད་ཆོས་རེ་རེའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་དཀའ་ན་ཡང་། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་སྐྱ་པའི་གསུང་སྲོལ་ལྟར་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཉིད་འཛིན་སྟབས་བདེ་བར་སྣང་། འོན་ཀྱང་མཁས་པ་མགུ་བའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་འདོད་ན་ས་སྐྱ་པ་ལྟར་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་དེ་ཙམ་ངོ་མཚར་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། དགེ་ལྡན་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད་པས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་པ་ཡང་དབང་གི་ཁྱད་པར་ནི་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཆུ་ཅོད་པན་གཉིས་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཐོག་ཏུ་རྡོར་དྲིལ་མིང་དབང་གསུམ། ལྷ་ཡི་ཁྱད་པར་བྱ་རྒྱུད་ལ་ལྷ་གཙོ་བོ་ཤཱཀ་ཐུབ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་ལྷ་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། ལྷ་སྒོམ་པའི་ཁྱད་པར་བདག་བསྐྱེད་ངེས་པར་དགོས་མིན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་སྲོག་རྩོལ་སོགས་ཡོད་མེད། བཟླས་པའི་ཁྱད་པར་གཞི་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་བྱ་རྒྱུད་ལ་མེད་པ། དེ་བཞིན་དུ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་གསུངས་པའི་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་བཅས་ཀྱང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལས་ཆེ་བར་མཐོང་། དེ་ལྟར་བཤད་ན་ད་གཟོད་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རེ་མཐོང་ཐུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྱེད་པ་ཡང་མ་བྱས་ཀ་མེད་ལྟ་བུ་ལས་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་འོ་བརྒྱལ་འབྱུང་བར་སྣང་།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ནི་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་འཁྲུགས་པ་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་ཅུང་ཕངས་དགོས་པ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ་མོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྒྱུད་སྡེ་ལ་སྤྱིར་

331

མཐའ་དཔྱོད།

བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་དང་གསུམ་མམ་བྱ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མཛད་ན་ཡང་། དོན་དུ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཕལ་ཆེར་མཚུངས་པར་གཟིགས་ནས་གོང་མས་འོག་མ་ལ་རྒྱས་བཀབ་ནས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྦྱོར་ཆོག་པར་བཞེད་པ་ལ། རང་རེའི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐུགས་བརྗེད་ཤོར་ནས་དེའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འཁྲུགས་པ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། །ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་བསམས་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཡིན་པར་གྲགས་ལ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད་པར་གྲགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་ན་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ངེས་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་དགོས་པ་ལས་མིག་བཙུམས་ནས་ཚད་མར་གཟུང་འོས་པ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདིར་མེད་པ་འདྲའོ། །ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དེ་གཉིས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་མཁས་པ་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་མཁས་པར་བཤད་ན་འོས་ཤིང་འཚམས་པར་མཐོང་ཞིང་འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དཔྱད་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཁུངས་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གསུང་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ལས། དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་ལས། “བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དུས་རིང་པོར་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་བརྟགས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་འདི་ལྟར་རས་རིས་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པའི་ལྷའི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་ནི་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ། རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རས་རིས་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པའི་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་

332

མཐའ་དཔྱོད།

པར་བྱེད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མི་བཞེད་པའི་ཁུངས་སུ་འདྲེན་མོད། བདག་གིས་ནི་གཞུང་འདིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་གཙོ་བོ་རས་རིས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྒྲུབ་པས་དངོས་གྲུབ་རིང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་པས་དངོས་གྲུབ་ཉེ་བར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མར་རས་བྲིས་མེད་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་ལྟར། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་བདག་ཉིད་ལྷ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་དང་ཁྱད་པར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་སྤྱིར་རས་བྲིས་དང་མདུན་བསྐྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེའི་སྐོར་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་གཏན་ནས་མ་བསྟན་པར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མདུན་བསྐྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་དེར་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་དོན་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་དགྱེས་རྡོར་གྱི་བཤད་རྒྱུད་གུར་གྱི་འགྲེལ་པ་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། “བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་དམིགས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བདག་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བདག་བསྐྱེད་མི་བཞེད་པའི་ཁུངས་སུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲེན་མོད། སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་དང་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ང་རྒྱལ་གཏན་ནས་མེད་པ་མིན་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དང་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གཅིག་པ་ཙམ་ལས་ཐ་སྙད་དུ་ལྷ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་མི་འབྱུང་བ་དང་། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་ན་ཡང་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བའི་ལྷ་ནི་

333

མཐའ་དཔྱོད།

གཙོ་བོ་མདུན་བསྐྱེད་དམ་གཞན་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པར་སྣང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་བདེ་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏིས་མཛད་པ་ལས། “གསང་བ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ལས་ཀྱང་རིག་སྔགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བདག་དང་ལྷ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་ཅན་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་མཚན་བཅས་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལུགས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་དང་ལྷ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ལས་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་མཐོང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་གསུངས་པས་ད་དུང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོན་པར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་ནས་དཀའ་སྙམ།

དེ་ལྟར་མང་དུ་བཤད་པའི་གྲུབ་དོན་བྱ་རྒྱུད་ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་པ་དག་གིས་འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་དཔལ་མོ་ལུགས་དང་འབྲེལ་བར་སྨྱུང་གནས་སྒྲུབ་པའི་ལག་ལེན་གསེར་སྡོང་གཡུའི་ཕྲ་ཚོམ་ཞེས་པ་ལས། “དེ་ཡང་གྲུབ་བརྙེས་མ་དཔལ་མོས་མཛད་པའི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་གཟུངས་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐུན་ཅིང་། བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ན་བདག་བསྐྱེད་མེད་པས་ཁྱབ་པའང་ཆེན་པོ་ཕལ་གྱི་དགོངས་བཞེད་མཐུན་ཡང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ནས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་རིགས་པས་བདག་བསྐྱེད་ཅན་འདི་རིགས་ལྷའི་ངོ་བོ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་ཆོ་གའི་ཆིངས་བླ་མེད་ཀྱིས་བཀབ་པར་བཞེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཙམ་པོ་བ་དང་ཁྱད་པར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་བ་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཁུངས་དྲངས་པ་

334

མཐའ་དཔྱོད།

སོགས་བཞེད་པ་འདྲ་མིན་མང་པོའི་ནང་གཙོ་ ི བོ་དེ་གཉིས་མཆིས་པ་ལས། སྔ་མ་ལྟར་ན་ཆོ་གའི་སྲོག་ལྷ་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མདུན་སྒྲུབ་པའི་ཆིངས་བླ་མེད་ལྟར་ཆོག་དུས། ཡན་ལག་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་ཆོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁྲུས་དང་སྨྱུང་གནས་སོགས་ཀྱང་གཏན་ནས་མི་དགོས་པའམ་བག་ཡངས་སུ་སྤྱོད་ཆོག་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ནི་ད་ལྟའི་བར་གྱི་ཕྱག་ལེན་གྱི་རྒྱུན་རྣམ་དག་ལ་མི་བྱེད་པས། ལུགས་དེ་སྐབས་འདིར་ནི་མི་ལེགས་སོ། །
ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་དང་མི་འབྱོར་བ་དམ་པ་མང་པོས་བཏགས་ཟིན་འཐག་མི་དགོས་ལ། འདིར་ནི་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མགོན་ཞབས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཀྱང་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་འཆད་དེ། ཕྱིའི་བྱ་བ་གཙང་སྦྲ་ལ་སོགས་པ་དང་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཐབས་འདི་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་དེ་འཐད་ལྡན་ཡིན་ནོ། །གང་ལྟར་བྱ་བ་ཐུན་མོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ངེས་པར་དགོས་པ་རིགས་པས་གྲུབ་མོད། ཕྱག་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ལ་མི་གསལ་བ་ནི་བོད་འདིར་ཡུལ་དུས་དབང་གིས་བྱ་སྤྱོད་རང་རྐང་ཚུགས་པའི་ཉམས་ལེན་མཁན་གྱི་སྒྲུབ་པོ་དང་ཆོས་སྡེ་མ་དར་བས་སྲོལ་ཀ་མ་དོད་པའི་ཁར། ཆོ་ག་ཐན་ཐུན་འདི་རིགས་ཉམས་ལེན་མཛད་མཁན་མཆོག་དམན་ཕལ་མོ་ཆེ་སྔགས་བླ་མེད་ལ་མོས་པས་སྤྱོད་པ་མང་བའི་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ལྷོད་ཡངས་སུ་གྱུར་པ་མངོན་ལ། འོན་ཀྱང་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་ཀྱང་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྲེ་ནུས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་ཡོད་ན་མ་དག་པ་དང་བར་ཆད་སོགས་ཀྱི་མཚན་རྟོག་གི་འཇུག་ཡུལ་སྟོང་པས་ཕྱིའི་བྱ་བ་ཕྲན་བུ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་ཀྱང་། ད་ལྟ་འདི་རིགས་ཉམས་སུ་ལེན་ཁུལ་བྱེད་པ་མང་རུང་དེ་ལྟའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་

335

མཐའ་དཔྱོད།

ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་ཆགས་ཡོད་པ་དཀོན་ཕྱིར་གཉིས་བསྲེས་པས་གཉིས་མིན་དུ་འགྱུར་བར་དོགས་པས། བྱ་སྤྱོད་རང་ལུགས་ཇི་ལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་མ་འཁྱོངས་རུང་། ཅི་ནུས་ཅི་ལྕོག་གིས་གཙོ་གང་ཆེ་ཙམ་ཞིག་མི་བསྒྲུབ་པར་བཏང་སྙོམས་བྱེད་པའང་ཤིན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས།” ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁྱེན་པར་བྱ་ཞིང་ལག་ཏུ་འདེབས་པར་བྱའོ། །

336

ཉེར་གཉིས་པ།

ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང་ཐུན་བསྡུ་བ།

དེ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་དང་། གཞན་ཡང་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ནི་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བས་ན། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། “འཁོར་ལོ་མེད་པའི་ཤིང་རྟ་ནི། །རིགས་པར་འགྲོ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། །དེ་བཞིན་སྔགས་རྣམས་མ་ལུས་པ། །ཕྱག་རྒྱ་མེད་པར་ལས་མི་བྱེད། །” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉི་ཧོང་གི་གསང་སྔགས་ལུགས་སུ་གསང་སྔགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསང་བའི་གཙོ་བོ་ཡང་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཡིན་པར་ཐོས། དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་ངོར་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་སུ་གསལ་བས་འདིར་ཞིབ་ཕྲ་མི་གླེང་། དམིགས་བསལ་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གོམས་ཆེ་ཞིང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་རིམ་ལ་འདྲིས་པོ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། མཇུག་ཏུ་ཐུན་བསྡུ་བའི་སྐབས་སུ་ལྷ་རྣམས་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ། དེ་ལ་ཐོག་མར་ལྷ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཐོག་མར་མདུན་དུ་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ལ་དེ་ནས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའམ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱ་བར་གསུངས་ལ། ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་མཛད་པ་ལས་ཐོག་མར་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ད་གཟོད་མདུན་

337

ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང་ཐུན་བསདུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའམ་སྤྱན་འདྲེན་པར་གསུངས་སོ། །རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་སྔ་མ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལུགས་བདེ་ཡང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་ཕྱི་མ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལྟར་འཆད་པར་གསུངས། གང་ལྟར་ཡང་ཁྱད་ཆེར་མེད་པ་ལ། འདིར་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་འདོད།

དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་མདུན་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལྟར་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་ཡི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དད་པ་དང་ནི་དམ་ཚིག་སོགས་ཀྱིས་ཞིང་ཁམས་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཡིན། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་པུ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ལས་གཞན་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཡོད་པ་རྣམས་སུ་ལྷ་དེ་དག་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་སྒོ་བཞི་དང་རྟ་བབ་བཞི་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ཡོད་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་དགོས་མིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པར་སྣང་། རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ལས། “འདིར་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མཉམ་དུ་སྤྱན་དྲངས་པར་བཞེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལས། སྔ་མ་ནི་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས། གཞལ་མེད་ཁང་དང་བཅས་པ་སླར་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན། ཕྱི་མ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གྱིས་རྒྱས་བཀབ་པས་བྱ་རྒྱུད་རང་རྐང་མི་གསལ་ཡང་མི་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཚད་ལྡན་དག་གིས་བཀྲལ་བའི་ཆོ་ག་རྣམས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བླ་མེད་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་མང་ཡང་ཞིང་ཁམས་བསྒོམ་པ་ཉུང་བ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཞིང་ཁམས་བསྒོམ་པ་མང་བར་སྣང་།

338

ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང་ཐུན་བསམཇུག་ཏུ་ཐུན་བསྡུ་བའི་སྐབས་སུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་གི་དེ་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ལུགས་འབྱུང་གི་རིམ་པ་ཡིན་པ་ལ་ཐུན་བསྡུ་བ་ན་དེ་དག་གི་རིམ་པ་རྣམས་གོ་ལྡོག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཡང་དང་པོ་མདུན་གྱི་ལྷ་ཡི་ཐུགས་ཀའི་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་བཏང་ནས་ཡིག་འབྲུ་དང་། དེ་ནས་དེ་བཏང་ནས་ཟླ་བ། དེ་ནས་ཟླ་བ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བྱས་ཏེ་མདུན་གྱི་ལྷ་ཁོ་ན། དེ་ནས་མདུན་གྱི་ལྷ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའམ་ཡང་ན་བདག་བསྐྱེད། དེ་ནས་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་ཡིག་འབྲུ། དེ་ནས་ཡིག་འབྲུའི་སྒྲ་ཁོ་ན། དེ་ནས་སྒྲ་ཡང་མི་དམིགས་པར་སྐབས་བབ་ཀྱི་ལྷ་དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཁོ་ན། དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དེའི་ངང་ནས་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལྡང་བས་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའོ། །འདི་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་སོས་ཤིག །” ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ་འདི་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་བཞེད་པའི་ལུགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ནི་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པར་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་གསུངས་པ་ལས་བསྡུ་རིམ་སོགས་མ་གསུངས་ལ་བྱ་རྒྱུད་དངོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པར་སྣང་། བདག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཕལ་མོ་ཆེར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ནས་དམ་ཚིག་པ་རང་ཉིད་ལ་བསྟིམ་པར་གསུངས་པ་ཤས་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ་། །

ཐུན་མཚམས་སུ་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷ་ཡི་ང་རྒྱལ་བྱ་དགོས་ན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་བཞེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཁས་པ་མང་པོས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཐུན་མཚམས་སུ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བཞེད་ན་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་

339

ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང་ཐུན་བསསྐབས་སུ་ཐུན་མཚམས་སུ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དགོས་པར་བཞེད་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་སོས་ཤིག །” ཅེས་འབྱུང་བའི་དོན་འགྲེལ་པ་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “འདིར་ངལ་གསོ་བ་ནི། གཡེང་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པས། སྤྲོས་པས་གཡེངས་ན་དམིགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ནས་མཐར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང་། དེ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྡང་བ་ཡིན་པས་ཐུན་བཏང་བའི་སྐབས་སུ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་མི་འཛིན་པ་ལ་མི་བྱའོ། །བྱ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷའི་སྒྲུབ་ཐབས་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་མང་པོས་བཤད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འདི་ཡང་བཞེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་གོ། །བདག་གིས་ནི་སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཐུན་མཚམས་སུ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དགོས་ཚུལ་རྒྱུད་ནས་མ་བསྟན་པས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཟངས་མར་གྲགས་པ་ལྷ་རྗེ་དཔོན་ལྟར་བསྒྲུབས་ན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་མི་དགོས་ཀྱང་རྒྱུད་གོང་མས་རྒྱས་བཀབ་ནས་བདག་བསྐྱེད་བྱས་ན་ཐུན་མཚམས་སུ་ལྷ་བསྒོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ལས་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྙམ། གཞན་ཡང་ཐུན་མཐར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཀློག་དགོས་པ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ནས་འབྱུང་བས་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ་། །

340

ཉེར་གསུམ་པ།

བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར།

དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་རྒྱུད་རང་གི་ངོས་ནས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ལས་བྱ་རྒྱུད་རང་གི་ལུགས་མིན་པ་ལྟར་སྣང་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་སྦྱོར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་པ་ལྟར་བོད་དུ་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་རིམ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། ངོར་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་དོན་གསལ་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་སོགས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་རིམ་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཤེས་པ་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རྩ་འགྲེལ་བཅས་ནས་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉིད་མི་ཤེས་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་འདིར་ཁོ་བོས་ཀྱང་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་དང་བསམ་གཏན་གསུམ་གྱི་དོན་གོ་བདེ་རུ་གཏོང་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་མདོར་བསྡུས་ཞིག་བཤད་པར་བྱ།

དེའི་ཁུངས་ནི་གོང་དུ་ཡང་རྒྱས་པར་སྨོས་ཟིན་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་དེ་ཡིན། དེ་ཉིད་ལས་སྤྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། “དེ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་ནི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། རིག་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་

341

བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱན་ཉིད་དང་། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། མེ་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། གསང་སྔགས་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་དང་། སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་དང་། དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག་དང་། གནས་ཀྱི་བྱ་བའི་ནན་ཏན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་པོ་རྣམས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ནས་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ནས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་གཙོ་བོ་བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པས་ན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནི་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སམ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་འདི་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཞེས་བརྗོད་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་གསུང་སྐབས་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། “དེ་ཚེ་དམིགས་པ་གནས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་བར་ངེས། །རྩེ་གཅིག་སེམས་ལ་ལྡན་པའི་མི་ལ་ནི། །ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །དགའ་བས་ལུས་ནི་སྦྱངས་པས་བདེ་བ་ཐོབ། །ལུས་སྦྱངས་པས་ནི་བདེ་བའི་སྐལ་ལྡན་འགྱུར། །”ཞེས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞིག་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་པ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ནས་ཞི་ལྷག་སྒྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལུང་དྲངས་པ་ཆེར་མ་མཐོང་། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་ལྷ་བསྒོམ་པ་ནི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ཏེ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིདོ་རྣམས་དང་མཐུན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ནང་ནས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་མཐུན་ཆེ་ཤོས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

342

བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱབསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ཡང་རྒྱ་འགྲེལ་ལ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་ལས་མེད། དེ་ནི་ཧ་ཅང་རྒྱས་པ་མིན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་ཟབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཧ་ཅང་གོ་དཀའ་བར་བརྟེན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་གཞུང་ཚིག་རྣམས་ལ་འགྲེལ་བརྗོད་མཛད་པ་ན་སྐབས་འགར་ཚིག་རྐང་གོང་འོག་བསྣོལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གོ་ཅི་བདེར་འགྲེལ་དགོས་བྱུང་བར་སྣང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལ་བོད་འགྲེལ་ནི་འཇུ་མི་ཕམ་གྱིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་རིག་སྔགས་འཆང་བའི་ཡིད་ཀྱི་འདོད་འཇོ་ཞེས་པ་ཚིག་འགྲེལ་ལྟ་བུ་མཛད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དུ་བཞུགས། འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་དེ་ལ་དཔྱད་པ་དང་དཀའ་གནད་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི་མི་སྣང་། གཞན་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་མ་མཇལ་ཡང་། བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་རྣམ་བཤད་རྣམས་སུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་གནད་འགག་ཅན་གྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་དྲངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེལ་བརྗོད་མཛད་པ་མང་བས་ན་ཕལ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ཚང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད།

དེ་ལ་བསམ་གཏན་ཞེས་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་གཅིག་པར་མཐོང་། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་ལས། “བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་ལ་སོགས་པར་གནས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །”ཞེས་གསུངས། དེས་ན་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒོམ་རིམ་འདི་དག་མདོ་ལུགས་ལྟར་ན་ཞི་ལྷག་དང་། བླ་མེད་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོད་ལྟ་བུའོ། །མཁས་གྲུབ་རྗེས་དེ་དག་སྐུ་གསུང་

343

བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱཐུགས་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བ་ཡང་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒོམ་རིམ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་ཞེས་ཡོད་པ་ལས་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། གསུང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་གཙོ་བོ་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས། ཐུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་པོ་སྐབས་འགར་གོ་བ་ཅུང་འདྲ་ན་ཡང་འདིར་བསམ་གཏན་ལས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་པར་གནས་པའི་དོན་དུ་གོ་བས་སྔ་མ་ནི་ཐབས་དང་ཕྱི་མ་ནི་ཐབས་བྱུང་ལྟ་བུར་མཐོང་།

འདིར་ཐོག་མར་བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པ་འདི་དག་བསམ་གཏན་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་འབྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་སྐབས་འགར་བཟླས་བརྗོད་དང་བསམ་གཏན་ཞེས་བཟླས་བརྗོད་ནི་བསམ་གཏན་མིན་པ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། སྐབས་འགར་བསམ་གཏན་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་སོ། །ཡང་སྐབས་འགར་བསམ་གཏན་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་འབྱུང་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། “དེ་ལ་འདིར་གསང་སྔགས་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་དང་། མེ་ལ་གནས་པ་དང་། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བསམ་གཏན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་འདི་ནས་བསྟན་པའི་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་རིགས་གཅིག་

344

བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱདང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་བསམ་གཏན་གྱི་རིགས་གཅིག་སྟེ་བསམ་གཏན་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐོང་ཡང་དབྱེ་ཚུལ་འདི་ཉིད་བོད་དུ་ཡོངས་གྲགས་མིན་པར་མཐོང་།

དེ་དག་གང་ཡིན་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཆིངས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་ནི། ༡ བདག ༢ ལྷ། ༣ བཟླས་པ། ༤ བསམ་གཏན་ནོ། །འདིའི་ནང་དུ་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་འདུས་པ་ཡང་བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ནི་གཙོ་བོ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་དོ། །ཡང་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ༡ བདག་དང་། ༢ གཞན། ༣ སྒྲ། ༤ སེམས་བཅས་བཞི་པོའོ། །བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ༡ མེ་གནས། ༢ སྒྲ་གནས། ༣ སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ནོ། དེས་ན་བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅས་ཡོད་ན་ཡང་བཟླས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད། བཟླས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཞན་རྣམས་ཡོད་ན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད། ཡང་སྐབས་འགར་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་པ་གཅིག་དང་། བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་ཡོད་པས་བསྡོམས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །མདོར་ན་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་འདི་དག་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚུལ་ཙམ་ཡང་དཀའ་བའི་གནས་ལྟ་བུར་མཐོང་།

དེ་དག་ལས་ཐོག་མར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་པོའི་ཁུངས་ ི ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། “བཟླས་བརྗོད་ལྷ་ཡི་དེ་ཉིད་དང་། །བདག་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ། །”ཞེས་གསུངས། དང་པོ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆོས་དྲུག་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི། ༡ རྟོག་པ་མེད་པ། ༢ སྣང་བ་མེད་པ། ༣ གཟུགས་མེད་པ། ༤ གཡོ་བ་མེད་པ། ༥ འོད་གསལ་བ། ༦ སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་

345

བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱཀྱང་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མཉམ་པར་འཇོག་ལུགས་ལ་གོ་བ་ལ་གཞན་རྣམས་གོ་སླ་ལ་མི་གཡོ་བ་ནི་སེམས་ཞི་བ་དང་། གསལ་བ་ནི་དང་བའི་དོན་དུ་གོ། གཉིས་པ་ལྷ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། ༡ སྟོང་པའི་ལྷ། ༢ ཡི་གེའི་ལྷ། ༣ སྒྲ་ཡི་ལྷ། ༤ གཟུགས་ཀྱི་ལྷ། ༥ ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ། ༦ མཚན་མའི་ལྷ་བཅས་ལྷ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་སྲོལ་ཡོད། འདི་ཉིད་གཤམ་དུ་བཤད་པར་འགྱུར། གསུམ་པ་བཟླས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཤུབ་བུར་བཟླ་བ་དང་ཡིད་ཀྱིས་བཟླ་བ་གཉིས་གསུངས་ན་ཡང་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན་སྤྱིར་བཏང་བ་དང་དམིགས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་རྒྱུད་མང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་བཟླས་བརྗོད་བྱ་ཚུལ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པའོ། །བཞི་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ༡ མེ་གནས་དང་། ༢ སྒྲ་གནས། ༣ སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་བཅས་བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་མོ། །

དེ་ནས་གཉིས་པ་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་ཡང་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཚང་བ་གཅིག་བསྒོམ་པ་ལ། ལྷ་དྲུག་ཚང་དགོས་ཏེ།”ཞེས་གསུངས། ལྷ་དྲུག་པོའི་རྣམ་གི ཞག་འདི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ནས་བསྟན་ཚུལ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། “དང་པོ་ཁྲུས་བྱས་རྣལ་འབྱོར་པས། །རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་གནས་ནས་ནི། །མཆོད་དང་གསོལ་བས་ལྷ་དྲུག་བསྒོམ། །སྟོང་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་གཟུགས་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་མཚན་མ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། །བུམ་པར་བསྐྱེད་སོགས་རྫོགས་བྱས་ལ། །ནོར་བུ་སྤྱོད་ལམ་སྔགས་བཟླས་ཏེ། །ཤ་ལ་སོགས་པ་བདུན་སྤོང་ངོ་། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་བཞག་མ་བསྟན་ཅིང་།

346

བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱམཁས་གྲུབ་རྗེས་འཕགས་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གོ། མཁས་པ་འགས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པར་ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་ཚང་བར་གསུངས་ན་ཡང་ལྷ་དྲུག་རེ་རེ་བཞིན་གསལ་པོར་གསུངས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་དབང་གིས་མིན་ནམ་སྙམ།

རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་བཅས་སུ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ལྷ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་བཞིན་གསལ་པོར་གསུངས་པས་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས་འདིའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པར་སྣང་ངོ་། །བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་གོ་དོན་ཅུང་མི་འདྲ་བ་བཀྲལ་བ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་དེའི་སྐོར་རེ་རེ་བཞིན་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མ་འཚལ་ཞིང་། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀར་ཊཱིཀ་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་དུ་མདུན་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལྷ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུངས། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོ་གའི་གནད་འདི་དག་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པས་ན་འདི་ལ་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས་ཀརྨ་ཤིང་རྟ་ལས། “ལྷ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པ་ནི་རྒྱུད་གཞན་ནས་མངོན་བྱང་ལྔས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དོད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་དྲུག་པོ་ལས། དང་པོ་སྟོང་པའི་ལྷ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་དང་སྐབས་བབ་བསྒོམ་བྱའི་ལྷ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པ་སྟེ། ཆོ་ག་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡི་གེའི་ལྷ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་གོ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་ལྷ་མ་བསྐྱེད་པའི་གོང་

347

བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱདུ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་གྲགས་པ་ལ་གོ་བར་གསུངས་པ་ལ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་འགོད་པའི་སྔགས་ལ་གོ་བར་གསུངས། གསུམ་པ་སྒྲ་ཡི་ལྷ་ནི་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་གོ་བར་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་པ་མཐུན་པར་སྣང་། བཞི་པ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ནི་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འདོད་ན་བདག་མདུན་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པའི་གཟུགས་སུ་བསྒོམ་པ་ལ་གོ་བར་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལ། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཟླ་བའི་ཐོག་ཏུ་སྔགས་ཕྲེང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་རྩེ་མོ་ནས་སྐབབ་བབ་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་ལྷ་ཡི་སྐུ་མང་པོ་འཕྲོ་བར་བསྒོམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ། །

དྲུག་པ་མཚན་མའི་ལྷ་ཡི་གོ་དོན་ལ་བཞེད་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པ་ལས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ནན་ཏན་ནམ་གསལ་སྣང་དང་བཅས་ཏེ་བསྒོམ་པ་ལ་གོ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་ལས། “དེ་ནས་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་གསལ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྷའོ། །”ཞེས་གསུངས་པས་ན་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་གསལ་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ལ་གོ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ས་སྐྱའི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ལས་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་གསུང་དེ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང། ཡང་འབའ་ར་བས་མཚན་མའི་ལྷ་ནི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་མཚན་གང་ཡིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཚན་མའི་ལྷ་ནི་རང་གི་སྙིང་གར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྔགས་ཀྱི་མཚན་མ་བསམ་པ་ལ་གོ་བར་གསུངས། རྫོགས་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་སྟོབས་ལྡན་རྡོ་རྗེས་མདོ་རྒྱུད་མཛོད་ལས། “གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཏིང་

348

བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱངེ་འཛིན་གྱི་ལྷའི་འདུ་ཤེས་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་མཚན་མའི་ལྷ་སྟེ།”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྣང་སྦྱོང་བ་ལ་གོ་བར་གསུངས།

ལྷ་དྲུག་པོའི་རྣམ་གི ཞག་སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། “མཆོད་དང་གསོལ་བ་ལྷ་དྲུག་བསྒོམ། །སྟོང་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་གཟུགས་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་མཚན་མ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །” ཅེས་འབྱུང་བ་ལ། འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་འདི་གོང་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་ཡང་། གཞན་རྣམས་མི་འདྲ་བ་ཆེར་མེད་པ་ལ། དམིགས་བསལ་ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་འདིར་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་ཐུགས་ཀར་ཕྱག་མཚན་བསྒོམ་པ་དང་། མཚན་མའི་ལྷ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་དུ་ལྷ་གསལ་འདེབས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་རང་ལུས་ལ་སྔགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ལྷ་སྐུར་བསྒོམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་ལྷ་དྲུག་པོ་ནི་ལྷ་གསུམ་དུ་བསྡུ་ཆོག་པ་ཡང་། དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་ཡི་ལྷ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་དང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་མོ། །སྒྲ་ཙམ་དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་ངག་གིས་ཤུབ་བུར་བཟླ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་བཟླ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་དྲན་པ་ཙམ་བཅས་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་དོན་དམ་པའི་ལྷ་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་ལ་ཕྱག་ལེན་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་དོན་གསལ་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་

349

བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱབསྒོམ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་ཉིད་དཔེ་མཚོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འདིར་འགོད་ན། དེ་ཡང་དང་པོ་སྟོང་པའི་ལྷ་ནི། རྒྱུད་གཞན་དུ་ཨོཾཾ་ཤུནྱ་ཏཱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭཱ་བྷཱ་ཝ་ཨཏྨ་ཀོཉ་ཧམ། ཞེས་པའམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅེས་པ་ལྟ་བུས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་དོན་གཅིག་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པ་ཙམ་ལས་ཤུནྱ་ཏཱ་སོགས་ཀྱི་སྔགས་འདིའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་མ་བསྟན་པར་གསུངས། གཉིས་པ་སྒྲའི་ལྷ་ནི་ལྷ་དེའི་སྔགས་ལས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ན་ཐོག་མར་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ན་མོ་རཏྣ་ཏྲ་ཡཱ་ཡ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཡི་གེའི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ནི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ཏུ་སྔར་སྒྲ་གྲགས་པའི་སྔགས་དེ་ཉིད་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའོ། །བཞི་པ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ་ནི་རིགས་སོ་སོ་དང་མཐུན་པར་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ། །དྲུག་པ་མཚན་མའི་ལྷ་ནི་གསལ་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་བའོ། །

གསུམ་པ་བཟླས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་རྣམས་སུ་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། བསྙེན་པ་སྤྱིར་བཏང་བའི་བཟླས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བཟླས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་བྱ་རྒྱུད་རང་རྐང་བའི་ལུགས་ཏེ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་བྱ་རྒྱུད་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་ནས་བསྟན་པ་ལ་གོ་ཞིང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིའི་ཁུངས་བཅོལ་ས་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བཤད་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལུགས་ལ་གོ། ཁོ་བོས་དཔྱད་ན་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་འདི་གཉིས་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་དགོས་པའམ་འབྲས་བུ་ཡང་མི་འདྲ་བར་མཐོང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྤྱིར་ལྷའམ་སྔགས་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་

350

བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱཅིང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་ཅིང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཀྲལ་བ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་བྱ་རྒྱུད་མིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ན་ཡང་། བཟླས་བརྗོད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའམ་སྔགས་ཙམ་མིན་པར་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱུད་དེའི་དགོངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུབ་པའམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་འདི་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་དང་། ལྷ་དྲུག ཡན་ལག་བཞི་བཅས་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱུང་བ་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པ་ན་ཐོག་མར་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ལྷ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། བཟླས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅས་དེ་ཁོ་ན་བཞི་པོའི་རྣམ་གི ཞག་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་གཉིས་པ་གཙོ་བོ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བར་ལྷ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་བྱུང་། དེ་ནས་བཟླས་པ་དང་འབྲེལ་བར་བདག་གི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ། གཞན་གྱི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ། སེམས་ཀྱི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ། སྒྲ་ཡི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་བཅས་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་དབྱེ་བ་བྱུང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་དང་འབྲེལ་བར་མེ་གནས་སོགས་བསམ་གཏན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་པོའི་ནང་ ིདུ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། ལྷ་དྲུག་ཀྱང་འདུ་བས་ན་དབྱེ་ཚུལ་དེ་གསུམ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞིར་ཕྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཅུང་ཁྱབ་ཆེ་བ་ལྟར་མཐོང་། འོན་ཀྱང་ལྷ་དྲུག་པོའི་ནང་དུ་ ི ཡང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ཉིད་འདུ་བ་ལྟར་མཐོང་བས་འདི་དག་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་སོགས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །

351

བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོར་ལྷ་སྒོམ་པ་དང་བཟླས་བརྗོད་སོགས་སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་འཆད་པ་ན། ལྷ་དྲུག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་པར་བདག་གི་རྣལ་འབྱོར། ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར། སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསུངས། དང་པོ་བདག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཡན་ལག་བཞི་ལས་བདག་གི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པའི་རྣལ་འབྱོར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ལྷ་དྲུག་ལས་སྟོང་པའི་ལྷ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རང་གི་སྙིང་གར་ཟླ་བ་དང་སྔགས་ཕྲེང་འགོད་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་ཡི་ལྷ་རྣམས་དང་དོན་གཅིག གསུམ་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་རྒྱས་འདེབས་པ་སོགས་ཡིན་པས་ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ་དང་མཚན་མའི་ལྷ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྤྱན་འདྲེན་པ་སོགས་ཡོད་པ་ནི་ལྷ་དྲུག་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་དོན་གཅིག་པར་མཐོང་། གསུམ་པ་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བཟླས་པ་བྱ་བའོ། །

352

ཉེར་བཞི་པ།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་བསམ་གཏན།

བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་འབྱུང་བའི་བཟླས་བརྗོད་བྱ་ཚུལ་འདི་ལ་ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་རུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཞི་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མེ་གནས་སོགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བསྒོམ་ཚུལ་གསུངས་ཀྱང་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ནམ་སྔགས་བཟླ་བའི་ཚུལ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་དེ་ལས་མ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀར་ཊཱིཀ་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ལས་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་བྱ་ཚུལ་མ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བུ་སྟོན་གྱིས་གསུང་རྩོམ་འགའ་ཞིག་དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀྱིས་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་གཞིར་བཟུང་གིས་གསུངས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། “དེ་ལ་ཡང་རེ་ཞིག་བསམ་གཏན་གྱི་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་རྣམས་ཀྱི་གསང་སྔགས་བརྗོད་པའི་ཚེ། བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཚེ། བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་པ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། ”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བུ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཙོ་བོ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་དམིགས་པ། སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས།

353

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་བསམ་གཏདེ་གསུམ་ཀ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། ༡ བདག་གི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ། ༢ མདུན་གྱི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ། ༣ སེམས་ཀྱི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ། ༤ སྒྲ་ཡི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་རྣམས་སོ། །གཞོལ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཟླ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “དེ་དག་ལ་གཞོལ་བ་ནི། ཟློས་པ་པོས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞེན་པའོ། །”ཞེས་གསུངས། ཡན་ལག་བཞི་པོ་ལས་དང་པོ་བདག་གི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་ནི་བདག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསམ་པའམ་ཡང་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན་བདག་བསྐྱེད་བསྒོམ་པ་དང་། གཉིས་པ་མདུན་གྱི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་ནི་མདུན་དུ་ལྷ་བསྒོམ་པ་སྟེ་མདུན་བསྐྱེད། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་ཤར་བ་དང་། བཞི་པ་སྒྲ་ཡི་གཞི་ལ་གཞོལ་བ་ནི་སྐབས་བབ་བསྒྲུབ་བྱའི་ལྷ་ཡི་སྔགས་དང་དེའི་སྒྲ་དང་བཅས་པའོ། །

དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་ཐོག་མར་སྔོན་འགྲོའི་ཚིུལ་དུ་མདུན་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འདྲེན་པ་སོགས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། “ཡན་ལག་གི་དོན་བརྟག་པ་ནི་དེ་ལ། ལྷ་ཡི་སྐུ་ཡི་གནས་དེ་ལ། །དང་པོ་ཁོ་ནར་མཆོད་ནས་ནི། །ཞེས་པ་མཆོད་པ་སྨོས་པ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་གཙང་སྦྲ་བྱ་བ་དང་། གནས་དང་། བདག་བསྲུང་བ་དང་། ལྷ་སྤྱན་དྲང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདིར་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ལྷ་སྤྱན་མ་དྲངས་ཤིང་གནས་བསྲུང་བ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པ་པོས་ལྷ་མཆོད་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙང་སྦྲ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་ཆོ་གའི་བར་དེ་དག་ཀྱང་། རིག་སྔགས་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ཡང་མཆོད་

354

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་བསམ་གཏནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཙམ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །”ཞེས་མདུན་བསྐྱེད་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་ནས་ལྷ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་དང་མཐུན་པར་བདག་ཉིད་ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་ཚུལ་སོགས་གསུངས་སོ། །

སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “སྔགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྒོམ། །བསྡམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས། །སྲོག་དང་རྩོལ་བ་རབ་ཏུ་བསྡམས། །”ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས། “རླུང་འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་དགག་པ་གྱེན་དུ་འདྲེན་པའི་རླུང་གིས། རུས་སྦལ་གྱི་ལུས་བསྐུམ་པ་དང་། ལྕེ་ཡིས་ཆུ་བཏུང་བའི་ཚུལ་དུ་བསྡུས་ཏེ།”ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རླུང་དང་དབང་པོའི་ིའཇུག་པ་ནང་དུ་བསྡུས་ཏེ་མིག་ཟིམ་བྱས་གདོང་ཅུང་ཟད་བསྟོད་པ་སོགས་བྱ་བའོ། །སྐབས་འདིར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡང་བདག་གི་རང་བཞིན་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སམ་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “མི་འབྱེད་འབྱེད་པའི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཕྲ་མ་མི་གཡོ་གསལ་བ་སྟེ། །བློ་ཡི་སྤྱོད་པ་མདུན་ན་གནས། །བདག་ཉིད་འདི་འདྲར་བཞག་ནས་ནི། །སྔགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྒོམ། །བསྡམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས། །སྲོག་དང་རྩོལ་བ་རབ་ཏུ་བསྡམས། །”ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་གསང་བས་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་ནས་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་པར་གསུངས་པས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་མངོན།

དེ་ནས་དང་པོ་མདུན་གྱི་ལྷའི་ཐུགས་ཀའི་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པའི་བསྒོམ་བཟླས་ནི། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་

355

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་བསམ་གཏབཞིན་ཙམ་མིན་པར་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷར་བསྒོམས་ནས་མདུན་དུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའམ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལྟ་བུ་སྐབས་བབ་ཀྱི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་བསྒོམ། དེ་ནས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཡི་ཐུགས་ཀར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚོན་བྱེད་དུ་ཟླ་བ་ཞིག་བསྒོམ། དེ་ནས་སྐབས་བབ་ཀྱི་ལྷ་དེའི་སྔགས་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཟླ་བའི་ཐོག་ཏུ་འཁོད་པར་བསྒོམ་པའོ། །དེ་རྗེས་དབུགས་ནང་དུ་བསྡམས་པ་དང་ལྷན་དུ་མདུན་གྱི་ལྷ་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀའི་ཟླ་བ། ཟླ་བའི་ཐོག་གི་སྔགས་ཕྲེང་བཅས་གསུམ་པོ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་ཡུད་ཙམ་རིང་སྔགས་བཟླ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཤུབ་བུའི་བཟླས་པ་བྱ། དེ་ནས་དབུགས་འགོག་མ་ཐུབ་ནས་དབུག་ཕྱིར་གཏོང་དགོས་བྱུང་སྐབས་དབུགས་ཕྱིར་བཏང་ནས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷའི་ཐུགས་ཀའི་ཟླ་བ་དང་སྔགས་ཕྲེང་གཉིས་ཀ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་ག་ལ་ཚུར་འཕོས་པར་མོས། དེ་ནས་ཡང་ཡུད་ཙམ་རིང་སྔགས་བཟླ་ཞིང་དབུགས་གཏོང་དགོས་ན་སླར་ཡང་ཟླ་བ་དང་སྔགས་རྣམས་མདུན་གྱི་ལྷ་ཡི་ཐུགས་ཀར་ཕར་བཀོད་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་སྙིང་གའི་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པའི་བསྒོམ་བཟླས་ནི། སྲོག་རྩོལ་སྡོམ་པ་དང་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་སོགས་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། སྐབས་འདིར་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་དེ་ཉིད་ཧ་ཅང་མི་རིང་བར་རང་ལས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བར་བསྒོམ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཟླ་བ་སྔགས་དང་བསྐྱེད་པ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཡོད་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་གར་མེད་པ་ལ་དབུགས་ནང་དུ་འཐེན་ནས་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པ་དང་ལྷན་དུ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཟླ་བ་སྔགས་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་དྲངས་ཏེ་རང་གི་སྙིང་གར་བཀོད། རླུང་འཛིན་ཅི་ཐུབ་བྱེད་པའི་རིང་ཤུབ་བུའི་བཟླས་པ་བྱེད་ཅིང་། རླུང་གཏོང་བ་དང་ལྷན་དུ་ཟླ་བ་སྔགས་དང་བཅས་པ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་འགོད་པའོ། །འདི་ལ་བུ་སྟོན་གྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་ཅུང་གསལ་བར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “མདོར་ན་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་ཧ་ཅང་མི་

356

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་བསམ་གཏརིང་བར་རང་གི་ཚད་ལས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་བསྒོམས་པའི་གཞི་དེའི་ཐུགས་ཀར་སྔགས་ཕྲེང་བཀོད་པའི་ཟླ་བ་གནས་པ་དེ་རང་ལྷར་བསྒོམས་པའི་གཞི་དེར་གྱུར་པ་སྟེ། རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུར་ལ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་སྤོས་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་དབུགས་མ་བཏང་གི་བར་དུ་བཟླས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། རླུང་གཏོང་བ་ན་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིར་ལ་བཏང་ནས་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་གནས་པར་བསམ་ཞིང་། ཡང་སྔར་བཞིན་རང་གི་སྙིང་གར་སྤོས་ལ་བཟླས་པ་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྐབས་འདིར་བླ་མེད་སོགས་སུ་སྔགས་ཕྲེང་འཁོར་བ་ལས་ཟླ་བ་སྔགས་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་འཕོ་བའི་ཚུལ་ཡོད་པ་ཁོ་བོས་ཕལ་ཆེར་མི་ཤེས་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་ཟླ་བ་སྔགས་ཕྲེང་གཉིས་ཀ་འཕོ་དགོས་པའོ། །འདིའི་ཐད་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་པོར་གསུངས་མིན་ཅི་རིགས་པ་མཐོང་ཡང་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་འབྲིང་པོ་ལས། “དེ་ནས་རླུང་ནང་དུ་སྡུད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟླ་བ་སྔགས་དང་བཅས་པ་རང་གི་སྙིང་གར་བསྡུས་པ་ལ་སྔགས་བཟླ་ཞིང་ཡང་རླུང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་བསྟུན་ནས་ཟླ་བ་སྔགས་དང་བཅས་པ་མདུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་བཀོད་པ་ཟླ་བའི་སྟེང་གི་སྔགས་ཕྲེང་ལ་དམིགས་ཤིང་ཡང་སྔར་བཞིན་དུ་རང་གི་སྙིང་གར་བསྡུ་ཞིང་བཟླས་ཏེ་བཟླས་བརྗོད་བཏང་གི་བར་དུ་བྱ་ཞིང་། གཏོང་བའི་དུས་ན་ཡན་ལག་བཞི་ཆར་ཐང་གཅིག་དམིགས་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཟླ་བ་སྔགས་དང་མི་འབྲལ་བར་འཕོ་དགོས་པ་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “མི་འགྱུར་བ་དང་ཡི་གེར་ལྡན། །”ཞེས་གསུངས་པའི་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ནི་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “ཡིད་ཟླ་བར་སྣང་བ་དེ་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་འབྲལ་བས་མི་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

357

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་བསམ་གཏགསུམ་པ་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་ཡང་ན་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ། གཞན་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཡོད་པའི་ཟླ་བ་སྔགས་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་པའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་གང་ལ་ཡང་དམིགས་པ་མ་གཏད་པར་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་ཁོ་ནས་སྔགས་བཟླ་བ་སྟེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “དེ་ཡང་སྔགས་གཞན་གྱིས་བཏོན་པ་རང་གིས་ཉན་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི། རང་གིས་ཟློ་བའི་ཚེ་ན་སྔགས་དེའི་སྒྲ་གྲག་པར་དམིགས་རྣམ་བྱེད་པའོ། །” ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “བརྗོད་བྱའི་སྒྲ་ལ་དམིགས་ཤིང་སེམས་བཟུང་ནས། མདུན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་དམིགས་ཤིང་བཟླས་བརྗོད་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རླུང་འབྱུང་འཇུག་དང་སྤྲོ་བསྡུའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཡང་དབུགས་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་སླར་ཡང་ལྷ་དང་ཟླ་བ་སྔགས་གསུམ་ག་ལ་དམིགས་ནས་དབུགས་གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་པས་གཙོ་བོ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་ངལ་གསོ་དགོས་པ་འདྲའོ། །

སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་པ་ལྟར་བུ་སྟོན་དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་མདུན་གྱི་ལྷ་ལ་དམིགས་པའི་སྐབས་དམིགས་ཡུལ་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་མདུན་གྱི་ལྷ་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀའི་ཟླ་བ། སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་བཅས་གསུམ་ཡིན་པ་ལ། གཉིས་པ་རང་གི་སྙིང་གར་དམིགས་པའི་སྐབས་དམིགས་ཡུལ་གཉིས་མ་གཏོགས་མེད་པ་ནི་ཟླ་བ་དང་སྔགས་ཕྲེང་གཉིས་པོ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། གསུམ་པ་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཙམ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་སྔ་མ་རྣམས་མི་དགོས་པའི་དོན་མིན་པར་དམིགས་པ་གཏོད་ས་གཙོ་བོའི་རྣམ་གྲངས་ ི ཙམ་ལ་

358

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་བསམ་གཏདགོངས་ནས་གསུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་གསུངས་པའི་བཟླས་པ་བྱ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཀྱང་འདི་གསུམ་ག་རིམ་གྱིས་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ནི་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་རྒྱས་པ་ལས། “གཏོང་བའི་དུས་ན་ཡན་ལག་བཞི་ཆར་ཐང་གཅིག་དམིགས་པར་བྱའོ། །”ཞེས་རང་གི་སྙིང་གའི་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དགོས་པ་འདྲ་བས་བཟླས་པ་གསུམ་གང་ཡིན་ཀྱང་མཇུག་ཏུ་སླར་ཡང་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བདག་དང་ལྷ། ཟླ་བ་དང་སྔགས་རྣམས་ཐེངས་རེ་གསལ་བཏབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་དགོས་པ་འདྲ་ལ། བསྡུ་བའི་ཚུལ་ཏེ། “ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་སོས་ཤིག །” ཅེས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

359

ཉེར་ལྔ་པ།

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན།

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ། མེ་གནས་དང་། སྒྲ་གནས། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པོ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་ཡིན་པས་ན། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཀྱང་སྐབས་རེ་བསམ་གཏན་ཞེས་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་ཞེས་བསམ་གཏན་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཁོ་ན་མཛད་པ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་སྤྱིར་ལྷ་བསྒོམ་དགོས་སམ་མི་དགོས། བསྒོམ་དགོས་ན་འདི་དག་ལ་བདག་བསྐྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནམ་མདུན་བསྐྱེད་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ངེས་པ་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ལ་དཀའ་བའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་། སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་དུ་གཙོ་བོ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ན་ཡང་དཔྱད་པ་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱས་ན་རྟོགས་དཀའ་བར་མཐོང་ངོ་། །

ཐོག་མར་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་ཐོབ་སྒྲའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྒོམས་ལ་སྒྲ་དེ་སྙིང་གའི་ཕྱོགས་ན་གནས་པའི་མེ་འབར་བའི་ནང་ན་འདུག་ཅིང་།”ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ཚིག་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ལས་མདུན་བསྐྱེད་དགོས་མིན་གསལ་པོ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཐུགས་ཀར་མ་གསུངས་

360

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏཔར་སྙིང་གར་གསུངས་པས་ན་བསྒོམ་པའི་གཞི་ནི་མདུན་བསྐྱེད་མིན་པར་བདག་ཉིད་ལ་གོ་བར་མཐོང་། ངོར་ཆེན་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་རུ་བསམ་གཏན་གསུམ་གྱི་བསྒོམ་ཚུལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་བླ་མེད་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་དང་། རང་ལུགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལྟར་བསྒོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་ན། སྐབས་དེར་བདག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་མདུན་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པ་གཏད་ས་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཡང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། བྱིང་རྒོད་སྤངས་ཏེ་བསྒོམ་ཚུལ་བཅས་ས་བཅད་བཞིའི་སྒོ་ནས་གསུངས།

དེ་དག་ལས་ངོར་ཆེན་གྱིས་དང་པོ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས་མི་འབྱེད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་གཉིས་པ་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་པའི་རྗེས་ལ། དེ་ལས་ལངས་ཏེ་རང་གི་ལྷའི་གསང་སྔགས་རྣམས་ཉན་པའམ་གྲག་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲའི་ལྷ་དེ་ཉིད་དང་བདག་གི་དེ་ཉིད་གཉིས་ཆུ་ལ་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པར་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གསལ་བར་ནམ་གྱུར་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སྒྲའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཕྲེང་བར་སྦྱར་ཏེ་བཀོད་པ་ལ་ཡིད་ལ་ཞེན་པར་སེམས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། “འདིར་ལྷ་ཞེས་པ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་མི་བྱ་བར་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཞེས་གདགས་པ་ནི། བྱ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །”ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ངོར་ཆེན་གྱིས་འདིར་ལྷ་ཞེས་པ་བསྒོམ་བྱའི་སྔགས་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་ལ་ལྷ་ཡིན་པར་བསྒོམ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། མེ་གནས་ཀྱི་མེ་སོགས་བསྒོམས་པའི་གནས་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་

361

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏསྙིང་གར་བསྒོམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “མེའི་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་སྙིང་གར་མར་མེའི་མེ་ལྕེ་ལྟ་བུའི་མེ་འབར་བ་བསམས་ལ། དེའི་ནང་དུ་སྔར་བཤད་པའི་སྒྲའི་ཕྲེང་བ་གནས་པར་བསྒོམ་མོ། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་དམིགས་པའི་གཞི་གཙོ་བོ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ནས་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “དབུགས་ཕྱིར་དབྱུང་བའི་ཚེ། མདུན་དུ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་ཤིང་ངལ་གསོ་བ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་སྐབས་དེར་མདུན་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ལས་དེ་ལས་བསྡུས་ཙམ་གསུངས་པ་ལས་ནང་དོན་ཕལ་ཆེར་ངོར་ཆེན་གྱི་གསུང་དང་འདྲ་བ་སྟེ། དེ་ལས། “དབུགས་ཕྱིར་དབྱུང་བའི་ཚེ་མདུན་གྱི་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་ངལ་གསོ།"ཞེས་ངལ་གསོ་བ་ན་མདུན་བསྐྱེད་ལ་ངལ་གསོ་བའི་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་པས་སྐབས་དེར་མདུན་བསྐྱེད་བསྒོམ་དགོས་པ་གསལ་པོར་གསུངས་པ་ནི་ངོར་ཆེན་དང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་གཉིས་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །

དེ་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “སྐབས་འདིར་ཡང་གསང་སྔགས་དང་རིག་སྔགས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པས། བསམ་གཏན་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་ལྷ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་གསལ་སྣང་དང་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་གནས་ནུས་པ་ཞིག་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་དང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་གསལ་བཏབ་ནས་བྱ་དགོས་སོ། །”ཞེས་ཕལ་ཆེར་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། “བཟླས་བརྗོད་གསུམ་དང་མེ་གནས་སྒྲ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྷ་ལ་དམིགས་པར་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་ཕལ་ཆེར་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས། དེ་བཞིན་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས་ཀརྨ་ཤིང་རྟ་ལས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་དགོས་པ་གསལ་པོར་གསུངས་པ་ནི་དཔལ་ཁང་བས་བྱ་རྒྱུད་ལ་

362

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏབདག་བསྐྱེད་བཞེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་མངོན། དེ་ལྟར་ན་མཁས་པ་འདི་དག་གིས་བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་པར་བཞེད་ཀྱང་། མདུན་བསྐྱེད་ངེས་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དམིགས་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི་རང་གི་སྙིང་གའི་ཟླ་བ་དང་སྔགས་སོགས་ཡིན་པས་ན་དམིགས་པའི་ཡུལ་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་དམ་ཡང་ན་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་མཐོང་།

འོན་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ལྟར་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྣམ་བཤད་ལས། “ད་ནི་བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསམ་གཏན་འབའ་ཞིག་ལས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ག་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།”ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གནས་ལ་པདྨའི་མཚོ་དང་རི་དང་ཕུག་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་ལུས་དབེན་པ་དང་སེམས་དབེན་པ་གཉིས་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསུངས། དེ་ནས་དེ་ཉིད་ལས། “བསམ་གཏན་བྱེད་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། བསམ་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ལྷའི་རང་བཞིན་དེ་དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷའི་རང་བཞིན་དང་། སྒྲའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷའི་རང་བཞིན་དང་། དོན་དམ་པའི་ལྷའི་རང་བཞིན་ནོ། །”ཞེས་སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ལྷ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་བ་གཉིས་རེ་ཡོད་པས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཕལ་ཆེར་དགུ་རུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “དེའི་གཟུགས་ཀྱི་

363

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏབདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་རང་བཞིན་ནོ། །སྒྲའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲར་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །སྒྲར་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གཅིག་ནི་རྐན་དང་མཆུ་ལ་སོགས་པའི་རྩོལ་བས་བསྐྱེད་པ་ཤུབ་བུ་ལ་སོགས་པར་བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པའི་སྒྲའི་རང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱིར་གསང་སྔགས་འདོན་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ནས་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པ་སྣང་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ནང་གསེས་སུ་དགུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲར་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ལ་ནང་གསེས་སུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་རུ་ཡོད་ཚུལ་བཅས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ཞེས་པ་ཞལ་ཕྱག་ཙམ་མིན་པར་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ལྷ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡང་གཅིག་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལྟ་བུ་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་ཡོད་པ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལྷ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོའི་ིལག་པས་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ངོ་བོ་ལ་ལྷ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གོ་བར་མངོན། སྒྲའི་ལྷ་ལ་གཉིས་ལས་གཅིག་ནི་སྔགས་གང་ཡང་རུང་བ་རྣམ་པ་ཡིག་གཟུགས་ལ་ཤར་བ་དང་། གཅིག་ནི་སྔགས་དེའི་སྒྲ་ཙམ་མོ། །ཕྱི་མ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་པ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཁའམ་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་འདོན་པ་དང་། གཅིག་ནི་ངག་གིས་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་མི་འདོན་པར་ཡིད་ཀྱིས་འདོན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སྔགས་བཟླ་བ་མིན་པར་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རེ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་

364

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏདམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པ་ལ་གོ། །གསུམ་པ་དོན་དམ་པའི་ལྷའི་རང་བཞིན་ལ་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ལྷར་གསུངས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷར་གསུངས་པ་བཅས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བཅས་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ངོར་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ལྷ་ཡིན་ན་ཞལ་ཕྱག་གི་ལྷ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་སྔགས་དེ་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་འདྲའོ། །

གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་བཤད་པ་དེ་ལས། “དེ་ལྟར་ལྷའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འདི་དག་གི་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆོ་ག་ལ་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསམ་གཏན་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པས་ནི། རང་བཞིན་གསུམ་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིམ་པས་ཇི་ལྟར་སྲིད་པར་བསམ་གཏན་དུ་བྱའོ། །”ཞེས་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་སྐབས་སུ་ལྷ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ལྷ་བསྒོམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསལ་པོར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་པའི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལ། གཅིག་ནི་ཇི་སྐད་སྨོས་པ་སྒྲ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྷའི་བྱེ་བྲག་གི་བདག་ཉིད་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་སོ་སོར་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རིག་སྔགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཡི་གེ་སྒྲའི་རང་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །”ཞེས་དང་པོ་ནི་ཡི་གེའི་ལྷ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྒྲའི་ལྷ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

365

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏལྷ་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསམ་གཏན་གསུམ་པོ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་པོ་ཇི་ལྟར་སྲིད་པ་དེའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསང་སྔགས་མེ་གནས་དངོས་གྲུབ་སྟེར། །སྒྲ་གནས་རྣལ་འབྱོར་སྟེར་བ་དྲན། །སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བ་ཉིད། །འདི་དག་དེ་ཉིད་གསུམ་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ། གསང་སྔགས་མེ་གནས་དངོས་གྲུབ་སྟེར། །སྒྲ་གནས་རྣལ་འབྱོར་སྟེར་བ་དྲན། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྲིད་པའི་ལྷའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་། སེམས་མཉམ་པར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་འགྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་བསྟན་ཏོ། །སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་བསམ་གཏན་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་སྨོས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ན། འདི་གསུམ་ཆར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་གཉིས་པོ་ཡི་གེའི་ལྷ་དང་སྒྲའི་ལྷ་ལ་བསྟེན་པ་དང་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོ་མེ་གནས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་། གཉིས་པ་སྒྲ་གནས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ནི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ལ་བསྟེན་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཉིད་ལག་ལེན་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལ་ཡང་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཆོ་ག་གོང་དུ་སྨོས་པ་བཞིན་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ཡང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་ཤིང་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷའི་སྒྲ་སྣང་བ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པར་མོས་པར་བྱས་ལ་དེ་བསྒོམ་པར་འདོད་དེ། དེ་བས་ན་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྔར་གསུངས་པའི་མཚན་

366

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏཉིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བཤད་པ། མི་འབྱེད་ལས་བྱུང་དངོས་པོ་རྣམས། །བློ་ཅན་གྱིས་ནི་བདག་ལ་བསྡམ། །སྔགས་པ་ཡན་ལག་འདས་པ་གནས། །ཞེན་པ་མེད་པར་བསམ་གཏན་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །”ཞེས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ན་བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་ཏེ་མེ་གནས་དང་། སྒྲ་གནས། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་བཟླས་བརྗོད་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ལྟར་དབང་པོ་རྣམས་ནང་དུ་བསྡམས་ཤིང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཀག་ནས་བདག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ན་ཡང་སྐབས་འདིར་བདག་མདུན་གང་རུང་དུ་ལྷ་བསྒོམས་པའི་ཚུལ་གཏན་ནས་མ་གསུངས་སོ། །བསྡུས་པའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་པར་སྙམ་ན་གཞན་རྣམས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཚིག་གི་ཟུར་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་བསྟན་པ་ནི་བསྡུས་པའི་དབང་གིས་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་འཆད་པ་ན་ཡང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ལངས་ཚུལ་གསུངས་པ་ན་བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ཡོད་ཚུལ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བསམ་གཏན་འདི་ཉིད་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་བྱ་བས་ན་སྐབས་འདིར་སླར་ཡང་ལྷ་བསྒོམ་པ་སོགས་མི་དགོས་པས་མ་གསུངས་པར་སྙམ་ན། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་དགོས་པའི་ཚུལ་སླར་འཆད་ཅིང་བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་ཚུལ་སླར་ཡང་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲའི་ལྷ་བསྒོམ་ཚུལ་ལས་བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་ཚུལ་མ་གསུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་གཞུང་གི་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་ནས་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་སྟེ། སྒྲ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྲེང་བར་སྦྱར། །ཡི་གེ་བརྒྱུས་པ་མི་

367

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏའགྱུར་རྣམས། །དྲིལ་བུའི་སྒྲ་བཞིན་མ་ཆད་པར། །ཡིད་ལ་ཞེན་པར་སེམས་པ་ན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདིས་ཀྱང་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ལས་ལྡང་བ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཏེ། འདིར་ཡང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ནས་ཐོབ་པའི་སྒྲའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་སྒྲའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཉན་པ་དང་ཆུ་དང་འོ་མ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གསལ་བར་རབ་ཏུ་སྣང་བར་ནམ་གྱུར་པ་དེ་ན། སྔགས་པ་དེ་སྒྲའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷའི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེ་བསྟན་ཏོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད་པའི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་ག་ན་ཟླ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་པའི་མེ་ལྕེའི་ནང་ན་ལྷའི་གཞིའམ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབའ་ཞིག་ལ་ཡི་གེའི་འབྲུའི་ཕྲེང་བ་རབ་ཏུ་བརྟགས་ལ། ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ།” ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། འདིར་ལྷའི་གཞིའམ་ཞེས་པ་དེས་ཡང་ན་ལྷ་སྐུ་བསྒོམ་པའམ། ཡང་ན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་གང་རུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། ལྷའི་གཞི་ཞེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྩ་བ་ལས་མི་འགྱུར་གཞི་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པས་མི་འགྱུར་བའི་གཞི་དང་། ལྷའི་གཞི། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སྐབས་འདིར་དོན་གཅིག་པ་སྟེ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲའམ་སྔགས་འཇོག་པའི་གཞིར་གོ་བ་ཙམ་ལས་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ལྟ་བུ་ཞལ་ཕྱག་ཅན་གྱི་ལྷར་གོ་བར་མི་མངོན་ནོ། །དེ་བཞིན་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལྟར་གང་གནས་པའི་ལྷ་མི་འགྱུར་བའི་གཞི་ཞེས་

368

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏབྱ་བ་ལ་ཅི་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་བསམ་པའམ། འོན་ཏེ་གཞན་འབའ་ཞིག་བསམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་ཕྱེ་བས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བསམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་སྒྲ་མཚན་ཉིད་བསམ་ཞིང་བསྒོམ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །”ཞེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པས་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་པའང་ཡིག་འབྲུའི་ལྷ་ལ་གོ་བ་ལས་ཞལ་ཕྱག་ཅན་གྱི་ལྷར་གོ་བར་མི་སྣང་ངོ་། །

དེ་ཡང་ལྷའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། "དེ་ལྟར་ལྷའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འདི་དག་གི་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆོ་ག་ལ་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསམ་གཏན་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པས་ནི། རང་བཞིན་གསུམ་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིམ་པས་ཇི་ལྟར་སྲིད་པར་བསམ་གཏན་དུ་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་ནས། ལྷ་གཞན་རྣམས་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡི་གེའི་ལྷ། སྒྲའི་ལྷ། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་བཅས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། སྐབས་དེར་ཡང་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་སོགས་ཡོད་ན་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དེར་ཡི་གེ་དང། སྒྲ། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་དེར་མེ་གནས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ལྷ་དང་། སྒྲ་གནས་ཀྱི་སྒྲའི་ལྷ། སྒྲ་མཐར་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་གསུངས་པས་མ་གསུངས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་སྙམ་པ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གྱི་གསུང་རྒྱུན་ལ་གོམས་དྲགས་པས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་མིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

369

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏགཞན་ཡང་ཕལ་མོ་ཆེས་སྐབས་འདིར་བདག་མདུན་གང་རུང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་སྙམ་པ་ཡང་སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “ལྟོས་བཅས་ཡན་ལག་གྱུར་བར་སྣང་། །སྒྲ་ཞེས་བྱ་དང་ཡིད་ཀྱི་དང་། །ཚིག་རྣམས་དག་པ་རིག་སྔགས་དབང་། །ཡན་ལག་སྤངས་པ་རྒྱལ་བས་མཁྱེན། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེའི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་ལས། “བདག་གི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡན་ལག་ལྷའི་སྐུ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །” ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐབས་འདིར་ལྷ་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་གཏོང་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེས་ཤུགས་ལ་སྐབས་འདིར་བདག་མདུན་གང་རུང་གི་ལྷ་སྐུར་བསྒོམ་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་མཐོང་བས་སྐབས་འདིར་མདུན་བསྐྱེད་ཙམ་མིན་པར་བདག་བསྐྱེད་ཀྱང་དགོས་པར་གསུངས་པ་མང་ན་ཡང་། སྐབས་འདིར་ལྷ་སྐུ་བསྒོམ་པ་གཏོང་བར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མཚན་བཅས་ཀྱི་བསྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་མཚན་མ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་མེ་གནས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ལྷ་སྐུ་བསྒོམས་ནས་ཡོད་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྐབས་ལྟ་བུར་གཏོང་བའི་དོན་མིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “སྒྲ་ཞེས་བྱ་དང་ཡིད་ཀྱི་དང་། །”ཞེས་འབྱུང་བའི་འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས། “དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཉེས་པར་བྱ་བའི་ལྷའི་གསང་སྔགས་འདོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཡང་གྲོལ་བར་འདོད་པས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །”ཞེས་བཟླས་བརྗོད་ཀྱང་སྤོང་བར་གསུངས་པ་ལ། མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བཟླས་བརྗོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་རྣམས་གཏོང་བ་ཇི་ལྟར་འཐད།

370

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏདེ་བཞིན་སྐབས་འདིར་ལྟོས་བཅས་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ཉིད་ལས། “སླར་སྡུད་དཀའ་ཐུབ་བསམ་གཏན་དང་། །སྲོག་རྩོལ་ཆོ་གའི་བྱ་བ་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི། །སྔགས་པ་རེ་ཞིག་ལྟོས་བཅས་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས། “ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྔགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པར་སྣང་བའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤང་ངོ་ཞེས་ནི་གསུངས་ན། ཇི་ལྟར་དེ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་མ་གསུངས་པས་དེ་བསྟན་པ། སླར་སྡུད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་སླར་སྡུད་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྲོག་དང་། རྩོལ་བ་། ཆོ་ག་སྟེ།”ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་ཆོ་ག་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་དེ་ཉིད་ལས། “ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོ་གར་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བ་དང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། སྦྱིན་སྲེག་ལ་སོགས་པ་གསང་སྔགས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་བྱ་བ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བ་སྟེ། ཆོ་གའི་བྱ་བའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གཞུང་འདིས་བསམ་གཏན་གསུམ་ལས་སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་ནས་དེ་ཉིད་འདོར་དགོས་པའི་དོན་མིན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོག་མར་ཞུགས་ནས་བཟུང་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་དང་གང་བརྩམས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་མེད་པར་སྐབས་འདིར་སྤྲོས་མེད་ཆོས་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་ལྷ་སྐུ་བསྒོམ་པ་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་ལས་བྱེ་བྲག་གི་སྐབས་འདིར་ཡོད་པའམ་དགོས་པར་བསྟན་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

དེས་ན་མདོར་ན་ཁོ་བོའི་རྣམ་ ི པར་རྟོག་པ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཀྲལ་བ་ནི་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། “མེ་ལ་གནས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲའི་

371

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏབསམ་གཏན་འདི་ཡང་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པས་ཀྱང་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་མཇུག་གམ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དེ་ལ་མཁས་པ་དག་སྨྲའོ། །”ཞེས་གཞན་གྱི་གསུང་དྲངས་ནས་འཐད་པ་དང་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་མ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སམ་བཟླས་བརྗོད་གྲུབ་མ་ཐག་སྦྱར་ན་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱ་ན་ཡང་སྤྱིར་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་དགོངས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་བསྒོམ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་མིན་གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་ཆོག་པ་དང་། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་དེར་མདུན་བསྐྱེད་སོགས་བསྡུ་དགོས་པ་མེད་དེ། བླ་མེད་སོགས་སུ་བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་མཆོད་པ་བྱིན་རླབས་འབྱུང་བ་ལ། སྐབས་དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སྦྱོང་ཡང་བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་མི་དམིགས་པ་བྱ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

མདོར་ན་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལྷའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཡི་གེའམ་སྒྲ་ཡི་ལྷ་དང་། དོན་དམ་གྱི་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་གསུངས་པར་མཐོང་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལ་འདྲིས་ཆེ་བ་དེས་འདིར་བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མ་ཐུབ་པར་ཅུང་ཟད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡང་མིན་ནམ་སྙམ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་དང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། བཟླས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྒོམ་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་ཁོ་ན་བསྒོམ་པ་ན་བདག་མདུན་གང་རུང་གི་ལྷ་བསྒོམ་

372

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏཔ་སོགས་མེད་པར་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མེ་དང་། སྒྲ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པ་ལས་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་ཞིག་མིན་པར་སྣང་ལ། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སོགས་ནས་བསྟན་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་ཡང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་འདིའི་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པ་ན་རྒྱུད་དང་ལྷ་གང་ཞིག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པ་ཡང་བསྒོམ་བྱའི་སྔགས་གང་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པར་མཐོང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྱིར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་འདི་དག་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལ། དང་པོ་མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་གཞུང་ལས། “སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྲེང་བར་སྦྱར། །ཡི་གེ་བརྒྱུས་ལ་མི་འགྱུར་རྣམས། །དྲིལ་བུའི་སྒྲ་བཞིན་མ་ཆད་པར། །ཡིད་ལ་ཞེན་པར་སེམས་པ་ན། །མེ་ཡི་ནང་གནས་ཞི་བ་སྟེ། །ཚིག་རྣམ་དག་པ་ཡན་ལག་ལྡན། །སྲོག་དང་རྩོལ་བ་བཀག་པའི་བདག །” ཅེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་མིན་གང་ལྟར་ཡང་རང་གི་སྙིང་གར་མར་མེའི་མེ་ལྕེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་མེ་ཡིན་ཀྱང་ངོ་བོ་ཚ་བ་མ་ཡིན་པར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དལ་བུས་འབར་བཞིན་པར་བསྒོམས་པ་ལ། དེའི་དབུས་སུ་སྐབས་བབ་ཀྱི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྔགས་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མེད་པར་སྒྲ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ལ་དེ་ཡང་དྲིལི་བུའི་སྒྲ་བཞིན་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྔགས་ཕྲེང་རྣམས་མ་ཚང་བ་དང་ཆད་པ་སོགས་མེད་པར་སྟབས་གཅིག་ཏུ་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་མེ་དེའི་དབུས་སུ་གྲགས་པར་བསྒོམ་པའོ། །

373

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏདེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། “ཡིད་ཀྱིས་བཟླས་བརྗོད་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་རིང་པོར་སེམས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “འདི་ནི་རང་གིས་སྔགས་ཡིད་ལ་འདོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་གྱི། གཞན་གྱིས་སྔགས་བཏོན་པ་ཉན་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་སེམས་སྔགས་ཀྱི་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་མེའི་གསེབ་ན་གནས་པར་སྣང་བའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས་ཀརྨ་ཤིང་རྟ་ལས། “ཤུབ་བུ་སོགས་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་སྒྲའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན། ཡིད་བཟླས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་རིང་པོར་གྲག་པ་ལ་ཉན་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་སྔགས་རེ་རེ་བཞིན་བཏོན་ནས་གྲངས་འདྲེན་བྱ་བ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིད་ལ་སེམས་པ་ཙམ་ལ་གོ་བར་མངོན།

འོན་ཀྱང་ཁོ་བོས་ནི་མེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་སྒྲ་གྲག་པར་བསྒོམ་པ་ཙམ་མིན་པར་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཡང་བསྒོམ་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་བཤད་པ་ལས། “དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལ་གནས་པའི་གསང་སྔགས་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་མེ་ལྕེའི་ནང་ན་འདུག་པའི་ཡི་གེ་ཕྲེང་བ་དང་བཅས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཆར་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་བསྟན་པ། ཡིད་ལ་ཞེན་པར་སེམས་པ་ན། །མེ་ཡི་ནང་གནས་ཞི་བ་སྟེ། །ཚིག་རྣམས་དག་པ་ཡན་ལག་ལྡན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མེའི་མཚན་ཉིད་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཕྲེང་བའི་སྒྲ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འདིས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མེ་ལྕེ་དང་། ཡི་གེའི་ཕྲེང་བ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ་དམིགས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་

374

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་པོ་ཡིན་པས། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ལྕེའི་ནང་དུ་སྒྲ་ཙམ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མེ་ལྕེ་དང་སྒྲ་བཅས་གཉིས་ལས་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་འཆད་པའི་སྐབས་འདི་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་བཞིན་མེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟླ་བ་བསྒོམ་དགོས་མིན་གཞན་གྱིས་གསལ་པོར་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ཡང་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས་ཀརྨ་ཤིང་རྟ་རུ་ལྷའི་ཐུགས་ཀ་ལ་མེ་དང་། མེ་ལྕེའི་ནང་དུ་ཟླ་བ། ཟླ་བའི་ཐོག་ཏུ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་པ་གསལ་པོར་གསུངས་པ་ལ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་རུ་སྒྲ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྙིང་གར་ཟླ་བ་དང་། ཟླ་བའི་ནང་དུ་མེ་ལྕེ་བསྒོམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས་མེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟླ་བ་བསྒོམ་དགོས་པར་མ་གསུངས་སོ། །ལར་ནས་སྒོམ་རིམ་འདི་དག་གི་ཐད་ལ་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སུ་བཤད་པ་རགས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པས་རྒྱུད་དངོས་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་རིམ་ཤེས་དགོས་ན་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་པ་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ན་ཡང་མན་ངག་དེ་འདྲ་ནི་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་དར་མྱོང་ཡོད་འདྲ་བ་ལས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་འབྱུང་བ་འདིའི་ཕྱག་ལེན་མ་ནོར་བ་ཡོད་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་ངོ་། །མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་འདི་ཉིད་མང་དུ་བསྒོམས་ན་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བ་དང་ལུས་ལ་བདེ་དྲོད་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ནས་འབྱུང་བའི་གཏུམ་མོ་དང་ཅུང་འདྲ་བར་མཐོང་།

གཉིས་པ་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “སྙིང་གར་གནས་པ་ཕྲ་བ་ནི། །དྲི་མེད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། །དེ་ནང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡི། །མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འོད་བཟང་བ། །མི་འགྱུར་གཞི་ནི་དེར་བཞག་ནས། །དེར་འདུག་ནས་ནི་སྒྲ་བསམ་མམ། །མི་འགྱུར་བ་ལ་ཡི་གེ་

375

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏབཞག །སྒྲ་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །”ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྟན་པ་ལ། དེ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། འདིར་བདག་བསྐྱེད་མ་བྱས་ན་རང་གི་སྙིང་གའམ་བདག་བསྐྱེད་བྱས་ན་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་ཞིག་བསྒོམ་དགོས་པ་ལ། རྟོག་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཟླ་བ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བསྒོམ་པར་གསུངས། དེ་ནས་དེའི་ནང་དུ་སྔར་མེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྒོམས་པའི་མེ་ལྕེ་དང་སྔགས། གཞན་ཡང་བདག་བསྐྱེད་བསྒོམས་ཡོད་ཚེ་བདག་མདུན་གཉིས་ཀ་དང་། ངོར་ཆེན་ལྟར་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་སོགས་ཐོག་མར་ཅུང་ཟད་གསལ་བཏབ་ཅིང་། དེ་ནས་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་འབའ་ཞིག་པ་ལ་དམིགས་པ་གཏོད་པའོ། །

མཁས་གྲུབ་རྗེས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་ཟླ་བའི་ནང་དུ་སྐབས་བབ་ཀྱི་ལྷ་ཡི་སྐུ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བསྒོམས་ནས་དེའི་ཐུགས་ཀར་མེ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་གྲགས་པ་ལྟར་བསྒོམས་པར་གསུངས་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ཟླ་བ་ཙམ་ལས་ཟླ་བའི་ནང་དུ་ལྷ་སྐུ་བསྒོམ་དགོས་པར་མ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་འཆད་པ་ན་རྒྱས་པ་དང་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ན། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། “དེས་འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་གནས་པའི་མེ་ལྕེ་དེ་ལ་ལྷའི་སྐུ་བསམ་གཏན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིས་བསྒོམ་པ་དེ་བཏང་སྟེ། སྒྲ་འབའ་ཞིག་བསམ་གཏན་དུ་བྱའོ། །དབུགས་དབྱུང་བའི་ཚེ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ལྷའི་སྐུ་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ལྷ་སྐུ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བསྒོམ་དགོས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་པར་སྣང་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་འདིའི་དམིགས་རིམ་རྒྱས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལྟར་གང་གནས་པའི་ལྷ་མི་འགྱུར་བའི་

376

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏགཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཅི་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་བསམ་པའམ། འོན་ཏེ་གཞན་འབའ་ཞིག་བསམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་ཕྱེ་བས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བསམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་བསམ་ཞིང་བསྒོམ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །”ཞེས་ལྷའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་བསམ་པའི་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་པས་མཁས་གྲུབ་རྗེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་འཐད་མིན་དཔྱད་བྱར་མཐོང་ངོ་། །

སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། “དེས་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད་པའི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་ག་ན་ཟླ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་པའི་མེ་ལྕེའི་ནང་ན་ལྷའི་གཞིའམ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབའ་ཞིག་ལ་ཡི་གེའི་འབྲུའི་ཕྲེང་བ་རབ་ཏུ་བརྟགས་ལ། ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ཡང་སྤངས་ལ་ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་སྒྲའི་དབྱངས་ཙམ་འབའ་ཞིག་བསམ་གཏན་དུ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་སྣང་བ་མེད་པར་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཞེས་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བར་བསྒོམ་པ་དང་། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཤུགས་ལ་བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་པ་མེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། སྙིང་གར་ཟླ་བའི་གཟུགས་དང། དེའི་ནང་དུ་མེ་ལྕེ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པས་ཟླ་བ་ཡར་ལངས་པའམ་ཟླ་བ་མཐུག་པོ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་དགོས་པར་སྣང་ལ། མེ་ལྕེའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་འབྲུའི་ཕྲེང་བ་བསྒོམས་ནས། ཕྱིས་སུ་དེ་སྤོང་བའི་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་པས་སྐབས་འདིར་ཡིག་འབྲུའི་ཕྲེང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་ལས་ཡིག་གཟུགས་ལ་མི་གོ་ན་དེ་སྤངས་ན་སྒྲ་ཡང་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པ་ཆེན་པོར་མཐོང་། དེས་མེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིག་གཟུགས་དང་སྒྲ་གཉིས་ཀ་

377

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏཡོད་པ་ལ། སྒྲ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་རྗེས་སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་དོན་དུ་གོ་ན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་གསུང་དང་མཐུན་པར་མཐོང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། གོང་དུ་བསྟན་པ་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་སྐབས་ཀྱི་གསུམ་པ་སྒྲ་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་སྔ་མའི་སྐབས་སུ་དབུགས་ཕྱིར་གཏོང་སྐབས་ངལ་གསོ་བ་ན་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་ངལ་གསོ་བ་དང་། འདིར་ངལ་གསོ་བ་ན་ཟླ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ངལ་གསོ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་གསུངས་པ་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ནི་སྔ་མའི་སྐབས་སུ་བཟླས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྔགས་འདོན་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་གྲགས་པར་བསམ་པ་ཙམ་ལས་ཡིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྔགས་འདོན་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཁོ་བོས་བསམས་ན་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མདུན་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་འདིར་མདུན་བསྐྱེད་མེད་པས་བཟླས་བརྗོད་ཡོད་མེད་ཙམ་མིན་པར་ངལ་གསོ་བའི་གཞི་ལ་ཁྱད་པར་ཐུག་ས་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། །སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་འདི་ཉིད་བསྒྲུབས་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་བུམ་པ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་སུས་བསྒྲུབས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་དེ་ཐོབ་ནུས་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ནི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “ལྟོས་བཅས་ཡན་ལག་གྱུར་བར་སྣང་། །སྒྲ་ཞེས་བྱ་དང་ཡིད་ཀྱི་དང་། །ཚིག་རྣམས་དག་པ་རིག་སྔགས་དབང། །ཡན་ལག་སྤང་བ་རྒྱལ་བས་མཁྱེན། །སླར་སྡུད་དཀའ་ཐུབ་བསམ་གཏན་དང་། །སྲོག་

378

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏརྩོལ་ཆོ་གའི་བྱ་བ་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི། །སྔགས་པ་རེ་ཞིག་ལྟོས་བཅས་པའོ། །དཀའ་ཐུབ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར། །ཆོས་བསྐྱེད་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ལྡན་པ། །ལྟོས་བཅས་པ་ནི་ཡུལ་ལས་གྲོལ། །ཡན་ལག་སྣང་བ་ནན་ཏན་བྱ། །”ཞེས་བྱ་བ་བཅས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། མདོར་བསྡུས་ན་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་བཏང་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའོ། །སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། “སྒྲའི་མཐའ་ནི་སྒྲ་མེད་པ་སྟེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་ལ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ནི་སྒྲའི་མཐའོ། །སྒྲའི་མཐའ་དེར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐུའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེར་བ་དྲན་པ་ནི་བསམ་པའོ། །”ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པའམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་པ་ནི་གོང་གི་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་བསམ་གཏན་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་འདི་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཇེ་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ཐོག་མའི་སྐབས་སུ་ལྷ་དང་། ཟླ་བ། སྔགས་དང་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་བཞིན་བཏང་ནས་མཐར་སྒྲ་ཙམ་ཡང་བཏང་ནས་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོ་ན་ལ་ཞུགས་པས་སོ། །

འདི་ལ་དམིགས་བསལ་དཀའ་བའི་གནད་ནི་དམིགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཏོང་བའི་རིམ་པ་ལ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རང་ལས། “ལྟོས་བཅས་ཡན་ལག་གྱུར་པར་སྣང་། །སྒྲ་ཞེས་བྱ་དང་ཡིད་ཀྱི་དང་། །ཚིག་རྣམས་དག་པ་རིག་སྔགས་དབང་། །ཡན་ལག་སྤང་བ་རྒྱལ་བས་མཁྱེན། །” ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། “ཡང་ན་

379

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པར་སྣང་བ་དང་། སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དང་། ཚིག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡན་ལག་དག ཀྱེ་རིག་སྔགས་ཀྱི་དབང་པོ་སྤང་བར་བྱས་ནས། རིག་པ་མཁས་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་གྲོལ་བར་འདོད་པས་རགས་རིམ་གྱིས་སྤང་བའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སླར་སྡུད་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། རང་གི་ལྷའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པས་རབ་ཏུ་སྦོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པར་བྱས་ལ། ཤུབ་བུར་བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རབ་ཏུ་རགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པར་བྱའོ། །རགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཕྲ་བ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤང་ངོ་། །དེ་ཡང་རབ་ཏུ་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་ཕྲ་བ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་སོ། །དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། གྲོལ་བར་འདོད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་བུ་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཐོག་མར་བདག་ཉིད་ལྷ་ཡི་སྐུར་བསྒོམ་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བརྟན་པར་གྱུར་པས་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་དེ་ལྷ་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་སྤོང་བ་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པར་གྱུར་པས་ཡིད་བཟླས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་ཏེ་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་འདོར་བ་དང་། དེ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་ཡིད་བཟླས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་འདོར་བ་དང་། དེ་ནས་མཐར་དམིགས་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་འོད་གསལ་

380

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏབ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། དེའི་དོན་ཐོག་མར་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ། དེ་ནས་ངག་བཟླས་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོ་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལྷ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤོང་བ་དང་། དེ་ནས་ཡིད་བཟླས་བྱས་ཏེ་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་སྒྲ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤོང་བ་དང་། དེ་ནས་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་མཐར་སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པས་ན་དམིགས་རྟེན་ནམ་དམིགས་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཁོ་བོས་ནི་བུ་སྟོན་གྱི་གསུང་འདི་ལ་བསམ་གཏན་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་ཏེ་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

གོང་དུ་དྲངས་མ་ཐག་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་བཞི་བཏང་བར་གསུངས་ནས། ཡན་ལག་དང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་སྦོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཡན་ལག་གཉིས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རབ་ཏུ་རགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡན་ལག་གསུམ་པ་ནི་ཕྲ་བ་དང་། ཡན་ལག་ཐ་མའམ་བཞི་པ་ནི་རབ་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “འདིར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གསུམ་སྟེ། ལྷའི་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལྷའི་གསུང་སྔགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལྷའི་ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་སྦོམ་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་ཕྲ་ལ། གསུམ་པ་ནི་ཆེས་ཕྲ་བ་ཡིན་པས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་ཏེ་རགས་རིམ་ནས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

381

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏཡན་ལག་བཞི་པོ་དེ་དག་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “དེ་ཡང་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི། སྲོག་རྩོལ་དང་དཀའ་ཐུབ་དང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྔགས་པ་རང་གི་ལྷའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བར་སྣང་བ་སྟེ་རང་ཉིད་ལྷའི་སྐུར་སྣང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཤུབ་བུར་བཟླས་རྗོད་བྱེད་པའི་སྔགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡིད་ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་རྗོད་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཤུབ་བུ་དང་ཡིད་བཟླས་ཀྱི་ཚིག་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་མེ་གནས་དང་། སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་སྔགས་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་པར་སེམས་སྣང་བའོ། །དེ་རྣམས་སྤོང་ཚུལ་ནི། སྔ་མ་སྔ་མ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ།"ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པའི་ལུང་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལ། དེའི་ནང་དོན་ཀྱང་ཏིང་འཛིན་སྦོམ་པོས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་དང་པོ་ནི་རང་ཉིད་ལྷ་སྐུར་བསྒོམ་པ་གཏོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི་ངག་བཟླས་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཡིད་བཟླས། བཞི་པ་ནི་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཅས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། གོ་རམས་པས་མཛད་པའི་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་རྣམ་བཤད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །

འདིར་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “གཏོང་བ་ནི་སྐུ་ལ་སེམས་བཟུང་ཡིན་སློབ་པ་དེ་བཞག་ནས་དམིགས་པ་གཞན་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་ལྷའི་གསལ་སྣང་འཆར་བ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། བཟླས་བརྗོད་གསུམ་དང་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྷ་ལ་དམིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་སྐབས་དེར་ལྷའི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་པའི་གཏད་ས་འཕོ་

382

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏབ་ཙམ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་གསུངས། དེ་ལས་གཞན་གོ་རམས་པས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་རྣམ་བཤད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་ལས། “དེ་དག་ཇི་ལྟར་བཏང་བའི་རིམ་པ་ནི། སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་དམིགས་པ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འཕོས་ཏེ། མཐར་སྒྲ་གནས་ཀྱང་བཏང་ནས་ཆོས་སྐུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའོ། །”ཞེས་དང་། རྗེ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ལས། “དེ་གཏོང་བ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ།"ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ལྷའི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བསྡུ་བ་ཡིན་མིན་གསལ་པོར་མ་གསུངས་ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་དང་མཐུན་པར་བཞེད་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁོ་བོས་ནི་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སྔ་མ་མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནས་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་འཕོ་བ་ལྟ་བུའི་སྐབས་དམིགས་པ་གཏད་ས་འཕོ་བ་ཙམ་མིན་པར་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ནི། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་དང་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། སྒྲ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། “དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད་པའི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་ག་ན་ཟླ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་པའི་མེ་ལྕེའི་ནང་ན་ལྷའི་གཞིའམ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབའ་ཞིག་ལ་ཡི་གེའི་འབྲུའི་ཕྲེང་བ་རབ་ཏུ་བརྟགས་ལ། ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ཡང་སྤངས་ལ་ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་སྒྲའི་དབྱངས་ཙམ་འབའ་ཞིག་བསམ་གཏན་དུ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །”ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “སྔར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་གནས་པའི་མེ་ལྕེ་དེ་ལ་ལྷའི་སྐུ་བསམ་གཏན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིས་བསྒོམ་པ་དེ་བཏང་སྟེ། སྒྲ་འབའ་ཞིག་བསམ་གཏན་དུ་བྱའོ། །”ཞེས་

383

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏམེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་པའི་ཟླ་བ་དང་མེ་ལྕེའི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་སྒྲ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་པོར་གསུངས་སོ། །

སྐབས་དེར་དམིགས་པ་སྤོ་བ་ཙམ་ལས་མེ་ལྕེ་མི་དམིགས་པར་བསྒོམ་པའི་དོན་མིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྐབས་དེར་མེ་ལྕེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོ་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་དགོས་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་ཡོད་ཅིང་། མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ས་ཙམ་ལས་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་མེ་གནས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་པའི་སྐབས་མེ་དང་སྒྲ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་དགོས་ཤིང་། ལས་དང་པོ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུར་དམིགས་དགོས་ན་དམིགས་པ་རེས་འཇོག་མི་བྱེད་པར་གཅིག་ཆར་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ནས་དཀའ་བས་མེ་གནས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲ་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་མི་ཐུབ་ཅིང་། སྒྲ་གནས་ལ་མི་ལྟོས་པར་མེ་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་འཇུག་མི་ཐུབ་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཐུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་ཞིང་། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མེ་ལྕེ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་ཡོད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་ནི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པས་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འགྱུར་བས་དེའི་རྣལ་འབྱོར་ཟུར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་གཏུབ་པའི་སྐྱོན་དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་ཀུན་བྲལ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཁོ་བོས་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རྩ་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བས་འདི་དག་གི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལེན་འདོད་པ་དག་

384

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏགིས་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གྱི་གསུང་རྒྱུན་གྱི་བག་ཆགས་འཐུག་མ་དྲག་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཀྱང་ཞུ་བར་འདོད།

དེ་བཞིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་འབྱུང་བ་དང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ནས་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་མཚུངས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཁོ་བོས་ནི་བཟླས་བརྗོད་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆ་རྣམས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གཉིས་པོ་འདྲ་བ་ལས་བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་སོགས་ནི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་རྩ་འགྲེལ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་བཅས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྣམས་ལས་མ་བསྟན་པ་ལྟར་མཐོང་བས་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག ཅི་ལྟར་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་འབྱུང་བ་འདི་དག་བྱ་རྒྱུད་རང་གི་ལུགས་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་སྦྱོར་རུང་བར་གསུངས་ཤིང་། མན་ངག་གི་ཟབ་ཁྱད་བླ་ན་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་མན་ངག་རྣམས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་སྦྱོར་རུང་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་འདི་དག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ན་ཡང་དགེ་མཚན་ཆེ་བ་སྨོས་མ་དགོས་པ་སྟེ། འདི་དག་མ་ཤེས་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཤེས་ཐབས་མེད་ལ། འདི་དག་ཤེས་ན་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བླག་ངང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་ལྷག་བསྒྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡང་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀར་ཊཱིཀ་རིག་འཛིན་གྲོལ་སྟེར་ལས། “དེས་ན་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་གནས་བསྟན་ཞིང་། སྒྲ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྟན་པས། འདི་

385

བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏགསུམ་གྱིས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལས་ཅུང་རྒྱས་པ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། “བྱ་སྤྱོད་ལ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པ། གསུང་སྔགས་སྒོམ་པ། ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ལྷ་དྲུག་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཟླས་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་མོད་ཀྱི། དངོས་གཞི་ནི་མེ་དང་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་སྟེ་རྗེས་སུ་ཆོས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཆོས་སྐུའི་ཐར་པ་སྟེར་བས་སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ཏེ། དེ་གསུམ་དོན་གཅིག་གོ། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

386

ཉེར་དྲུག་པ།

མཇུག་སྡོམ།

མདོར་ན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་བླ་མེད་ལ་ལྟོས་ན་ཅུང་དམན་པའམ་མི་ཟབ་པ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། དགྱེས་རྡོར་ལས། “སྔགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཀུན་ཤེས་ནས། །དེ་རྗེས་ཀྱེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་བསྟན། །” ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་རང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་བླ་མེད་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་ལྟ་བུ་ནི་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཐམས་ཅད་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་གོང་འཕེལ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱ་རྒྱུད་ལ་མདུན་དུ་ལྷ་བསྒོམ་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་ཡང་། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཡོད་པ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མར་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་ནི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་མཐིལ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་མདུན་དུ་ཞིང་ཁམས་བསྒོམ་པ་ཡོད་པ་ལ། བླ་མེད་ལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པ་བྱུང་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་སྔགས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེས་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཆུ་དང་ཅོད་པཎ་གྱི་དབང་ཙམ་ཡོད་པ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མར་དེའི་ཐོག་ཏུ་རྡོར་དྲིལ་དང་མིང་དབང་སོགས་བྱུང་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཐོག་ཏུ་གསང་དབང་ཞེས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་གསང་བ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱང་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ། བླ་མེད་ལ་བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་གསང་དབང་དངོས་རྣམས་

387

མཇུག་སྡོམབྱུང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་ཡང་ལྷ་མོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཡོད་པ་དེས་བླ་མེད་ལ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་བྱུང་།

བྱ་རྒྱུད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ལུས་ལ་འགོད་པ་ཡོད་པ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མར་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མིག་དང་རྣ་བ་སོགས་སུ་ལྷ་སྒོམ་པ་རྣམས་བྱུང་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་དུ་གཙོ་བོ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་། བླ་མེད་དུ་ལས་རྒྱ་ནི་ཤེས་རབ་མ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་གོ་དགོས་པ་སོགས་བྱུང་། དེར་བརྟེན་སྒམ་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་སྔོན་དང་དེང་གི་མཁས་པ་མང་པོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ིའབྱུང་ཁུངས་དངོས་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་སོགས་ནས་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་བྱ་རྒྱུད་དུ་སྲོག་རྩོལ་སྡོམ་པ་ཙམ་བྱུང་བ་ལ། བླ་མེད་དུ་རོ་རྐྱང་གཉིས་དབུ་མར་འདྲེན་པའི་སྲོག་རྩོལ་བྱུང་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་སྐུད་པ་བཏགས་ནས་ཐིག་ལེ་བསྲུང་བ་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་བླ་མེད་དུ་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་བསྒོམས་ནས་ཐིག་ལེ་འཛག་པ་སྡོམ་པ་སོགས་བྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་འབྱུང་བའི་མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་འདི་དག་ཀྱང་བླ་མེད་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་འདྲ་བས་ན་རྒྱུད་སྡེ་ཁག་གི་འགྲོས་ལ་དཔྱད་ན་ད་དུང་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །

རྒྱུ་མཚན་དེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་ལས། “རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཚུལ། །མི་ཤེས་དེ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད། །རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཐག་བཅད་ཀྱང༌། །དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ལེགས་མཐོང་ནས། །གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང༌། །དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་སོགས། །བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སྤྱི་དང་བྱེ་

388

མཇུག་སྡོམབྲག་གི། རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ། །བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །”ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཅི་ལ་མིན་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་པ་དེས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་མི་ཤེས་ན་སྔགས་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཡང་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ཁོ་བོའི་རྩོམ་ ི ཡིག་འདིར་ཐོག་མའི་ཆར་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་འབྲི་འཆར་མེད་ཀྱང་། ཕྱི་ནས་རྩོམ་ཇེ་རིང་དུ་སོང་བ་ཡང་སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཧ་ཅང་གོ་མི་བདེ་ཞིང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་བརྗོད་མི་སྤོབས་ཀྱང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་མཐོང་བས། འདིར་ཁོ་བོས་གོ་ཅི་བདེ་དང་དཔྱད་པ་ཅི་ནུས་བྱས་པའི་ཁུལ་ལགས་སོ། །

དེ་བཞིན་བོད་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་བ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་རིས་དང་རྒྱལ་ཕམ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དངོས་ལེན་ཐབས་སུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ངོམས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་དཔྱད་པ་རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་སོགས་ལྟ་ཞོག་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་བྱུང་མྱོང་མེད་པ་ནི་ཞིབ་ཕྲ་དེ་འདྲ་གཞན་ལ་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་མཐོང་ལ། གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་དང་། གཞན་སྟོང་རང་སྟོང་། དབུ་མ་སྔ་རབས་པ་དང་ཕྱི་རབས་པའི་རྩོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ལ་གྲུབ་མཐའི་ཆགས་སྡང་གི་རྩོད་པ་ཆེ་ཙམ་བྱུང་མྱོང་ཡང་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོད་པའི་རྐྱེན་པས་བསྟན་པ་དང་སམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་རྩོད་པ་བྱུང་མ་མྱོང་། དེ་བཞིན་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལ་བདག་བསྐྱེད་སྦྱར་ནས་མཛད་པའི་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་མང་པོ་ནས་བདག་བསྐྱེད་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པས་ན། བོད་དུ་གྲུབ་

389

མཇུག་སྡོམམཐའི་རྩོད་པ་འདྲ་མིན་བྱུང་བ་ལས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་ནི་བློ་རྒྱ་གུ་ཡངས་ཤོས་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་འདི་ནི་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྩོད་པར་གྲགས་པའི་མིག་དཔེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། །

འོན་ཀྱང་ཅུང་ཕངས་པ་ཞིག་ནི་བུ་སྟོན་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། ངོར་ཆེན་སོགས་ལས་སྔ་བས་ན་བུ་སྟོན་གྱིས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་མཁས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་མྱོང་བ་དེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བར་བྱུང་བ་ལྟར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ངོར་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་གཟིགས་མྱོང་བས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་དཔྱད་པ་ཞིབ་ཏུ་འགྲོ་བར་ཕན་པ་ཆེ་བར་གདོན་མི་ཟ། འོན་ཀྱང་ངོར་ཆེན་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ། གོ་རམས་པ་སོགས་ཕལ་ཆེར་དུས་མཉམ་ཞིང་། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡང་གོ་རམས་པའི་རྗེས་ཙམ་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ངོར་ཆེན་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ། གོ་རམས་པ། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་བཅས་ཀྱིས་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་རྩོམ་གཟིགས་མ་མྱོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་མཁས་གྲུབ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་གཟིགས་མ་མྱོང་བ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །གལ་ཏེ་གཟིགས་ཡོད་ན་མཁས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སླར་ཡང་དཔྱད་པ་མཛད་ཅིང་དོགས་པ་བསལ་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་མིན་ཐད་དཀའ་གནད་མང་པོ་ཇེ་གསལ་དུ་འགྲོ་ངེས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བ་དང་། ཕངས་པ་ཞིག་ལ་དེ་ཕྱིན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་མཁས་པ་གང་རུང་ཞིག་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་བཟུང་ཞིང་གྲུབ་མཐའི་ར་བས་བཅིང་ནས་ཕལ་མོ་ཆེ་རྗེས་ཟློས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཙམ་དུ་སྣང་ངོ་། །

འདིར་ཁོ་བོས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་བྲིས་པ་ཡང་ཁོ་བོ་བྱ་སྤྱོད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྔ་མོ་ཞིག་ནས་མོས་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པས་འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཤེས་

390

མཇུག་སྡོམབྱ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་ཁག་གི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པའི་རྩ་བ་རྣམས་དང་། འགྲེལ་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ས་བཅད་དང་ཆིངས་དག་བློ་ལ་བཟུང་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། ངེས་པ་ཡང་དག་པ་ཅི་ཡང་མ་རྙེད། དེ་ནས་ནད་ཡམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟླ་ཤས་རིང་དཔེ་ཀློག་ལ་དུས་ཚོད་གཙོ་བོ་བཏང་ནས་ཞོར་ལ་མདོ་དང་རྒྱུད་ཁག་གི་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཟིན་བྲིས་རེ་བྲིས་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཐད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསུང་ཚུལ་ཐད་གོ་བདེ་བོ་ཉུང་ཉུང་ཞིག་འབྲི་དགོས་བསམས་པ་བརྟེན་ནས། བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་བཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་སྔོན་དབང་ཐོབ་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཁྱད་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་ངོར་ཆེན། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་རྩོམ་མི་ཉུང་བ་བཀླགས་ནས་ཟིན་བྲིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྲིས་པ་ལ། ཐོག་མར་དུས་ཚོད་ཇི་ལྟར་རིང་ཡང་ཉིན་གསུམ་ལྷག་ལས་མི་གཏོང་བ་དང་། རྩོམ་ཇི་ལྟར་མང་ཡང་ཤོག་ངོས་བཅུ་ཙམ་ལས་མི་འབྲི་སྙམ་པ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ལུ་གུའི་རྒྱུད་ལྟར་གྱུར་ནས་ཇེ་མང་ནས་ཇེ་མང་དུ་སོང་བས་ད་ཆ་འདི་ལྟར་གྱུར།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལྟ་བུ་གསར་བུ་བ་ཁ་ཤས་ལ་ཡང་ཅུང་ཕན་པ་རེ་འབྱུང་སྲིད་སྙམ་ན་ཡང་། བདག་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་རུས་སྦལ་གྱི་རྣམ་ཐར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ད་ལྟའི་ཆར་མཚན་ཉིད་པར་གྲགས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་བྱ་སྤྱོད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་མཁྱེན་རྒྱ་རྒྱས་པ་ལྟ་ཞོག་མོས་པ་དང་སྤྲོ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་ཡང་དཀོན་པའི་དུས་འདིར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞབས་ཞུ་ཅུང་ཟད་འགྲུབ་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་རྩིས་ཆེ་ལེགས་

391

མཇུག་སྡོམམཐོང་དུ་འབོད་པས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ནང་དུ་འབྲས་ལྗོངས་ར་ལང་དཔལ་ཆེན་ཆོས་གླིང་དུ་བརྩམས་པ་ལ་ཉིན་ཤས་ནང་དུ་མཇུག་གྲུབ། འོན་ཀྱང་ད་དུང་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་འདོད་པ་དང་། དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་མ་མཐར་ཡང་རོབ་ཙམ་མ་མཇལ་ཐབས་མེད་དུ་མཐོང་ནས་ལོ་ཤས་རིང་ནར་མར་ལུས། དེ་ནས་སླར་ཡང་ཁོམ་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དང་བསྟུན་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ཤོག་ངོས་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཤིག་གསར་དུ་བརྩམས་པར་བགྱིས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་བ་༥ ཚེས་༢༨ དང་། ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་དང་པོའི་ཉིན་ ི མོར་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱས། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་འགྲེལ་ལ་དཔྱད་པ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་བ་༡༠ ཚེས་༢༦ ཉིན་མོར་མཇུག་གྲུབ་པར་བྱས། སླར་ཡང་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༦ ལོར་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ལ་དཔེ་ཀློག་མང་ཙམ་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་བ་དེས་དཀའ་གནད་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ཐད་གོ་བ་འགྱུར་ནས་སྔར་རྩོམ་ལ་བསྐྱར་ཞུས་དང་འབྲེལ། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༦ ཟླ་ ༣ པའི་ནང་དུ་རྒྱལ་དབང་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ི དྲིན་གྱིས་ཉི་ཧོང་གི་གནས་དང་ལྷ་ཁང་གྲགས་ཆེ་བ་མང་པོར་གནས་སྐོར་དུ་བསྐྱོད་རྒྱུ་བྱུང་བས་ན། ཉི་ཧོང་གི་ནང་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཡང་ཁ་སྐོང་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་ཏེ་ལོ་དང་ཟླ་བ་དེའི་ཚེས་༢༥ ཉིན་མོར་ཉི་ཧོང་གི་གྲོང་ཁྱེར་གྲགས་ཅན་ཀྱོ་ཏོ་རུ་སྡོད་སྐབས་མཇུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རིག་འཛིན་སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་ནས་ཡུན་དུ་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་གུ། །སརྦ་མངྒ་ལཾཾ། །

DHARMA EBOOKS PUBLICATIONS

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.

© Ziche Leethong
Leethong@gmail.com
Cover and Layout: Beata Tashi Drolkar

eBook edition: May 2026
DHARMAEBOOKS.ORG

དམ་ཆོས་འཕྲུལ་དེབ་འདི་ཉིད་དམ་ཆོས་བང་མཛོད་ཚོགས་པའི་ལས་འཆར་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་དཔལ་༸རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་ཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེ་མཆོག་གི་བཀའ་འཁྲོལ་ལམ་སྟོན་འོག་བཀོལ་སྤྱོད་ནུས་པ་ཡིན། །